Miljøgodkendelse af
Kvægbruget
Stamplundvej 8, 6230 Rødekro

§ 11
Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer

Godkendelsesdato:
17. september 2010

Aabenraa Kommune
Teknik & Miljø
Miljø & Natur
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa
Tlf. 73 76 76 76

IndholdsfortegnelseDatablad 4

1 Resumé og samlet vurdering 5

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse 5
1.2 Ikke teknisk resumé 5
1.3 Offentlighed 7
1.4 Meddelelse af miljøgodkendelse 8

2 Vilkår 10

2.1 Generelle forhold 10
2.2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold 10
2.3 Husdyrhold, staldanlæg og drift 10
2.4 Gødningsproduktion og – håndtering 13
2.5 Forurening og gener fra husdyrbruget 13
2.6 Påvirkninger fra arealerne 15
2.7 Husdyrbrugets ophør 16
2.8 Egenkontrol og dokumentation 16

3 Generelle forhold 17

3.1 Beskrivelse af husdyrbruget 17
3.2 Meddelelsespligt 17
3.3 Gyldighed 17
3.4 Retsbeskyttelse 18
3.5 Revurdering af miljøgodkendelsen 18

4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold 19

4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. 19
4.2 Placering i landskabet 21

5 Husdyrhold, staldanlæg og drift 24

5.1 Husdyrhold og staldindretning 24
5.1.1 Generelt 24
5.1.2 BAT staldteknologi 24
5.2 Ventilation 26
5.3 Fodring 27
5.3.1 Generelt 27
5.3.2 BAT foder 27
5.4 Opbevaring og håndtering af foder og ensilage 28
5.5 Rengøring af stalde 28
5.6 Energi- og vandforbrug 29
5.6.1 Generelt 29
5.6.2 BAT energi- og vandforbrug 30
Vandbesparende foranstaltninger 30
5.7 Spildevand samt tag- og overfladevand 32
5.8 Kemikalier og medicin 33
5.9 Affald 34
5.9.1 Generelt 34
5.9.2 BAT affald 36
5.10 Olie 36
5.11 Driftsforstyrrelser og uheld 36
5.11.1 Generelt 36
5.11.2 BAT driftsforstyrrelser og uheld 38

6 Gødningsproduktion og –håndtering 39

6.1 Gødningstyper og -mængder 39
6.2 Opbevaring af flydende husdyrgødning 39
6.2.1 Generelt 39
6.2.2 BAT opbevaring af husdyrgødning 40
6.3 Opbevaring af fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost 40
6.4 Anden organisk gødning 41

6.5 Håndtering og udbringning af husdyrgødning 41
6.5.1 Generelt 41
6.5.2 BAT håndtering og udbringning af husdyrgødning 41

7 Forurening og gener fra husdyrbruget 43

7.1 Lugt 43
7.2 Fluer og skadedyr 44
7.3 Transport 44
7.4 Støj 46
7.5 Støv 48
7.6 Lys 48
7.7 Ammoniak – generel reduktion 49
7.8 Ammoniak – individuel reduktion 50

8 Påvirkninger fra arealerne 66

8.1 Udbringningsarealerne 66
8.1.1 Arealanvendelse 68
8.1.2 Aftalearealer 68
8.2 Beskyttet natur 69
8.3 Nitrat til grundvand 71
8.4 Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande 72
8.5 Fosfor til overfladevand - vandløb, søer og kystvande 73
8.6 Natura 2000 74
8.7 Påvirkninger af arter med særlig strenge beskyttelseskrav (bilag IV) 78

9 Oversigt over bedste tilgængelige teknik (BAT)/renere teknologi 82

10 Egenkontrol og dokumentation 86

11 Klagevejledning 87

12 Bilag 89

Datablad

Titel:	Miljøgodkendelse af kvægbruget Stamplundvej 8, 6230 Rødekro. Miljøgodkendelse meddeles i medfør af § 11 stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer.
Godkendelsesdato:	17. september 2010
Ansøger:	Johan Geesink, Stamplundvej 8, 6230 Rødekro
Telefonnr.:	74 66 97 18
Mobilnummer:	21 64 99 18
E-mail:	kallemose@bbsyd.dk
Ejer af ejendommen:	Johan Geesink, Stamplundvej 8, 6230 Rødekro
Kontaktperson:	Johan Geesink, Stamplundvej 8, 6230 Rødekro
Husdyrbrugets navn:	Kallemose
Ejendomsnr.:	5800008669
Matr.nr. og ejerlav:	24 Korup, Ravsted 273, 275, 276, 260, 274, 11 og 251a Klovtoft, Hellevad
CVR nr.:	14002332
CHRnr.:	48033
Miljørådgiver:	Morten Bentzon Hansen, LandboSyd, Peberlyk 2, 62 Aabenraa tlf.74 36 51 25, e-mail: mbh@landbosyd.dk
Tilsynsmyndighed:	Aabenraa Kommune Tønder Kommune for så vidt angår vilkår 66
Sagsbehandler, miljø:	Ekstern konsulent, Amalie Enk, Orbicon, KS Henriette Fries, Orbicon
Kvalitetssikring, miljø:	Lene Kragh Møller
Sagsbehandler, natur:	Ekstern konsulent, Amalie Enk, Orbicon, KS Henriette Fries, Orbicon
Kvalitetssikring, natur:	Tina Hjørne
Sagsnr:	09/31, dok. 77
Høring:	Tønder Kommune
Øvrige afgørelser:	§ 16

1 Resumé og samlet vurdering

1.1 Ansøgning om miljøgodkendelse

Johan Geessink har ansøgt om miljøgodkendelse til udvidelse af kvægproduktionen på ejendommen "Kallemose" beliggende Stamplundvej 8, 6230 Rødekro. Ansøgningen er indsendt til kommunen gennem Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem. I ansøgningssystemet er der beregninger af bl.a. lugtgener, overholdelse af afstand og ammoniakbelastning, som hverken landmanden eller kommunen kan ændre.

Ansøgning er oprindelig indsendt den 18. december 2008, seneste revision af ansøgning er med skema nr. 10409, version 5 indsendt til Aabenraa Kommune den 24. juni 2010 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den 25. juni 2010. Ansøgningen fremgår af bilag 1.

Der er i 2004 søgt om VVM-screening af en produktionsudvidelse på ejendommen Stamplundvej 8. Sønderjyllands Amt vurderede, at produktionsudvidelsen ikke var omfattet af bestemmelserne om VVM-pligt efter § 3 stk. 2 i bekendtgørelsen nr. 428 af 2. juni 1999. Miljøpåvirkningens omfang var ikke af en sådan karakter og/eller grad, at udvidelsen var VVM-pligtig, da det nye anlæg ikke forventes at få væsentlig indvirkning på miljøet. Der var tale om en udvidelse fra 115,8 DE til 178,1 DE, opførelse af en ny gyllebeholder på 2.000 m^3 samt opførelsen af en tilbygning til en eksisterende stald.

Ansøgningen vedrører udvidelse/ændring/etablering af produktionen køer, kvier/stude, småkalve og tyrekalve.

Dyreholdets størrelse skal i henhold til bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. beregnes efter bekendtgørelse nr. 1695 af 19. december 2009 om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. Dyreholdets størrelse er i nudrift beregnet til 176 dyreenheder (gl. DE) og i ansøgt drift til 202,18 dyreenheder (gl. DE). Der er således ansøgt om en miljøgodkendelse efter § 11.

Alle vurderingerne efter bilag 3 og 4 i bekendtgørelse nr. 294 af 18. april 2009 om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug skal foretages under anvendelse af omregningsfaktorerne for beregning af dyreenheder i henhold til bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009 om ændringer af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage mv. Dyreholdets størrelse i nudrift er 205,75 dyreenheder (nye DE) og ansøgt drift 232,03 dyreenheder (nye DE).

Ansøger planlægger i forbindelse med udvidelsen at opføre:

- en møddingplads på 150 m^2
- en betonplads til kalvehytter på 250 m^2
- en betonplads til kalve på 100 m^2
- etablering af en opsamlingsbeholder til ensilagevand på 1.000 m^3

Bygge- og anlægsarbejdet forventes at starte i oktober 2010 og afsluttes i december 2012.

1.2 Ikke teknisk resumé

Produktion og arealer

Kvægbruget på Stamplundvej 8 udvider fra de nuværende 120 køer, 89 kvier/stude og 11 småkalve svarende til 205,75 DE **til** 163 køer (9300 kg mælk), 20 årssmåkalve (0-3 mdr.), 13 kvier (22 – 24 mdr.) og 80 tyrekalve (40 – 55 kg) svarende til 232,03 DE. Der afgives 31,46 DE kvæggylle til andre bedrifter. Der hører i alt 87,78 ha udbringningsarealer til produktionen, der er yderlig lavet aftalearealer på 24,88 ha.

Der er udover denne miljøgodkendelse udarbejdet 1 § 16 godkendelse til gylleaftalearealerne. Størstedelen af udbringningsarealerne ligger indenfor 1,8 km af Hellevad-by, og fremgår af kortbilaget.

Beliggenhed og planmæssige forhold
Der bliver etableret en ny kalveplads ca. 100 m^2, ny møddingplads ca. 150 m^2, betonplads til småkalve og en beholder til ensilagevand på ca. 1.000 m^3. Møddingspladsen placeres ved den gamle maskinlade (bygning 5), kalvepladsen langs kostalden (bygning 1). Betonpladsen til kalve etableres for enden af bygning 3 og 4, se bilag 1.2.

Hele produktionsanlægget kommer til at ligge samlet.

Landskabelige værdier
De planlagte anlæg opføres i tilknytning til de eksisterende bygninger. Da byggeriet ligger samlet, kommer udvidelsen ikke til at fremstå som et markant nybyggeri i landskabet. Det forventes, at de nye anlæg bliver opført i tilsvarende elementer som det eksisterende byggeri. Offentlighedens adgang til landskabet vil ikke blive ændret.

Lugt, støv og støj
Produktionen vil forsætte i de eksisterende stalde. Nærmeste nabo ligger ca. 58 meter fra ungdyrstald 1.1.2 (målt fra hjørnet af stalden) og den beregnede geneafstand for lugt er 65,02 meter. Dog er den korrigeret geneafstand, (17,21 m) kortere end den vægtede gennemsnitafstand hvormed genekriteriet er overholdt, se afsnit 7.1. Der ligger ingen byzone eller sommerhusområde inden for 1000 m fra produktionen.

Ved levering af foder kan der forekomme støv, ansøger vurderer, at det ikke giver gener udenfor husdyrbruget.

Der kan forekomme støj i forbindelse med blanding af foder og ved indblæsning af foder i siloerne, samt ved transporter til og fra ejendommen. Desuden kommer der støj fra ventilationen.

Transport til og fra ejendommen
Udvidelsen af husdyrbruget vil bl.a. medføre, at antallet af transporter øges fra ca. 627 til 724 årligt.

Transporterne gennem landsbyerne Klovtoft, Svejlund og Korup begrænses til tidsrummet kl. 6 til 19 på hverdage.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur
Der findes ingen arealer med særlig værdifuld natur, som er beskyttet efter § 7 i lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. indenfor en afstand af 1000 m fra anlægget, og det nærmeste Natura 2000 område ligger ca. 10.3 km syd for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. 98, Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose herunder fuglebeskyttelsesområde nr. F62, Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose.

Næringsstoffer til vandmiljøet og grundvandet
Hvad angår fosfor viser beregningerne i ansøgningssystemet, at kravene til maksimalt fosforoverskud er overholdt. Det gør sig ligeledes gældende for kravene til nitratudvaskning til overfladevand og grundvand. Udbringningsarealerne er placeret uden for områder, der er sårbare for nitratudvaskning. Efter udvidelsen er udvaskningen til overfladevand beregnet til 59,90 kg N/ha. En del af udbringningsarealerne er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. Her viser beregningerne, at udvaskningen er under 50 mg nitrat pr. liter. Udvaskningen er på 46 mg nitrat pr. liter i både nudrift og ansøgt drift.

Andre miljøpåvirkninger
Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af husdyrgødning, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser mv. Det bety-

der, at udvidelsens virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må vurderes at være fredsstillende.

Bedste tilgængelige teknik (BAT)
Det vurderes at ansøger anvender BAT indenfor:

- Vand og energi, da der bl.a. genbruges vand fra køling af mælk til vaskevand, anvendes drikkekar til køerne, naturlig ventilation og, der anvendes lyssensorer.
- Foder, da der bl.a. tages analyser af grovfoder og udarbejdes foderplaner på baggrund af analyser.
- Management, da der bl.a. laves mark-og gødningsplaner, beredskabsplan mm.
- Staldindretning, da der etableres skrab på eksisterende spaltegulv i kostald (1.1.1).
- Opbevaring af husdyrgødning, da der bl.a. anvendes gyllebeholder, som kan modstå mekanisk, termisk og kemisk påvirkninger, beholder tømmes hvert år og inspiceres visuelt og er overdækket med flydelag.
- Udbringning af husdyrgødning, da der bl.a. nedfældes gylle, ikke køres på vandmættet, oversvømmet, frosne eller snedækket arealer og da mængden af husdyrgødning tilpasses afgrødernes behov via mark- og gødningsplaner.

Vurdering
Kommunen vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer ved anvendelse af bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives på stedet uden væsentlige indvirkninger på miljøet, såfremt vilkårene i denne miljøgodkendelse overholdes.

Aabenraa Kommune har meddelt miljøgodkendelse af den ansøgte ændring/etablering/ udvidelse af husdyrbruget Stamplundvej 8, 6230 Rødekro.

1.3 Offentlighed

Ansøgning om miljøgodkendelse har ikke været offentlig annonceret i for at informere offentligheden om ansøgningen og tidligt inddrage denne i beslutningsprocessen, da det er en § 11.

Museum Sønderjylland – arkæologi Haderslev blev 19. marts 2009 orienteret om ansøgningen.

Ansøgningsmaterialet og udkastet til miljøgodkendelse blev den 18. august 2010 sendt i høring hos ansøger, naboer og andre berørte, samt til andre, som har anmodet herom. Høringsberettigede er mærket med * i listen over klageberettigede i afsnit 11 Klagevejledning. Der var en frist på 3 uger til afgivelse af bemærkninger.

Der er ikke kommet bemærkninger i høringsperioden.

Den meddelte miljøgodkendelse bliver offentlig annonceret i Lokal- Bladet Budstikken onsdag den 22. september 2010, og afgørelsen bliver fremsendt til klageberettigede personer, organisationer og myndigheder, samt de myndigheder der har været inddraget i sagens behandling. Disse er listet i afsnit 13 Klagevejledning.

1.4 Meddelelse af miljøgodkendelse

Aabenraa Kommunes afdeling for Miljø & Natur meddeler miljøgodkendelse i henhold til § 11 stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer til udvidelse af husdyrbruget på Stamplundvej 8, 6230 Rødekro.

Ejendommen meddeles miljøgodkendelse til en årlig produktion på:

- 163 årskøer, stor race, mælkeydelse 9.300 kg.
- 13 årskvier/stude 22-24 mdr.
- 20 årssmåkalve 0-3 mdr.
- 80 tyrekalve 40-55 kg

Svarende til 232,03 DE.

Miljøgodkendelsen meddeles også til:

- en møddingplads på 150 m^2
- en betonplads til kalvehytter på 250 m^2
- en betonplads til kalve på 100 m^2
- etablering af en opsamlingsbeholder til ensilagevand på 1.000 m^3

Det skal oplyses, at denne miljøgodkendelse ikke omfatter accept af anmeldt byggeri eller andre tilladelser/afgørelser efter anden lovgivning end efter husdyrbrugloven.

Godkendelsen gælder samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Stamplundvej 8, 6230 Rødekro.

Miljøgodkendelsen meddeles:

- på grundlag af de i sagen foreliggende oplysninger,
- efter § 11 stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer og
- i henhold til de fastsatte vilkår.

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelse eller ændring af husdyrbruget, før ændringen er anmeldt og godkendt af Aabenraa Kommune.

Husdyrbruget skal til enhver tid leve op til gældende regler i love og bekendtgørelser og Aabenraa Kommunes regulativer – også selv om disse regler eventuelt bliver skærpede i forhold til denne godkendelse.

Det er Aabenraa Kommunes samlede vurdering, at det ansøgte projekt:

- overholder bekendtgørelsens fire beskyttelsesniveauer for ammoniak, lugt, fosfor og nitrat
- lever op til kravene om anvendelse af bedste tilgængelige teknik
- ikke vil påvirke Natura 2000 områder væsentligt
- heller ikke vil have en negativ indflydelse på planter eller dyr omfattet af bilag IV, artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlister på eller umiddelbart op til husdyrbrugets arealer, og
- ikke vil have væsentlig virkning på de landskabelige værdier

Den 17. september 2010

Lene Kragh Møller
Miljøsagsbehandler
Teknik & Miljø
Miljø & Natur

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk
Direkte 73 76 82 35
lkmoe@aabenraa.dk

Tina Hjørne
Natursagsbehandler
Teknik & Miljø
Miljø & Natur

Aabenraa Kommune
Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa
www.aabenraa.dk
Direkte 73 76 72 84
tlh@aabenraa.dk

2 Vilkår

2.1 *Generelle forhold*

Beskrivelse af husdyrbruget

1. Virksomheden skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af det vedlagte ansøgningsmateriale, skema nr. 10409, version 5 genereret den 24. juni 2010 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den 25. juni 2010 og med de vilkår, der fremgår af miljøgodkendelsen.
2. Ændringer i ejerforhold eller hvem, der er ansvarlig for driften af husdyrbruget skal meddeles skriftligt til Aabenraa Kommune.

Gyldighed

3. Godkendelsen bortfalder, såfremt den ikke er udnyttet inden 2 år fra denne afgørelses meddelelse. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og der er indsat et dyrehold svarende til opstart af den ansøgte produktion. Den fulde årsproduktion behøver således ikke være udnyttet 2 år efter meddelelse af godkendelse.

2.2 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

Bygge- og beskyttelseslinier og fredninger

4. Opsamlingsbeholder til overfladevand fra ensilageplads skal etableres minimum 25 m fra DGU boring 159.423
5. Møddingsplads (1.1.9) og den nye beholder til opbevaring af overfladevand fra ensilagesilo skal opføres i materialer, dimensioner og farvevalg, som beskrevet i ansøgningen.

2.3 Husdyrhold, staldanlæg og drift

Husdyrhold og staldindretning

6. Dyreholdets omfang og sammensætning samt fordeling i de enkelte staldafsnit må på årsplan ikke overstige/ændres i forhold til nedenstående tabel dog med mulighed for fleksibilitet som angivet i vilkårene 8 og 10. Dyreenhedsomregningsfaktoren fremgår af bilag 1 til bekendtgørelse nr. 717 af 2. juli 2009 om ændring af bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. Ved ændringer i dyreenhedsomregningsfaktorer er det antallet af individer, som gælder.

Stald Nr.	Dyrehold	Staldsystem (gulvsystem og udmugnings-system)	Vægt/ alder	Antal dyr	DE
1.1.1	Malkeko, kostald	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)		158	211,73
1.1.2	Småkalve, ungdyr 1	Dybstrøelse	0-3 mdr.	20	4,90
1.1.3	Malkeko, kostald	Dybstrøelse		5	6,70
1.1.4	Kvie/stud, ungdyr 2	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	22-24 mdr.	13	7,92
1.1.5	Tyrekalv	Dybstrøelse	40-55 kg	80	0,78

I alt					232,03

7. Inden for de enkelte dyretyper tillades afvigelser i antal DE på +/- 10 % på årsplan, så længe det maksimale antal DE ikke overskrides, jf. ovenstående tabel.
8. Driftsherren skal underrette Aabenraa kommune om besætningens størrelse efter 2 år, og når besætningen er nået op på 232,03 DE.
9. I staldafsnittene (1.1.2, 1.13 og 1.15) med dybstrøelse skal der strøs med halm eller andet tørstof i mængder, der sikrer, at dybstrøelsesmåtten altid er tør i overfladen.
10. Afgangsvægten for slagtekalve kan variere, så længe det maksimale antal DE i slagtekalve ikke overskrides.
11. Det skal sikres, at spalterne altid er funktionsdygtige, således at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne. Kontrol skal ske minimum 1 gang i døgnet.

Ventilation

12. Ventilatorer i stald 1.1.4 skal serviceres og renholdes med de for det konkrete anlægs vejledende intervaller og specifikationer med henblik på driftsstikker funktion.

Fodring

13. Der skal udarbejdes foderplaner for dyretyperne malkekøer, der indeholder oplysninger om indholdet af totalt protein, AAT og PBV i fodret. Foderplanerne skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år oh forevises på Kommunes forlangende.
14. Grovfodermidler bortset fra græs, der udgør mere end 10 % FE/malkeko/dag, skal analyseres for indholdet af råprotein, AAT og PBV. Analysen skal foretages af et akkrediteret laboratorium. Resultatet af analysen skal opbevares i mindst 5 år og forevises på Kommunens forlangende.

Opbevaring og håndtering af foder og ensilage

15. Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må ikke placeres på samme sted, før der er gået 5 år. Tidspunkt og placering af ensilagestakke skal noteres på et kortbilag i driftsjournalen, der skal opbevares i mindst 5 år.
16. Ensilage i markstak skal overholde følgende afstandskrav:

Kategori	Afstandskrav, meter
Enkelt vandindvindingsanlæg	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	50 m
Vandløb (herunder dræn) og søer	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	25 m
Nabobeboelse	50 m
Til naboskel	30 m

17. Ensilage i markstakke må ikke placeres på arealer, som skråner mod vandløb og søer, og de skal placeres, så de ligger mest muligt i læ.
18. Ensilage skal overdækkes umiddelbart efter etablering af markstak.
19. Ensilage skal overdækkes med lufttæt materiale umiddelbart efter ilægning i siloen.

Energi- og vandforbrug

20. Elforbruget skal mindst registreres en gang årligt. Elforbruget skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
21. Hvis elforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over 165.000 kWh/år, skal der indenfor 3 måneder fra sidste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så elforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal fremvises ved tilsyn.
22. Anlæg og installationer, der er særligt energiforbrugende, f.eks. mælkekøleanlæg, skal minimum kontrolleres én gang om året og vedligeholdes således, at det altid fungerer optimalt. Dato for kontrol skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
23. Vandforbruget til dyreholdet skal registreres mindst en gang årligt. Vandforbruget skal kunne dokumenteres i mindst 5 år.
24. Hvis vandforbruget på årsplan stiger med mere end 10 % ud over 31.000 m^3, skal der inden 3 måneder fra sidste aflæsningsdato udarbejdes en handleplan, så vandforbruget igen kan reduceres til det oplyste, hvis ikke merforbruget ud fra en konkret vurdering kan accepteres. Planen skal forevises ved tilsyn.

Spildevand samt tag - og overfaldevand

25. Overfladvand fra ensilagepladsen skal opsamles i en beholder på mindst 1.000 m^3, der er placeret sydøst for ensilagepladsen. Opsamlingsbeholderen skal tjekkes løbende for at sikre at den ikke løber over, og der skal etableres afløb til gyllebeholder, således at en fuld beholder kan tømmes i perioder, hvor frost mv. gør, at beholderen ikke kan tømmes ved hjælp af sprinkleranlægget
26. Vask af maskiner og redskaber skal foregå på møddingspladsen , hvorfra der kan forekomme gødningsrester, skal foregå på støbt plads med tæt bund og med bortledning af spildevandet til gyllebeholder.

Kemikalier og medicin mv.

27. Gødningsstoffer, kemikalier, foderstoffer m.v., skal opbevares, således at de ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer hvis der måtte ske udslip.

Affald

28. Opbevaringspladsen til døde dyr skal placeres som vist på bilag 1.3.
29. Affald skal opbevares og håndteres, som beskrevet i tabel 9.

Olie

30. Opbevaring af diesel-/fyringsolie skal til enhver tid ske i en typegodkendt beholder, som står på fast og tæt bund så spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
31. Tankning af diesel fra stationær tank skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, enten med afløb til olieudskiller eller således, at spild kan opsamles, og at der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
32. Olie- og fedtprodukter skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår risiko for forurening.
33. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning.

Driftsforstyrrelser og uheld

34. Der skal på ejendommen altid forefindes egnet materiale til opsamling af eventuelt spild.
35. Beredskabsplanen skal opbevares på et kendt og tilgængeligt sted for alle medarbejderne.
36. Beredskabsplanen skal ajourføres løbende og minimum 1 gang årligt. Datoen for ajourføringen skal fremgå af planen.

2.4 Gødningsproduktion og – håndtering

Opbevaring af fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost

37. Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. i ethvert delparti, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, må højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der skal derefter gå 5 år, før kompost igen må placeres på det samme sted.
38. Ved etablering af markstak af kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. i ethvert delparti skal tidspunkt og placering noteres på et kortbilag i driftsjournalen og opbevares i mindst 5 år.
39. Kompost med et tørstofindhold på mindst 30 pct. i et hvert delparti i markstakke må ikke placeres på arealer som skråner mere end 6 grader mod vandløb, søer eller fjorde, og de skal placeres, så de ligger mest muligt i læ.

Anden organisk gødning

40. Bedriftens arealer må ikke tilføres anden organisk gødning.

Håndtering og udbringning af husdyrgødning

41. Håndtering af gylle skal foregå under opsyn, således at spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
42. Der må ikke etableres og anvendes fast/mobilt pumpeudstyr på gyllebeholderne.
43. Fast og mobilt pumpeudstyr må ikke kunne fjernbetjenes.
44. Hvis gyllen ikke suges direkte over i gyllevogn med påmonteret læssekran, skal der etableres en støbt plads med afløb til opsamlingsbeholder, hvor påfyldning af gylle ved gyllebeholderne finder sted. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter en periode med daglig påfyldning er afsluttet.
45. Traktordrevne pumper skal, når de ikke anvendes, og ikke er under opsyn, fx ved arbejdsdagens ophør, afbrydes ved kraftoverførselsakslen. Traktoren skal aflåses eller helt frakobles pumpeudstyret.
46. Husdyrgødning må ikke køres ud på arealer, der er vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket.

2.5 Forurening og gener fra husdyrbruget

Lugt

47. Såfremt der efter Aabenraa Kommunes vurdering opstår væsentlige lugtgener, der vurderes at være væsentligt større, end det kan forventes ifølge grundlaget for miljøvurderingen, kan Aabenraa Kommune meddele påbud om, at der skal indgives og gennemføres projekt for afhjælpende foranstaltninger. Eventuelle udgifter hertil afholdes af bedriften.

Fluer og skadedyr

48. Der skal på husdyrbruget foretages effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Transport

49. Ved transport af fast husdyrgødning ud på offentlige veje/private fællesveje skal vognen læsses ordentlig, så spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det staks opsamles.
50. Ved transport af gylle ud på offentlige veje/private fællesveje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, så spild ikke kan finde sted. Skulle der alligevel ske spild, skal det straks opsamles.
51. Transport af husdyrgødning fra ejendommen skal fortrinsvis ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 07.00-18.00 og lørdag i tidsrummet kl. 7.00-14.00.

Det skal tilstræbes, at der ikke køres husdyrgødning ud på offentlige veje/private fællesveje på søn - og helligdage.

52. Transport af indkøbt foder, halm, ensilage og øvrige hjælpemidler til og fra ejendommen skal fortrinsvis ske mandag til fredag i tidsrummet kl. 07.00-18.00 og lørdag i tidsrummet kl. 07.00-14.00. Det skal tilstræbes, at der ikke køres indkøbt foder, ensilage og øvrige hjælpemidler ud på offentlige veje/private fællesveje på søn- og helligdage. For tilkørsel af foderafgrøder som eksempelvis græs og majs til siloanlæg eller til faste oplagsplader gælder vilkåret ikke.

53. Transport af dyr til og fra ejendommen skal fortrinsvist ske mandag til freag i tidsrummet kl. 07.00-18.00 og lørdag i tidsrummet kl. 07.00-14.00. Det skal tilstræbes, at der ikke transporteres dyr ud på offentlige veje/private fællesveje på søn- og helligdage.

Støj

54. 1. Bidraget fra landbruget med adressen Stamplundvej 8, 6230 Rødekro bestemt som det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) må i det åbne land samt i landsbyen Klovtoft ikke overskride følgende værdier:

	Mandag - fredag kl. 07.00 - 18.00 Lørdag kl. 07.00 - 14.00	Mandag - fredag kl. 18.00 - 22.00 Lørdag kl. 14.00 - 22.00 Søn og helligdag kl. 07.00 - 22.00	Alle dage kl. 22.00 – 07.00
Det åbne land	55	45	40
Landsbyen Klovtoft område 2.08.005.L	55	45	40

Notationer og principper, der anvendes ved beskrivelse og regulering af ekstern støj fra landbruget, er anført i Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 *Ekstern støj fra virksomheder*.

Støjgrænserne må i det åbne land ikke overskrides ved udendørs opholdarealer ved boliger.

Støjgrænserne må i landsbyen Klovtoft ikke overskrides noget sted i omrdet, dog gælder støjkravene i landsbyen kun uden for eget areal.

For dagperioden kl. 07.00-18.00 skal grænseværdierne overholdes indenfor det mest støjbelastede tidsrum på 8 timer.
For aftenperioden kl. 18.00 -22.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede time.
For natperioden kl. 22.00 - 07.00 skal grænseværdierne overholdes inden for den mest støjbelastede halve time.

Støj fra intern transport på landbrugets område medregnes i landbrugets støjbidrag.
Dog medregnes kun støjbidrag fra transport ved driftsbygninger og i umiddelbar nærhed af disse samt ved gyllebeholdere.
Ved tilkørsel af foderafgrøder som eksempelvis græs og majs til siloanlæg eller til faste oplagspladser eller ved bortkørsel af gylle/fast gødning i forbindelse med udbringning til mark kan der ses bort fra støjbidraget fra disse aktiviteter.

Støj fra faststående anlæg placeret på arealer uden for driftsbygningernes område, eksempelvis fast opstillede motorer og vandpumper, skal medregnes i landbrugets støjbidrag.

Støj fra mobile anlæg opstillet ved driftsbygninger, eksempelvis fra blæsere på lastvogne med varer til landbruget, skal medregnes i landbrugets støjbidrag, uagtet at anlæggene måtte befinde sig på et køretøj, der ikke hører til landbruget.

Målinger/beregninger til kontrol af, at grænseværdierne er overholdt, skal udføres, når tilsynsmyndigheden finder det påkrævet.
Dog kan målinger/beregninger kræves højst en gang årligt.
Tilsynsmyndigheden kan kræve, at målinger/beregninger skal foretages af et akkrediteret firma eller laboratorium eller af en certificeret person omfattet af Miljøstyrelsens godkendelsesordning "Miljømåling - ekstern støj".
Udgifterne afholdes af landbruget.

2. Tønder Kommune kan, også inden der er forløbet 8 år efter meddelelsen af godkendelsen, meddele påbud i henhold til § 39 i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug til landbruget Stamplundvej 8, 6230 Rødekro.
Tønder Kommune kan stille krav om overholdelse af grænseværdier for støjkilder, der befinder sig på landbrugets driftsarealer beliggende i Tønder Kommune. Tønder Kommune fastlægger de relevante grænseværdier.

Støv

55. Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal. Dette vurderes af tilsynsmyndigheden.
56. Fodersiloer skal indrettes således, at støvgener i forbindelse med indblæsning af foder undgås, f.eks. med cykloner eller anden støvbegrænsende foranstaltning.

Lys

57. Belysning i stald (1.1.2, 1.1.3, 1.1.4) skal være på vågelys mellem kl. 23 og kl. 06, med mindre menneskelig aktivitet er påkrævet i stalden.

Ammoniak – generel reduktion

58. I staldafsnittene 1.1.1 og 1.1.3 til malkekøer skal spaltearealerne skrabes mindst hver 2. time.
59. Skrabeanlægget skal vedligeholdes ved at følge fabrikantens vejledning herom.
60. Det skal sikres, at gulvene altid er funktionsdygtige, således at gødning og urin hurtigt fjernes fra gulvet og ledes til gødningskanalerne. Kontrol skal ske minimum 1 gang i døgnet.

2.6 Påvirkninger fra arealerne

Udbringningsarealerne

61. På bedriftens udbringningsarealer må der maksimalt udbringes husdyrgødning svarende til et husdyrtryk på 2,28 DE/ha.
62. Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 87,78 ha udspredningsareal, som fremgår af bilag 1.6.
63. Der skal foreligge skriftlige aftaler på forpagtninger og gylleaftaler af mindst 1 års varighed.
64. Der må afsættes 31,46 DE på aftalearealer svarende til 24,88 ha.
65. Der må afgives husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha til aftalearealer.

Beskyttet natur

66. Tønder Kommune sætter vilkår om, at der på udbringningsarealerne: KMJ Forpag og KMJ 1 Forpag holdes en 2 m bred sprøjte- og gødningsfri bræmme langs med det § 3 beskyttede vandløb Solderup-Nørrekær Grøft.
67. Der skal etableres en 2 m bred dyrknings-, sprøjtnings- og gødskningsfri bræmme rundt om vandhullet på mark nr. 3-1, se kort nr. 2.

68. Der må ikke etableres afvandingsrender på markerne til afledning af vand til åer, bække, grøfter, dræn eller søer.

Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande

69. Der ikke må produceres mere dybstrøelse end det ansøgte, det vil sige ca. 12,38 DE.

2.7 Husdyrbrugets ophør

70. Ved hel eller delvis ophør af virksomheden skal Aabenraa Kommune kontaktes med henblik på vejledning om nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare.

2.8 Egenkontrol og dokumentation

71. Dokumentationen skal have en sådan form, at den tydeligt kan vise, at vilkårene i godkendelsen er overholdt. Den skal opbevares i mindst 5 år og forevises på Aabenraa Kommunes forlangende. Det kan være gødningsregnskaber, ansøgninger om støtte efter enkeltbetalingsordningen, foderanalyser, fakturaer for indkøbt foder, en-dags foderkontroller, kvægnøglen, ydelseskontroller, effektivitetskontroller, mejeriafregninger, slagteriafregninger, årsopgørelser fra slagteriet, andre kvitteringer for afsatte og købte dyr, afsnit fra drifts- og skatteregnskaber vedrørende omsætning af foder og dyr samt status dyr og foder.
72. Til dokumentation for at vilkår vedrørende kvægbesætningen er overholdt, og at kvægbesætningens produktionsomfang ikke er større end det tilladte, skal registreringer af antal årsdyr i CHR-registeret forevises Aabenraa Kommune på forlangende. Alternativt skal Aabenraa Kommune gives tilladelse til at kunne indhente oplysningerne hos Dansk Landbrugsrådgivning, eller hos dem, der har rådighed over oplysningerne. Omkostningerne i forbindelse med indhentning af oplysningerne skal afholdes af driftsherren.
73. Gyllebeholderne skal tømmes mindst én gang om året, hvor de skal gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen skal registreres i driftsjournalen.
74. Hver enkelt ensilagesilo i ensilageopbevaringsanlægget skal, når den tømmes, gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen skal registreres i driftsjournalen.
75. Møddingspladsen skal, når den tømmes, gennemgå et visuelt eftersyn og vedligeholdes. Tidspunktet for gennemgangen skal registreres i driftsjournalen.
76. Driftsforstyrrelser og uheld, der vurderes at kunne påvirke natur og miljø skal registreres med dato og beskrivelse i driftsjournalen.
77. For indkøbte fodermidler skal følge- og indlægssedler opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på kommunens forlangende.

3 Generelle forhold

Husdyrbruget er mindre end 250 dyreenheder (DE) og er derfor omfattet af § 11 stk. 2 i lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug med senere ændringer. Hele virksomheden er godkendelsespligtig, og Aabenraa Kommune er godkendelses- og tilsynsmyndighed for husdyrbruget.

Kommunen skal i forbindelse med udarbejdelse af en miljøgodkendelse vurdere om ændringen af dyreholdet kan give gener for naboer (lugt, støj, støv osv.), men også om ændringen giver en belastning på miljøet og naturen herunder belastningen med nitrat og fosfor. Naturvurderingen omfatter ændringens påvirkninger af beskyttet natur i henhold til både husdyrbrugloven og naturbeskyttelsesloven, samt EU-habitat- og fuglebeskyttelsesområder. Desuden skal kommunen vurdere om diverse afstandskrav overholdes, at de landskabelige værdier ikke tilsidesættes og kravet om BAT er opfyldt, samt sikre at uheld forebygges.

Bekendtgørelsen om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug stiller krav om reduktion af ammoniakemissionen. Kravet afhænger af tidspunktet for indsendelse af ansøgningen. Ansøgninger første gang i 2007 skal reducere ammoniakemissionen med 15 % i forhold til normtallet for bedste staldsystem i 2005/2006. For ansøgninger indsendt første gang i 2008 skal ammoniakemissionen reduceres med 20 %, og i 2009 skal ammoniakemissionen reduceres med 25 %. Ansøgningen er indsendt i 2008 og følgelig skal den reduceres med 20 %.

Denne miljøgodkendelse fastlægger de vilkår, der skal gælde for en udvidelse/ændring af det eksisterende husdyrbrug. Vilkår der vedrører driften skal være kendt af de ansatte, der er beskæftiget med den pågældende del af driften. Hvis der ansættes udenlandsk arbejdskraft, skal vilkårene oversættes til et sprog, som de forstår.

3.1 Beskrivelse af husdyrbruget

Redegørelse
Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på husdyrbruget Stamplundvej 8, 6320 Rødekro med ejendoms nr. 58000008669.

Til husdyrbruget er tilknyttet husdyrproduktionen vedrørende CHR nr. 14002332, og virksomhedens CVR nr. er 48033.

Godkendelsen er baseret på de oplysninger, som fremgår af ansøgningsskema nummer 10409, version 5, genereret den 24. juni 2010 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den 25. juni 2010 . Ansøgningen med tilhørende bilag, der bl.a. indeholder den miljøtekniske beskrivelse, er vedlagt som bilag 1.

3.2 Meddelelsespligt

Godkendelsen gælder kun for det ansøgte. Der må ikke ske udvidelser eller ændringer i dyreholdet, herunder staldanlæggene, gødningsopbevaringsanlæggene, harmoniarealerne og lignende, før ændringerne er godkendt af Aabenraa Kommune.

De anmeldte ændringer vurderes herefter af kommunen. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemands arealer) kan udskiftes uden en ny miljøgodkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare end de godkendte arealer.

3.3 Gyldighed

Der gives 2 år til at udnytte godkendelsen, efter den er meddelt. Vilkårene i denne miljøgodkendelse skal, hvis ikke andet er anført, være opfyldt fra det tidspunkt, hvor godkendelsen udnyttes.

Herefter gælder det, at hvis den meddelte miljøgodkendelse, ikke har været udnyttet helt eller delvist i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år.

Afvigelser, der skyldes naturlige produktionsudsving, brand, sygdom i besætningen mv., betragtes ikke som kontinuitetsbrud.

3.4 Retsbeskyttelse

Med denne miljøgodkendelse følger der 8 års retsbeskyttelse på de vilkår, der er nævnt i godkendelsen indtil 17. september 2010.

Aabenraa Kommune kan dog tage godkendelsen op til revurdering inden for de 8 år og om nødvendigt meddele påbud eller forbud, hvis:

- der fremkommer nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse, eller
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved miljøgodkendelsens meddelelse.

Det samme er tilfældet, hvis:

- der sker væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik, således at der skabes mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, uden at det medfører uforholdsmæssigt store omkostninger, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

3.5 Revurdering af miljøgodkendelsen

Miljøgodkendelsen skal regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige revurdering skal foretages, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018.

4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold

4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.

Redegørelse
Ejendommen Kallemose ligger i Aabenraa Kommune og er beliggende i landzone ca. 2,0 km sydvest for Hellevad som er nærmeste byzone. Nærmeste nabobeboelse til ejendommen er Stamplundvej 14 (ejendommen har ikke landbrugspligt), beliggende ca. 58 m vest for nærmeste bygning. Nærmeste område, som er udlagt til boligområde (samlet bebyggelse), Klovtoft er beliggende ca. 65 meter nord for bedriften på Stamplundvej 8. Afstandene er enten målt fra nærmeste stald/gyllebeholder eller fra det samlede staldanlæg som beregnet i www.husdyrgodkendelse.dk.

Husdyrbruget er beliggende i landzone. Ansøger ønsker at udvide sin bedrift for at tilpasse strukturudviklingen i landbruget. Udvidelsen er dermed baseret i, at bedriften fortsat skal være konkurrencedygtig, tidssvarende og fastholde beskæftigelse. Udvidelsen sker i tilknytning til eksisterende byggeri hvilket vil få ejendommen til at fremstå som en samlet enhed.

Tabel 1 Afstandskrav til kommuneplaner/lokalplaner/nabobeboelse

Nærmeste…	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige byzone	6.100 m	Plannummer 4.4.002.B Plannavn Ravsted by Sydvest for ejendommen	50 m
Eksisterende eller ifølge kommuneplanens fremtidige sommerhusområde	> 20 km	Plannummer 1.7.004.S Plannavn Skarrev Øst for bedriften	50 m
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet	6,7 km	Plannummer 2.8.003.L Plannavn Nørre Hostrup Nordøst for ejendommen	50 m

bolig og erhvervsformål			
Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.	7,4 km	Plannummer 2.9.008.F Plannavn Arnhøjvej Stik øst for ejendommen	50 m
Nabobeboelse	56 m	Stamplundvej 14	50 m

Tabel 2 Afstandskrav – placering af anlæg

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Beboelse på samme ejendom	10 m	Der er tale om afstande mellem eksisterende bygninger og produktioner	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	Afstanden er ikke undersøgt nærmere	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	2.500 m	Hellevad Vandværk	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	15 m	Ifølge GEUS ligger boring 159.423 lige sydvest for kostald (30 m)og plansiloanlæg (15 m)	25 m
Vandløb	50 m	Afstanden er fra gyllebeholder til Rødå	15 m
Dræn	>15 m	Der er ingen dræn, hvor der skal etableres beholder til opsamling af vand	15 m
Sø	200 m	Der er tale om afstanden til en sø mod SØ	15 m
Privat fælles vej/ offentlig vej	> 15 m	Afstanden er ikke undersøgt nærmere	15 m
Naboskel	17 m	Nærmeste matrikelskel vil være Klovtoft, Hellevad 286, der ligger på den modsatte side af Stamplundvej. Der er tale om afstanden fra en eksisterende bygning	30 m

Kirkebeskyttelseslinie og kirkeomgivelser
Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for "Kirkebyggelinien" eller udpegningen "Kirkelandskaber.

Kystnærhedszonen
Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg indenfor udpegningen "Kystnærhedszonen".

Lavbundsarealer inkl. evt. okkerklassificering
Der er både bygninger og opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Lavbund og okker".

Skovrejsningsområder
Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Strandbeskyttelseslinie
Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Klitfredningslinie
Der er hverken bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Skovbyggelinie
Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen.

Sø- og åbeskyttelseslinie
Der er både bygninger og opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Sø- og åbeskyttelseslinier".

Fredede områder, fortidsminder og fortidsmindebeskyttelseslinier
Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Fredede områder forslag", "Fredede områder", "Fredede fortidsminder" eller 100 meter beskyttelseslinien for fortidsminder.

Der er ingen arealer inden for udpegningerne "Fredede områder forslag", "Fredede områder", "Fredede fortidsminder" eller 100 meter beskyttelseslinien for fortidsminder.

Beskyttede sten- og jorddiger
Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger".

Der er arealer der grænser op til "Beskyttede sten- og jorddiger". Følgende udbringningsarealer grænser op til "beskyttede sten- og jorddiger": mark 3, BGG forpag.

I museumsloven nr. 1505 af 14. december 2006 er i § 29a fastsat regler om, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende. For sten- og jorddiger og lignende, der er beskyttet som fortidsminder, gælder alene reglerne om fortidsminder.

Vurdering
Der er både bygninger og opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Lavbund og okker". Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke er skal stilles vilkår til skærpede vilkår, da arealerne ikke ligger i fosforfølsomt opland samt at arealerne ikke er drænet hvilket vil kunne medfører okkerudfældning. Arealerne ligger endvidere i lavbund klasse IV, ingen risiko for okkerudledning. Der er bygninger og opbevaringsanlæg inden for sø- og åbeskyttelseslinjen. Bygge- og beskyttelseslinjerne er overholdt. Et par af arealerne grænser op til beskyttede sten- og jorddiger. Aabenraa Kommune vurderer, at så længe § 29a i museumsloven er overholdt vil udbringningen ikke påvirke de beskyttede diger.

4.2 Placering i landskabet

Redegørelse
Ejendommen ligger i kommuneplanramme LA5 Klovtoft (bl.a. til jordbrugserhverv i landzonen). Ejendommen er beliggende i den østlige del af Klovtoft med naboer tæt på mod vest. Mod øst er der frit udsyn og terrænet er forholdsvist åbent med mindre beplantning.

Ejendommen ligger forholdsvist frit i landskabet. Der forefindes lidt beplantning i forbindelse med haven til stuehuset samt vest for bygning 2 (halmlade) og bygning 3 (.1.1.4). Da kostalden ligger øst/vest og ligger i læ af de andre bygninger, er der ikke planer om at etablere yderligere beplantning. Yderligere beplantning omkring anlægget vil kunne medføre nedsat luftskifte og dermed forringet klima i stalden for dyr og medarbejdere.

Der er gennemsigtige lysplader i tagene på bygning 1 og bygning 5. På bygning 1 er der lys i den vestvendte gavl (censorstyret). På bygning 3 er der lys i nordgavlen (manuelt styret og bruges sjældent).

Landskabelige værdier

Tabel 3 Materialevalg

Bygning		Grundplan	Bygningshøjde	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver
1	Kostald (1.1.1, 1.1.3)	Ca. 1.450 m^2	Ca. 7 m i kip	22º	Gråt tag. Røde gavle i metalplader. De nederste 2 meter i grå søsten. Porte hvide
2	Halmlade	Ca. 250 m^2	Ca. 6 m i kip	25º	Gråt tag. Gavl mod vest og side mod syd i grå blikplader
3	Ungdyr 2 (1.1.4)	Ca. 375 m^2	Ca. 4 m i kip	15º	Gråt tag. Bygningen i røde sten.
4	Ungdyr 1 (1.1.2)	Ca. 580 m^2	Ca. 6 m i kip	24º	Gråt tag. Den øverste del af sider og gavle rød. Den nederste del pudset hvid eller røde sten.
5	Maskinlade	Ca. 410 m^2	Ca. 6 m i kip	24º	Gråt tag. Røde gavle og sider. Den nederste meter i grå søsten.
6	Gyllebeholder (1.1.6)	1.500 m^3	Ca. 2 m		Grå beton.
7	Gyllebeholder (1.1.7)	2.200 m^3	Ca. 2 m		Grå beton.
8	Plansilo	Ca. 800 m^2	Ca. 1,25 m		
9	Plansilo	Ca. 700 m^2	Ca. 1,8 m		
10	Betonplads til småkalve	Ca. 250 m^2	-		
11	Beholder til ensilagevand	Ca. 1.000 m^3	Ca. 2 m		
12	Tankrum				Placeret i stalden
13	Ny kalveplads (1.1.5)	Ca. 100 m^2			
14	Ny møddingsplads (1.1.9)	Ca. 150 m^2			

Områder med landskabelig værdi
Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde kystlandskaber".

Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Værdifulde landskaber".

Uforstyrrede landskaber
Både bygninger og opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Uforstyrrede landskaber".

Kulturhistoriske værdier og bevaringsværdige landsbyer
Der er ingen bygninger, opbevaringsanlæg eller arealer inden for udpegningen "Værdifulde kulturmiljøer".

Naturmæssige værdier
Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser
Der er ingen bygninger eller arealer inden for udpegningerne "Særlig næringsfattige naturarealer".
Der er ingen bygninger eller arealer inden for udpegningerne "Naturområder.
Der er ingen bygninger eller arealer inden for udpegningerne "Områder med naturinteresser".

Arealer udpeget jf. § 7 i lov om godkendelse af husdyrbrug
Der er ca. 7,8 km til det nærmeste udpegede § 7 areal. Det er en højmose nord for anlægget beliggende i Tønder Kommune.

Natura 2000
Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 10.3 km syd for ejendommen. Området er Natura 2000 område nr. 98, Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose herunder fuglebeskyttelsesområde nr. F62, Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl Mose.

Arealerne afvander til EF-habitatområdet nr. 57 " Vadehavet med Ribe Å, Tved Å og Varde Å vest for Varde". Habitatområdet er beliggende ca. 34 km vest for bedriften

Beskyttede naturarealer (§ 3)
Der er ingen bygninger inden for udpegningen. Følgende arealer grænser op til eller ligger helt eller delvis inden for udpegningen "Beskyttede Vandløb": Mark 1-0, 11, 12 og 15. Og følgende areal grænser op til eller ligger helt eller delvis inden for udpegningen: "Beskyttede enge": mark 15.
Følgende arealer ligger op til udpegningen "beskyttet mose": 3HTA Forpagt og GBB Forpag.

Geologiske værdier
Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningen "Skovrejsning uønsket pga. geologiske forhold".

Rekreative værdier
Der er ingen bygninger eller opbevaringsanlæg inden for udpegningerne "Fritidsområder", "Eksisterende sommerhusområder", "Nye sommerhusområder", "Arealudlæg til ferie-fritidsformål", "Planlagte arealer til ferie-fritidsformål" eller "Planlagte arealer til byformål".

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at møddingpladsen, de nye betonpladser og beholder til ensilagevand kan placeres som ansøgt med vilkår om, det nye anlæg opføres i materialer, dimensioner og farvevalg som beskrevet i ansøgningen.

Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at alle afstandskrav til vandforsyning, vej og naboskel m.v. i henhold til § 8 i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug er overholdt for det planlagte byggeri, så længe at alle de planlagte anlæg placeres over 25 m fra vandboring DGU 159.423, hvilket der er sat vilkår til.

Kommunen vurderer at husdyrbrugets beliggenhed i forhold til forskellige bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv. der fremgår af anden lovgivning er overholdt.

5 Husdyrhold, staldanlæg og drift

5.1 Husdyrhold og staldindretning

5.1.1 Generelt

Redegørelse
Anvendelsen af det nuværende staldanlæg ændres fra 120 køer og 107 kvier svarende til 205,75 DE **til** 163 køer (9300 kg mælk), 13 kvier (22 – 24 mdr.), 20 småkalve (0 – 3 mdr.) og 80 tyrekalve (40-55 kg.) svarende til 232,03 DE.

I stald (1.1.1) udtages produktionen af kvie (13 mdr. til 28 mdr.) og der sættes flere malkekøer ind.
I stald (1.1.2) sættes der flere småkalve ind (0-3 mdr.) Kvie/stud udtages af produktion i stalden.

I stald (1.1.3) sker der ingen ændring mht. køerne. I stald (1.1.4) reduceres antallet af kvier til 13 stk. og i stald (1.1.5) kommer der 80 stk. tyrekalve.

Tabel 4 Dyreholdet

Stald Nr.	Dyrehold	Staldsystem (gulvsystem og udmugnings-system)	Vægt/ alder	Antal dyr	DE
1.1.1	Malkeko, kostald	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)		158	211,73
1.1.2	Småkalve, ungdyr 1	Dybstrøelse	0-3 mdr.	20	4,90
1.1.3	Malkeko, kostald	Dybstrøelse		5	6,70
1.1.4	Kvie, ungdyr 2	Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	22-24 mdr.	13	7,92
1.1.5	Tyrekalv	Dybstrøelse	40-55 kg	80	0,78
I alt					232,03

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at antallet af dyreenheder stemmer overens med det ansøgte projekt. Det vurderes endvidere, at der med rimelighed kan reguleres i kvægbesætningen, idet en normal malkekvægbesætning kræver en vis fleksibilitet med hensyn til opdræt. Det er dog forudsat, at det samlede antal DE (gældende definition) eller geneafstanden for lugt ikke forøges (dette kræver godkendelse). Antallet af DE beregnes efter den til enhver tid gældende definition.

5.1.2 BAT staldteknologi

Redegørelse
BAT inden for kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der svarer til referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.
Der er dog et enkelt, ikke ajourført BAT-byggeblad til malkekøer om præfabrikerede drænede gulve (Ma.St.02) samt et BAT-blad om svovlsyrebehandling af kvæggylle (Ma. St. 01:v2 05-09). Desuden er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger. Der er ingen BAT-blade der direkte omhandler opdræt.

Stald 1.1.1
Stalden er en sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal) og skrab til malkekøer. Ansøger vil efter udvidelsen have fået flere malkekøer (211,73 DE) i forhold til nudrift.

Det eksisterende spaltegulv bibeholdes efter udvidelsen. Ombygning af den eksisterende spaltestald (kanaler, bagskyl eller ringkanal) til et præfabrikeret gulv vil koste 131 kr. pr. reduceret kg N og de øgede driftsomkostning pr. årsko vil være 702 kr., svarende til merudgift på 3,56 % pr årsko, såfremt den totale omkostning pr ko er 19.756 kr., se bilag 1.9

Efterfølgende er der beregnet på omkostning ved etablering af et forsuringsanlæg, se bilag 1.10. Beregningerne er foretaget for samtlige 158 køer i stalden og ikke kun udvidelse, der er på 43 køer. Jf. beregningerne vil dette koste 114 kr. pr. reduceret kg N og de øgede driftsomkostning pr. årsko vil være 614 kr., svarende til merudgift på 3,11 % pr årsko, såfremt den totale omkostning pr ko er 19.756 kr.

Der etableres skrab på spalterne, hvilket sikrer, at spalterne holdes rene og ammoniakfordampningen derved reduceres.

Rene gulve giver desuden færre benproblemer og klovlidelser hos dyrene. Skraberne kan reducere ammoniakfordampningen med 20 % i henhold til FarmTest Kvæg nr. 21, hvor spalterne blev skrabet hver 4. time. Skraber på det eksisterende spaltegulv i kostalden kan efter omstændighederne betegnes som BAT, da det reducerer ammoniakfordampningen, forbedrer klovsundheden og er relativ billig i anskaffelse og drift således, at der i kostalden vil være proportionalitet mellem miljøgevinst og omkostninger til etablering og drift af anlægget.

Der er anskaffet en robotspalteskraber, der kører kontinuerligt. Alle spalter vil dermed blive skrabet mindst hver 2. time.

Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder, at staldgulvene er forholdsvis tørre, og det store lugtskifte betyder ligeledes en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Stalden er fra 1994 og udvidet i 2005. For krav til eksisterende dele af anlægget skal der fastsættes en rimelig frist til at opfylde BAT-krav, der fastsættes i en miljøgodkendelse foranlediget af en udvidelse eller ændring. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2018. Da staldens restlevetid er længere end 2018, er der i denne miljøgodkendelse ikke stillet vilkår om renovering af stalden.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at ingen af de to undersøgte muligheder kan betragtes som værende BAT i den eksisterende stald, da omkostningerne ikke står i rimeligt forhold til miljøgevinsten – løsningerne er ikke proportionale, da prisen pr kg reduceret kg N i begge tilfælde er over 40 kg samt er en merudgift på mere end 1 % i forhold til gennemsnitomkostningen pr ko. Aabenraa Kommune vurderer, at kravet til BAT er opfyld ved at der etableres skrab på spaltegulvet.

Stald 1.1.2, ungdyr 1
Stalden er en dybstrøelsestald med småkalve. Der er valgt dybstrøelse på grund af dyrevelfærd, da det lever op til kalvenes behov for et blødt, varmt og tørt leje. Dybstrøelse har en forholdsvis lav ammoniakfordampning.

Stalden er fra 1992 og skal ved næste revurdering af miljøgodkendelsen revurderes med henblik på BAT.

Vurdering
Aabenraa vurderer, at dybstrøelse til opdræt lever op til Kommunens krav om BAT, forudsat at dybstrøelsesmåtten holdes tør i overfladen, hvilket der stilles vilkår om.

Stald 1.1.3
Stalden er en kælvningsstald med dybstrøelse. Der er valgt dybstrøelse på grund af dyrevelfærd, da det opfylder de kælvende køers behov blødt, varmt og tørt leje. Dybstrøelse har en forholdsvis lav ammoniakfordampning.

Stalden er fra 1994 og udvidet i 2005, Da staldens restlevetid er længere end 2018, er der i denne miljøgodkendelse ikke stillet vilkår om renovering af stalden.

Vurdering
Aabenraa vurderer, at dybstrøelse til kælvende køer lever op til Kommunens krav om BAT, såfremt det sikres at overfladen altid holdes tør. Der er derfor stillet vilkår om dette.

Stald 1.1.4, ungdyr 2
Stalden er en sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal). Der sker ingen ændring i stalde hverken i antal af dyr eller dyretypen. Stalden er fra 1968 og renoveret i 1998 og skal ved næste revurdering af miljøgodkendelsen revurderes med henblik på BAT.

Vurdering
Aabenraa Kommune stiller ingen krav til gulvtype i stalde til opdræt, da der ikke findes BAT-byggeblad/BAT-blad for disse dyretyper.

Stald 1.1.5, Ny kalveplads
Pladsen er med dybstrøelse til tyrekalve. Der er valgt dybstrøelse på grund af dyrevelfærd, da det lever op til tyrekalvenes behov for et blødt, varmt og tørt leje.

Vurdering
Aabenraa vurderer, at dybstrøelse til tyrekalve (40-55 kg) lever op til Kommunens krav om BAT, såfremt det sikres at overfladen altid holdes tør. Der er derfor stillet vilkår om dette.

Fravalg af BAT indenfor staldteknologi
Gylleforsuring medfører ifølge flere anlægsejere nye og kraftigere lugtgener på ejendommen, hvilket ansøger ikke har interesse i. Producenter nedtoner denne problemstilling, da det naturligvis ikke er noget der fremmer salget af anlæg. Endvidere medfører forsuring af gylle, at det fremadrettet bliver sværere at overgå til økologi, såfremt det skulle være ønsket. Sidst kan det nævnes, at der ikke er sikkerhed for, at betonen i de eksisterende kanaler har en holdbarhed overfor syrepåvirkningen.

Overdækning af gyllebeholdere er fravalgt, da det med kvæggylle almindeligvis ikke er problematisk at etablere et godt flydelag og der er derfor begrænset effekt. Det er endvidere ikke sikkert, at de eksisterende tanke kan overdækkes pga. deres konstruering og etablering. En overdækning medfører endvidere en visuel forurening af ejendommen.

Samlet vurdering
Aabenraa Kommune vurderer samlet set, at ejendommens staldteknologi lever op til kravene om anvendelse af BAT med nuværende omkostningsniveau i forhold til reduceret ammoniakemission.

5.2 Ventilation

Redegørelse
Der er naturlig ventilation i staldene, hvilket medfører, at der ikke bruges energi til ventilation. Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder, at stald-

gulvene er forholdsvis tørre, hvilket betyder en lavere koncentration af ammoniak og lugt.
I stald 1.1.4 er der ventilatorer. Ventilatorerne er temperaturstyret og er kun i drift når temperaturen i bygningen er høj. Der er vurderet drifttimer pr. år til 8760 timer med en drifteffekt på 100 %.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at naturlig ventilation er den mindst energikrævende ventilationsform. Der er stilles vilkår til ventilatorerne i stald 1.1.4.

5.3 Fodring

5.3.1 Generelt

Redegørelse
Det er forureningsforebyggende at gennemføre effektiv fodring til reduktion af udskillelsen af kvælstof og fosfor, ved at sikre, at foderets indhold af næringsstoffer modsvarer dyrenes behov, og at næringsstofferne er letoptagelige.

5.3.2 BAT foder

Redegørelse
Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normtal. Der indtastes ingen oplysninger om foder i ansøgt drift, da der ikke ønskes unødige restriktioner på disse områder.

Bedriftens forbrug af foderstoffer til køer og opdræt er ca. 300 tons kraftfoder pr. år i nudriften. Efter udvidelsen vil der anvendes ca. 375 ton kraftfoder pr. år, således at foderforbruget stiger, med 20 %. Andelen af grovfoder og halm stiger tilsvarende med ca. 20 %. Hovedsageligt produceres al grovfoder på ejet og forpagtet jord, mens halm indkøbes. Der kan forekomme indkøb af grovfoder.

BAT inden for kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarer referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Foder til kvæg består af ca. 50-60 % hjemmeavlet grovfoder, hovedsageligt majs og græs, samt indkøbt tilskudsfoder i form af færdigblandinger alene eller i kombination med forskellige råvarer som f.eks. sojaskrå, rapsprodukter, korn, roepiller m.m. Foderplanen afstemmes med en mineralblanding for at tilgodese kreaturernes behov for næringsstoffer.

Fodersammensætningen afstemmes i forhold til dyrenes biologiske behov (kalv, kvie, malkende ko, goldko, slagteko og evt. slagtekalv). For at opnå så præcis en næringsstofsammensætning som muligt, udtages der analyser af grovfoderet, som ligger til grund for sammensætning af det indkøbte foder. Optimeringen af foderplanen sker bl.a. på protein, så overforsyning såvel som underforsyning undgås. Overforsyning med protein medfører en belastning på miljøet, men det overbelaster også koen.

På mineralsiden kan der ud fra bedriftens aktuelle grovfoderanalyser af mineralstofproducenten udarbejdes specielt sammensatte mineralblandinger, der opfylder normerne til dyrenes behov for alle mikro- og makromineraler, heriblandt fosfor, samt vitaminer. Ansøger er interesseret i, at ovenstående er i orden, da ubalance i foderets sammensætning betyder forringelse af foderudnyttelsen og dermed forringelse af det økonomiske udbytte.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer at ejendommen lever op til BAT foder, idet der udtages foderprøver af ensilagefodermidler og udarbejdes foderplan der sikrer optimal fodring af

dyrene. Der er derfor stillet vilkår om, at der skal udarbejdes foderplaner og at der skal udtages foderprøver.

5.4 Opbevaring og håndtering af foder og ensilage

Redegørelse
Ifølge BREF er det BAT at føre journal over mængde af husdyrfoder og opstået spild

I den nuværende situation opbevares græs- og majsensilage i plansiloanlæggene udenfor samt i markstakke.

Plansiloerne til ensilage er indrettet med 1,25 og 1,8 m betonmure, fast bund og afløb til ny beholder. Ensilagen holdes endvidere overdækket med plastik og dæk.

Det er ønsket, at ensilagevandet fra plansiloerne opsamles i en separat beholder, således at det kan køres ud hele året rundt.

Der bliver maksimalt opbevaret 2.300 m^3 ensilage pr år i plansiloanlægget. Ensilagen opbevares i eksisterende plansiloer på ca. 1.300 m^2. Derudover opbevares ca. 2.500 m^3 i markstakke.

Øvrige fodermidler, kridt og mineraler osv. opbevares i bygning 4 samt ved blandingsanlægget i bygning 1. Dette leveres i sække på paller.

Uden for bygningerne er der endvidere placeret fire siloer, som i alt kan rumme 40 tons kraftfoder.

Håndtering af ensilage vil ske således at eventuelle lugt- og fluegener for nabobeboelser minimeres. Endvidere vil håndteringen sikre, at risiko for tab af næringsstoffer til omgivelserne minimeres.

Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, vil de højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der vil derefter gå 5 år, før ensilagen igen placeres på samme sted.

Der kan forekomme støv ved aflæsning af fodermidler der leveres i løs vægt, og ligeledes kan indblæsning af foder i siloer give anledning til mindre støjgener. Der forventes dog ikke nogle gener af denne art udenfor ejendommen.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at ensilage opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt uden væsentlig risiko for miljøet og at foderhåndteringen sker i henhold til BAT. Da markstakke af ensilage kan være kilde til forurening, er der stiller vilkår til markstakkes etablering og placering.

5.5 Rengøring af stalde

Redegørelse
Kalvehytterne tømmes 2 gange om måneden. Boksene tømmes og køres på møddingsplads og videre i markstak.

Dybstrøelsesafdelingen ved køerne udmuges efter behov og køres i markstak, hvis det er komposteret og har et tørstofindhold over 30 %. Er det ikke tilfældet opbevares det på møddingsplads.

Malkeanlægget vaskes 2 gange dagligt.

Foderbord rengøres ugentligt.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at renholdelse af staldafsnittene er tilstrækkelig for overholdelse af gældende krav og retningslinjer med hensyn til rengøring.

5.6 Energi- og vandforbrug

5.6.1 Generelt

Redegørelse
Elektricitet anvendes til malkning, nedkøling af mælk, gyllepumpning, skrabning, markvanding samt belysning. Bedriftens årlige elforbrug til gårdens drift forventes at stige fra 95.000 kWh til 163.000 kWh efter udvidelsen, hvilket svarer til en forøgelse på ca. 30 %. Forbrug af el afhænger af markvanding.

Tabel 5 Energiforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug Efter
Elforbrug	95.000 kWh	163.000 kWh
Dieselolie til markbruget	3.000 l	4.000 l

Tabel 6 Vandforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Drikkevand inkl. vandspild	4.500 m³	7.000 m³
Vask af stald, overbrusning, iblødsætning m.v.	420 m³	550 m³
Rengøring af markredskaber	5 m³	5 m³
Sprøjtning, markbrug	31.000 m³	31.000 m³
I alt vandforbrug	35.925 m³	38.555 m³

Vandet kommer fra Hellevad Vandværk. Markvanding stammer fra markboring.

Staldvarmen fra bygning 3 (stald 1.1.4) bruges til gulvvarme i stuehus samt til delvis opvarmning af vand i stuehuset.

Boringen DGU 159.423 er en godkendt markvandingsboring hvis indvindingstilladelse sidst blev fornyet den 7. december 2009 af Aabenraa Kommune. Fornyelsen gælder frem til den 31. december 2014. Indvindingsmængden er på 47.000 m^3 pr. år og timeindvindingsmængden er på 50 m^3. Arealet der må vandes fra denne boring er 47 ha. Aabenraa Kommune har ingen bemærkninger til dens placering i forhold til eksisterende anlæg men den nye beholdere til overfladevand fra ensilageplads skal holdes 25 m væk fra boringen, hvilket der er sat vilkår til.

Beregning af elforbruget ud fra normtal giver et forbrug på ca. 168.500 kWh.

Beregning af det årlige vandforbrug ud fra normtal, hvor der er regnet med et vandforbrug på med 40 m^3 pr. årsko og 6 m^3 pr. årsopdræt, giver et årligt drikkevandsforbrug på ca. 7.198 m^3.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at vand- og elforbrug ikke er væsentligt anderledes end normtallene. Det forventede forbrug af el ligger lige under forbruget beregnet ud fra normtal. Det vurderes at elforbruget er svarende til en bedrift af ansøgte størrelse. Det forventede vandforbrug ligger sammenlignet med normtalsberegningen lidt lavere. Aabenraa Kommune vurderer, at der er sammenhæng mellem dyreholdets størrelse og forbruget af drikkevand. Der er stillet vilkår om registrering af elforbruget og om at der skal laves en handleplan for nedsættelse af elforbruget, hvis det stiger med over 10 % Der er også stillet vilkår om registrering af vandforbrug hvert år og om, at der skal laves en handleplan for nedbringelse af vandforbruget, hvis det stiger med over 10 % i forholdt til det anslåede i ansøgningen.

5.6.2 BAT energi- og vandforbrug

Redegørelse
Med hensyn til BAT og energi- og vandforbrug så er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der BAT-byggebladene.

Energisparende foranstaltninger
Energiforbruget pr. DE er generelt lavt i en kvægbesætning, idet staldene ikke opvarmes, og som regel ventileres naturligt. Elektricitet anvendes primært til malkning, nedkøling af mælk, ventilation, gyllepumpning, automatisk fodringsanlæg, spalteskrabning samt belysning.

Der er naturlig ventilation i staldene, hvilket medfører, at der ikke bruges energi til ventilation. Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder, at staldgulvene er forholdsvis tørre, hvilket betyder en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Der sker ingen opvarmning af driftsbygninger, hvorfor der ikke bruges energi på opvarmning.

Endvidere bruges solen som lyskilde i videst muligt omfang. Dette sker ved at have størst muligt lysindfald og lyse farver i stalden.

For at spare på energien anvendes belysning med lysstofrør.

Der er vågelys om natten i bygning 1 (staldafsnit 1.1.1 og 1.1.3) og bygning 4 (stald 1.1.2). Der er tale om et skumringsrelæ, der tænder når der ikke er lys nok udenfor.

Logistikken i forbindelse med fodring er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

I markbruget udføres der så vidt muligt flere arbejdsopgaver på én gang.

Varmen fra mælkekøleanlægget bruges til opvarmning af drikkevand til dyrene samt til opvarmning af vaskevand til malkeanlægget.

Staldvarmen fra bygning 3 (stald 1.1.4) bruges til gulvvarme i stuehus samt til delvis opvarmning af vand i stuehuset.

Vandbesparende foranstaltninger
Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Der er installeret drikkekar med stor vandoverflade, hvilket mindsker drikkevandsspildet.

Da vand stammer fra Hellevad Vandværk opgøres forbruget som minimum årligt.

Maskiner vaskes med højtryksrenser.

Der sker genindvinding af vand fra køling af mælketanken. Varmen fra kølingen af mælken bruges både til opvarmning af drikkevand til dyrene samt opvarmning af vaskevand til malkeanlægget. Efter skylning af mælketank bruges 2/3 af vandet til rengøring af malkestald.

Et eksempel på et vand- og energibesparende mælkeanlæg ses i tegning 1.

Tegning 1: Eksempel på kredsløb for genindvinding af vand.

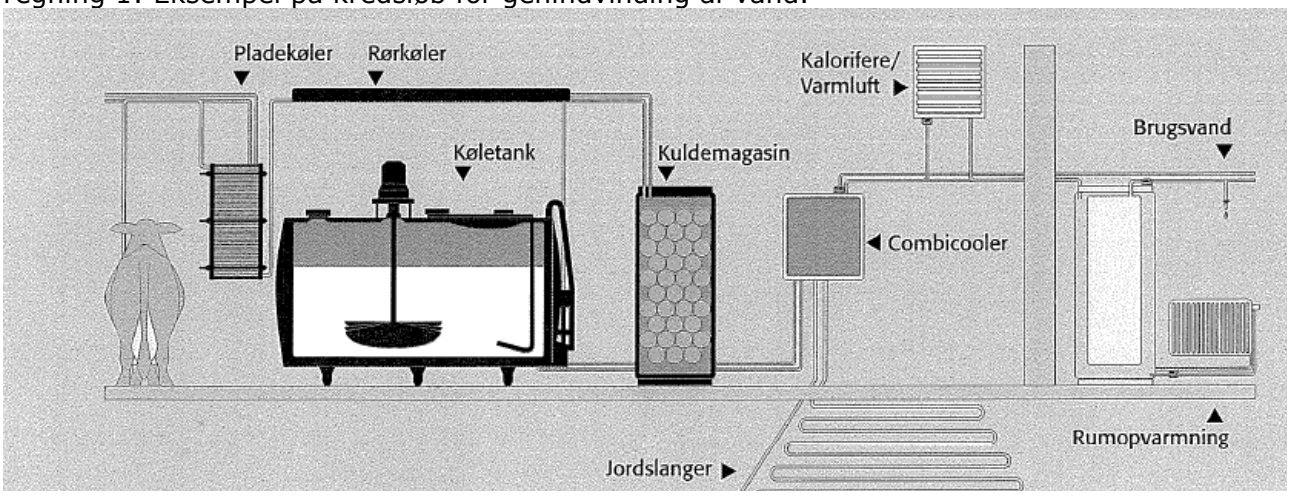

Ansøger har ikke yderligere forslag til vandbesparende foranstaltninger. Ansøger vurderer, at andre vandbesparende foranstaltninger ikke giver en vandbesparende (og dermed miljømæssig) gevinst, der står mål med initialinvesteringen.

BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarer referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Ansøger har ikke yderligere forslag til energibesparende foranstaltninger. Det er vurderet, at andre energibesparende foranstaltninger ikke giver en energimæssig (og dermed miljømæssig) gevinst, der står mål med initialinvesteringen.

BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarer referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Men det vurderes, at ejendommen lever op til BAT mht. energiforbrug.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer at ejendommen lever op til BAT for vandforbrug idet drikkevandsanlægget undersøges jævnligt for lækager og vandforbruget registreres hvert år, så ikke synlige lækager kan registreres. Der er installeret drikkekar med stor vandoverflade, hvilket minimerer drikkevandsspild. Landbrugsmaskiner vaskes med højtryksrenser og der sker genindvinding af vand fra køling af mælketanken.
Aabenraa Kommune vurderer at ejendommen lever op til BAT for energiforbrug ved at der kun anvendes naturlig ventilation og ved at kontrollere energiforbruget til mælkekøleanlægget én gang om året.

Der stilles vilkår om, at der skal føres egenkontrol med energi og vandforbrug, samt at det løbende overvejes at indføre ressourcebesparende tiltag.

5.7 Spildevand samt tag- og overfladevand

Redegørelse
Mængden af rengøringsvand til vask af stalde og drikkevandsspild er skønnet ud fra normtal. Der er regnet med 3.000 l rengøringsvand og 100 l drikkevandspild for køer og 300 l drikkevandsspild for ungdyr årligt.

Spildevandet fra bedriften består primært af vand fra tank- og teknikrum, vaskevand, drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Overfladevand fra ensilageplads ledes til separat beholder på ca. 1000 m^3.

Vand fra vask af malkeanlæg indeholder rengøringsmidlerne GR Super og Cidmax. Begge rengøringsmidler er fra firmaet Delaval. Der anvendes almindelig opvaskemiddel til generel rengøring. Højeste fareklassificering er C, ætsende. De nævnte midler vil kunne blive ændret jf. den generelle udvikling og markedsmekanismer.

Generelt vaskes alle mobile maskiner ca. 2 gange om året (traktor, minilæsser mv.). Mængden af spildevand herfra vurderes maksimalt til at være 5 m^3 pr. år.

Spildevandsmængden tilledt gyllebeholderen vil være ca. 703 m^3 afhængigt af nedbørsmængde. Dertil mængden af rengøringsvand m.m. der indgår som en del af gyllen.

Vask, påfyldning samt sprøjtning udføres af nabo.

Hvis ansøger skulle begynde at stå for sprøjtning igen, vil vask af marksprøjte og traktor, der kan have været anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler eller andet, ske på møddingsplads med opsamling til beholder, eller på det areal, hvor plantebeskyttelsesmidlet er blevet udbragt. Uvasket sprøjte eller traktor, der har været anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, placeres på behandlet areal, møddingsplads med opsamling til beholder eller anden beholder, eller under tag. Indvendig vask af sprøjte sker med spuledyser.

Tabel 7 Spildevand

Spildevandstyper	m³ /år før udvidelse	m³ /år efter udvidelse	Afledes til	Renseforanstaltning
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	420 m³	550 m³	gyllebeholder	-
Møddingsplads, vaskevand	5 m³	5 m³	Gyllebeholder	
Regnvand tilledt separatbeholder fra plansilo	0 m³	1.050 m³	Separat beholder	
Overfladevand til gyllebeholder fra befæstede pladser og regnvand i beholdere	1.498 m³	754 m³	Gyllebeholder	-
Tagvand og befæstede arealer	2.150 m³	2.150 m³	Rødå, nedsivning eller til terræn.	-
Sanitært spildevand fra beboelse	170 m^3	170 m^3		

Afløbsforholdene fremgår af bilag 1.7

Vurdering

Aabenraa Kommune vurderer, at spildevandshåndteringen ikke vil medføre gener for miljøet.

5.8 Kemikalier og medicin

Redegørelse
Pesticider haves ikke, da nabo står for sprøjtning.

Påfyldning samt rengøring varetages derfor også af naboen.

Hvis ansøger skulle begynde at stå for sprøjtning igen, vil vask af marksprøjte og traktor, der kan have været anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler eller andet, ske på møddingsplads med opsamling til beholder, eller på det areal, hvor plantebeskyttelsesmidlet er blevet udbragt. Uvasket sprøjte eller traktor, der har været anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, placeres på behandlet areal, møddingsplads med opsamling til beholder eller anden beholder, eller under tag. Indvendig vask af sprøjte sker med spuledyser,

Tapsteder, som benyttes til påfyldning og vask af sprøjter, vil være forsynet med kontraventil og vandur eller lignende installation, der forhindrer overløb ved opfyldning af tanken. Der er ved påfyldning af sprøjter ikke direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Møddingspladen er befæstet, så der ikke sker nedsivning i jorden eller afstrømning til det omgivne område. Påfyldning af plantebeskyttelsesmidler vil ske på møddingsplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller på det areal, hvor plantebeskyttelsesmidlet skal udbringes.

Såfremt et udendørs areal, hvorpå der udbringes plantebeskyttelsesmidler, anvendes til påfyldning eller vask, vil der inden for en vækstsæson benyttes et nyt område ved hver påfyldning og ved hver vask.

Kemikalier og vaskemidler, som anvendes til rengøring og vask af malkeanlægget opbevares i teknikrummet ved malkestalden.

Tabel 8 Kemikalier, medicin og pesticider

Type	Opbevaringssted	Mængder pr. år	Oplagret mængde
Bekæmpelsesmidler	Maskinhus	20 l	5 l
Kunstgødning	Halmlade	20 tons	20 tons
Smøreolie	Maskinhus	20 l	60 l
Medicin	Tankrum	12 l	200 ml
Kemikalier (rengøring)	Tankrum	1.000 l	600 l

Påfyldning af vand i forbindelse med brug af sprøjtemidler må ikke ske ved direkte opsugning fra søer, vandløb eller brønde/boringer. Der må ikke være risiko for afløb til dræn eller vandløb.

Vurdering
Aabenraa Kommunen vurderer, at kemikalier og medicin bliver håndteret på tilfredsstillende vis.

5.9 Affald

5.9.1 Generelt

Redegørelse
Farligt affald skal anmeldes til Kommunen. Anmeldelsen skal omfatte oplysninger om affaldstype (EAK-kode), samt affaldets mængde, emballering, sammensætning og egenskaber. Tabel 9 er ikke en anmeldelse af farligt affald. Desuden skal al farligt affald sorteres i separate beholdere og afleveres til godkendte modtagere skal kunne dokumenteres overfor Kommunen. Opbevaring og bortskaffelse af affald skal altid ske efter Kommunens regulativer.

Affald skal opbevares og bortskaffes efter Aabenraa Kommunes regulativer.

Ved transport af affald skal transportør (ansøger eller andre) sikre at transporten sker på en sikkerheds- og sundhedsmæssig forsvarlig måde, og at den ikke er til gene eller fare for omgivelserne.

Fast affald vil typisk inkludere elementer som tom emballage fra vaskemidler, skyllemidler, fodermineraler, gummihandsker, plasthandsker, vat, papir, pap og plast fra emballage, overdækningsplast, lysstofrør, elpærer, papir, medicinrester, emballage fra medicin og andre medikamenter (ormekur, fluestrips osv.). Affald der kan genbruges, bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Maskiner køres til service hos lokal smed/mekaniker i Klovtoft, hvorfor der ikke opbevares spildolie, filtre eller blyakkumulatorer på ejendommen.

Affaldet vil typisk kunne opdeles i nedenstående:

Tabel 9: Fast affald

Affaldstype	**Opbevarings-sted**	**Transportør**	**Modtageanlæg**	**EAK-kode**	**ISAG-kode**
Olie- og kemikalieaffald:					
Spildolie	Haves ikke	Smed/mekaniker i Klovtoft	Smed/mekaniker i Klovtoft	13.02.08	06.01
Olie- og brændstoffiltre	Haves ikke	Smed/mekaniker i Klovtoft	Smed/mekaniker i Klovtoft	16.01.07	06.05
Blyakkumulatorer	Haves ikke	Smed/mekaniker i Klovtoft	Smed/mekaniker i Klovtoft	16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelses-midler	Haves ikke			20.01.19	05.12
Spraydåser	Værksted	Transporterer selv	Kommunal containerplads/ genbrugsplads (farligt affald)	15.01.10	23.00
Medicin	Tankrum	Dyrlæge	Dyrlæge står for bortskaffelsen	18.02.08	05.13
Kanyler i særlig beholder	Tankrum	Dyrlæge	Dyrlæge står for bortskaffelsen	18.02.02	66.00
Batterier – alle	Stuehus	Transporte-	Kommunal	20.01.3	77.00

typer		rer selv	container-plads/ genbrugs-plads (farligt affald)	3	
Fast affald:					
Lysstofrør og elsparepærer	Værksted	Transporte-rer selv	Kommunal genbrugs-plads (farligt affald)	20.01.21	79.00
Jern og metal	Vestside af bygning 2	Willy Schmidt, Toftlund	Willy Schmidt, Toftlund	02.01.10	56.20
Diverse brændbart (Overdæknings-plast, forurenet papir, forurenet pap, forurenet plast)	800 L contai-ner	Henning Sejer	Henning Se-jer	Afhæn-gig af indhold	19.00
Tomme medicin-glas	Tankrum	Dyrlæge	Dyrlæge står for bortskaf-felsen	15.01.07	51.00
Paller	Maskinhus	Forhandler i retursy-stem		15.01.03	62.00
Asbestplader	Haves ikke			17.06.05	75.00
Rent papir, pap og plastfolie	Maskinhus	Transporte-rer selv	Kommunal container-plads (genanven-delse)		

Det er ikke muligt at opgøre mængderne i ovenstående tabel, da det over den 8-årige godkendelsesperiode vil afhænge af mange variable lige fra klima, udbytter i marken, sygdom i besætning, modernisering af produktionen eller leverandørskift af produkter anvendt i produktionen.

Affald opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer.

Der foretages ikke afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding af affald, der er tilladt i medfør af kommunernes affaldsregulativ (haveaffald og skovaf-fald).

Der haves en container på 800 l. Den tømmes ugentlig af Henning Sejer.

Døde dyr opbevares uden for den nordøstlige ende af kostalden. De døde dyr er placeret over jordniveau på betonspalter. De døde dyr kan ikke ses fra offentlig vej.
DAKA afhenter døde dyr efter aftale. Placerings af døde dyr fremgår af bilag 1.3

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at affaldshåndtering ikke vil medføre gener for miljøet.

5.9.2 BAT affald

Redegørelse
Alt affald bliver sorteret og håndteret i henhold til Aabenraa Kommunes affaldsregulativ.

Vurdering
Som et led i udførelse af godt landmandskab, anses korrekt tilrettelæggelse af bortskaffelse af produkter og spild for BAT, jf. BAT – grundlaget (EU's BREF-note for intensiv fjerkræ- og svineproduktion over en vis størrelse). Det er BAT at registrere affaldsproduktionen og derved skaffe sig et overblik over evt. indsatsområder, hvor man kan minimere affaldsproduktionen. Derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen (i form af f.eks. kvitteringer og fakturaer fra godkendt vognmand). Ved opfyldelse af Aabenraa Kommunes affaldsregulativ, vurderes det, at der anvendes BAT for affaldshåndtering.

5.10 Olie

Redegørelse
Ved afmelding af gamle olietanke og anmeldelse af ny(e) olietank(e), samt hvis der er spørgsmål om de specielle krav til plasttanke og olietanke på husdyrbruget, så kontaktes kommunens ansvarlige for olietanke på miljoe@aabenraa.dk

Ændring i ejendommens tankforhold skal anmeldes til kommunen. Skemaet til dette findes på kommunens hjemmeside under borger/natur og miljø/miljø/olietanke.

Tabel 10 Olietanke

Olietanke:	Volumen	Fremstillingsår	Tanknr.	Godkendelsesnr.
Dieselolietank i bygning 4	1.200 l	2008		
Fyringsolie mellem stuehus og bygning 2	1.225 l	2006	R1225	55-5820

Placeringen af bedriftens olietanke fremgår af bilag 1.3

Der er kun en dieseltank på ejendommen, som står på fast bund i bygning 4 (stald 1.1.2). Den er på 1.200 l og er opsat i 2008. Påfyldningen sker tæt ved tanken og på fast bund.

Der opbevares normalt ikke spildolie på ejendommen, da olieskift på maskiner foretages ved serviceeftersyn hos mekaniker.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at opbevaringen af olieprodukter er i orden, og at der ikke er risiko for forurening af jord, kloak, overfladevand og grundvand.

5.11 Driftsforstyrrelser og uheld

5.11.1 Generelt

Redegørelse
Generelt er anlægget og arbejdsgange tilrettelagt bl.a. med henblik på at minimere risiko for uheld og udslip af gylle og kemikalier.

Der er dog altid en lille risiko for gylleudslip i forbindelse med udkørsel og pumpning fra stald til beholder.

Der er ingen pumpe på beholderne og indløbet er dykket. Pumpning af gylle fra fortank til gyllebeholder sker ved traktorpumpe og under opsyn. Der pumpes ca. 2 gange månedligt. Det tjekkes løbende, om der er plads i beholderen.

Udkørsel af gylle foregår med en pumpefunktion på gyllevognen, som er traktordreven. Der er flyder på gyllevognen, hvilket forhindrer overløb og minimere risikoen for udslip. Desuden styres pumpen fra førerhuset i traktoren, hvilket bevirker at der vil være en person tilstede som holder øje med pumpningen.

Det er maskinstation der står for udkørsel af gyllen, så de vil være tilstede med alt deres grej til at minimere skadens omfang, såfremt der sker en skade. Ved evt. uheld vil der tilkaldes hjælp hos kommunes beredskab.

Den eksisterende gyllebeholder på 2.200 m^3 har pejlebrønd som bl.a. inspiceres i forbindelse med tømning af gyllebeholderne. Pejlebrøndens primære formål er at tjekke grundvandsstanden, så beholderen ikke tømmes i niveau under grundvandsstand, idet tømning under grundvandsstand vil kunne forårsage brud på gyllebeholderens bundplade og dermed utæthed.

Skulle uheldet være ude og gyllen løber ud ved fx utætheder i gyllebeholderne, vil en del af gyllen teoretisk set kunne løbe ud på marken nord for beholderen og i værste fald videre til Rødå nord for gyllebeholderne. På grund af terrænet skal der ske et stort udslip for at gyllen når Rødå. Det vurderes derfor, at der kun er en minimal risiko for udslip til vandmiljøer.

Gyllebeholderne er omfattet af tiårsbeholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Det kan selvfølgelig ikke garanteres, at der ikke kan ske uheld, så en gyllevogn vælter eller der kommer skybrud efter gylleudbringning. Generelt køres der hensigtsmæssigt og vejret vurderes før udbringning, så sandsynligheden for disse uheld er meget små. Hvis en gyllevogn vælter – eller en gyllebeholder sprænger – eller der sker overfyldning af beholder trods faste procedurer om tjek af kapacitet før overpumpning – vil opsamling af gylle øjeblikkeligt blive iværksat og beredskabet tilkaldt.

Vand
I den daglige drift kan der være risiko for at vandrør sprænger og ved sådan et uheld afbrydes vandforsyningen på hovedhanen. For at undgå frostsprængning af vandrør, er der etableret cirkulation på vandrørene ind i bygning 1 (afsnit 1.1.1 og 1.1.3) og bygning 4 (stald 1.1.2).

Olie
Olietanken er opstillet i bygning 4 (stald 1.1.2). Tankene har automatisk påfyldningsstop ved fuld brændstoftank.

Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med ovennævnte risici, forventes at være meget lille.
Det er driftsherrens ansvar, at medarbejderne er bekendt med indholdet af beredskabsplanen.

Ved driftsuheld, hvor der opstår risiko for forurening af miljøet, er der pligt til straks at anmelde dette til alarmcentralen, tlf.: 112 og efterfølgende straks at underrette tilsynsmyndigheden, Aabenraa Kommune på tlf. 73 76 76 76.

Beredskabsplanen for husdyrbruget fremgår af bilag 1.5

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at en beredskabsplan kan give et godt overblik over relevante installationer og oplag mv. på ejendommen, samt anvisninger for handling, som vil kunne reducere forureningsomfanget i tilfælde af uheld.

Kommunen finder, at det bør sikres ved vilkår, at der til stadighed forefindes en opdateret beredskabsplan for ejendommen. Der stilles derfor vilkår om dette, og at beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

Kommunen finder endvidere, at det ved vilkår bør sikres mod forurening fra oplag af olier og kemikalier. Der stilles derfor vilkår om, at olier og kemikalier skal opbevares således, at væsker ikke kan ledes til jord, grundvand, overfladevand eller afløbssystemer, hvis der måtte ske udslip.

5.11.2 BAT driftsforstyrrelser og uheld

Redegørelse
Det er BAT at udarbejde en beredskabsplan. Beredskabsplanen skal som udgangspunkt følge Skov- og Natyrstyrelsens skabelon.

Vurdering
Udarbejdelse af beredskabsplan vurderes af kommunen som værende BAT, idet udarbejdelsen af planen gør, at man får vurderet og gennemtænkt forskellige former for procedurer ved diverse uheld således at evt. skader ved uheld kan minimeres. Der er derfor sat vilkår om at der skal udarbejdes en beredskabsplan hvis en sådan ikke allerede forefindes.

6 Gødningsproduktion og –håndtering

6.1 Gødningstyper og -mængder

Redegørelse
Der produceres både flydende og fast husdyrgødning på ejendommen. I nudrift produceres der 196,38 DE flydende husdyrgødning og 9,37 DE dybstrøelse.

I ansøgt produceres der ca. 219,65 DE gylle og der produceres 12,38 DE dybstrøelse. Heraf afsættes der 31,46 DE til gylleaftaler.

Tabel 11 Produceret husdyrgødning

Dyretype	Gødningstype	Mængde Efter	
		Flydende	Fast
Kvæg	Flydende	3451 m^3	-
Kvæg	Dybstrøelse	-	121 m^3
Sum		**3451 m^3**	**121 m^3**

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at der er sammenhæng mellem den producerede mængde husdyrgødning og den mængde der fraføres til gylleaftaler samt at den beskrevne produktion af husdyrgødning svarer til antallet af dyr og at håndteringen følger de generelle regler.

6.2 Opbevaring af flydende husdyrgødning

6.2.1 Generelt

Redegørelse
Den lille gyllebeholder er kontrolleret i 2002 og den store er bygget i 2005. Begge beholdere ligger i forbindelse med de eksisterende bygninger og passer derfor ind i landskabet.

Der opbevares kun husdyrgødning fra ejendommen i gyllebeholderen.

Gyllebeholderne holdes overdækket af et flydelag af lette partikler (halm fra strøelse eller tilført snittet halm). Flydelaget reducerer fordampningen og dermed lugtafgivelsen til et minimum.

Tabel 12 Opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning

Anlæg	Kapacitet i m^3	Opførelsesår	Overdækning	% før	% efter
Gyllebeholder	1.500	1992	Nej	41	41
Gyllebeholder	2.200	2005	Nej	59	59
Eksisterende kanaler og fortanke	800				
I alt	4.500			100	100

Kapacitetsberegninger fremgår af bilag 1.4

Der skal foretages daglige tjek og løbende service af gyllebeholderne efter behov.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at de generelle regler og de stillede vilkår til opbevaring af flydende husdyrgødning vil sikre en miljømæssig korrekt opbevaring af husdyrgødningen. Aabenraa Kommunen vurderer endvidere at der er opbevaringskapacitet nok på ejendommen.

6.2.2 BAT opbevaring af husdyrgødning

Redegørelse
Med hensyn til BAT og gødningsopbevaring, må BAT indenfor kvægbrug kunne sammenlignes med BAT for intensiv fjerkræ- og svineproduktion. BAT er ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF):

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger lageret skal tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år
- beholderens bund og vægge skal være tætte og beskyttet mod tæring
- der skal være dobbelte ventiler ved alle ventiludgange fra lageret
- gyllen røres kun lige før tømning af beholderen
- beholderen skal dækkes ved fast låg, tag eller telt - eller der skal være flydelag, som f.eks. snittet halm, naturlig udtørringsskorpe, leca eller flydedug en lagune med tæt bund og vægge og med plastikdække

Gyllebeholderne tømmes så meget som muligt ca. en gang årligt for inspektion og vedligeholdelse.
Gyllebeholderne er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.
Gyllen er i begge gyllebeholdere har et tæt og stabilt flydelag. Når gyllen bliver omrørt i forbindelse med udbringning, sørges der endvidere for, at der hurtigt dannes et nyt flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer at der altid er minimal emission af ammoniak.

Der føres logbog over flydelaget på gyllebeholderne.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at med opbevaring i gyllebeholderne som beskrevet, vurderes det, at der anvendes BAT.

6.3 Opbevaring af fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost

Redegørelse
Der produceres ca. 121 ton dybstrøelse på ejendommen, hvor størstedelen stammer fra malkekøerne ca. 77 tons og ca. 44 tons fra kalve, ungdyr og tyrekalve. Halm og fast gødning fra småkalve (0-3 mdr.) opbevares på møddingsplads og i markstak. Der strøs med rigelig halm så tørstofprocenten er på mindst 30 %.

I husdyrgodkendelse.dk er der under andel for direkte udbringning af dybstrøelse indtastet 65 % som er normen for kvæg. Procentandelen er dog ikke et udtryk for den faktiske håndtering jf. ovenstående.

Når dybstrøelsen er kompostlignende, har et tørstof på minimum 30 % og ikke giver anledning til udsivning, kan gødningen opbevares i markstak, som overdækkes med plast eller lignende.

Tabel 13 Opbevaringskapacitet for fast husdyrgødning, dybstrøelse og kompost

Anlæg	Kapacitet i m³	Afløb til	Overdækning	% før	% efter
Møddingsplads/gyllebeholder	34	Gyllebeholder	nej	0	80
Markstak	8		ja	100	20
I alt	42			100	100

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at med håndtering af dybstrøelse som beskrevet, er der sikret en miljømæssig korrekt opbevaring af husdyrgødningen. Det er endvidere vurderet at der med ovenstående beskrivelse af opbevaringen af fast husdyrgødning anvendes BAT. Der er sat vilkår til placering af markstak og ensilagestak uden afløb til gyllebeholder.

6.4 Anden organisk gødning

Redegørelse
Der anvendes ikke anden organisk gødning f.eks. spildevandsslam på ejendommen. Der er tale om et kvægbrug med malkekvæg og opdræt, der fuldt ud anvender egen husdyrgødning.

6.5 Håndtering og udbringning af husdyrgødning

6.5.1 Generelt

Redegørelse
Det er maskinstation, der står for udbringningen af gyllen. Der nedfældes med en 25 m³ gyllevogn. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen nedfældes i græsarealer og i sort jord forud for såning af majs, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene, hvor det er et krav.

Gylleudbringning sker kun på hverdage og aldrig op til store fester (for så vidt, at der er kendskab hertil).

Alle marker har jordbundstype 1 og 4.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik og placering i sædskiftet, så fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

6.5.2 BAT håndtering og udbringning af husdyrgødning

Redegørelse
Med hensyn til BAT og udbringningsteknik så må BAT inden for kvægbrug kunne sammenlignes med BAT for intensiv fjerkræ- og svineproduktion. BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknik der vedrører intensiv

fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. Fx:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- udbringningsmetoder (fx ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle),
- krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur,
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter,
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer inden for 6 timer,
- krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha, og
- krav til efterafgrøder.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding og planternes udbytte.

Det er maskinstation der står for at køre husdyrgødningen ud, og det tilstræbes, at det udbringes, hvor udnyttelsen af kvælstoffet er mest optimal. Der bliver ikke udbragt husdyrgødning i højt solskin, eller forud for varslet kraftig nedbør, for at minimere kvælstoftabet.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossent eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

Da gyllen enten nedfældes eller udlægges med slangeudlægger, må kvælstoffet fra husdyrproduktionen udnyttes bedst muligt og den anvendte udbringningsteknik lever derfor op til BAT på den pågældende ejendom.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at med den beskrevne teknik og de stillede vilkår, anvendes der BAT for håndtering af husdyrgødning.

7 Forurening og gener fra husdyrbruget

7.1 Lugt

Redegørelse
Beskyttelsesniveauet for lugt fra husdyrbruget omfattet af husdyrbrugslovens § 11 er fastlagt i husdyrbrugsbekendtgørelsens bilag 3. I bilaget er genekriterierne til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og til eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde angivet. Såfremt den beregnede geneafstand er større end den faktiske afstand, skal der give afslag.

I www.husdyrgodkendelse.dk er alle stalde indtegnet og 1) den nærmeste enkeltbeboelse uden landbrugspligt og som ikke ejes af driftsherren, 2) den nærmeste samlede bebyggelse og 3) det nærmeste eksisterende eller, ifølge kommuneplanens rammedel, fremtidigt byzone- eller sommerhusområde markeret. It-ansøgningssystemet beregner geneafstandene og de gennemsnitafstande. Lugtgeneafstandene er beregnet som fuld besætning, hvor alle de eksisterende og nye staldeafsnit indgår i beregningerne.

Tabel 14 Resultat af lugtberegning fra it-ansøgning

Områdetype	Beregnings model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	205,60 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	F M K	115,58 m	31,55 m	45,69 m	71,00 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Enkelt bolig	F M K	65,02 m	17,21 m	25,71 m	67,02 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

* De tomme felter i tabellen betyder, at geneafstaden er større end 1,2 x geneafstanden og er ikke opgivet i tabellen fra ansøgningsskemaet.

Som det fremgår af tabellen herover er alle afstandskrav til enkelt bolig, samlet bebyggelse og byzone overholdt.

Der ligger ingen ejendomme med landbrugspligt over 75 DE inden for 300 m af anlægget. Anlægget er beliggende 58 m til samlet bebyggelse og nærmeste nabo. Genekriterierne for de to er på henholdsvis ca. 116 m og 65 m, men da den korrigeret geneafstand er kortere end den vægtede afstand for både samlet bebyggelse og enkelt bolig er genekriteriet overholdt. Da der endvidere er mere end 300 m til nærmeste landbrug med over 75 DE er der således ingen kumulation med andre ejendomme med et husdyrhold større end 75 dyreenheder. Der er mere end 300 m til nærmeste byzone.

Anlæg
Det vurderes, at den største bidrager til lugt kommer fra staldanlæggene. Alle staldene har naturlig ventilation. Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder, at staldgulvene er forholdsvis tørre, hvilket betyder en lavere koncentration af ammoniak og lugt. Det store luftskifte betyder en lavere koncentration af ammoniak og lugt. Desuden søges lugtgener nedbragt gennem jævnlig udmugning og rengøring i og omkring bygninger.

Håndtering og udbringning af husdyrgødning
Da gyllebeholderne har tæt flydelag og dykket indløb, forventes der kun lugtbidrag fra disse i forbindelse med omrøring og tømning i forbindelse med udbringning.
Alt gyllen nedfældes. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen nedfældes i græsarealer og i sort jord forud for såning af majs, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Markstakke af ensilage og kompost
Lugtgener søges nedbragt gennem jævnlig rengøring i og omkring ensilage siloer. Kasseret ensilage fra ensilagepladser eller –siloer vil blive fjernet løbende og opbevaret overdækket med plast eller lignende for at forhindre lugtgener.

Eventuelle lugtgener fra møddingplads og markstak søges nedbragte ved at pladserne/stakkene holdes overdækket.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at godkendelsen ikke vil medføre øgede lugtgener for naboejendomme, da nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt, samlet bebyggelse og byzone ligger udenfor den beregnede geneafstand. Det vurderes derfor, at ejendommens lokaliseringsforhold er tilfredsstillende for et landbrug af denne størrelse. Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt kommunen finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lugtkilder og/eller behandling af staldlugtemissionen, således at lugten uden for ejendommen formindskes.

7.2 Fluer og skadedyr

Redegørelse
Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Opbevaring af foder sker på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

I varme perioder vil fluer kunne forekomme. Klækning af fluelarver er temperaturafhængig og sker især i gødningsmåtten hos småkalve, samt i efterladte foderrester. Bekæmpelse af fluer sker ved hyppig udmugning hos småkalve i sommerperioden og ved god renholdelse omkring foderbord og foderlager. Derudover sprøjtes/vandes der efter behov for at forhindre klækning af fluelarver.

Ejendommen er tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning.

I øvrigt holdes ejendommen ryddelig og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme, så risikoen for tilhold af rotter minimeres.

Opbevaring af foder skal ske på en sådan måde, så der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.)

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er i orden.

7.3 Transport

Redegørelse
Det forventes, at virksomheden kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Antallet af transporter er skønnede.

Adgangen til ejendommen sker ad Stamplundvej. Nærmeste nabo berøres ikke meget af trafikken til og fra ejendommen, men der er boliger tæt på, der kan blive berørt af trafik til og fra ejendommen fra offentlig vej.

En del af gylletransporterne foregår ad interne markveje, dette er især arealerne beliggende tæt på anlægget. Ved kørsel på offentlig vej passeres enkeltbeboelser, samlede bebyggelser og byer. Samlet bebyggelse og byer gælder kun for de to arealer, der er placeret syd for Øster Højst i Tønder kommune. Gyllen udbringes med 25 tons nedfælder, mens dybstrøelsen udspredes med en 10 tons møgspreder. Det er maskinstationen der står for udbringning af husdyrgødning.

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, som strækker sig fra 15. februar til og med september måned. Udbringningen forventes at tage 8-10 dage fordelt over året og foregår primært i dagtimerne.

Mælken afhentes hver anden dag og det fortsætter uændret efter udvidelsen.

Antallet af transporter med foder stiger begrænset, da der fremadrettet vil transporteres mere indkøbt foder pr træk. Kraft- og proteinfoder mm. leveres normalt i dagtimerne, mens grovfoderet lægges i stak i løbet af vækstsæsonen, som strækker sig fra maj til oktober. Ved udvidelsen vil alt grovfoder blive lagt i plansilo og markstak ved slæt (græs) og majssnitning. Der ensileres 3-5 gange årligt, afhængig af antal slæt græs der tages. Kraftfoderet blæses ind i siloerne, der er placeret udenfor bygningerne, og der kan forekomme mindre støvgener ved dette.

Der kan forekomme støv og støjgener i forbindelse med indkøring af halm. Der er dog ingen gener udenfor ejendommen, når halmen er bragt i hus.

Hvorvidt f.eks. fodertransport og afhentning af mælk passerer tætbeboede områder, afhænger af den rute, som hhv. foderfirma / chauffør og mejeri vælger. Dette ligger udenfor ansøgers indflydelse.

Den væsentligste gene ved transporter til og fra ejendommen, vil være støj. Der vil i det omfang det kan lade sig gøre tages hensyn til dette ved at undgå kørsel uden for normal arbejdstid.

Størsteparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid (ml. kl. 7 og 17), mens der i forbindelse med høst og udkørsel af gylle vil foregå transporter i aftentimerne. I slutningen af høsten vil der kunne foregå høstarbejde om natten.

Alt i alt skønnes det, at de ekstra transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Tabel 15 Transporter

Transporter	**Før udvidelse**			**Efter udvidelse**		
	Antal/ år	Kapacitet pr. transport	Transport-middel	Antal/ år	Kapacitet pr. transport	Transport-middel
Kraftfoder	20	1-32 tons	Lastvogn	20	1-32 tons	Lastvogn
Halm	3	1-28 minibig-baller	Lastvogn	5	1-28 minibig-baller	Lastvogn
Majs og græs	150	1-40 m^3	traktor	150	1-40 m^3	traktor
Sækkevare, samt bigbags	2	1-20 tons	Lastvogn	2	1-20 tons	Lastvogn
Fyringsolie	2	1-1.225 L	Lastvogn	2	1-1.225 L	Lastvogn
Dieselolie	3	1-1.200 L	Lastvogn	4	1-1.200 L	Lastvogn
Afhentning af døde dyr	12	1-5 stk	Lastvogn	13	1-5 stk	Lastvogn
Afhentning af dyr til slagtning	20	1-3	Lastvogn	20	1-3	Lastvogn
Flytning af dyr	-	1-15	Lastvogn	20	1-10	Lastvogn
Afhentning af	20	1-10	Lastvogn	20	1-10	Lastvogn

tyrekalve						
Afhentning af mælk	183	1-18 tons	Lastvogn	183	1-33 tons	Lastvogn
Husdyrgødning	150	1-25 tons	Gyllevogn	170	1-25 tons	Gyllevogn
Dybstrøelse	10	1-10 tons	Traktor	13	1-10 tons	Traktor
Pladsvand fra vandbeholder	0			50	1-25 tons	Gyllevogn
Affald	52	1-800 L	Lastvogn	52	1-800 L	Lastvogn
Transporter i alt	627			724		

Transportvej for gylletransporter vises på bilag 1.6.

Herudover forekommer transport med mindre biler og personbiler, herunder f.eks. dyrlæge, inseminør, ydelseskontrol mv.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at der ikke vil forekomme væsentlige støj-, støv- og lugtgener i forbindelse med transporter til og fra ejendommen.

7.4 Støj

Redegørelse
Køerne fodres med et automatisk foderanlæg 8 gange dagligt. Der blandes foder en gang dagligt. Kvierne fodres to gange dagligt. Håndtering og blanding af foder foregår på plansiloerne udenfor. I forbindelse med dette kan der forventes maskinstøj, men det vurderes ikke at være til gene for naboer.

Ensilering af slæt græs, foregår fra maj til september/oktober. Majs ensileres i perioden september til november. Der vil forekomme støj, når det bliver lagt i plansiloerne, men det bestræbes at ske i dagtimerne, så det ikke vil være til gene for naboer. Halm køres ind i perioden juli til september og der kan ligeledes komme støj og støvgener. Halmindkøring bestræbes ligeledes at ske i dagstimerne af hensyn til naboer. Det vurderes dog, at der ikke vil være støvgener udenfor ejendommen.

Indblæsning af foder i kraftfodersiloerne medfører også støj. Ansøger vurderer, at der indblæses foder ca. 20 gange på årsbasis.

I bygning 3 (stald 1.1.4) er der 2 ventilatorer. Disse er tændt året rundt, men er temperaturstyrede og anvendes primært i sommerperioden, når det er varmt. I de øvrige stalde anvendes naturlig ventilation.

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, som strækker sig fra februar til og med september måned. Udbringningen forventes at tage 8-10 dage fordelt over året. Dybstrøelsen udbringes fremadrettet 1-2 gange årligt fra markstak.

Der vil også foregå markarbejde i sæsonen fra februar til november, hvor der kan forekomme støj. Det vil dog tilstræbes, at dette kommer til at foregå i dagstimerne. Derudover er der daglige transporter til og fra ejendommen, som primært foregår i hverdagene mellem kl. 8 og 16, men der vil dog forekomme transporter uden for dette tidsrum.

Generelt vil støjen fra produktionen ikke være til gene udenfor ejendommen, og det vurderes, at der ikke vil være problemer mht. til støj i forbindelse med udvidelsen.
Der er ikke foretaget særlige tiltag for at dæmpe støjkilder. Dette er ikke skønnet nødvendigt, da de primære støjkilder er placeret så langt væk fra nærmeste nabo som muligt.

Virksomhedens bidrag til trafikstøjen i området har ansøger vurderet, at være begrænset i forhold til den samlede trafikbelastning og ændres ikke væsentlig som følge af ansøgningen.

Tabel 16 Støjkilder

Støjkilde	Placering	Driftstid
Malkning	Kostald	Kl. 5-8 og kl. 16-19
Ventilation i bygning 3 (stald 1.1.4)	2 afkast i kip	Døgnet rundt, men det er temperaturafhængigt.
Vakuumpumpe / malkeanlæg	Ved udendørs mælketank	I forbindelse med malkning
Afhentning af mælk		Hver anden dag kl. 13
Køling af mælketank	Ved udendørs mælketank	Døgnet rundt, men det er temperaturafhængigt.
Pumpning af gylle	Fortanke ved kostald og de to ungdyrstalde	7 timer/månedligt
Gyllekørsel	Se tegning over kørselsruter	Vækstsæson, kl. 8-20
Ensilering	Plansiloer	Vækstsæson kl. 8-20
Transport af dyr		8 t pr. mdr., dagtimer
Håndtering af foder	Ensilagesilo og markstakke	Kl. 9-11

Vurdering
Beliggenheden af landbruget Stamplundvej 8, 6230 Rødekro
I Kommuneplan 2009 for Aabenraa Kommune er der i Hovedstrukturdelen anført følgende i afsnittet *7.1 Landbrug*:

7.1 Landbrug
Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)
at landbrug drives på en sådan måde, at der tages størst mulig hensyn til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistoriske interesser
at landbrugets bygningsmasse placeres hensigtsmæssigt i forhold til naboer, natur, miljø, landskab og kulturhistorie.

I afsnittet *6.5 Forebyggelse af miljøkonflikter* er anført følgende:

6.5 Forebyggelse af miljøkonflikter
Byrådets mål er (kun mål relevante for støj fra virksomheder er medtaget)
at forebygge og begrænse forurening i form af støj, støv og lugt m.v. fra virksomheder og trafik.

Kommunen er i Kommuneplanen opdelt i 4 geografiske områder med udgangspunkt i bymønsteret.
De 4 områder benævnes Øst, Nord, Syd og Vest.
Landbruget Stamplundvej 8, 6230, Rødekro er beliggende i Det åbne land, Nord og har driftsarealer beliggende i det samme område samt i Tønder Kommune.
Kommuneplanen fastsætter for dette område ikke retningslinjer for støjbelastning, der er til hindring for udvidelsesmulighederne for landbruget.

Denne miljøgodkendelse regulerer støjudsendelse fra ejede og forpagtede arealer. Støjudsendelse fra arealer med gødningsudbringningsaftaler reguleres i forhold til ejeren af disse arealer.

Landbrugets driftsbygninger på adressen Stamplundvej 8, 6230 Rødekro er beliggende i Det åbne land, Nord.

Udsendelse af støj fra driftsbygningerne og området i umiddelbar nærhed af disse vil være af betydning for de i kommuneplanen beskrevne planlagte områder, eksempelvis boligområder, erhvervsområder, sommerhusområder, lokalbyer, landsbyer.
Driftsbygningerne og en del af området ved driftsbygningerne er beliggende i landsbyen Klovtoft, planområdet 2.8.005.L.
Benyttelsen af landsbyen Klovtoft er beskrevet som *Blandet bolig og erhverv*.
Afstanden til andre planlagte områder er så stor, at der ikke her kan forventes støjgener fra aktiviteter ved driftsbygningerne.

Driftsarealer hørende til landbruget er beliggende i nærheden af planlagte områder.
Driftsarealer er beliggende i landsbyen Klovtoft samt grænser op til landsbyen.

Afstanden fra driftsarealer til andre planlagte områder er så stor, at der ikke her kan forventes støjgener fra aktiviteter på driftsarealerne.

Driftsarealet beliggende i Tønder Kommune, vil ikke kunne give støjgener i planlagte områder i Tønder Kommune.

7.5 Støv

Redegørelse
Halm køres ind i perioden juli til september og der kan ligeledes komme støj og støvgener. Halmindkøring bestræbes ligeledes at ske i dagstimerne af hensyn til naboer. Det vurderes dog, at der ikke vil være støvgener udenfor ejendommen.

Der kan forekomme støv ved aflæsning af fodermidler der leveres i løs vægt, og ligeledes kan indblæsning af foder i siloer give anledning til mindre støjgener. Der forventes dog ikke nogle gener af denne art udenfor ejendommen.

Driften må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor anlægget. Ansøger opfordres til hensynsfuld kørsel på grus- og markveje, så støvgener minimeres.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at transport og håndtering af grovfoder og foderstoffer m.v. ikke vil medføre støvgener for omkringboende. Dog henvises der til god landmandspraksis, at al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

7.6 Lys

Redegørelse
Generelt er behovet for kunstig lys i bygningerne lavt, da er et højt naturligt lysindfald gennem kip og de åbne sider/ender i staldene.

Intensiteten i stalden er ca. 100 lux i køernes opholdzone. I malkegraven er der alm. lysstofrør, men her er intensiteten højere. Der tændes normalt lys ved opstart af malkning, ca. kl. 5.00. Afhængig af årstid og lysforhold udenfor er der lys frem til kl. 8-9 om morgenen. Om eftermiddagen tændes lyset igen og tidspunktet er afhængig af malkningen. Uden for disse tidsrum vil der kun være tændt vågelys (styret af et skumringsrelæ). Disse tidspunkter ændres måske afhængig af malkerutiner, men det tilstræbes at der er lys i stalden ca. 16 timer i døgnet, for at holde køernes mælkeproduktion oppe både i nudrift og i ansøgt drift.

Armaturer i ungdyrstalden er ligeledes almindelige lysstofrør og intensiteten i stalden er også ca. 100 lux. I bygning 3 (stald 1.1.4) vil der være tændt lys fra aktivitet om morgenen til om aftenen, hvor det slukkes og erstattes af vågelys. I bygning 4 (stald 1.1.2) er der et skumringsrelæ, hvorfor lysmængden vil være afhængig af årstid og lysforhold udenfor.

Et godt lys i stalden har både direkte og indirekte betydning for dyrene. Det er en følge af, at dagslængden (også den kunstigt etablerede) er den ydre stimulans, der via hormoner styrer/synkroniserer dyrenes seksualadfærd og reproduktion.

Til malkekøer anbefales belysningsstyrken under arbejde med køerne til 100 lux, dog 200 lux i kælvningsbokse samt malkestald

FarmTest viser, at selv med fuld elektrisk belysning er lysstyrken i de fleste stalde for svag til at nå det anbefalede niveau på mindst 100 lux. Det er vigtigt, at lysstyrken er tilstrækkelig for, at køerne har gavn af lyset. For optimal mælkeproduktion og reproduktion har flere forsøg vist, at malkende køer skal have 16-18 timers lys og 6-8 timers mørke i døgnet.

Mælkeydelsen kan påvirkes ved at ændre antallet af timer med lys til malkekøer. 16 timers lys giver fx 3,3 kg mere mælk om dagen end 8 timers lys.

I maskinhuset og foderladen består belysningen ligeledes af lysstofrør, som kun er tændt, når der er behov, og som regel kun i løbet af dagen.

Der kan forekomme dage, hvor der er behov for lys udover disse tidsrum, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer. Derudover kan der i forbindelse med høst forekomme behov for lys efter solnedgang.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at den begrænsede lyskilde ikke vil medføre gener for omkringboende, og heller ikke vil påvirke de landskabelige hensyn.

Dog fastsættes der vilkår om, at såfremt der skulle opstå gener for de omkringboende, eller såfremt tilsynsmyndigheden finder det nødvendigt, skal bedriften lade foretage undersøgelse af forskellige lyskilder, således at lyset uden for ejendommen formindskes

7.7 Ammoniak – generel reduktion

Redegørelse
Det generelle krav om reduktion af ammoniak for husdyrbrug omfattet af husdyrbrugloven § 11 er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3. For ansøgninger fremsendt i 2008 gælder det, at det generelle krav om reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager i forhold til bedste staldsystem med normtal 2005/2006 er 20 %.

Den eksisterende kostald (1.1.1) er en sengestald med spaltegulv. Ved udvidelsen indsættes en robotskraber, der skal skrabe alle spalter hver 2. time.
De øvrige stalde er dybstrøelse eller ungkvæg på spaltegulv.

Resultaterne af beregningerne af den generelle ammoniakemission ses i nedenstående tabel fra ansøgningssystemets afsnit 3.1.

Tabel 17. Resultaterne fra beregningerne af den generelle ammoniakemission fra ansøgningssystemet

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-118,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	1091,12 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	390,81 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	415,25 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	60,20 KgN

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at den anvendte teknologi giver tilstrækkelig effekt til at sikre 20 % ammoniakreduktion.

7.8 Ammoniak – individuel reduktion

Produktionen på Stamplundvej 8 medfører dannelse af husdyrgødning (gylle, dybstrøelse), som indeholder store mængder af næringsstoffer (kvælstof, fosfor m.fl.), der ved uhensigtsmæssig behandling vil kunne tilføres naturområder og vandmiljøet.

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udslip af luftbåren kvælstof (ammoniakfordampning).

Som en følge af bekendtgørelsens (bek. om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug) beskyttelsesniveauer gælder for ammoniak et generelt reduktionskrav for godkendelsespligtige husdyrbrug. Det indebærer, at der i forbindelse med alle miljøgodkendelser er fastsat et generelt standardkrav til reduktion af ammoniakemissionen fra stald og lager. For ansøgninger indsendt i 2008 er kravet en 20 % reduktion. Kravet vedrører alene reduktion af den forøgede emission, altså ammoniakemissionen fra selve udvidelsen, samt for stalde der renoveres. Det fremgår af ansøgningen, at dette reduktionskrav er overholdt.

Det fremgår af ansøgningen, at den ansøgte udvidelse vil give anledning til en meremission af ammoniak på 3 kg N/år, og at husdyrbrugets samlede emission herved bliver på 1.957 kg N/år.

Kvælstof og fosfor er begrænsende næringsstoffer for mange økosystemer. Når et naturområde belastes med ekstra næringsstoffer (eutrofieres), fører det til ændret artssammensætning, fordi konkurrencestærke og kraftigt voksende plantearter (som f.eks. *stor nælde*, *blåtop* og *vild kørvel*) bliver begunstiget på bekostning af lavtvoksende og konkurrencesvage plantearter (såkaldte nøjsomhedsarter).
Eutrofieringen kan blive så kraftig, at naturtypernes tålegrænse bliver overskredet. Resultatet bliver, at flere af de karakteristiske nøjsomhedsarter forsvinder, og naturtypernes tilstand ændres.
Selv små ekstra tilførsler af næringsstoffer kan på sigt føre til ændret artssammensætning.
Eutrofiering af naturområder kan ske i form af direkte tilførsel af gødning eller indirekte i form af f.eks. kvælstofdeposition fra luften eller jordfygning fra marker.

Eutrofiering af naturligt næringsfattige arealer såsom visse overdrev, heder og moser bevirker således, at plantevæksten ændrer sig og bliver kraftig og tæt. Derved forsvinder et stort antal lave og lyskrævende plantearter, og temperaturen ved jordoverfladen falder ("mikroklimaet" ændrer sig). Det medfører, at arter, som kræver et varmt mikroklima (dagsommerfugle, mange biller og andre insekter), forsvinder.

Naturarealer på ejendommen

Følgende naturarealer har Aabenraa kommune besigtiget og/eller analyseret ud fra kort og luftfoto:

- Alle arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor/på udbringningsarealerne
- Alle arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 indenfor en radius af 1 km fra anlægget (Stamplundvej 8)

Naturarealerne omfatter 3 moser, 2 vandhuller og et pilekrat. Arealerne er beskrevet under hhv. afsnittet "Husdyrlovens § 7"og "Naturbeskyttelseslovens § 3" nedenfor.

Naturtyperne er alle beskyttede i henhold til § 3 i Naturbeskyttelsesloven.

Baggrundsbelastningen i området er på ca. 19 kg N/ha pr. år (*Atmosfærisk deposition 2008. NOVANA, Faglig rapport nr. 761, 2010* og *http://www.dmu.dk/Luft/Luftforurenings-modeller/Deposition/*).

Husdyrlovens § 7
For at beskytte biologisk værdifulde og kvælstoffølsomme naturarealer mod eutrofiering med ammoniak må den luftbårne ammoniak deposition (nedfald) fra husdyrbrug til naturarealer omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. (lov nr. bekendtgørelse nr. 1486 af 04.12.2009 med senere ændringer) ikke øges, hvis afstanden er mindre end 300 meter (bufferzone I). Er afstanden mellem anlæg og § 7-området mellem 300 meter og 1000 meter, må merbelastningen af ammoniak i naturområdet ikke overskride 0,3-0,7 kg N/ha/år (afhængig af antallet af andre husdyrbrug med mere end 75 DE, der ligger nærmere bruget og § 7 naturområdet end 1000 meter (bufferzone II)).

De naturområder, der er omfattet af § 7 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v., er:
1) Højmose
2) Lobeliesø
3) Hede større end 10 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder
4) Overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende udenfor internationale naturbeskyttelsesområder
5) Hede, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder
6) Overdrev, som er omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende indenfor internationale naturbeskyttelsesområder
7) Ammoniakfølsomme søer, herunder kalkrige søer og vandhuller med kransnålalger og brunvandede søer og vandhuller, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 og beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Det fremgår af Husdyrlovens regelsæt, at som udgangspunkt er beskyttelsesniveauet, der er fastlagt i lovgivningen, tilstrækkeligt til at sikre natur og miljø og skabe overensstemmelse med habitatdirektivforpligtigelserne. Kommunen er dog forpligtet til at foretage en konkret vurdering af, om beskyttelsesniveauet er tilstrækkeligt til at sikre naturområderne den fornødne beskyttelse. Vurderes det ikke at være tilfældet (kun i særlige tilfælde), kan kommunen stille forurenings begrænsende vilkår, som rækker ud over ovennævnte fastsatte beskyttelsesniveauer.

Redegørelse (arealer omfattet af husdyrlovens § 7)

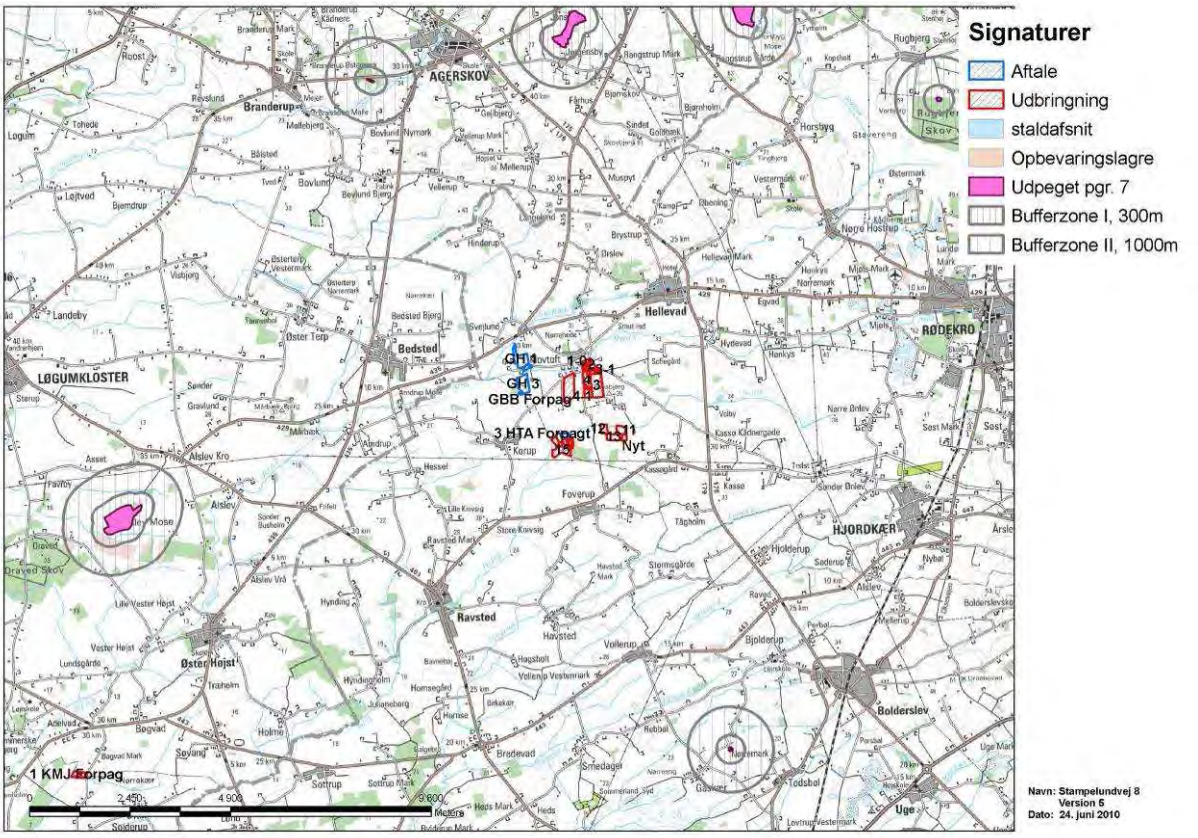

Kort 1. Naturarealer omfattet af Husdyrlovens § 7.

Der ligger ingen naturområder indenfor 1000 meter fra anlægget, som er omfattet af Husdyrlovens § 7, jf. kort 1.

Der er ikke lavet beregninger på merdepositionen og den totale deposition af ammoniak fra anlægget, idet der er over 7 km til nærmeste § 7-lokalitet (højmose mod nord). Mérdepositionen vurderes negligerbar, når afstanden er over 3 km (jævnfør teknisk notat fra DMU (2006)).

§ 3 natur

Jf. Husdyrlovens § 23 skal kommunen foretage en konkret vurdering af, om der forekommer andre naturarealer end eventuelle ovennævnte "§ 7-arealer", som kan blive påvirket af ammoniakemissionen fra Stamplundvej 8.

Desuden gælder det jf. Naturbeskyttelseslovens § 3, at tilstanden af visse naturarealer ikke må ændres, når de har et vist areal, naturindhold m.m.

Endeligt gælder ifølge kommuneplanens udpegning af særligt næringsfattige naturarealer, at der på eller i nærheden af disse arealer ikke må ske etablering eller udvidelse af husdyrbrug eller andet, som i væsentlig grad forringer den biologiske mangfoldighed, og der skal foretages en konkret vurdering af, om påvirkningen af naturarealerne er uacceptabel høj.

Redegørelse (arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3)

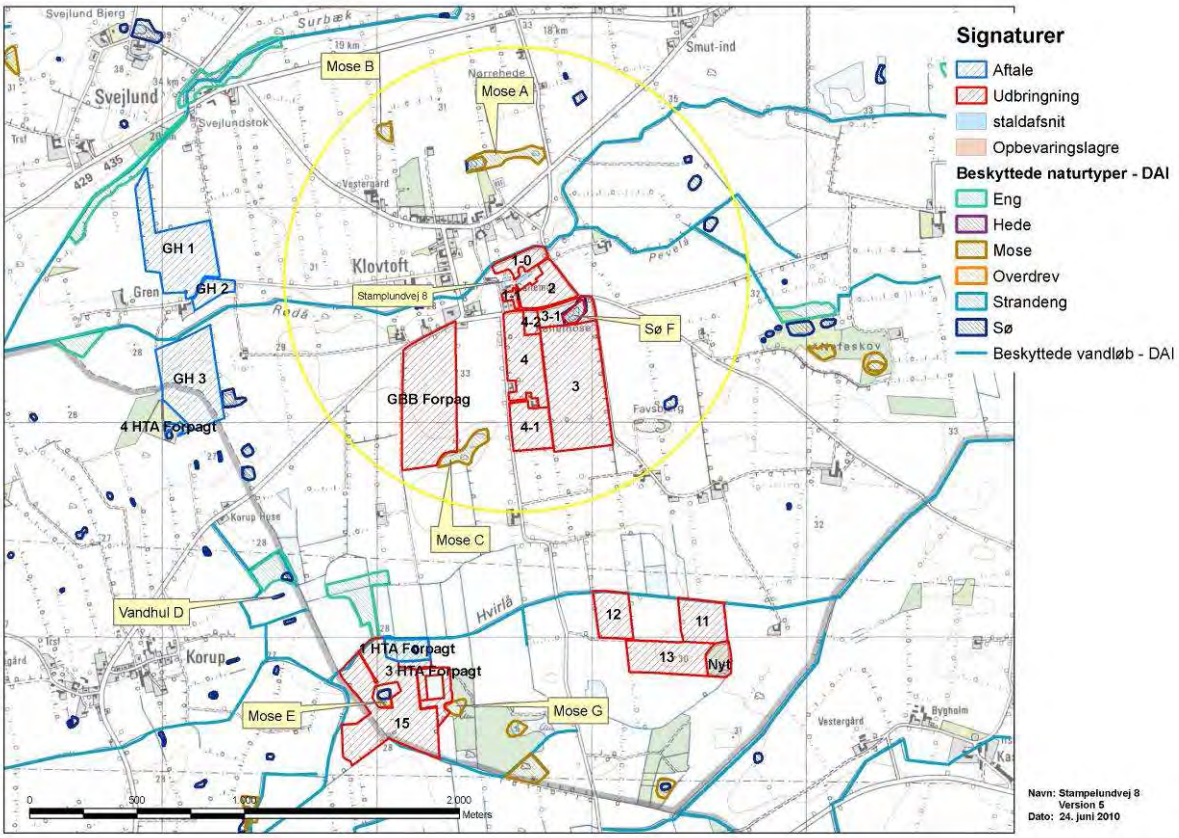

Kort 2. Naturområder omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3. Arealer beliggende i Tønder Kommune er ikke medtaget på kortet (ses på kort 3).

Nedenfor er gennemgået de arealer omfattet af Naturbeskyttelseslovens § 3, der ligger i nærheden af ejendommens anlæg og/eller ligger i tilknytning til ejendommens udbringningsarealer (jf. kort 2).

Område A

Mose A på matr. nr. 3 og 88 Klovtoft, Hellevad (besigtiget d. 22-03-2010)	
Naturtype/undertype	Pilesump
Lokalitetsbeskrivelse	Mosen er tilvokset med pil og rød-el, og der er tydelige tegn på afvanding. Vegetationen er præget af tilstedeværelse af næringsstoffer, og der er ikke registreret indikatorarter for god økologisk tilstand. De registrerede urter er alle næringstolerante (blåtop, dunhammer, stor nælde og lysesiv). Der er registreret få arter, og det skal nævnes, at vegetationen på besigtigelsestidspunktet ikke er fuldt udviklet. Der er to vandhuller inde i pilesumpen som ikke er besigtiget, men på luftfoto ser vandet, især i det vestligste, meget eutrofieret ud. **Naturtilstanden for mosen vurderes som ringe** i forhold til en referencetilstand for naturtypen.
Lokalisering i forhold til anlæg	Mosen er lokaliseret ca. 550 meter nord for anlægget

Lokalisering i forhold til arealer	-
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Merdeposition: 0,0 kg N/ha/år Totaldeposition: 0,2 kg N/ha/år
N-tålegrænse	Ikke relevant
Betydning som levested for bilag IV-arter	De 2 vandhuller samt den højere urte- og vedvegetation, kan være udmærkede leve- og yngelsted for stor vandsalamander og spidssnudet frø
Natura 2000 område	Nærmeste Natura 2000 område ligger 10 km syd for anlægget. Det er Terkelsbøl Mose/Ulvemosen, og der er ingen risiko for merbelastning af naturtypen ved det planlagte anlæg
Kommuneplan/regionplan	-
Fredning	-

Mose A på matr. nr. 3 og 88 Klovtoft, Hellevad, fotoretning mod øst.

Mose A på matr. nr. 3 og 88 Klovtoft, Hellevad, fotoretning mod vest.

Område B

Mose B på Matr. nr. 55 Klovtoft, Hellevad (besigtiget d. 22-03-2010)	
Naturtype/undertype	Pilesump med ”ande”vandhul
Lokalitetsbeskrivelse	Mosen er begyndende tilvokset med pil. Der er tydelige tegn på afvanding, og vegetationen er præget af tilstedeværelse af næringsstoffer. Der er ikke registreret indikatorarter for god økologisk tilstand. De registrerede urter er alle næringstolerante og foruden dunhammer og lyse-siv er arterne ikke-fugtigbundsplanter (græsser, stor nælde og ager tidsel). Der er registreret få arter, og det skal nævnes, at vegetationen på besigtigelsestidspunktet ikke er fuldt udviklet. Der er 1 vandhul inde i pilesumpen, men der er ingen særskilte beskrivelser af vandet eller bredder. Det ser ud på luftfoto, at vandhullet tørrer ud som sommeren, og at vandet er eutrofieret. **Naturtilstanden for mosen vurderes som ringe** i forhold til en referencetilstand for naturtypen.
Lokalisering i forhold til anlæg	Lokaliteten ligger ca. 850 meter nordvest for anlæg.
Lokalisering i forhold til arealer	-

N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Merdeposition: 0,0 kg N/ha/år Totaldeposition: 0,07 kg N/ha/år
N-tålegrænse	15-25 kg N/ha/år. Konkret i den høje ende af spektret, da mosen er temmelig kulturpåvirket og ikke rummer næringsfølsomme arter.
Betydning som levested for bilag IV-arter	Det ser ud som om dele af vandhullet tørrer ud om sommeren, men den resterende våde del samt den højere urte- og vedvegetation, kan være udmærkede leve- og yngelsted for stor vandsalamander og spidssnudet frø
Natura 2000 område	-
Kommuneplan/regionplan	-
Fredning	-

Mose B på matr. nr. 55 Klovtoft, Hellevad, fotoretning mod nord.

Mose B på matr. nr. 55 Klovtoft, Hellevad, fotoretning mod nord.

Område C

Mose C på matr. nr. 282 Klovtoft, Hellevad (besigtiget d. 22-03-2010)	
Naturtype/undertype	Pilesump med ”ande”vandhul
Lokalitetsbeskrivelse	Mosen er begyndende tilvokset med pil. Der er tydelige tegn på afvanding og vandhullet i krattet tørrer ud om sommeren. Vegetationen er præget af tilstedeværelse af næringsstoffer. Der er ikke registreret indikatorarter for god økologisk tilstand. De registrerede urter er alle næringstolerante (blåtop, lyse-siv og dunhammer). Der er registreret få arter, og det skal nævnes, at vegetationen på besigtigelsestidspunktet ikke er fuldt udviklet. **Naturtilstanden for mosen vurderes som ringe** i forhold til en referencetilstand for naturtypen.
Lokalisering i forhold til anlæg	Lokaliteten ligger ca. 700 meter syd for anlæg.
Lokalisering i forhold til arealer	-
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	Merdeposition: 0,0 kg N/ha/år Totaldeposition: 0,07 kg N/ha/år
N-tålegrænse	15-25 kg N/ha/år. Konkret i den høje ende af spektret, da mosen er temmelig kulturpåvirket og ikke rummer næringsfølsomme arter.

Betydning som levested for bilag IV-arter	Det ser ud som om dele af vandhullet tørrer ud om sommeren, men de resterende våde dele samt den højere urte- og vedvegetation, kan være udmærkede leve- og yngelsted for stor vandsalamander og spidssnudet frø
Natura 2000 område	-
Kommuneplan/regionplan	-
Fredning	-

Mose C på matr. nr. 282 Klovtoft, Hellevad, fotoretning mod nord.

Mose C på matr. nr. 282 Klovtoft, Hellevad. Fotoretning mod nordvest.

Område D

Vandhul D på matr. nr. 195 Korup, Ravsted (besigtiget d. 22-03-2010)	
Naturtype/undertype	Vandhul
Lokalitetsbeskrivelse	Vandhullet er et aflangt mindre vandhul på cirka 400 m^2 og er beliggende med dyrkede marker omkring. Såvel vandet som vandhullets omgivende vegetation er påvirket af næringsstoffer. I vandhullet er der registreret svømmende vandaks, mens der på brinkerne og omgivende vegetation er dunhammer og lyse-siv. Bræmmen til dyrket mark består nærmest udelukkende af lyse-siv. **Naturtilstanden vurderes til ringe** i forhold til referencetilstand for næringsfattige vandhuller med kransnålalger. Det anses for afgørende vigtigt, at der opretholdes en bræmme på 2 meter regnet fra vandhullets kronekant til dyrket mark.
Lokalisering i forhold til anlæg	-
Lokalisering i forhold til arealer	-
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	-
N-tålegrænse	Det vurderes, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget ikke har nogen effekt på vandhullet. Det er ikke relevant at medtage en tålegrænse for vandhuller af

	denne næringsrige type.
Betydning som levested for bilag IV-arter	Vandhullet kan være leve- og yngelsted for stor vandsalamander og spidssnudet frø
Natura 2000 område	-
Kommuneplan/regionplan	-
Fredning	-

Vandhul D på matr. nr. 195 Korup, Ravsted. Fotoretning mod vest.

Område E

Mose E på matr. nr. 251a Klovtoft, Hellevad (besigtiget d. 06-04-2010)	
Naturtype/undertype	Pilekrat
Lokalitetsbeskrivelse	Mosen er tilvokset i pil og tjørn, og der er få lysåbne flader. Arealet er påvirket af næringsstoffer såvel som dræning, og vegetationen bærer præg af disse forhold – således er der få egentlige vådbundsarter, og arterne er alle næringstolerante (blåtop, skvalderkål, dunhammer og stor nælde). **Mosens naturtilstand vurderes som ringe** i forhold til en referencetilstand.
Lokalisering i forhold til anlæg	Mosen ligger ca. 2000 meter sydvest for det planlagte anlæg
Lokalisering i forhold til arealer	Ligger omgivet af mark nr. 15
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	-

N-tålegrænse	Ikke relevant
Betydning som levested for bilag IV-arter	I forhold til stor vandsalamander, kan pile-krattet i mosen være en udmærket over-vintringslokalitet.
Natura 2000 område	-
Kommuneplan/regionplan	-
Fredning	-

Mose E på matr. nr. 251a Klovtoft, Hellevad. Kig ind i mosen, krat.

Matr. nr. 251a Klovtoft, Hellevad. Fotoretning mod øst.

Område F

Vandhul F på matr. nr. 273 Klovtoft, Hellevad (besigtiget d. 06-04-2010)	
Naturtype/undertype	Eutrof sø (vandhul)
Lokalitetsbeskrivelse	Vandhullet er omkranset af dyrkede marker, og vandet såvel som vegetationen omkring vandhullet er påvirket af næringsstoffer fra markerne. Mosen er tilvokset i pil. Der er ikke registreret arter af urter der karakteriserer god økologisk tilstand – kun næringstolerante som stor nælde, dunhammer, lav ranunkel, lyse-siv, tagrør og rørgræs. **Naturtilstanden vurderes til moderat til ringe** i forhold til en referencetilstand for naturtypen.
Lokalisering i forhold til anlæg	Lokaliteten er placeret ca. 800 meter sydøst for det planlagte anlæg
Lokalisering i forhold til arealer	Vandhullet ligger omgivet af udspredningsarealer, mark nr. 3-1
N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	-
N-tålegrænse	
Betydning som levested for bilag IV-arter	Vandhullet samt den højere urte- og vedvegetation, kan være udmærket leve- og

	yngellokalitet for stor vandsalamander og spidssnudet frø
Natura 2000 område	-
Kommuneplan/regionplan	-
Fredning	-

Vandhul F på matr. nr. 273 Klovtoft, Hellevad. Fotoretning mod sydvest.

Område G

Mose G på matr. nr. 234 Klovtoft, Hellevad (besigtiget d. 06-04-2010)	
Naturtype/undertype	Krat
Lokalitetsbeskrivelse	Mosen er tilvokset med pil og tagrør. Vegetationen er præget af tilstedeværelse af næringsstoffer, og der er ikke registreret indikatorarter for god økologisk tilstand. De registrerede urter er alle næringstolerante (lysesiv, tagrør). Der er registreret få arter, og det skal nævnes, at vegetationen på besigtigelsestidspunktet ikke er fuldt udviklet. **Naturtilstanden for mosen vurderes som ringe** i forhold til en referencetilstand for naturtypen.
Lokalisering i forhold til anlæg	Mosen er lokaliseret ca. 1950 meter syd for anlægget
Lokalisering i forhold til arealer	Mosen ligger op til mark 3 HTA Forpagtet

N-deposition (merdeposition og totaldeposition)	
N-tålegrænse	-
Betydning som levested for bilag IV-arter	Mosen kan være rasteområde for stor vandsalamander og spidssnudet frø
Natura 2000 område	-
Kommuneplan/regionplan	Ingen udpegninger
Fredning	Ingen fredning

Mose G på matr. nr. 234 Klovtoft, Hellevad

Vurdering (arealer omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3)

Moser
Moserne er besigtiget. Der er tale om våde pilekrat (A-C, E og G) Moserne kan ikke betegnes hverken som højmose eller nedbrudt højmose. Moserne A-C er beliggende indenfor 1000 meter fra anlægget

Moserne vurderes at være næringsberiget med en naturtilstand som ringe (A-C) i forhold til referencetilstanden for naturtypen mose (fattigkær/hedemose med en tålegrænse på 10-20 kg N/ha/år). Vegetationen i moserne er meget ensidig og består i overvejende grad af spredt træbevoksning i form af birk og pil, blåtop, dunhammer og lyse-siv

Baggrundsbelastningen for området er ca. 19 kg N/ha/år *(faglig rapport fra DMU nr. 708, 2009).* Der er lavet beregninger af merdepositionen på moserne, da de ligger indenfor 1000 meter fra anlægget. Denne beregning viser ingen merdeposition som følge af udvidelsen.

Mose E vurderes at være næringsberiget med en naturtilstand som ringe i forhold til referencetilstanden for naturtypen mose (fattigkær/hedemose). Vegetationen i mosen er meget ensidig og består i overvejende grad af krat i form af pil samt næringstolerante urter; blåtop, skvalderkål, dunhammer og stor nælde.

Med begrundelse i at baggrundsbelastningen ikke væsentligt overskrider den øvre tålegrænse for moserne (20 kg N/ha/år), og at merdepositionen på moserne er lig nul, vurderer kommunen, at ammoniakdepositionen fra anlægget ikke bidrager væsentligt til at forringe naturtilstanden i mosen.

Vandhuller
Der forekommer 4 vandhuller indenfor ca. 1 km fra anlægget, hvoraf to er besigtiget og beskrevet (D og F). Vandhullerne vurderes alle næringsberigede da de alle ligger med dyrkede marker omkring, og det vurderes, at den luftbårne ammoniakdeposition fra anlægget på Stamplundvej 8 har en meget begrænset effekt. Vandhul F ligger omgivet af Stamplundvej 8's udbringningsarealer.

Hovedkilden til næringsberigelse af vandhullerne vurderes at være overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand, der løber på jordoverfladen til vandhullerne, dels som næringsberiget overfladevand, der løber til vandhullet via rodzonen på dyrkede arealer. Ammoniak fra anlægget vurderes ikke at forringe naturtilstanden i vandhullerne.

Vandløb
Vandløbene i området vurderes ikke at blive påvirket af luftbåren ammoniak fra anlægget, idet den tilførte mængde fra luften er meget begrænset i forhold til den mængde næringsstof, der udledes fra dyrkede arealer, jf. afsnit 8.2 og 8.4.

Natura 2000
Kommunen skal vurdere, om produktionen vil være i overensstemmelse med EF-habitatdirektiv-forpligtelserne. Det omfatter bl.a. at produktionen ikke medfører negative påvirkninger af de arter og naturtyper, som udgør udpegningsgrundlaget i internationale naturbeskyttelsesområder, og forholdene for arter omfattet af direktivets bilag IV må ikke forringes.

Anlægget ligger ca. 10 km nord for det nærmeste Natura 2000-område, som er nr. 98, del af Tinglev Sø og Mose, Ulvemose og Terkelsbøl mose, F62. Grundet den store afstand er det kommunens vurdering, at det ansøgte ikke vil påvirke udpegningsgrundlaget for Natura 2000 området.

Redegørelse og vurderinger vedr. arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter) findes i afsnit 8.7.

8 Påvirkninger fra arealerne

8.1 Udbringningsarealerne

Redegørelse
Miljøgodkendelsen omfatter de udbringningsarealer, der fremgår af ansøgningens afsnit 4.1 (se bilag 1.1). Placeringen af udbringningsarealerne fremgår af oversigtskort herunder. To arealer ligger i Tønder Kommune. Det drejer sig om markerne beliggende på matr. nr. 33, Bøgvad ejerlav, Højst. De øvrige marker er beliggende i Aabenraa Kommune.

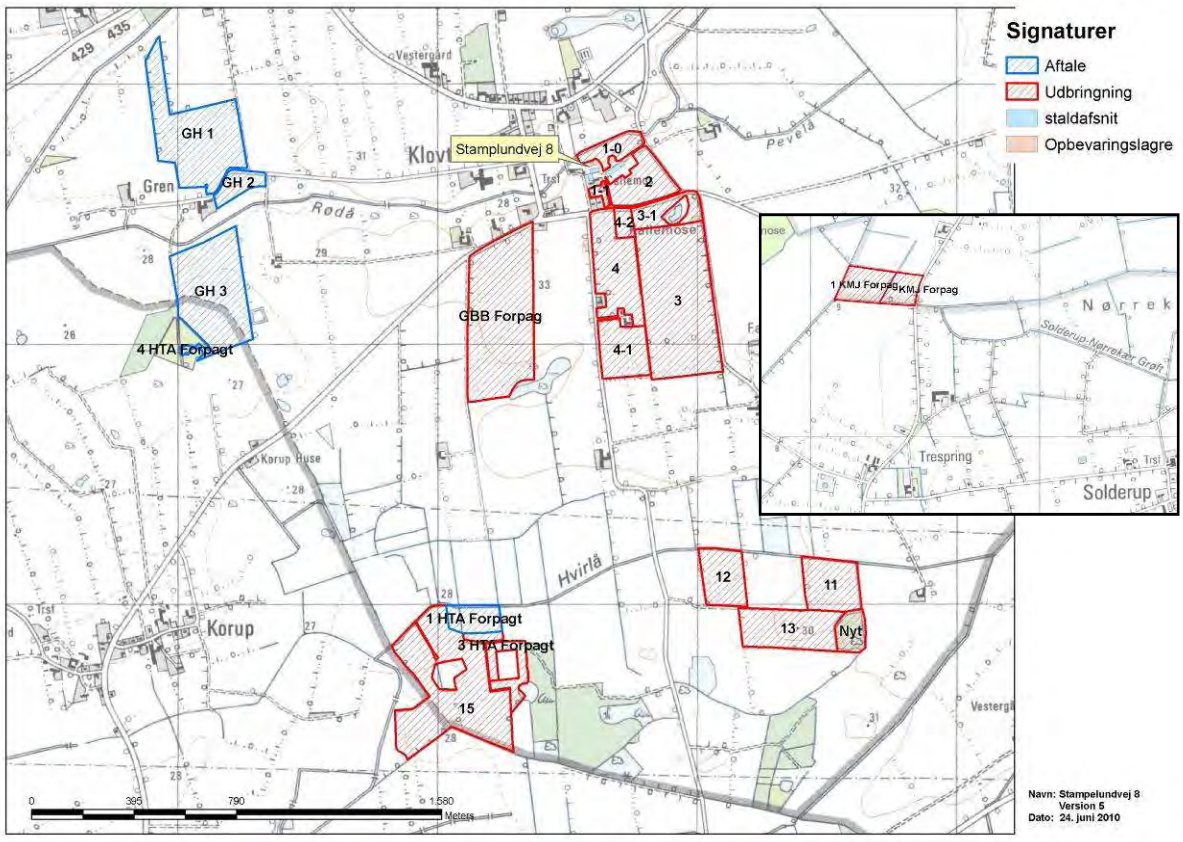

Kort 3. Udbringningsarealer. Areal i boksen er beliggende i Tønder Kommune.

Det er oplyst i ansøgningen, at husdyrbruget råder over 87,78 ha udbringningsarealer, heraf ejer ansøger 65,26 ha, og de resterende 22,52 ha er forpagtede arealer.

Ejendommen Stamplundvej 8 producerer efter udvidelsen samlet 232,03 DE husdyrgødning, hvoraf 31,46 DE afsættes til gylleaftaler i form af gylle til Gert Hansen, Grenvej 5. Gylleaftalerne kan belægges med 1,4 DE/ha.

Tilsammen udgør aftalearealerne 24,88 ha.

Tabel 18. Oversigt over ejede og forpagtede udbringningsarealer samt gylleaftaler

Ejede arealer			
Navn	**Adresse**	**Udbringningsareal ha**	**Antal DE og Gødningstype**
Johan Geesink	Stamplundvej 8, 6230 Rødekro	65,26	150,09 DE gylle
Forpagtede arealer			
Navn	**Adresse**	**Udbringningsareal ha**	
Giesla Birgitte Bargum	Nørrehaven 41, 6360 Tinglev	15,02	34,54 DE gylle
Karl Martin Jürgensen	Hornsevej 31, 6372 Bylderup-Bov	4,86	11,18 DE gylle
Henning Terp Andersen	Korupvej 31, 6372 Bylderup-Bov	2,64	6,07 DE gylle
Gylleaftale			
Navn	**Adresse**	**Udbringningsareal ha**	
Gert Hansen	Grenvej 5, 6230 Rødekro	24,88 (GH3 inddrages først som harmoniareal i 2011/2012)	31,46 DE gylle
I alt			

Det ejede/forpagtede harmoniareal er 87,78 ha til udbringning af 200,57 DE med 18.730,04 kg N og 3.113,67 kg P fra Stamplundvej 8. Andelen af dybstrøelse er 12,38 DE. Der udbringes 2,28 DE/ha (harmonital, DEreel).

Jordbund og dræning
Jordbundstypen på alle arealerne er JB1 svarende til grov sandet jord. Ingen af arealerne drænes.

Lavbundsarealer
En del af udbringningsarealerne ved Stamplundvej 8 er lavbundsarealer i lavbundsklasse III (lille risiko for okkerudledning). Et enkelt af udbringningsarealerne ved Stamplundvej 8 er lavbundsarealer i lavbundsklasse IV (ingen risiko for okkerudledning). Okkerforurening er et problem i de vestløbende sønderjyske vandløb. Problemet skyldes udvaskning af jernforbindelser i jorden i forbindelse med dræning af landbrugsarealer og tidligere tiders reguleringer (udretning) af vandløbene for at forbedre afvandingen. Okkerudvaskningen finder især sted i vinterhalvåret, og lokalt kan der ske okkerforurening ved oprensning af grøfter og vandløb eller rensning (spuling) af drænsystemer. Uddybning af vandløb og grøfter forøger okkerudvaskningen og er sammen med intensivering af grødeskæring ikke ønskelig, hvor vandløbet ligger i "Naturområder" eller "Områder med naturinteresser" (udpegninger i Kommuneplan 2009 for Aabenraa Kommune).

Både på de ejede udbringningsarealer og på de forpagtede udbringsningsarealer i/ved Stamplundvej er der lavbundsarealer udpeget som "VMPII-lavbundsarealer" (mark nr. 1-0, 1-1 og 2) og "Øvrige lavbundsarealer" (mark nr. 1-0, 1-1 og 2). VMPII-lavbundsarealer er potentielt egnede som vådområder og vurderes at kunne genoprettes som vådområder med henblik på at kunne tilbageholde kvælstof. På "Øvrige lavbundsarealer" kan der ved vandstandshævning genskabes områder med stor natur- og miljømæssig værdi. Udpegningen af lavbundsarealer har ingen betydning for, om områderne fortsat kan drives jordbrugsmæssigt eller for mulighederne for at opføre nødvendige landbrugsbygninger.

Beskyttede sten- og jorddiger og andre fredninger
Følgende udbringningsareal grænser op til "beskyttede sten- og jorddiger": mark 3, BGG forpag.

I museumsloven nr. 1505 af 14. december 2006 er i § 29a fastsat regler om, at der ikke må foretages ændring i tilstanden af sten- og jorddiger og lignende. For sten- og jorddiger og lignende, der er beskyttet som fortidsminder, gælder alene reglerne om fortidsminder.

Kommunegrænse
To arealer (se kort 3) ligger i Tønder Kommune, som har vurderet dem med henblik på, om der skal stilles særlige vilkår (hele vurderingen ligger som bilag 3):
Arealerne afvander via Solderup-Nørrekær grøft til Hvirlå over i Vidå og videre ud i Vadehavet.
Solderup-Nørrekær grøft er et § 3 beskyttet ikke-målsat vandløb. Vidå er et § 3 beskyttet B3-målsat vandløb, som lever op til målsætningen og er yderligere udpeget, som en del af EFhabitatområde nr. 90 Vidå med tilløb, Rudbøl Så og Magisterkrogen. Der skal i godkendelsen stilles vilkår om, at der på udbringningsarealerne, der grænser op til Solderup-Nørrekær grøft, holdes en mindst 2 m sprøjte- og gødningsfri bræmme til grøften. Forudsat, at husdyrbruget efterlever dette vilkår, vurderes det, at projektet ikke vil kunne have negativ effekt på vandløbsmiljøet, herunder på udpegningsgrundlaget for habitatvandløbet.

Ændringer af udbringningsarealerne skal anmeldes senest den 1. august til Aabenraa Kommune, der vurderer, hvorvidt de nye arealer er sårbare.

Vurdering
Aabenraa kommune vurderer, at udbringningsarealet på 87,78 ha ejede/forpagtede og 24,88 ha aftalearealer harmonerer med husdyrholdet og er tilstrækkeligt til at opfylde harmonikravene.
Aabenraa Kommune vurderer endvidere, at så længe § 29a i museumsloven er overholdt vil udbringningen ikke påvirke de beskyttede diger.

8.1.1 Arealanvendelse

Redegørelse
Der anvendes referencesædskifte svarende til standardsædskiftet på arealerne, hvilket betyder, at der er taget højde for den værst tænkelige situation. Der er altså ikke risiko for større udvaskning af nitrat til overfladevand og grundvand eller fosforoverskud, end de her angivne, hvis der anvendes andre sædskifter end referencesædskiftet.

Husdyrbruget er omfattet af reglerne omkring sædskifte m.m. for ejendomme, hvor der må udbringes 2,3 dyreenheder per ha jf. husdyrbekendtgørelsen.
Referencesædskiftet er K12. Der er valgt sædskifte svarende til referencesænsesædskiftet.

Ved udbringning af husdyrgødning på ubevoksede arealer nedbringes det hurtigst muligt og inden 6 timer.

Al udbringning på græs og sort jord skal ske ved nedfældning fra 1. januar 2011.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at sædskiftekravene er overholdt.

8.1.2 Aftalearealer

Det skal vurderes, om aftalearealerne kræver separat godkendelse efter § 16 i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug".
For arealer, som ligger indenfor nitratfølsomt indvindingsområde, stilles særlige krav til beskyttelse mod nedsivning af nitrat til grundvand, og her udløses en § 16 arealgodkendelse.

Ligger aftalearealerne ikke i nitratfølsomt indvindingsområde, skal det vurderes, om arealernes sårbarhed i forhold til natur og overfladevand kræver en særlig beskyttelse, der rækker udover den generelle lovgivnings rammer. Er det tilfældet, udløses en § 16 arealgodkendelse.

Redegørelse
Arealernes beliggenhed i forhold til beskyttet natur og nitratfølsomt indvindingsområde kan ses på kort 2 og 4.

3 af arealerne, GH1, GH2 og GH3 ligger i nitratfølsomt indvindingsområde og skal derfor arealgodkendes særskilt efter § 16 i "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug". Godkendelsen er ikke behandlet i denne godkendelse. Arealerne ligger ikke i nitratklasse 1-3 eller fosforklasse 1-3.

De øvrige aftalearealer ligger uden for nitratfølsomt indvindingsopland, nitratklasse 1-3 og fosforklasse 1-3.

Udskiftning af aftalearealer kan ikke ske uden tilladelse fra Aabenraa Kommune

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at sædskiftekravene er overholdt. Aabenraa Kommune vurderer, at såfremt der gives en særskilt § 16 godkendelse jf. "Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug" til de tre arealer der er beliggende i nitratfølsomt indvindingsopland kan arealerne modtage husdyrgødning fra Stamplundvej 8.

8.2 Beskyttet natur

Foruden påvirkningen med ammoniak fra husdyrbrugets anlæg kan naturen også påvirkes fra ejendommens udbringningsarealer. Det kan f.eks. være påvirkning af tilstødende naturarealer i forbindelse med udbringning af husdyrgødning pga. tilførsel af næringsstoffer gennem diffusion i jordfasen, atmosfærisk deposition eller overfladeafstrømning af næringsstoffer.

Ifølge Miljøstyrelsen kan der ved udbringning ske påvirkninger på over 1 kg N/ha/år ved atmosfærisk afsætning i op til 100 m fra markkanten (jf. MST's skrivelse "Bilag til notat om Miljøklagenævnets praksis i sager om miljøgodkendelser af husdyrbrug af 6. juli 2009"). Af Miljøstyrelsen vurderes det ikke muligt for kommunerne at beregne en randpåvirkning af udbragt husdyrgødning ved udvaskning af kvælstof og fosfor. Det vil dog være muligt at foretage en konkret vurdering af risikoen for overfladeafstrømning. Vurderes risikoen stor, kan der fastsættes krav om bræmmer eller lignende.

Flydende husdyrgødning skal nedfældes på alle arealer, som ligger indenfor 1000 m fra et § 7-område, såfremt udbringningen sker på sort jord eller græsmarker. Fra 1. januar 2011 gælder kravet om nedfældning på alle arealer med sort jord eller græsmarker uanset beliggenhed.

Kort 2 i afsnit 7.8 viser placeringen af beskyttet natur, beskyttede vandløb og udbringningsarealer samt hvilke naturarealer, der er besigtiget (A-G).

Redegørelse
<u>Naturarealer</u>
Som det fremgår af kort 2 støder ejendommens udbringningsarealer op til moser, vandhuller og flere vandløb. Naturtyper indenfor 1000m af anlæg er beskrevet i afsnit 7.8. Som det fremgår af kort 1 er ingen arealer indenfor § 7 bufferzone. Areal 1 KMJ forpag og KMJ forpag, ligger i nabokommune. Se bilag 3.

Vurdering
Målsatte søer
Ingen af ejendommens ejede eller forpagtede arealer ligger helt eller delvist i opland til målsatte søer.

Vandløb
Bedriftens samlede arealer ligger spredt i et område med mange grøfter og vandløb. Overordnet afvandes via en række forskellige vandløb via Vidå til Vadehavet. Det går ud over godkendelsens rammer at lave en helt præcis beskrivelse af vandets vej fra arealer til Vidå, der er her lavet en oversigt, hvor der tages forbehold for variationer i praksis.

Areal 1-0 til 4-2, GBB forpagt, GH1-3 afvander via grøfter, Rødå, Arnå og Vidå til Vadehavet.

Areal 11, 12, 13, 15, Nyt og 1-3 HTA forpagtet, afvander via grøfter, Hvirlå og Vidå til Vadehavet.

En række af arealerne grænser direkte op til vandløb (se kort 2), jf. vandløbsloven skal der være 2m dyrkningsfri bræmme fra mark til vandløbskronekant. Se oversigt over vandløb nedenfor:

Areal 11,12,15,1 HTA forpagtet grænser direkte op til B_3f målsatte Hvirlå.

Areal 1-0 grænser direkte op til B_1 målsatte Rødå.

Målsætningen for hhv. Hvirlå og Rødå tager sigte mod at beskytte og ophjælpe den alsidige flora og fauna, som naturligt er tilknyttet hhv. laksefiskevand og karpefiskevand. Målsætningen for vandløbene er ikke opfyldt.

Vandløb	**Målsætning**	**Status for målsætning**	**Arealer der grænser op til vandløb**
Hvirlå	B_3f (karpefiskevand, hvor der tolereres noget okker)	Ikke opfyldt pga. for meget okker	11,12,15,1 HTA forpagtet
Rødå	B_1 (yngelopvækstvand for laksefisk)	Ikke opfyldt pga. okker	1-0

Tabel 19. Målsatte vandløb, der afvander Stamplundvej 8's udbringningsarealer.

Da årsagen til målsætningsopfyldelse er okker, og arealerne er udrænede, vurderer Aabenrå kommune, at de angivne vilkår er tilstrækkelige til at beskytte vandløbene mod påvirkning fra arealerne.

Vandhuller
Det vurderes, at hovedkilden til næringsberigelse af vandhullerne er overfladevand fra dyrkede arealer, dels som vand der løber på jordoverfladen til vandhullerne, dels som næringsberiget overfladevand der løber til via rodzonen på dyrkede arealer. Dette medfører at vandhuller nær marker fremstår eutrofierede.
Der forekommer 2 vandhuller på arealer og 2 op til arealer. Vandhullerne kan være levested for bilag IV arter, såsom spidssnudet frø og stor vandsalamander. Der er i skrivende stund ikke registreret padder i søerne.

Vandhul F på areal 3-1 er besigtiget og beskrevet under afsnit 7.8, under område F. Natur tilstand er vurderet ringe. *Det skal bemærkes at § 3 registreringen dækker et større område end søens egentlige udbredelse.* Der stilles vilkår om, at der etableres/ overholdes en 2 meter dyrknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmme omkring vandhul F, bereg-

net fra vandhullets kronekant til dyrket mark, så vandhullet kan blive beskyttet mod tilledning af næringsstoffer fra markdriften.

Vandhul på areal 1 HTA er ikke besigtiget, men udfra luftfotos fremstår vandhullet med en del vandplanter på overflade. Natur tilstand vurderes til moderat-ringe.

Vandhul op til østlig side af areal GH5 er ikke besigtiget, men udfra luftfotos fremstår vandhullet med bræmmer af træer, partier med åbent vand og store bevoksede områder. Natur tilstand vurderes til ringe.

Vandhul op til areal HTA forpagtet, er ikke besigtiget, men udfra luftfotos fremstår vandhullet mere eller mindre udtørret, med store bevoksede områder. Natur tilstand vurderes til ringe. Vandhul er i succession til mose og skov.

Moser
Moserne (C, E og G jf. kort 2) op til udbringningsarealerne er ikke omfattet af Husdyrlovens § 7 som værende højmoser eller specielt næringsfattige moser. Moserne vurderes generelt som værende næringsberigede med en naturtilstand som ringe i forhold til referencetilstanden for naturtypen mose. Vegetationen i mosen består i overvejende grad af næringstolerante arter, der er begunstiget af næringstilførsel via luft og overfladevand (se beskrivelse af naturområderne i skemaerne i afsnit 7.8).
Der stilles på baggrund af ovenstående ingen særlige vilkår i forhold til moserne (C, E og G) i området.

Overdrev
Der er ingen overdrev på eller op til arealer.

Enge
Areal 1 grænser op til eng, men da der er grøft mellem eng og areal sker der ikke påvirkning af eng fra areal via afstrømning. Der vurderes ikke yderligere.

Areal 1 HTA forpagtet er beliggende på eng. Afgræsning kan stadig foregå med et dyretryk på ca. 0,8 DE/ha.

8.3 Nitrat til grundvand

Redegørelse
Bedriften har 17,07 ha udbringningsarealer beliggende inden for nitratfølsomme indvindingsområder (mark nr. 1-1,2,GBB Forpag, 4, 3-1, 3, 4-2 og 1-0), se kort 4.

Der er i det pågældende område ikke udarbejdet en indsatsplan. Derfor kan der ifølge Husdyrloven ikke tillades nogen merbelastning med nitrat, såfremt udvaskningen fra rodzonen overstiger 50 mg nitrat pr. liter i efter-situationen.

Beregninger i ansøgningssystemet viser, at der udvaskes 46 mg nitrat pr. liter fra rodzonen ved det valgte standard og referencesædskifte. Kravet mht. nitratudvaskning er derfor opfyldt. En nitratudvaskning på 46 mg nitrat pr. liter er basis for de vurderinger, der er foretaget. Da der i ansøgningen er valgt samme standard- og referencesædskifte, kan der ikke stilles vilkår til sædskiftet, idet sædskifte ikke er valgt som virkemiddel til at nedbringe nitratudvaskningen. For at sikre at nitratudvaskningen ikke væsentligt øges, stilles der vilkår om, hvor meget husdyrgødning, herunder andelen af dybstrøelse, der maximalt må tilføres arealerne.

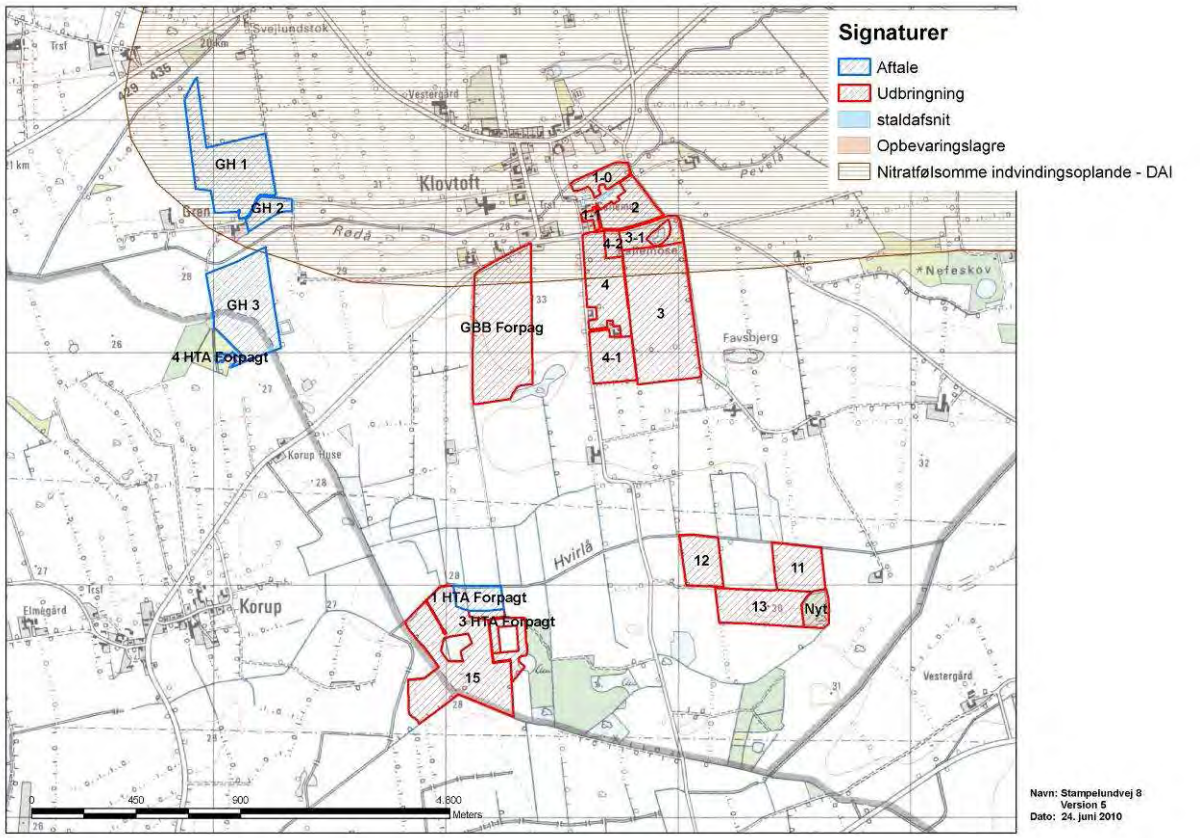

Kort 4. Placering af udbringningsarealer i forhold til nitratfølsomt indvindingsopland.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer på baggrund af beregningen i ansøgningssystemet, at kravet om ingen merbelastning af nitrat til grundvand i eftersituationen (ansøgt drift) er overholdt.

8.4 Nitrat til overfladevand – vandløb, søer og kystvande

Kvælstof, herunder nitrat, der føres til overfladevand, stammer hovedsageligt fra gødskningen på landbrugsarealer. En del af den tilførte kvælstof optages ikke af afgrøden på marken men siver igennem rodzonen til det øvre grundvand eller løber via dræn og grøfter til vandløb, søer og i sidste ende til havet.
Undervejs omdannes en stor del af de nedsivende kvælstofforbindelser til luftformigt kvælstof via en proces kaldet kvælstofreduktion. Hvor stor kvælstofreduktionen er, afhænger af jordbundstypen (reduktionspotentialet), og hvor hurtigt nitraten føres til vandløb eller søer. På drænede arealer føres nitrat væsentligt hurtigere til vandmiljøet end på udrænede arealer, hvor det skal føres via grundvandet til vandmiljøet (*DMU faglig rapport nr. 616, 2007 - **Kvælstofreduktionen fra rodzonen til kyst for Danmark - Fagligt grundlag for et nationalt kort***). Når kvælstoffet er nået ud i vandløbene, er reduktionen meget lav, ca. 2 %. Dvs. at størstedelen af den kvælstof, der føres til vandløb, ender i havet (*DMU faglig rapport nr. 616, 2007 - **Kvælstofreduktionen fra rodzonen til kyst for Danmark - Fagligt grundlag for et nationalt kort***). Føres vandet gennem søer, sker der en yderligere reduktion på gennemsnitlig 400 kg N/ha søbund.

Når nitrat kommer ud i vandmiljøet, påvirker det naturen ved, at det bruges af planterne som næringsstof og giver en større planteproduktion af sump- og undervandsplanter samt alger, der i høje koncentrationer giver uklart vand. Normalt anses kvælstof i vandløbene ikke for at have stor betydning for levevilkårene for planter, fisk og andet dyreliv. Her er det som regel andre faktorer, fx de fysiske forhold, der er mere afgørende for plante- og dyrelivet (*Næringsstoffer - arealanvendelse og naturgenopretning, Temarapport fra DMU 13/1997*). En reduktion i udvaskning af kvælstof (og andre næringsstoffer) vil dog utvivlsomt føre til en mindre grødevækst og en mindre produktion af organisk stof i vandløbet, hvilket vil forbedre miljøtilstanden og leveforholdene for dyrelivet samt give

mindre tilførsel af organisk stof og næringsstoffer til søer og havet. Kraftig grødevækst kan reducere iltindholdet i vandløbet med deraf negativ virkning på dyrelivet til følge.

Redegørelse
Udbringningsarealernes afvandingsforhold er beskrevet i afsnit 8.2

Ingen af bedriftens udbringningsarealer eller aftalearealer ligger indenfor områder, der er udpeget som nitratklasse 1, 2 eller 3. Der er således i hht. Lovgivningens beskyttelsesniveau for nitrat til overfladevand ingen krav om reduceret husdyrtryk på udbringningsarealerne.

Arealerne ligger i et område, hvor N-reduktionsprocenten i jordbunden er mellem 76 og 100 procent, dvs. at 76-100 % af det udledte kvælstof i jorden vil blive nedbrudt/fjernet fra jorden, før det ender i overfladevandsrecipienten.
Der er i ansøgningssystemet beregnet en udvaskning af N til overfladevand på 59,9 kg N/ha/år. Med det høje reduktionspotentiale i området betyder det, at der reelt vil udvaskes maksimalt 15 kg N/ha/år.
Udledning af N i nudrift er på 59,4 kg N/ha/år. Dvs. at der efter udvidelsen årligt udledes ca. 0,5 kg N mere per ha end i nudriften. Totalt betyder det en merudledning på ca. 44 kg N/år til overfladevand og en merudledning på ca. 11 kg N/år til slutrecipient.

Husdyrgødning fra produktionen udbringes på 87,78 ha ejet areal (og 22,47 ha aftaleareal). Ifølge ansøgningen er ingen af de ejede arealer drænede.

Beskyttelsesniveauerne for nitrat til overfladevand er overholdt ved harmonikravet, reduktionspotentialet er højt, og arealerne afvander til et Natura 2000 område (Vadehavet), som ikke afkaster nitratklasser. Vurdering af næringsstoffer i forhold til Vadehavet/Natura 2000 vandområder findes i afsnit 8.6.

Vurdering
Bedriftens udbringningsarealer ligger alle udenfor nitratklasserne 1 – 3 (reduktionsprocenten er 100 %). Beskyttelsesniveauerne for nitrat til overfladevand er overholdt.

Da det vurderes, at der ikke sker en væsentlig forøget udvaskning (11 kg N/år) af kvælstof fra udbringningsarealer i forhold til førsituationen og med henvisning til afsnittet om "Beskyttet natur" – "Vandløb og målsatte søer", vurderes det, at beskyttede vandløb og søer ikke vil ændre tilstand i negativ retning på baggrund af udvidelsen af produktionen Stamplundvej 8.

Da vandløb beskrevet i afsnit 8.2 ikke vurderes at blive direkte påvirket af udbringningsarealerne, og da manglende opfyldelse af målsætningen i vandløbende ikke skyldes udledning af næringsstoffer, er der således ikke grundlag for at stille yderligere vilkår til begrænsning af kvælstofudvaskningen.
Desuden vurderes, at vilkårene i afsnittet om beskyttet natur (afsnit 8.2) er tilstrækkelige til at sikre øvrige vandhuller og naturarealer mod næringsstoffer fra overfladevand.

Beregning af udvaskning er forudsat at gødningsmængderne i ansøgt drift fastholdes. Dybstrøelse har en højere nitratudvaskning end gylle, fordi udnyttelsesgraden af dybstrøelse er 45 %, mens den for kvæggylle er 70 %. Forudsætningen for beregningerne på udvaskning af nitrat vil ikke være overholdt, hvis der produceres mere dybstrøelse end det, der fremgår af ansøgningen. Dvs. for at sikre, at der ikke sker en forøget udvaskning stilles vilkår om, at der ikke må produceres mere dybstrøelse end det ansøgte.

8.5 Fosfor til overfladevand - vandløb, søer og kystvande

Hovedparten af fosfortab fra landbrugsarealer sker fra kuperede marker i omdrift langs vandløb og fra drænede lavbundsarealer. Også hvor jordens P-tal (mængden af opløst fosfor i jordvandet) er højt, kan der være et stort fosfortab. Humusjords evne til at binde fosfor er særlig dårlig, mens jern i oxideret form kan binde fosfor. Derfor er risikoen for

udvaskning af fosfor stor på lavbundsarealer bestående af humusjord med begrænset jernindhold, dvs. på lavbundsarealer som ikke er omfattet af okkerklasse I.

I Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug af 31.03 2009 er der fastsat beskyttelsesniveauer i forhold til fosforoverskud gældende kun for husdyrbrugsprojekter med udbringningsarealer, der afvander til Natura 2000 vandområder, som er overbelastet med fosfor.
Kortværket, der angiver disse Natura 2000 områder, omfatter ikke oplandene til Natura 2000 søtyper, som klassificeres som sårbare recipienter.

Kravet til fosforoverskud på udbringningsarealer, der ligger indenfor områder, som afvander til Natura 2000 vandområder overbelastet med fosfor, afhænger af jordtype, dræningsforhold og fosfortal. Der stilles krav til fosforoverskud på drænede lerjorder og lavbundsarealer, herunder drænede og grøftede sandjorder. Fosforoverskud må ikke øges på lavbundsarealer, der er drænede/grøftede, og som ikke har et højt indhold af jern.
Der stilles ikke krav til fosforoverskud, hvis der i den ansøgte situation kan dokumenteres fosforbalance for husdyrbruget. Beregninger af fosforoverskud omfatter ikke tilført fosfor i handelsgødning.

De øvrige landbrugsarealer, som ligger uden for oplande til et fosforoverbelastet Natura 2000 vandområde, beskyttes jf. lovgivningen kun via harmonireglerne.

Vadehavet er i henhold til lovgivningen udpeget som mindre sårbart overfor fosfor. I oplandet hertil er harmonikravet således alene beskyttelsesniveau for P-overskud.

I forhold til sårbare naturområder med særlig lokal eller regional værdi (f. eks. målsatte søer, grusgravssøer, fjorde) udenfor Natura 2000 områder kan kommunen, hvis det vurderes nødvendigt, skærpe beskyttelsen.

Redegørelse
Der tilføres årligt 3.114 kg fosfor til markerne i ansøgt drift. Ifølge ansøgningen får arealerne derved et fosfor overskud på 10,1 kg P/ha.

Resterende gødning afsættes til aftalearealer, der i alt modtager 492 kg fosfor fra bedriften.

Husdyrbrugets udbringningsarealer afvander via flere forskellige vandløb til Vidå og videre til Vadehavet (se mere detaljeret beskrivelse i afsnit 8.2). Ingen af husdyrbrugets udbringningsarealer er dermed beliggende i oplande til et Natura 2000, der i henhold til Skov- og Naturstyrelsens kortværk er overbelastet med fosfor. Derfor skal der ikke, i henhold til lovgivningen, stilles krav til fosforoverskuddet på bedriften.

Ingen arealer afvander til målsatte søer (se afsnit 8.2), og arealerne er jf. ansøgningen ikke drænede.

Vurdering
Aabenraa kommune finder ikke, at der i den konkrete sag er særlige forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udvaskning af fosfor til vandmiljøet. Bedriftens arealer er ikke hverken drænede, kuperede eller vandløbsnære og ligger ikke i opland til sårbare og målsatte søer.

8.6 Natura 2000

Redegørelse
Bedriftens arealer ligger i oplandet til Hvirlå og Arnå, som afvander til Vidåsystemet. Vidåsystemet indeholder Vidåen og fuglebeskyttelsesområde F60 Vidåen, Tøndermarsken og Saltvandssøen samt Habitat- og Fuglebeskyttelsesområde F57 og H78 Vadehavet, samt Ramsarområde 27.

Vadehavet er angivet som sårbart Natura 2000 område, jf. miljøstyrelsens kortværk.

Udledningen af kvælstof m.m. fra husdyrbrugets udbringningsarealer skal i hht. Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter (bek. nr. 408 af 1. maj 2007) vurderes i forhold til, om det vil skade udpegningsgrundlaget for de ovenfor nævnte habitat og fuglebeskyttelsesområder.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet H78 Vadehavet, H90 Vidå med tilløb, Rudbøl Sø og Magisterkogen, Fuglebeskyttelsesområderne F63 Sønderådal, F60 Vidå, Tøndermarsken og saltvandssøen, F57 Vadehavet og Ramsarområdet 27 indeholder følgende naturtyper og arter:

Naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- 3150 Næringsrig sø
- 3260 Vandløb

Dyrearter der indgår i udpegningsgrundlaget for H90:

- Snæbel
- Flodlampret
- Bæklampret
- Dyndsmerling
- Odder

Naturtyper der indgår i udpegningsgrundlaget for H78:

- 1110 Sandbanke
- 1130 Flodmunding
- 1140 Vadeflade
- 1150 Lagune
- 1160 Bugt
- 1170 Rev
- 1310 Enårig strandengsvegetation
- 1320 Vadegræssamfund
- 1330 Strandeng
- 2110 Forklit
- 2120 Hvid klit
- 2130 Grå/grøn klit
- 2140 Klithede
- 2160 Havtornklit
- 2170 Gårisklit
- 2180 Skovklit
- 2190 Klitlavning
- 2250 Enebærklit
- 2310 Visse-indlandsklit
- 2330 Græs-indlandsklit
- 3130 Søbred med småurter
- 3140 Kransnålalge-sø
- 3150 Næringsrig sø
- 3160 Brunvandet sø
- 3260 Vandløb
- 4010 Våd hede
- 6210 Kalkoverdrev
- 6230 Surt overdrev
- 6410 Tidvis våd eng
- 7150 Tørvelavning
- 7230 Rigkær
- 9190 Stilkege-krat
- 91D0 Skovbevokset tørvemose

Dyrearter der indgår i udpegningsgrundlaget for H78:

- Havlampret
- Bæklampret
- Flodlampret
- Stavsild
- Laks
- Snæbel
- Marsvin
- Odder
- Gråsæl
- Spættet sæl

Fuglearter der indgår i udpegningsgrundlaget for F63:

- Mosehornugle
- Rørdrum
- Sortterne
- Rørhøg
- Hedehøg

Fuglearter der indgår i udpegningsgrundlaget for F60 og F57:

- Rørdrum
- Rørhøg
- Hedehøg
- Mosehornugle
- Spidsand
- Skeand
- Pibeand
- Grågås
- Kortnæbbet gås
- Bramgås
- Almindelig ryle
- Sortterne
- Islandsk ryle
- Hvidbrystet præstekrave
- Hvid stork
- Engsnarre
- Pibesvane
- Sangsvane
- Lille kobbersneppe
- Blåhals
- Brushane
- Hjejle
- Strandhjejle
- Plettet rørvagtel
- Klyde
- Fjordterne
- Gravand
- Krikand
- Mørkbuget knortegås
- Lysbuget knortegås
- Sandløber
- Sandterne
- Strandskade
- Dværgmåge
- Sortand
- Stor regnspove
- Edderfugl
- Dværgterne
- Havterne
- Splitterne
- Hvidklire
- Rødben

Flere af arterne og naturtyperne er sårbare overfor næringsberigelse af deres levesteder. F.eks. er snæbel i Vidåsystemet følsomme overfor sandvandring og næringsberigelse af vandløbet, idet det kan medføre en skadelig effekt på deres gydepladser, hvis iltindholdet nedsættes og bunden belægges med et slam/sandlag.

Højt næringsindhold i åvandet, der føres til Rudbøl Sø, kan medføre en hurtigere tilgroning af Magisterkog og Rudbøl Sø sammenlignet med en ren naturtilstand i oplandet, hvilket giver dårligere leveforhold for bl.a. rørdrum (basisanalyse for H90 og forslag til Natura 2000 plan).
Rudbøl sø er A_1 målsat, der er en målsætning med skærpede krav, som anvendes, hvis særlige naturværdier ønskes bevaret. Målsætningen er ikke opfyldt ifølge regionplan 2005-2016 og udkast til vandplan for vanddistrikt 4.1.

Basisanalysen for F63 Sønderådal siger, at vandkvaliteten i Sønderåen gennem de seneste årtier er forbedret, og vandkvaliteten og næringsbelastning anses ikke for at være en trussel mod fuglene på udpegningsgrundlaget (Forslag til Natura 2000-plan, Sønder Ådal, område nr. 101).

Ifølge basisanalysen for H78 og F57 Vadehavet er den internationale målsætning om, at Vadehavet skal være et "ikke næringsbelastet område" ikke opfyldt pga. de høje kvælstofkoncentrationer. "Opfyldelsen af målsætningen vil som minimum kræve en reduktion af næringsbelastningen med 50 % for kvælstof og 80 % for fosfor i forhold til niveauet i begyndelsen af 1989-90, som oprindeligt fastlagt i vandmiljø-handlingsplanen. Dette mål er endnu ikke nået for den sønderjyske del af det danske vadehav. Det vil derfor være nødvendigt fortsat at reducere især det diffuse bidrag for at nå de internationale, nationale og regionale mål. Det er desuden vigtigt at reducere den atmosfæriske næringsbelastning gennem en indsats overfor kilderne hertil" (Basisanalyse for vanddistrikt 50, Del 2 (s. 37 og 39)).

Ifølge hjemmesiden vandognatur.dk, under beskrivelsen af naturområdet N89 Vadehavet, beskrives de væsentligste trusler mod naturtyperne og arterne i området som værende bl.a. næringsstofbelastningen, intensiv landbrugsdrift, tilgroning og afvanding.
I udkast til vandplan er tilstanden i Vadehavet angivet som moderat til dårlig, hvor Lister Dyb er angivet som ringe. Årsagen skyldes for højt indhold af klorofyl (næringsstoffer). For at opnå målopfyldelse kræves mindst at tilstanden er god.

En af forudsætningerne for beskyttelsesniveauet i husdyrloven er, at antallet af DE i oplandet ikke er stigende (notat fra Miljøstyrelsen 15. december 2009). Udgangspunktet i husdyrloven er baseret på år 2005.

Undersøgelser udført af Conterra viser, at der ikke er sket en signifikant stigning i antallet af DE i oplandet til hele Vadehavet i perioden fra 2001 til 2007.
Derimod viser opgørelse i oplandet til Lister Dyb, som er den sydligste del af Vadehavet, som Vidåen afvander til, at antallet af DE i oplandet har været jævnt, signifikant stigende i perioden 2001-2008.

Resultaterne fra Conterra viser, at antallet af DE er steget, dels i hele oplandet til Lister Dyb og dels i Aabenraa Kommune. Stigningen skyldes hovedsageligt en stigning i antallet af svin.
I oplandet til Lister Dyb er antallet af DE fra 2001-2008 steget med 11 %, og i Aabenraa kommune er stigningen på 15,5 %. I Aabenraa Kommunes del af oplandet til Lister Dyb er antallet af svin steget med 69 % i samme periode.

Det totale antal DE i Aabenraa Kommunes opland er steget med 6 % fra 2005 til og med 2008, hvor 2008 ligger på samme niveau som 2007.

I det vejledende notat fra Miljøministeriet om "afskæringskriterier for udvaskning af nitrat til overfladevande ved vurdering af ansøgninger efter husdyrgodkendelsesloven" fra 24. juni 2010, fremgår det, at Styrelsen bl.a. bruger stigende antal DE i et opland som afskæringskriterie for om beskyttelsesniveauet for nitrat til overfladevand skal skærpes. Styrelsen fastsætter her en skæringsdato, hvorfra husdyrtrykket ikke må være stigende. Denne dato er sat til 1. januar 2007.
Conterra undersøgelsen viser ingen stigning i antal DE fra 2007 til 2008. Hvordan udviklingen har været siden 2008 har kommunen ingen tal for, så det er usikkert om det konkret er en stagnering fra 2007, eller om der forsat vil være en stigende udvikling i antal DE i opl. til Lister Dyb.

Ifølge Habitatdirektivets artikel 6 og vejledningen til denne, skal kommunen sikre, at planer og projekter hverken i sig selv eller i forbindelse med andre planer eller projekter i kumulation (dvs. i forhold til eksisterende belastninger og i forhold til belastninger fra allerede vedtagne planer, som ikke er realiserede) kan have en negativ påvirkning på de arter og naturtyper, som Natura 2000-områderne er udpeget for at bevare eller er til hindring, for at området kan opnå gunstig bevaringsstatus og en god tilstand.

Aabenraa Kommune skal bemærke, at der jf. Miljømålsloven skal laves indsats- og handleplaner for overfladevand, grundvand og Natura 2000 områder.
Ved gennemførelse af den nødvendige indsats skal det sikres, at der opstår god natur- og miljøtilstand. I udkast til vandplan for vanddistrikt 4.1 Kruså/Vidå og hovedopland 1.10 Vadehavet forventes det, at tidsfristen for målopfyldelse udskydes til efter 2015 pga. usikkerhed og manglende viden. Fastlæggelse af indsatskrav udskydes derfor til Vandplan 2015. Der må dog ikke gives tilladelse til øget forurening, der kan være til hindring for opnåelse af god tilstand i vandmiljøet.

Vurdering
Kravene til N og P er overholdt med harmonikravet på 2,28 DE/ha (DE-reel), idet arealerne ikke afvander til et Natura 2000 område, der i hht. miljøstyrelsens kortværk udløser N- og P-klasser.

Kan projektet i sig selv påvirke Natura 2000 vandområdet væsentligt pga. udvaskning af næringsstoffer?
Vidå udmunder i Lister Dyb tidevandsområde i Vadehavet. I udkastet til vandplanen for Vadehavet er oplandet til Lister Dyb (Vidå og Brede Å) opgivet til i alt 162.400 ha (inkl. oplandet i Tyskland). Stamplund 8´s udbringningsarealer udgør 87,78 ha. Dvs. at udbringningsarealerne udgør ca. 0,05 % af det samlede opland til Lister Dyb.
Ifølge tal fra udkast til vandplanen er den gennemsnitlige udledning til Lister Dyb (i perioden 2001-2005) 1727 tons N/år og 70,4* tons P/år (*er oplyst af Miljøcenter Ribe). Udledningen af kvælstof fra Stamplund 8 til Lister Dyb er beregnet til ca. 1.262 tons pr. år (59,9 kgN/Ha* 87,78 Ha*0,24). Fosfor udvaskningen fra Stamplund 8 er ukendt, da der pt. ikke findes modeller, der kan beregne denne udvaskning.
Kvælstofudledningen fra Stamplund 8 til recipienten udgør i alt 0,07 % (1.262 kg N/ 1727.000 kg N *100%) af den samlede udledning til Lister Dyb.

Det vurderes på den baggrund, at bedriften i sig selv ikke kan påvirke Natura 2000 vandområdet væsentligt.

Kan projektet i sammenhæng med andre projekter påvirke Natura 2000 områder væsentligt pga. nitratudvaskning?
Udbringningsarealerne til Stamplund 8 er beliggende i "Opland til sårbare Natura 2000 områder", der ifølge basisanalyserne er overbelastet med næringsstoffer. Arealerne har et N-reduktionspotentiale på 76-100 % (ifølge www.miljoeportal.dk).
Et højt N-reduktionspotentiale betyder, at en stor del af de nedsivende kvælstofforbindelser omdannes til luftformigt kvælstof eller bindes i jorden, inden de når grundvand eller vandløb, forudsat at arealerne ikke er afvandede og drænede. Er arealerne afvandede og/eller drænede er nitratreduktionen væsentlig mindre og udvaskningen dermed større.

Beregningerne i ansøgningssystemet viser, at Stamplund 8 i ansøgt drift årligt udleder ca. 11 kg N mere end i nudrift.
Da den samlede kvælstof-udledning fra husdyrbruget til Vadehavet udgør en meget lille del og udbringningsarealerne størrelses udgør en meget lille del af det samlede opland til Vadehavet, finder Aabenraa Kommune, at der ikke i den konkrete sag er særlige forhold, der kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til udledningen af kvælstof til Vadehavet.

Den maksimale merbelastning på ca. 11 kgN pr. år, har Aabenraa Kommune vurderet ikke har væsentlig betydning for Vadehavets målsætning og integritet. Da stigningen i udvaskningen er mindre en 0,01 % af den samlede udledning til Vadehavet og næppe målbar finder Aabenraa Kommune, at det ikke vil være aktuelt med yderligere kvælstofberegninger, og at projektet ikke vil have negativ effekt på de arter og naturtyper, som indgår i udpegningsgrundlaget for de internationale naturbeskyttelsesområder, som Vadehavet omfatter.

8.7 Påvirkninger af arter med særlig strenge beskyttelseskrav (bilag IV)

I habitatdirektivets Bilag IV er opført en række arter, som skal ydes streng beskyttelse overalt i deres naturlige udbredelsesområde, også uden for de udpegede habitatområder. Det indebærer for dyrearternes vedkommende blandt andet, at yngle- og rasteområde ikke må beskadiges eller ødelægges, og for planternes vedkommende blandt andet, at arterne ikke må indsamles, plukkes eller ødelægges.

I det følgende vurderes forekomsten af de bilag IV arter, hvor projektområdet ligger indenfor eller i nærheden af artens naturlige udbredelse. Der er søgt efter registreringer indenfor de seneste 10 år i Håndbog om dyrearter på Habitatdirektivets Bilag IV, *Faglig rapport fra DMU nr.635, 2007*, og naturdatabaser på www.naturdata.dk. Der er i databaserne ingen registreringer af de pågældende arter i eller omkring projektets udbredelsesområde.

Redegørelse

Spidssnudet frø. Spidssnudet frø er almindeligt udbredt over det meste af landet. Den har haft en tilbagegang i de sydøstlige dele af Danmark, men der er ikke længere dokumentation for en tilbagegang i de øvrige dele af landet. Den er derfor vurderet ikke truet i Danmark.
Den findes i større eller mindre vandhuller i engområder, moser, dyrkede marker og skovbevoksede områder. På denne baggrund vurderes det som sandsynligt, at arten forekommer i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhuller gennem øget belastning med næringsstoffer eller dræning og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.

Arealerne i projektområdet er landbrugsjord i omdrift, og arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen. Vandhullerne i eller grænsende op til udbringningsarealerne skal være omgivet af dyrkningsfri bræmmer, målt fra vandhullets øverste kant (kronen).
Kommunen vurderer, at dyknings-, gødnings- og sprøjtefri bræmmer vil yde vandhullerne beskyttelse mod næringsstoffer tilført via overfladeafstrømning og sikre padderne skjul i den tid, yngelen forlader vandhullet. Derfor vurderes det, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning (oprensning kræver tilladelse fra kommunen) af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.
Bræmmer langs vandløb bruges af padder dels som spredningskorridorer og ledelinier mellem ynglesteder og dels som rasteområder udenfor yngletiden. Beskyttede vandløb skal derfor være omgivet af 2 meter udyrkede bræmmer for at sikre vandløbet som spredningskorridor og rasteområde for områdets padder og andre dyrearter.

Løgfrø. Løgfrøen er spredt til sjældent forekommende i Danmark og er i tilbagegang. Det er muligt at løgfrøen fortsat er i så stærk tilbagegang på landsplan, at den skal klassificeres som truet. Men der er for få pålidelige data om bestandsudviklingen til at afgøre dette sikkert. Løgfrøen foretrækker lysåbne vandhuller i omgivelser med let jord, hvor den kan grave sig ned om dagen. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivelserne.
Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Løvfrø. Løvfrøen er spredt til sjældent forekommende i Danmark. Den findes blandt andet i den østlige del af Sønderjylland mellem Aabenraa og Kolding. Da løvfrøen har været i betydelig fremgang igennem de sidste 10 år, vurderes den ikke truet i Danmark. Løvfrøen yngler i mange forskellige typer vandhuller og vådområder. Mest optimale er lavvandede tidvise vandhuller og oversvømmelser på afgræssede arealer. Uden for yngletiden opholder løvfrøen sig især i brombærbuske i levende hegn, krat og skovbryn.
Projektområdet omfatter ikke umiddelbart løvfrøens udbredelsesområde. Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø, at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Stor Vandsalamander. Den store vandsalamander er udbredt over det det meste af Danmark, hvorfor den er vurderet ikke truet, dog er den fåtallig i Jylland vest for israndslinien. Den yngler i solåbne vandhuller med rent vand men kan uden for yngletiden opholde sig i dybere vandhuller og vandhuller med forurenet vand. På land kan den findes nær vandhuller under væltede træer o.l.
På den baggrund vurderes det, at den store vandsalamander kan forekomme i projektområdets vandhuller. Trusler mod arten vil være opfyldning eller tilgroning af vandhullet gennem øget belastning med næringsstoffer og ødelæggelse af levestederne i omgivel-

serne. Udsætning af fisk vil også være skadeligt, da fiskene æder salamanderens æg og yngel.
Det vurderes, med samme begrundelse som for spidssnudet frø (se ovenfor), at gennemførelse af projektet ikke vil forværre livsbetingelserne væsentligt. Det skal bemærkes, at anlæggelse af bræmmer samt oprensning af tilgroede vandhuller vil forbedre livsbetingelserne for arten.

Markfirben. Markfirbenet er udbredt over det meste af landet men noget pletvist. Selv om markfirben fortsat synes at gå lidt tilbage, er der ikke dokumentation for en kraftig tilbagegang. Den vurderes derfor ikke truet i Danmark. Markfirbenet træffes på steder med bar og løs, gerne sandet jord. Det kan være heder, klitter overdrev, råstofgrave, stengærder og på vej- eller jernbaneskråninger.
Det vurderes at markfirben kan leve på overdrev nær arealer. Trusler mod arten er næringsberigelse af levesteder, der medfører øget tilgroning og tættere vegetation, der forringer yngle og rastemulighederne for markfirben.

Flagermus. Flagermusene overnatter oftest i huse og hule træer i nærheden af skov. Fourageringsområderne er artsafhængige og kan bl.a. være søer og åer, hvor flagermusene æder insekter, som de fanger over vandoverfladen. Mange arter fouragerer på insekter, de fanger i lysåben løvskov, over marker og skove, i skovkanter, lysninger eller levende hegn.
Projektområdet kan tænkes at indgå i nogle arters fourageringsområder, men med baggrund i at arealerne er landbrugsjord i omdrift, og at arealerne er i omdrift i både før- og eftersituationen, hvorfor der ikke sker ændringer i arealanvendelsen, vurderes det, at der ikke vil være negative påvirkninger.

Odder. Odderen er nu udbredt helt ned til den dansk-tyske grænse i større vandløb og søer. Det må derfor formodes, at den forekommer i vandløbssystemerne i Aabenraa Kommune. Det vurderes, at vandløb og grøfter i projektområdet vil være velegnede som levesteder. Odderen er med sikkerhed observeret i Vidå-systemet.

Andre udvalgte arter tilknyttet vandhuller. Potentielt vil der kunne forekomme arter som butsnudet frø, grøn frø, lille vandsalamander, bjergsalamander og skrubtudse, der ikke er opført på Habitatdirektivets Bilag IV, men som er fredede herhjemme. For disse arter gælder de samme betragtninger, som nævnt under bilag IV padderne ovenfor. Bjergsalamander er opført på den danske rødliste som sjælden og næsten truet. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akuttruede, sårbare eller sjældne i den danske natur. Listen revideres løbende. Ingen af de øvrige paddearter, der kan forekomme i projektområdet eller markfirben har status af truet i Danmark jf. den seneste revision af rødlisten i 2003-2008. Spidssnudet frø, butsnudet frø, løvfrø, løgfrø, grøn frø, skruptudse og stor – og lille vandsalamander er dog opført på gullisten 1997 som opmærksomhedskrævende. Gullisten er en oversigt over plante- og dyrearter, der er i tilbagegang i Danmark.

Blandt pattedyrene er både odder, hasselmus og ni flagermusarter fredede og opført på rødlisten fra 1997. Listen er under revision og opdatering mangler stadig.

Grøn mosaikguldsmed er ligeledes fredet og rødlistet som næsten truet i Danmark jf. revision af rødlisten i 2003-2008.

Vurdering
Kommunen har ikke registreret planter og dyr, omfattet af artsfredning eller optaget på nationale eller regionale rødlister på eller umiddelbart op til husdyrbrugets anlæg og udspredningsarealer, men vurderer at nogle arter med meget stor sandsynlighed forekommer i området.

Kommunen vurderer, under forudsætning af at vilkårene i afsnit 8.2 og 7.8 overholdes, at driften af arealerne ikke vil have negativ indflydelse på ovennævnte arter, da der ikke ændres på vandhuller, fortidsminder, sten- og jorddiger eller andre potentielle levesteder

for padder eller krybdyr. Der fjernes ikke gamle bygninger og fældes ikke store træer, der kunne være levested for flagermus. Der sker med andre ord ikke fysiske ændringer i forbindelse med projektet, der kan være til skade for bilag IV-arter eller andre fredede eller rødlistede arter.

9 Oversigt over bedste tilgængelige teknik (BAT)/renere teknologi

Redegørelse
Et af hovedformålene med lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, er at fremme anvendelse af bedste tilgængelige teknik (BAT = Best Available Techniques), herunder renere teknologi.

BAT-begrebet er nærmere fastlagt i IPPC-direktivet[1], hvoraf fremgår følgende:

I direktivets artikel 2, nr. 11, defineres "den bedste tilgængelige teknik" som: "det mest effektive og avancerede trin i udviklingen af aktiviteter og driftsmetoder, som er udtryk for en given tekniks principielle praktiske egnethed som grundlag for emissionsgrænseværdier med henblik på at forhindre eller, hvor dette ikke er muligt, generelt begrænse emissionerne og indvirkningen på miljøet som helhed."

Der forstås ved:

"teknik": både den anvendte teknologi og den måde, hvorpå anlæg konstrueres, bygges, vedligeholdes, drives og lukkes ned.

"tilgængelig": udviklet i en målestok, der medfører, at den pågældende teknik kan anvendes i den relevante industrisektor på økonomisk og teknisk mulige vilkår, idet der tages hensyn til omkostninger og fordele, uanset om teknikken anvendes eller produceres i den pågældende medlemsstat eller ej, når blot driftslederen kan disponere over teknikken på rimelige vilkår.

"bedste": mest effektiv teknik til opnåelse af et højt generelt beskyttelsesniveau for miljøet som helhed.

Kravet om BAT gælder for både eksisterende og nyetablerede dele af anlægget, når der søges om godkendelse af etablering, udvidelse eller ændring. For krav til eksisterende dele af anlægget skal der fastsættes en rimelig frist til at opfylde BAT-krav, der fastsættes i en miljøgodkendelse foranlediget af en udvidelse eller ændring[2].

Definitionen af BAT indebærer, at vurderingen af, hvad der er BAT for en virksomhedstype, bl.a. må anskues i forhold til virksomhedens størrelse, og om der er tale om en ny eller en bestående virksomhed. Det er imidlertid ikke den enkelte landmands økonomiske forhold, der indgår i vurderingen. Fastlæggelse af BAT er generaliseret i den forstand, at vurderingen foretages i forhold til, hvad der i almindelighed er opnåeligt i den pågældende industrisektor, jf. direktivets artikel 2, nr. 11.

BAT skal i alle tilfælde anvendes med henblik på at nedbringe den samlede, miljømæssige belastning af omgivelserne. Husdyrbrug skal derfor anvende teknik, der kan anses som BAT, også i tilfælde, hvor mindre omkostningskrævende foranstaltninger ville være tilstrækkelige til at opfylde det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3. Kravet om BAT kan således betyde, at næringsstoftab eller anden forurening bringes ned under det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrbrugbekendtgørelsen[3]. Det bemærkes endvidere, at kravet om BAT er uafhængigt af, om produktionen vil påvirke særligt sårbare områder væsentligt eller ej. Hvis anvendelse af en BAT-teknik – f.eks. en gulvtype – bringer husdyrbrugets forurening under beskyttelsesniveauet i husdyrbrugbekendtgørelsens bilag 3 medfører dette ikke, at BAT-teknologier i andre henseender f.eks. foderteknologier alene af denne grund kan fravælges.

[1] Rådets direktiv (96/61/EF) af 24. september 1996 om integreret forebyggelse og bekæmpelse af forurening, kodificeret ved direktiv 2008/1/EF
[2] Forslag til lov om miljøgodkendelse (L55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 36.
[3] Forslag til lov om miljøgodkendelse (L 55, Folketingsåret 2006-2007), særtryk, side 37.

Vilkår om BAT indebærer ikke, at der stilles krav om anvendelse af bestemte teknologier. Men princippet om BAT pålægger myndighederne i vilkårsfastsættelsen at lægge vægt på, hvad der er opnåeligt ved anvendelsen af BAT.

En ansøgning om godkendelse af husdyrbrug efter husdyrbruglovens § 11 skal indeholde oplysninger om husdyrbrugets valg af BAT, jf. husdyrbrugbekendtgørelsens § 5, stk. 2, jf. bilag 2, pkt. G, nr. 27-28. Oplysningerne skal gives i en redegørelse med dokumentation for, i hvilket omfang det valgte projekt bygger på anvendelse af den mindst forurenende og ressourceforbrugende teknik vedrørende bl.a. råvarer, energi, vand og andre hjælpestoffer, produktionsanlæg, processer og affaldsfrembringelse. Redegørelsen skal indeholde et resumé af de væsentligste af de eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. Ansøgningen skal også indeholde oplysninger om anvendelse af BAT til reduktion af ammoniakemission og udvaskning af nitrat, samt oplysninger om, hvordan et eventuelt fosforoverskud og udledning af fosfor nedbringes. Ansøger er således ansvarlig for at undersøge og vurdere mulighederne for at anvende BAT.

Af Miljøstyrelsens svar nr. 56 på Frequently Asked Questions (FAQ) fremgår, at BAT-redegørelse i sager efter husdyrbruglovens § 11 som minimum skal indeholde følgende:

Oplysninger BAT-redegørelse for § 11

- Management
  1. Beskrivelse af hvilke ledelses- og kontrolrutiner der anvendes for at styre husdyrbrugets miljøforhold herunder de anvendte teknologier.
- Anvendelse af bedste tilgængelige teknik inden for områderne:
  2. Foder
  3. Staldindretning
  4. Forbrug af vand og energi
  5. Opbevaring/behandling af husdyrgødning
  6. Udbringning af husdyrgødning

Redegørelsen skal indeholde en systematisk gennemgang af, om de teknologier, der er valgt inden for de enkelte områder, lever op til niveauet for BAT. Gennemgangen skal omfatte både de eksisterende og nye dele af anlægget. Redegørelsen skal endvidere indeholde et resumé af de væsentligste eventuelle alternativer, som ansøger har undersøgt. I den forbindelse skal det begrundes, hvorfor der eventuelt er fravalgt løsninger, der er miljømæssigt bedre. Såfremt der i en eksisterende stald ikke anvendes bedst tilgængelige staldteknologier, skal der redegøres for, hvornår stalden vil blive renoveret, således at den kommer til at leve op til niveauet for bedste tilgængelige staldsystem.

Når det gælder svine- og fjerkræbrug skal redegørelsen på alle de nævnte 6 områder relateres til de teknologier, der er beskrevet i EU-kommissionens referencedokument om BAT vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion fra juli 2003[4]. F.eks. under foderteknologier angiver BREF-dokumentet, at fasefodring og fytasetilsætning betegnes som bedste tilgængelige teknik. Såfremt der ikke anvendes disse fodringsteknikker, skal det begrundes.

BAT inden for kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er udarbejdet et BREF-dokument, der svarer til BREF-dokumentet vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion af den grund, at kvæg ikke er listet i IPPC-direktivets artikel 6.6. Det fremgår af husdyrbruglovens § 19 og § 23, at Aabenraa Kommune ved vurderingen af en ansøgning om godkendelse efter § 12 skal sikre sig, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik og varetage hensyn til anvendelse af den bedste tilgængelige teknik. Da der i husdyrbrugloven således ikke skelnes mellem dyrearter, skal der redegøres for anvendelse af BAT på alle husdyrbrug uanset dyreart.

[4] BREF-dokument, Referencedokument for bedste tilgængelige teknikker vedrørende intensiv fjerkræ- og svineproduktion, 2003

For så vidt angår husdyrbrug omfattet af husdyrbruglovens § 12 er det Miljøklagenævnets opfattelse, at ansøgeren skal orientere sig og over for Aabenraa Kommune redegøre for de mulige valg og/eller fravalg af BAT, der er beskrevet i Skov- og Naturstyrelsens og Miljøstyrelsens vejledninger, Miljøstyrelsens BAT-blade, Skov- og Naturstyrelsens BAT-byggeblade samt BREF-dokumentet for svine- og fjerkræavl.

Aabenraa Kommune har taget stilling til ansøgerens BAT- redegørelse, og Aabenraa Kommune har vurderet, at ansøgeren har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik i relation til husdyrbrugloven.

Der er redegjort for anvendelse af bedste tilgængelige teknik under de relevante afsnit i miljøgodkendelsen. I de samme afsnit findes ligeledes vurderingerne og eventuelle vilkår.

I nedenstående tabel vises en samlet oversigt over hvilke områder BAT-redegørelsen har omfattet, i hvilke afsnit redegørelse og vurdering. Vilkårene kan findes i kapitel 2.

Tabel 19 BAT oversigt

BAT områder	Redegørelse og vurdering
Staldindretning	Afsnit 5.1
Ventilation	Afsnit 5.2
Foder	Afsnit 5.3
Rengøring af stald	Afsnit 5.5
Forbrug af vand og energi	Afsnit 5.6
Reduktion af ammoniakemission	Afsnit 5.1+5.3+7.7 og 7.8
Spildevand	Afsnit 5.7
Kemikalier, medicin og affald	Afsnit 5.8 og 5.9
Olie	Afsnit 5.10
Driftsforstyrrelse og uheld	Afsnit 5.11
Opbevaring/behandling af husdyrgødning	Kap. 6
Management	Se nedenstående

Management
Der lægges stor vægt på godt management og god staldhygiejne. Ved at strø godt i sengebåsene og give rigeligt med strøelse ved dyr på dybstrøelse, skabes et tilpas miljø ved dyrene.

Ansøger har sundhedsrådgivning med sin dyrlæge 1 gang månedligt, for at optimere management og sundhed i besætning.

Der føres journal over forbrug af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med rørbrud, uheld med gylle, brand mv. er beskrevet. Anlægget efterses dagligt for utætheder mv., og der foretages service på anlæggene løbende efter behov.

Der er ikke udarbejdet egentlige planer for reparation og vedligehold. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene.

Der er udover ansøger ansat 2 medarbejder på bedriften. Der er ikke udarbejdet uddannelses- og træningsprogrammer for ansatte. De ansatte kommer dog med på relevante kurser og deltager i relevante møder i landboforeningerne. De ansatte vil dog få en grundig oplæring/uddannelse, såfremt der indkøbes nye maskiner eller anvendes ny teknik på ejendommen. De ansatte vil ligeledes få introduktion (uddannelse) i beredskabsplanen.

Gyllen udbringes så vidt muligt ikke på søndage og helligdage, og der køres så vidt mulig ikke op til beboelsesejendomme på lørdage.

BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarer referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion. På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Vurdering
Miljø- og ressourcestyring bygger på en helhedsvurdering ud fra et princip om at stræbe mod renere teknologi i landbrugsproduktionen. Det drejer sig om at minimere anvendelsen af energi, næringsstoffer, vand, pesticider osv., således at tabene til omgivelserne bliver så små som muligt under hensyntagen til produktionens lønsomhed.

I forhold til BAT skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne i øvrigt påvirkes mindst muligt. Det er på baggrund af den beskrevne drift vurderet at det ansøgte projekt lever op til dette.

Det er på ovenstående baggrund kommunens vurdering, at der med de valgte løsninger for ombygninger, udvidelser, samt fremtidig drift, er truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik samt med de stillede vilkår om registrering af vand og energi.

Miljøgodkendelsen er meddelt på grundlag af, at de oplyste teknikker bringes i anvendelse. På den baggrund bør husdyrbruget til enhver tid kunne redegøre for, at dette grundlag er til stede. Der stilles derfor vilkår om, at virksomheden – på tilsynsmyndighedens anmodning - skal redegøre for, at husdyrbrugets anlæg og drift er i overensstemmelse med de oplyste teknikker. Tilsynsmyndigheden kan stille krav til, i hvilken form redegørelsen skal leveres, herunder f.eks. procedurebeskrivelser, driftsregistreringer, regnskabsforhold mv.

10 Egenkontrol og dokumentation

Redegørelse
Der føres ingen skriftlig opgørelse over egenkontrol (bortset fra logbog over flydelag på gyllebeholderne). Ejendommen leverer mælk til Arla og følger derfor Arlagårdens retningslinier. Ejendommen får ca. hvert tredje år besøg fra Arlagården. Hver anden dag kommer der en oversigt fra mejeriet over den leverede mælks kvalitet. På denne måde holdes besætningens sundhed overvåget.

EDB er et vigtigt redskab der anvendes dagligt til overvågning af malkekvægsbesætningen og driften. F.eks. er tildelingen af kraftfoder styret af EDB. Der vil ligeledes være ydelseskontrol 11 gange årligt.

Der føres journal over placering af markstakke, hvis der bliver behov for at lægge husdyrgødning eller foder i markstak. Det tilstræbes dog at dybstrøelsen køres direkte ud, og nedpløjes umiddelbart herefter. Det tilstræbes ligeledes at alt grovfoder opbevares i plansiloanlægget.

Der tages analyser af grovfoderet, når det er lagt i stak. Ud fra analyserne sammensætter og afstemmer fodringskonsulenten foderplanerne.

Der laves mark- gødningsplan årligt, og ud fra denne laves en sprøjteplan, hvor mængde og type af pesticid, der anvendes/anbefales bliver noteret. Når behandlingerne er foretaget, noteres dette i en journal.

Der føres logbog over gyllebeholdernes flydelag og der noteres når, der køres gylle ud, hvor flydelaget brydes. Der kontrolleres om flydelaget gendannes, ellers reetableres dette.

Ved det daglige opsyn og fastlagte rutiner, overvåges dyr, anlæg og diverse installationer og andet materiel. Slidte dele repareres eller udskiftes løbende. Det tilstræbes at udskifte dele på anlæg og maskiner med nyere dele, der hører under betegnelsen BAT (bedre tilgængelig teknik), såfremt udskiftningen kan ske uden supplerende miljøgodkendelse. Maskinparken holdes endvidere med service, reparationer samt evt. udskiftninger efter behov.

Herudover er der en række andre faste procedurer:

- Ved pumpning af gylle tjekkes først om der er plads.
- Der er sundhedsrådgivning af besætningen månedligt, der er med til at forøge sundheden i besætningen og dermed er der færre døde dyr.
- Autoriseret elinstallatør laver eftersyn på ejendommens el-installationer hvert 5. år.
- Gyllepumpning overvåges.
- Pulverslukkere kontrolleres årligt.
- Serviceeftersyn på maskiner, malkerobotter og fejerobotter overholdes.
- Slid på gummiskrabere kontrolleres jævnligt.
- Årligt eftersyn af mælkekøleanlægget af Sønderjyllands Køleteknik A/S,Klovtoftvej 41, 6230 Rødekro.

Ansøger har ingen yderligere forslag til egenkontrol.

Vurdering
Aabenraa Kommune vurderer, at der skal føres en vis form for egenkontrol. Disse vilkår har til hensigt at dokumentere, at bedriften drives i overensstemmelse med forudsætningerne for godkendelsen og overholder godkendelsens vilkår.

11 Klagevejledning

Miljøgodkendelse er meddelt i medfør af Lovbekendtgørelse nr. 1486 af 4. december 2009 af lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug med senere ændringer og kan i medfør af lovens § 76 påklages til Miljøklagenævnet.

En klage skal være skriftlig og skal sendes til Aabenraa Kommune, Miljø & Natur, Skelbækvej 2, 6200 Aabenraa eller til landbrug@aabenraa.dk . Aabenraa Kommune sender umiddelbart efter klagefristens udløb klagen til Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Afgørelsen annonceres offentligt onsdag den 22. september 2010 i Lokal - Bladet Budstikken, Aabenraa. En evt. klage skal være modtaget i Aabenraa Kommune senest onsdag den 20. oktober 2010 inden for normal kontortids ophør kl. 15:00, der er dagen for klagefristens udløb.

Aabenraa Kommune kan oplyse, at det af husdyrbruglovens § 81, stk. 1 fremgår, at en klage over en § 11 miljøgodkendelse ikke har opsættende virkning, med mindre Miljøklagenævnet bestemmer andet.

Når Aabenraa Kommune modtager en klage, underretter kommunen straks ansøger om klagen.

Afgørelsen kan påklages af:

- afgørelsens adressat
- Miljøministeren
- Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald
- Sundhedsstyrelsen
- Danmarks Fiskeriforening, Ferskvandsfiskeriforeningen i Danmark, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd og Forbrugerrådet, alle i henhold til lovens § 85
- Lokale foreninger og organisationer, lovens § 86
- Landsdækkende foreninger og organisationer, lovens § 87

Søgsmål til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

Parter og klageberettigede ifølge Forvaltningslovens § 9 har ret til aktindsigt. Eventuel aftale herom kan træffes med Miljø & Natur.

Miljøgodkendelsen er blevet sendt enten pr. brev eller pr. e-mail til nedenstående. Beboelser beliggende inden for det beregnede konsekvensområdet, fremgår af bilag 2.

- Ansøger Johan Geesink og Anne og Vivi Hansen, Johannes Geesink, Stamplundvej 8, 6230 Rødekro*
- Nabo Anna Petra Lind Kristensen, Klovtoftvej 27, 6230 Rødekro*
- Nabo Johan Vissing Wehding og Tenna Hansen, Klovtoftvej 29, 6230 Rødekro*
- Nabo Henrik Greve, Stamplundvej 10, 6230 Rødekro*
- Nabo Ruth Iversen, Stamplundvej 12, 6230 Rødekro*
- Nabo Thomas Juel Christensen og Maria Dall, Stamplundvej 14, 6230 Rødekro*
- Bortforpagter Gisela Brigitte Bargum, Nørrehaven 41, 6360 Tinglev*
- Bortforpagter Karl Martin Jürgensen, Hornsevej 10, 6372 Bylderup-Bov*
- Bortforpagter Henning Terp Andersen, Korupvej 31, 6372 Bylderup-Bov*
- Modtager af husdyrgødning Gert Hansen, Grenvej 5, 6230 Rødekro*
- Miljørådgiver Morten Bentzon Hansen, LandboSyd, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa, 74365125, mbh@landbosyd.dk*

- Miljøministeriet, Miljøcenter Ribe, post@rib.mim.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, syd@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomité: aabenraa@dn.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, natur@dof.dk
- DOF-Sønderjylland, aabenraa@dof.dk
- Det økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk
- Danmarks Fiskeriforening mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund post@sportsfiskerforbundet.dk

* har fået ansøgningsmateriale og udkast til kommentering.

Orientering Tønder Kommune, tb@toender.dk*

12 Bilag

1. Ansøgningsskema, § 11 stk. 3 godkendelse, skemanr. 10409, version 5, genereret den 24. juli 2010 og udskrevet fra www.husdyrgodkendelse.dk den 25. juni 2010 måned 200x
   1.1. Oplysningsskema til www.husdyrgodkendelse.dk /forslag til miljøgodkendelse
   1.2. Situationsplan med bygningsplacering og afløbsplan
   1.3. Situationsplan med oplag af olie, kemikalier og placering af døde dyr
   1.4. Beregning af tilstrækkelig opbevaringskapacitet
   1.5. Beredskabsplan
   1.6. Udbringningsarealer og transportruter
   1.7. Situationsplan afløbsplan for gylle og ensilagesaft
   1.8. Fuldmagt
   1.9. Økonomiske beregninger for præfabrikeret gulv på stald 1.1.1
   1.10. Økonomiske beregninger forsuringsanlæg på stald 1.1.1

2. Konsekvensområde

3. Høringssvar fra Tønder Kommune

Bilag 1

husdyrgodkendelse.dk

Ansøgningsskema

Type	§12 Godkendelse
Ansøgningsnummer	10409
Version	5
Dato	25-06-2010

Navn	Johan Geesink
Adresse	Stamplundvej 8, 6230 Rødekro
Telefon	74669718
Mobil	21649918
E-Mail	kallemose@bbsyd.dk

	Total DE Kvæg	Total DE Fjerkræ og andre dyr	Total DE Svin
Nudrift	205,75 DE	0 DE	0 DE
Ansøgt	232,03 DE	0 DE	0 DE

Kort beskrivelse
Kvægproduktionen på Stamplundvej 8, 6230 Rødekro ønskes udvidet fra de nuværen-de 205,76 DE til 231,14 DE (stor race), svarende til 163 malkekøer og 20 kalve i alde-ren 0-3 mdr, 13 stk opdræt i alderen 22-24 mdr. samt 80 tyrekalve fra 40-55 kg.

Der søges om fleksibilitet inden for inden ovenstående dyretyper inden for grænsen på 231,14 DE.

Beregningsgrundlag
10-2008-A

1. Oplysninger om ansøger- og ejerforhold 4
1.1. Ansøger 4
1.2. Konsulent 4
1.3. Kontaktperson på bedriften 4
1.4. Bedriftoplysninger 4
1.5. Yderligere oplysninger 4
2. Oprettede Anlæg 7
3. Beregninger på anlæg 29
3.1. Ammoniak 29
3.1.1. Generel Ammoniakreduktion 29
3.1.2. Individuel Ammoniakreduktion 29
3.2. Lugtgeneberegning 29
3.2.1. Resultat af lugtberegning 29
4. Oplysninger om arealer 31
4.1. Arealer 31
4.1.1. Kortbilleder 31
4.1.2. Grundlæggende arealinformationer 42
4.1.3. Udbringningsarealer 42
4.1.4. Aftalearealer 43
4.2. Gødningsregnskab (Nudrift) 43
4.2.1. Produceret Gødningsmængde 43
4.2.2. Tilført Gødningsmængde 44
4.2.3. Afsat Gødningsmængde 44
4.2.4. Total Gødningsmængde 44
4.2.5. Total sum af gødningsmængder 44
4.2.6. Harmonital 44
4.3. Gødningsregnskab (Ansøgt) 44
4.3.1. Produceret Gødningsmængde 44
4.3.2. Tilført Gødningsmængde 44
4.3.3. Afsat Gødningsmængde 44
4.3.4. Total Gødningsmængde 44
4.3.5. Total sum af gødningsmængder 44
4.3.6. Harmonital 45
4.4. Udbringningsteknologi 45
5. Beregninger på arealer 46
5.1. Fosforberegning 46

5.2. Nitratberegning (Overfladevand) *46*
5.2.1. Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift 46
5.2.2. Beregning af udvasking af N via Farm-N 46
5.3. Nitratberegning (Grundvand) *46*
5.3.1. Ansøgt 46
5.3.2. Merbelastning (Ansøgt - Nudrift) 46

1. Oplysninger om ansøger- og ejerforhold

1.1. Ansøger

Navn	Johan Geesink
Adresse	Stamplundvej 8, 6230 Rødekro
Telefon	74669718
Mobil	21649918
E-Mail	kallemose@bbsyd.dk

1.2. Konsulent

Navn	Morten Bentzon Hansen, LandboSyd
Adresse	Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Telefon	74365125
Mobil	61206834
E-Mail	MBH@LandboSyd.dk

1.3. Kontaktperson på bedriften

Navn	Johan Geesink
Adresse	Stamplundvej 8, 6230 Rødekro
Telefon	74669718
Mobil	21649918
E-Mail	kallemose@bbsyd.dk

1.4. Bedriftoplysninger

Navn	Kallemose
Adresse	Stamplundvej 8, 6230 Rødekro
CVR	14002332

1.5. Yderligere oplysninger

Kort beskrivelse

Kvægproduktionen på Stamplundvej 8, 6230 Rødekro ønskes udvidet fra de nuværen-de 205,76 DE til 231,14 DE (stor race), svarende til 163 malkekøer og 20 kalve i alde-ren 0-3 mdr, 13 stk opdræt i alderen 22-24 mdr. samt 80 tyrekalve fra 40-55 kg.

Der søges om fleksibilitet inden for inden ovenstående dyretyper inden for grænsen på 231,14 DE.

Ikke teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Kvægproduktionen på Stamplundvej 8, 6230 Rødekro ønskes udvidet fra de nuværen-de 205,76 DE til 231,14 DE (stor race), svarende til 163 malkekøer og 20 kalve i alde-ren 0-3 mdr, 13 stk opdræt i alderen 22-24 mdr. samt 80 tyrekalve fra 40-55 kg.

Der søges om fleksibilitet inden for inden ovenstående dyretyper inden for grænsen på 231,14 DE.

Der søges om tilladelse til at bruge 4 år på at komme op på den ansøgte produktion. Dette er begrundet i,

at ansøger ønsker at basere produktionsændringen på eget op-dræt i stedet for køb af nye dyr, der kan være smittebærere.

Udvidelsen vil medføre etablering af en vaskeplads på ca. 80 m3, en plads til tyrekal-ve på ca 250 m3 samt en beholder til opsamling af ensilagevand på ca. 1.000 m3.

Ansøgningen beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels for-skellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan opretholdes, hvis der ikke meddeles tilladelse til produktionsændringen.

Gyllen fra produktionen skal udspredes på et areal svarende til 100,4 ha for at opfylde krav herom. Til bedriften drives 87,78 ha, hvorpå der kan køres gylle inkl. forpagtet areal på ca. 22,52 ha. Der gøres opmærksom på, at et forpagtet areal (HA 2) er ud-peget som §3 areal. Arealet er dog i omdrift. Der køres med 2,3 DE/ha på egne og forpagtede arealer.

Derudover er der en gylleaftale på 22,47 ha. Denne gylleaftale kræver en særskilt §16 godkendelse.

Til ejendommen hører der ca. 65,26 ha harmoniareal, ca. 0,5 ha skov samt ca. 1,5 ha bygningsmasse.

Der er valgt referencesædskifter i eftersituationen. Der er således ikke forskel i sæd-skifterne i før og eftersituationen. Det betyder, at der ikke kan stilles vilkår til sæd-skiftet i miljøgodkendelse jf. kommunens guide til ansøgningssystemet.

Produktionsændringen vil dels medføre en øget lugtpåvirkning af ejendommens omgi-velser og dels et større antal transporter til og fra ejendommen. Der er ca. 56 m til nærmeste nabobeboelse, ca. 56 m til nærmeste samlede bebyggelse og ca. 2,0 km til nærmeste byzone. Ifølge lugtberegningen er geneafstandene overholdt, hvorfor udvi-delsen ikke bør give anledning til mærkbare gener for de omkringboende. Det vurde-res ligeledes, at ændringen i antallet af transporter heller ikke vil give anledning til mærkbare gener.

Der findes ingen ammoniakfølsomme naturarealer (§7 arealer) inden for en afstand af 1 km, hvorfor der ikke er foretaget en ammoniakberegning på disse arealer. Den ge-nerelle ammoniakberegning viser, at produktionsændringen lever op til de generelle ammoniakreduktionskrav.

Produktionen vil kunne overholde alle gældende normer for opbevaring og udbring-ning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Da ansøgningen lever op til de krav lovgivningen stiller med hensyn til udledning af næringsstoffer er det vurderet, at der ikke vil ske nogen mærkbare negative påvirk-ninger af den omgivende natur. Det drejer sig om beskyttede vandløb, beskyttede §3 arealer samt Natura 2000 områder.

Det generelle ammoniakreduktionskrav overholdes på baggrund af, at spaltegulvet i stalden skrabes

Der gøres opmærksom på, at ifølge Miljøstyrelsen, så kan krav om BAT ikke fastsæt-tes til en bestemt teknologi, men ud fra emissionskrav svarene til emissionen fra BAT. Der er dermed metodefrihed til at opnå kravene.

Mangler ved forudsætningerne
Mangler i vurderingen beror dels på, at visse faktorer som fx støj- og støvgener ikke er beregnet eller målt. Der er ikke foretaget nogen beregning af husdyrtrykket i om-rådet.

Der gøres endvidere opmærksom på, at en del af materialet er udarbejdet på bag-grund af kortmateriale på Danmarks Arealinformation.

0-alternativet
Ansøgningen beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels for-skellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan opretholdes, hvis der ikke meddeles tilladelse til produktionsændringen.

Ønsket om produktionsændringen er begrundet i behovet for tilpasning til strukturud-viklingen i landbruget. Stigende priser på råvarer samt bortfald af tilskud medfører et behov for yderligere rationalisering og effektivisering, herunder øget specialisering og en større produktion. Udvidelsen er dermed baseret på, at bedriften fortsat skal være konkurrencedygtig, tidssvarende og fastholde beskæftigelsen.

Såfremt der ikke opnås miljøgodkendelse af den ønskede produktionsændring vil an-søger stå med en ejendom, der ikke er optimal for vedkommende. Det være sig øko-nomisk, men også med henblik på systematisering og optimering af arbejdsrutiner. Det vil betyde, at ansøger på sigt vil være mindre motiveret for at investere i anlæg-get, hvilket kan betyde forringelser for miljøet og dyrevelfærden. En sådan nedslid-ningsstrategi vil på sigt kunne medføre, at ejendommen afhændes. Det vil betyde tab af arbejdspladser på ejendommen og i følgeindustrierne samt bidrage til en yderligere affolkning af landdistrikterne.

Med miljøgodkendelsen vil det for ansøger være muligt at opnå en større rationalise-ring i arbejdsgangen, hvilket vil medføre, at det daglige arbejde udføres på den mest optimale måde. Dette vil endvidere sikre, at ansøger får større mulighed for at til-trække kvalificeret arbejdskraft, der kan være med til at aflaste ansøger i det daglige og sikre, at ansøger opnår mere tid til driftsledelse, når der sker en aflastning i det mere manuelle arbejde.

Udvidelsen sker i eksisterende bygninger. Den valgte løsning lever op til de krav, der stilles, hvorfor der

Datoer

Starttidspunkt for byggeriet	01-04-2009
Sluttidspunkt for byggeriet	01-06-2009
Starttidspunkt for driften	01-06-2009

Beskrivelse af datoerne
Datoerne afhænger naturligvis af tidspunktet for godkendelsen.

Oplysninger om biaktiviteter
Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

2. Oprettede Anlæg

1. Anlæg - Husdyrbrugets samlede anlæg

Lokalisering og landskab
Se bilag 1.

Generelle afstandskrav
Se bilag 1.

Landskabelige hensyn
Se bilag 1.

Energi
Se bilag 1.

Energibesparende foranstaltninger
Se bilag 1.

Vand
Se bilag 1.

Vandbesparende foranstaltninger
Se bilag 1.

Døde dyr
Se bilag 1.

Fast affald
Se bilag 1.

Olie- og kemikalieaffald
Se bilag 1.

Management
Se bilag 1.

Egenkontrol
Se bilag 1.

Opsummering

	Total DE Kvæg	Total DE Fjerkræ og andre dyr	Total DE Svin
Nudrift	205,75 DE	0 DE	0 DE
Ansøgt	232,03 DE	0 DE	0 DE

1.1. Ejendom - Unavngivet Ejendom

Generelt

Ejendomsnummer	5800008669
CVR/P	14002332
Antal andre husdyrbrug >75 DE indenfor 300 meter	0

Matrikler

Ejerlav	Matrikelnummer
Korup, Ravsted	24
Klovtoft, Hellevad	273
Klovtoft, Hellevad	275
Klovtoft, Hellevad	276
Klovtoft, Hellevad	260
Klovtoft, Hellevad	274
Klovtoft, Hellevad	11
Klovtoft, Hellevad	251a

CHR numre

48033

Spildevand

Spildevandsmængde
Se bilag 1.

Spildevand tilledt gyllebeholder
Se bilag 1.

Spildevand afledning
Se bilag 1.

Transport

Beskrivelse af transport
Se bilag 1.

Risici

Redegørelse for mulige uheld
Se bilag 1.

Minimering af risiko for uheld
Se bilag 1.

Minimering af gene og forurening ved uheld
Se bilag 1.

Støjkilder

Beskrivelse af støjkilder
Se bilag 1.

Driftsperiode for støjkilder
Se bilag 1.

Tiltag mod støjkilder
Se bilag 1.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr
Se bilag 1.

Fluegener
Se bilag 1.

Rottebekæmpelse
Se bilag 1.

Kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr
Se bilag 1.

Oplag af olie og kemikalier
Se bilag 1.

Ensilageopbevaring

Ensilage og foderopbevaring
Se bilag 1.

Diverse

Lysforhold
Se bilag 1.

Foranstaltninger ved ophør af produktion
Se bilag 1.

1.1.1. Staldafsnit - Kostald

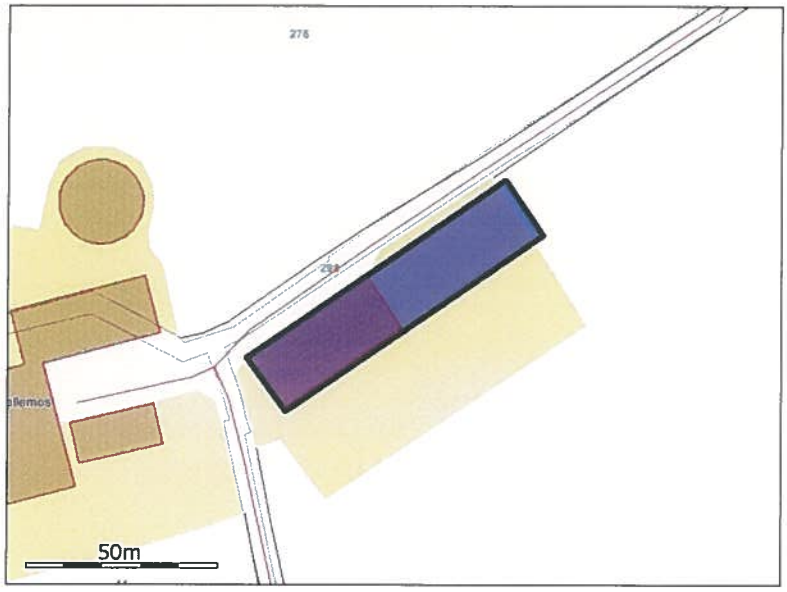

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej

Bedste tilgængelige staldteknologi
Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering
Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde
Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	20,00%

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g

Produktioner

1. Malkekøer og opdræt, tung race

Malkeko, tung race, Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Nudrift

Antal dyr	115
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

Ansøgt

Antal dyr	158
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	9300,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

2. Malkekøer og opdræt, tung race

Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Nudrift

Antal dyr	30
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	13,00 måneder
Alder ud	28,00 måneder

Ansøgt
Ingen dyr.

1.1.2. Staldafsnit - Ungdyr 1

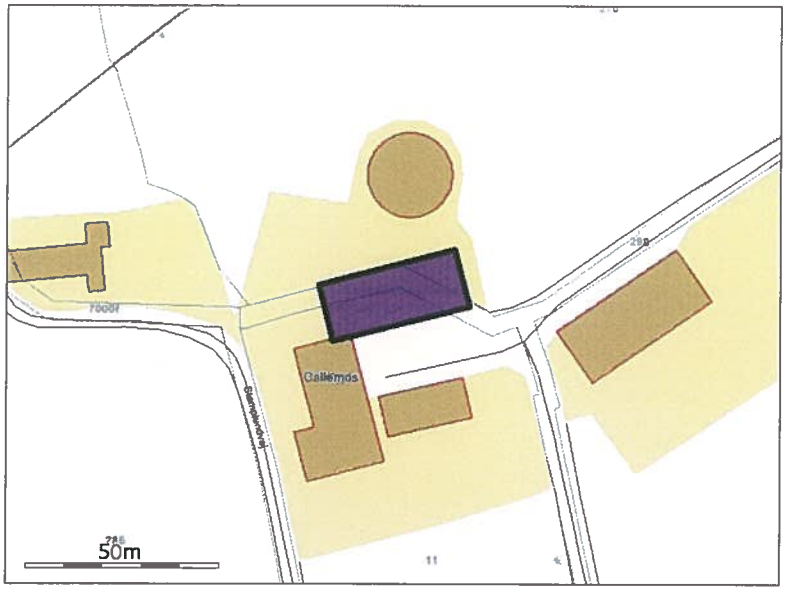

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej

Bedste tilgængelige staldteknologi
Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering
Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde
Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g

Produktioner

1. *Malkekøer og opdræt, tung race*
Småkalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

Nudrift

Antal dyr	11
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	3,00 måneder

Ansøgt

Antal dyr	20
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	3,00 måneder

2. Malkekøer og opdræt, tung race

Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Nudrift

Antal dyr	36
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	3,00 måneder
Alder ud	13,00 måneder

Ansøgt

Ingen dyr.

1.1.3. Staldafsnit - Kostald - dybstrøelse

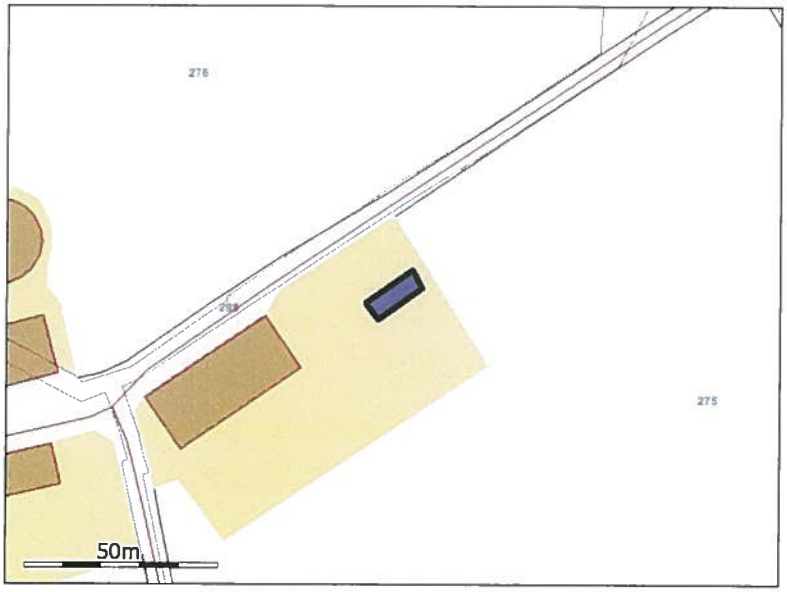

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej

Bedste tilgængelige staldteknologi

Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering
Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde
Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g

Produktioner

1. *Malkekøer og opdræt, tung race*
Malkeko, tung race, Dybstrøelse (hele arealet)

Nudrift

Antal dyr	5
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

Ansøgt

Antal dyr	5
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	9300,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	0,00 måneder
Alder ud	0,00 måneder

1.1.4. Staldafsnit - Ungdyr 2

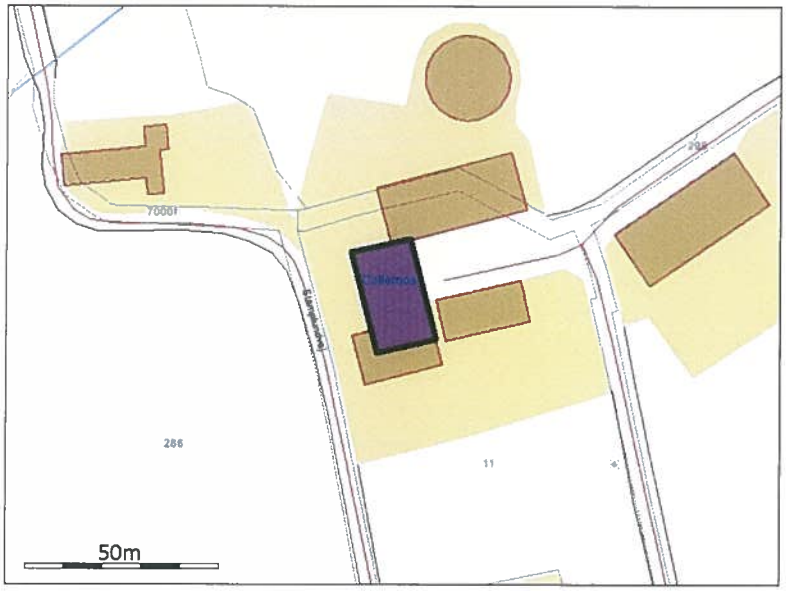

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej

Bedste tilgængelige staldteknologi
Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering
Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde
Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g

Produktioner

1. Malkekøer og opdræt, tung race
Kvie/stud, tung race (6 mdr.-kælvning), Sengestald m/spaltegulv (kanal, bagskyl eller ringkanal)

Nudrift

Antal dyr	23
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	13,00 måneder
Alder ud	28,00 måneder

Ansøgt

Antal dyr	13
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
FE pr årsko (kun ved malkekøer)	0,00 FE
Råprotein pr. FE (kun ved malkekøer)	0,00 g
Mælk pr. årsko (kun ved malkekøer)	0,00 kg
P pr. FE	0,00 g/FE
Proteinprocent i mælk (kun ved malkekøer)	0,00 %
Alder ind	22,00 måneder
Alder ud	24,00 måneder

1.1.5. Staldafsnit - Kalveplads

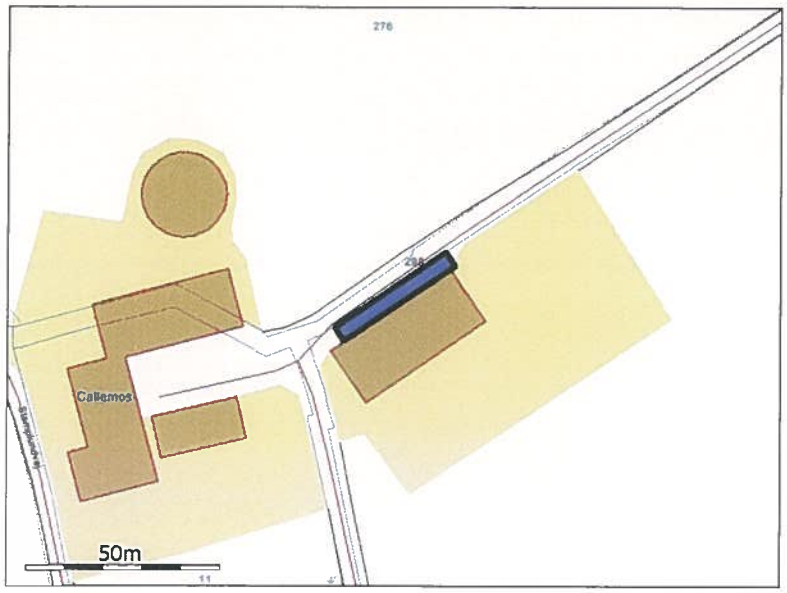

Generelt

Der gennemføres godkendelsespligtig ændring (renovering) i den eksisterende husdyrproduktion	Nej

Bedste tilgængelige staldteknologi
Ikke beskrevet.

Nudrift

Teknologier til ammoniak og lugtbegræsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g

Ansøgt

Generelt

Rengøring desinficering
Ikke beskrevet.

Overbrusning af svinestalde
Ikke beskrevet.

Ventilation

Naturlig ventilation	Ja
Driftseffekt	0,00%
Driftstimer pr. år	0 timer
Type og øvrige bemærkninger	
Højde på afkast	0,00m
Afkasttype	

Teknologier til ammoniak og lugtbegrænsning

Biologisk filter
Ikke anvendt.

Biologisk luftvasker
Ikke anvendt.

Gylleforsuring
Ikke anvendt.

Gyllekøling
Ikke anvendt.

Kemisk luftvasker
Ikke anvendt.

Luftkøling af indblæsningsluft
Ikke anvendt.

Skrabeanlæg på spaltegulve i gangareal - Kvæg

NH4 effekt	0,00%

Tilsætning af benzoesyre - Svin

Benzoesyre pr. FE. (Maks. 10 g pr. FE)	0,00g

Produktioner

1. Tyrekalve og ungtyre

Tyrekalv, tung race (0-6 mdr.), Dybstrøelse (hele arealet)

Nudrift

Ingen dyr.

Ansøgt

Antal dyr	80
Antal måneder, hvor dyrene er udegående uden for udbringningsarealet	0
Antal måneder, hvor dyrene er udegående inden for udbringningsarealet	0
Indgangsvægt (ved tyrekalve)	40,00
Udgangsvægt (ved tyrekalve)	55,00

1.1.6. Opbevaringslager - Gyllebeholder 1500

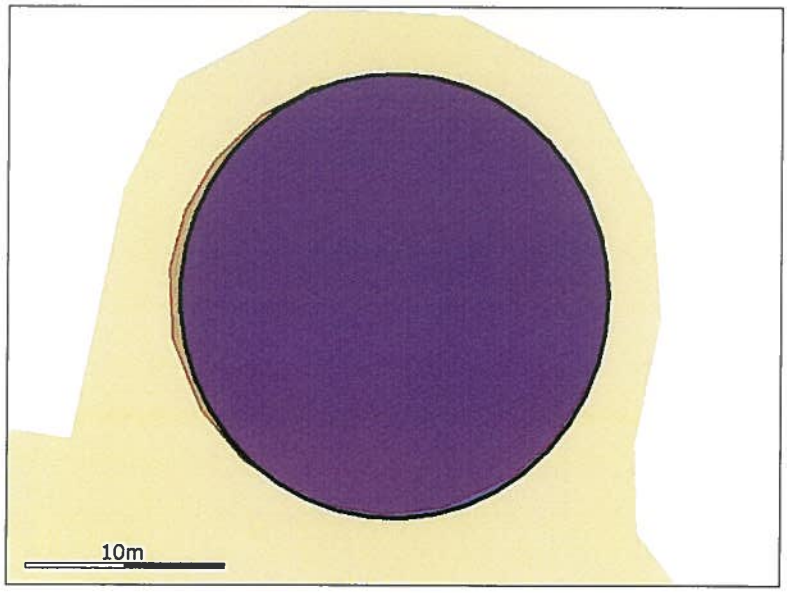

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgaengelige opbevaringsteknik

Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	41,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	1500,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger
Ikke beskrevet.

Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	41,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	1500,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger
Ikke beskrevet.

1.1.7. Opbevaringslager - Gyllebeholder 2200

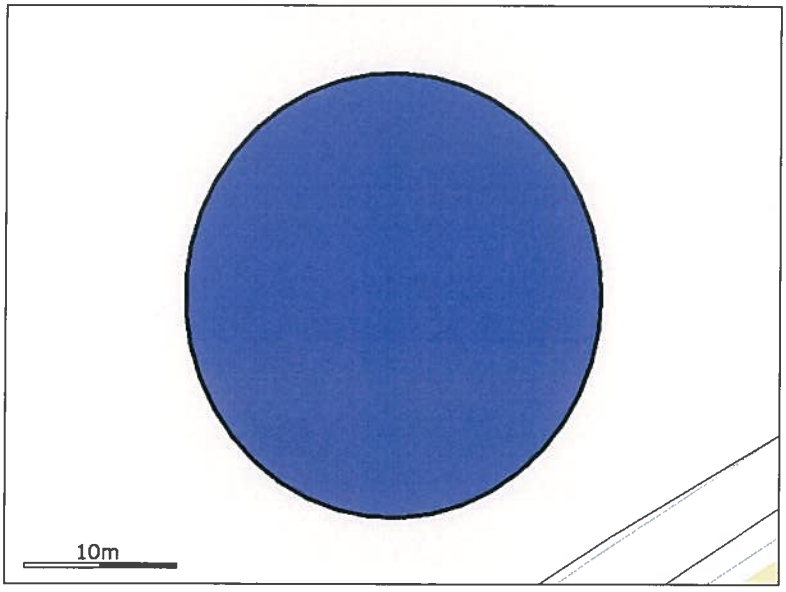

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgaengelige opbevaringsteknik
Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	59,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	2200,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger
Ikke beskrevet.

Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	59,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Flydende husdyrgødningslager
Opbevaringskapacitet	2200,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger
Ikke beskrevet.

1.1.8. Opbevaringslager - Markstak

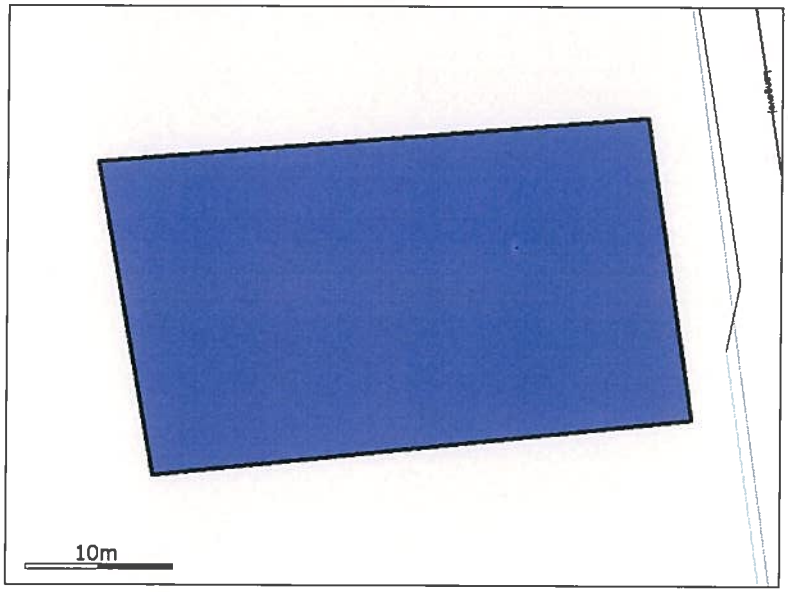

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Nej

Bedste tilgaengelige opbevaringsteknik
Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	100,00%
Lagertype	Markstak
Opbevaringskapacitet	100,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger
Ikke beskrevet.

Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	20,00%
Lagertype	Markstak
Opbevaringskapacitet	8,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger
Ikke beskrevet.

1.1.9. Opbevaringslager - møddingsplads

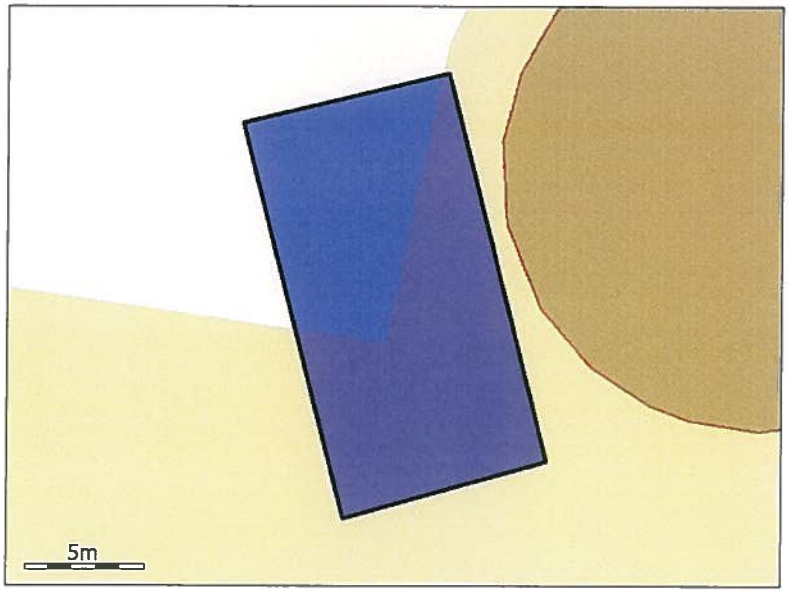

Generelt

Opbevaring af husdyrgødning	
Nyetablering, udvidelse eller ændring	Ja

Bedste tilgaengelige opbevaringsteknik
Ikke beskrevet.

Nudrift

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	0,00%
Lagertype	Møddingsplads
Opbevaringskapacitet	0,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger
Ikke beskrevet.

Ansøgt

Dimension	
Lagerandel flydende i procent	0,00%
Lagerandel fast i procent	80,00%
Lagertype	Møddingsplads
Opbevaringskapacitet	34,00 tons
Overdækning barriere	Nej
Fast overdækning	Nej

Øvrige oplysninger
Ikke beskrevet.

3. Beregninger på anlæg

3.1. Ammoniak

3.1.1. Generel Ammoniakreduktion

Er det generelle krav om reduktion af ammoniaktab fra stald og lager opfyldt?	Ja
Eventuel yderligere nødvendig reduktion for at opfylde kravet	-118,00 KgN
Emission fra stalde, der ikke er omfattet af det generelle krav	0,00 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet, men ingen ændring	1091,12 KgN
Emission fra stalde omfattet af kravet og med ændring	390,81 KgN
Ammoniaktab fra lagre af flydende husdyrgødning	415,25 KgN
Ammoniaktab fra lagre af fast husdyrgødning	60,20 KgN

3.1.2. Individuel Ammoniakreduktion

Samlede emission fra anlæg	1957,37 KgN/år
Meremission fra anlæg	2,95 KgN/år
Højeste merdeposition i naturområdet	0,00 KgN/Ha

Alle staldafsnit og opbevaringslagre ligger længere væk end 1000 meter fra det nærmeste naturområde. Det er derfor ikke nødvendigt at foretage beregning på den højeste emmission.

3.2. Lugtgeneberegning

Staldafsnit	Område	Afstand til område	Placering 300-60 grader	Andre ejendomme med mere end 75 DE	Indgår staldafsnit i lugtberegning for område?
Kostald	Byzone	1974,54m	Nej	0	Nej
Kostald	Samlet bebyggelse	155,44m	Nej	0	Nej
Kostald	Enkelt bolig	155,47m	Nej	0	Nej
Ungdyr 1	Byzone	2034,90m	Nej	0	Nej
Ungdyr 1	Samlet bebyggelse	74,76m	Nej	0	Ja
Ungdyr 1	Enkelt bolig	74,79m	Nej	0	Ja
Kostald - dybstrøelse	Byzone	1949,50m	Nej	0	Nej
Kostald - dybstrøelse	Samlet bebyggelse	181,53m	Nej	0	Nej
Kostald - dybstrøelse	Enkelt bolig	181,56m	Nej	0	Nej
Ungdyr 2	Byzone	2063,56m	Nej	0	Nej
Ungdyr 2	Samlet bebyggelse	65,57m	Nej	0	Ja
Ungdyr 2	Enkelt bolig	65,59m	Nej	0	Ja
Kalveplads	Byzone	1990,89m	Nej	0	Nej
Kalveplads	Samlet bebyggelse	133,44m	Nej	0	Ja
Kalveplads	Enkelt bolig	133,48m	Nej	0	Nej

3.2.1. Resultat af lugtberegning

Områdetype	Beregnings model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Geneafstand, nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Genekriterie overholdt?
Byzone	Ny	205, 60 m				Genekriterie overholdt. Ingen nabobeboelser/byzone indenfor 1,2 gange geneafstand.
Samlet bebyggelse	F M K	115, 58 m	31, 55 m	45, 69 m	71, 00 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.
Enkelt bolig	F M K	65, 02 m	17, 21 m	25, 71 m	67, 02 m	Genekriterie overholdt. Korrigeret geneafstand kortere end vægtet gennemsnitsafstand.

4. Oplysninger om arealer

4.1. Arealer

4.1.1. Kortbilleder

1-1

2

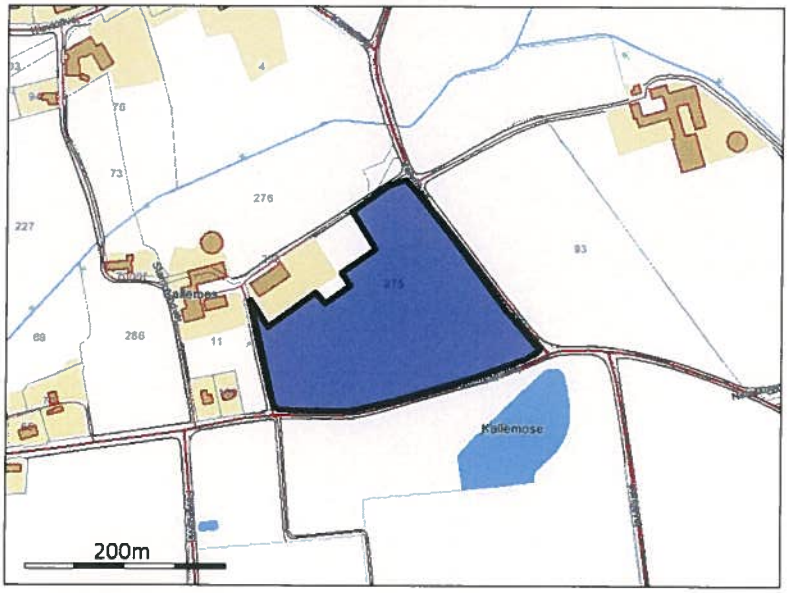

GBB Forpag

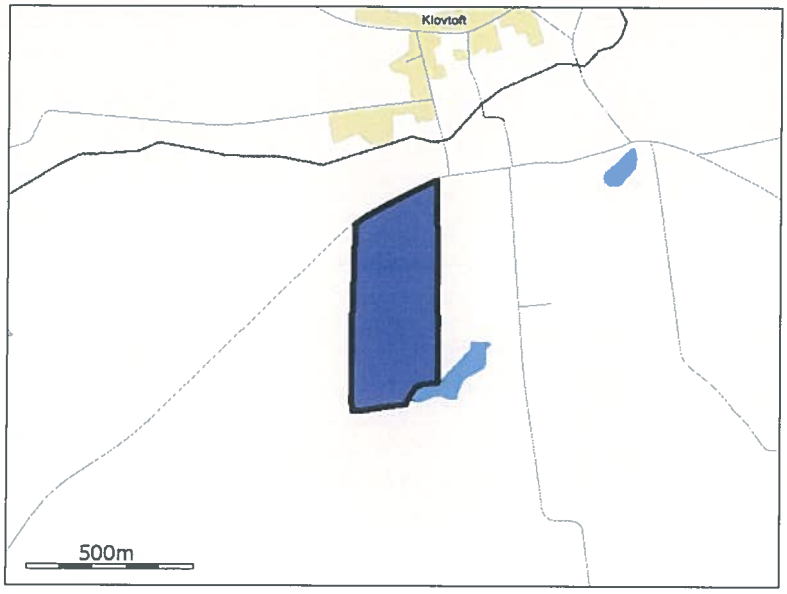

12

13

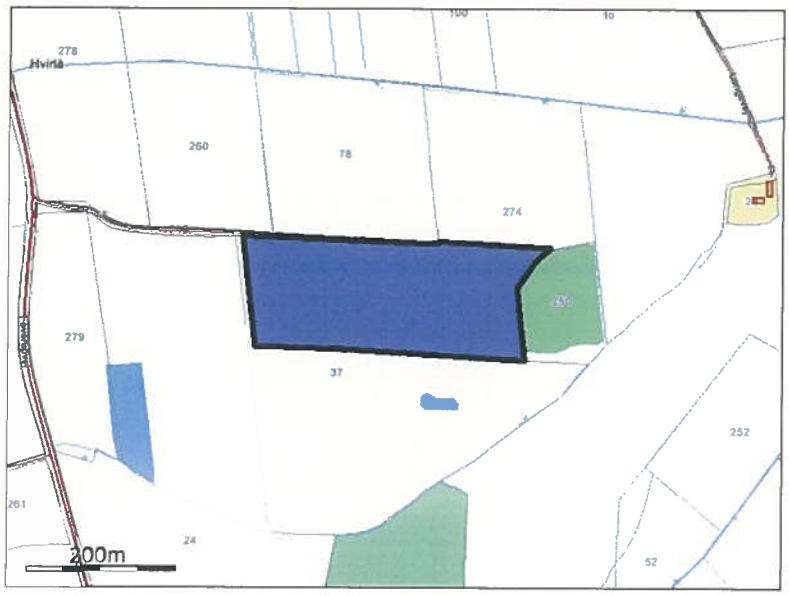

11

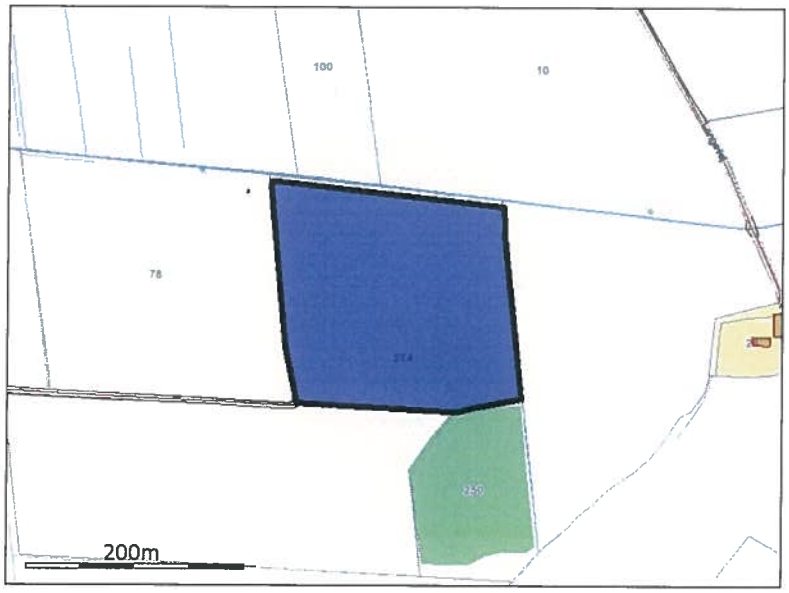

4

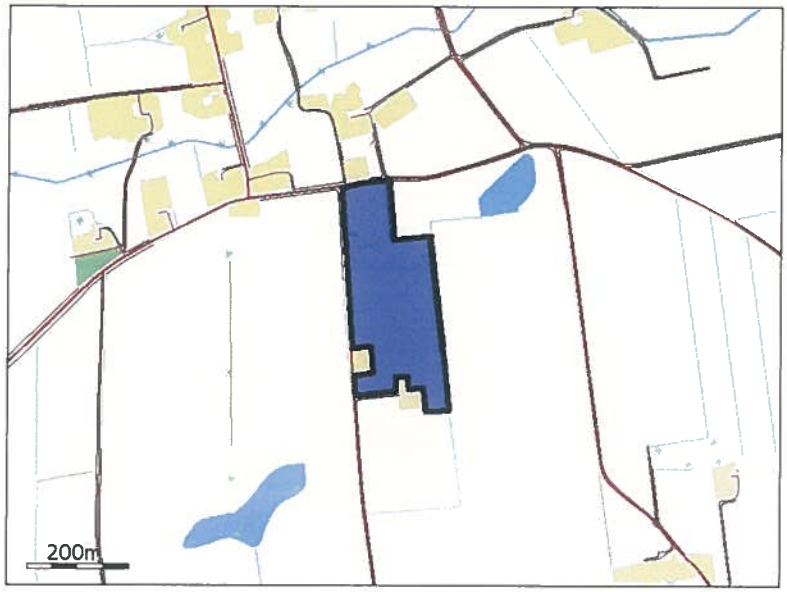

3-1

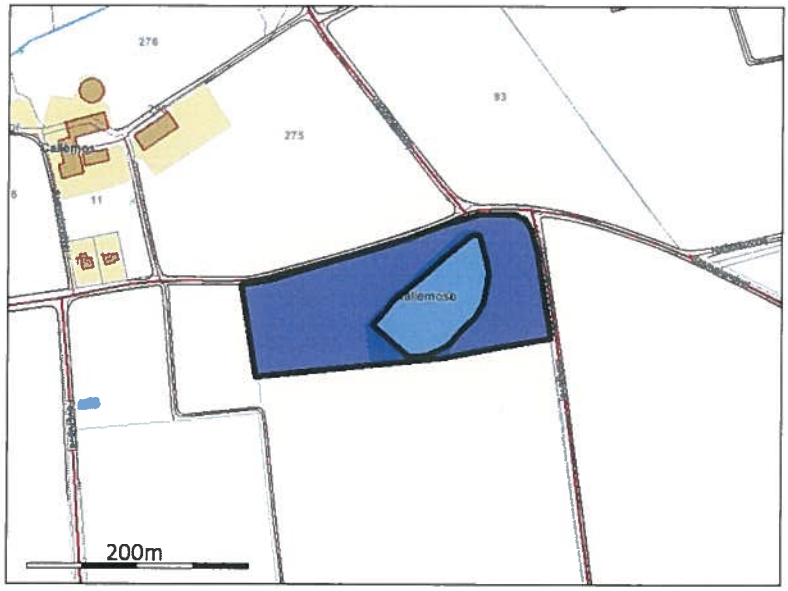

15

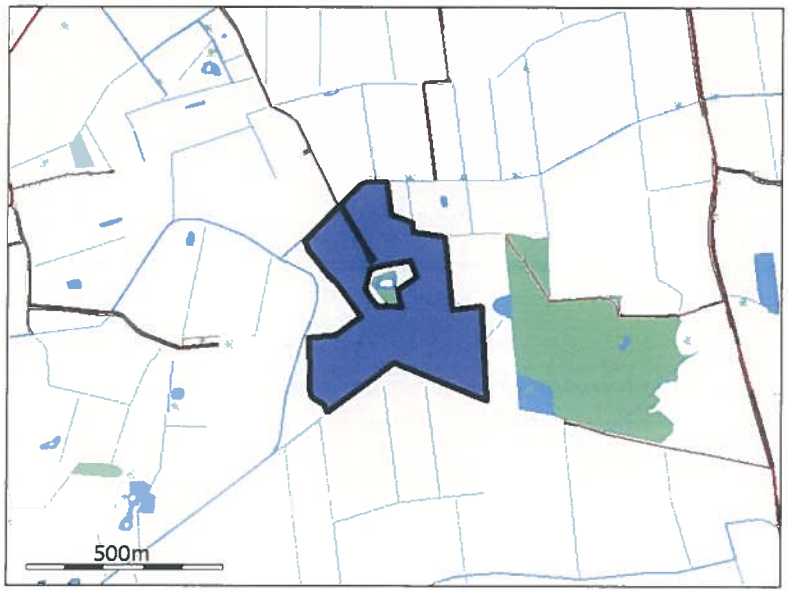

3 HTA Forpagt

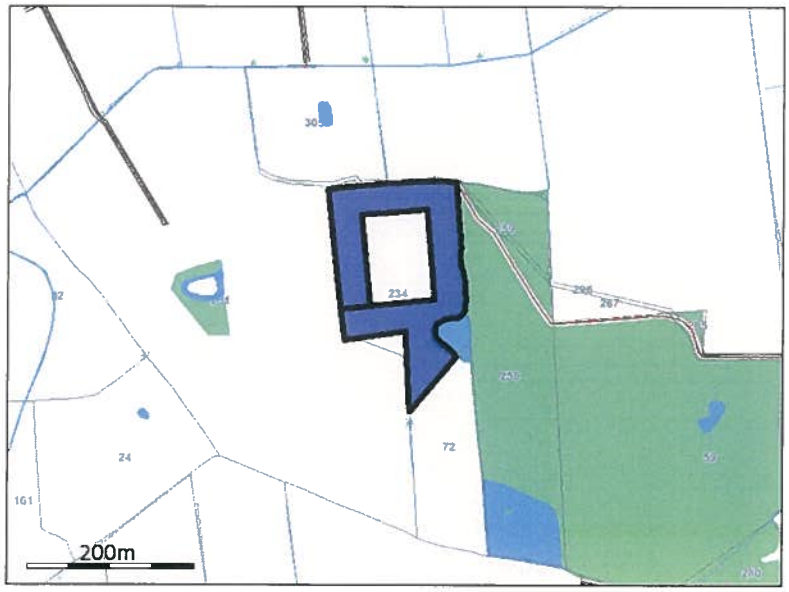

2 HTA Forpagt

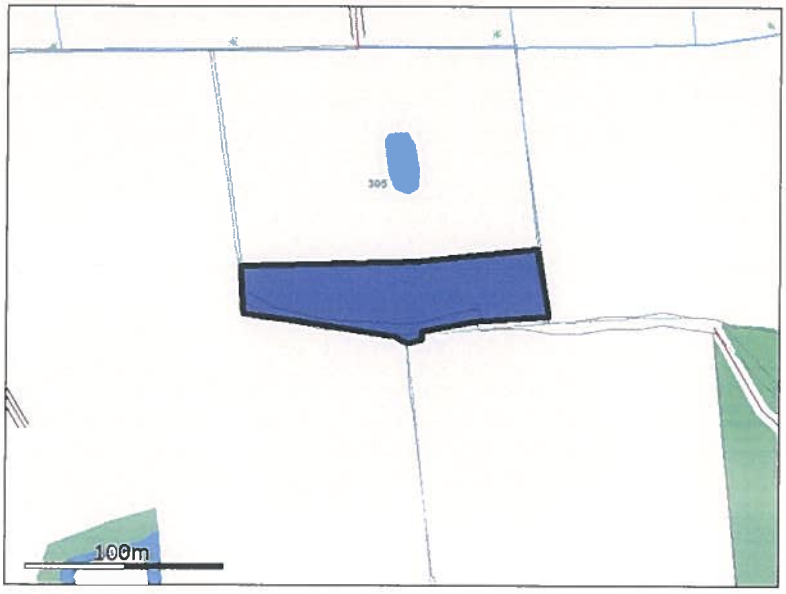

1 HTA Forpagt

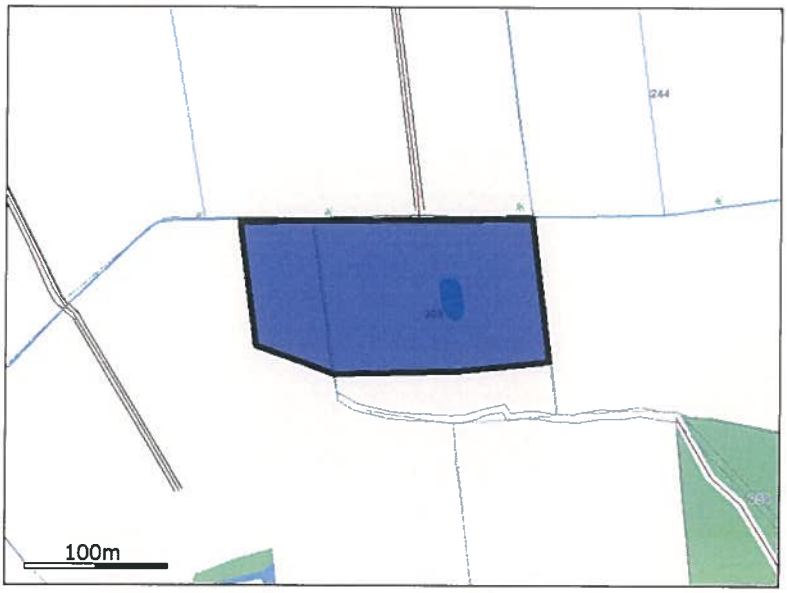

1 KMJ Forpag

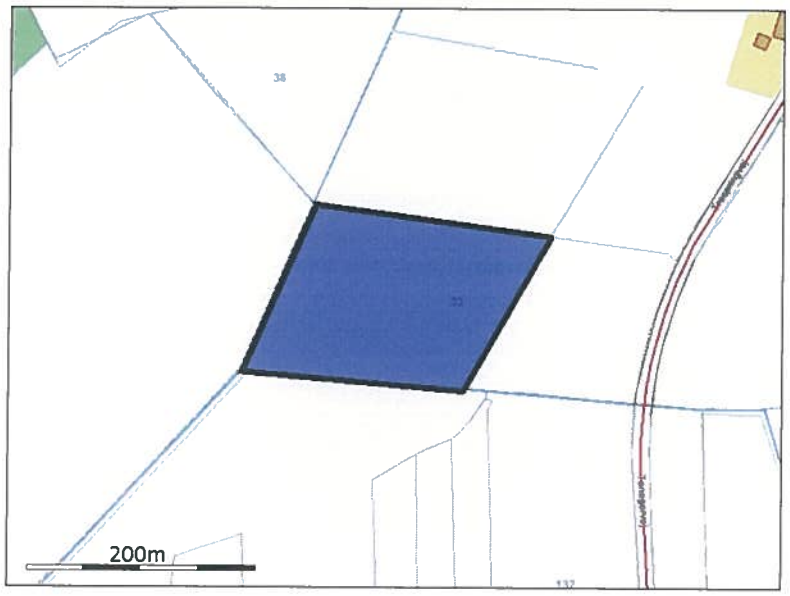

KMJ Forpag

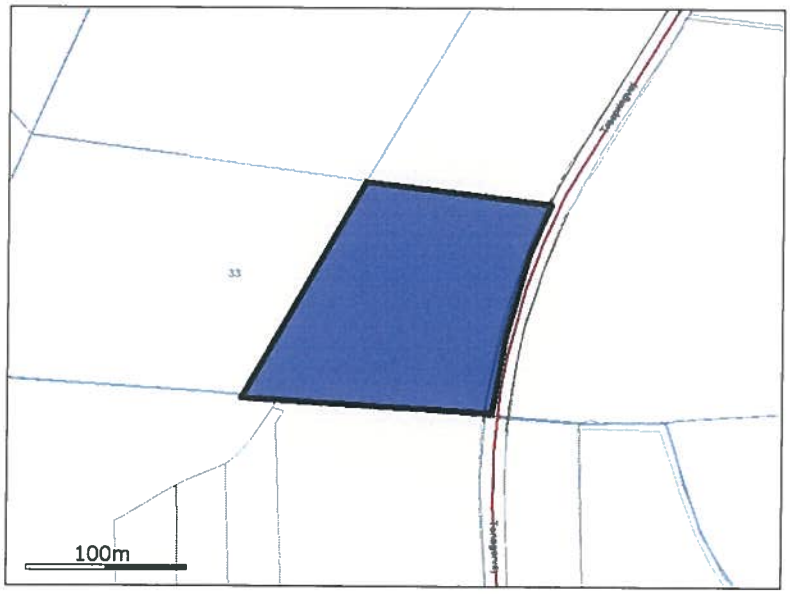

4-1

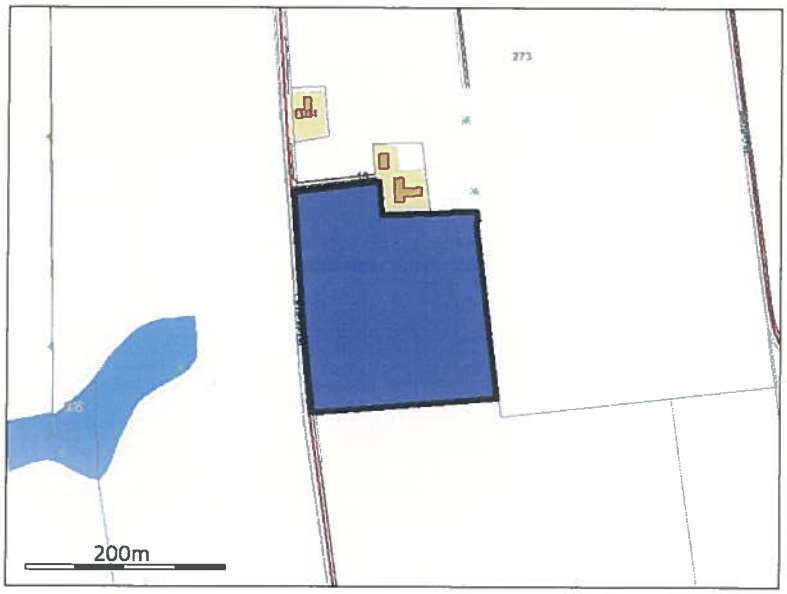

3

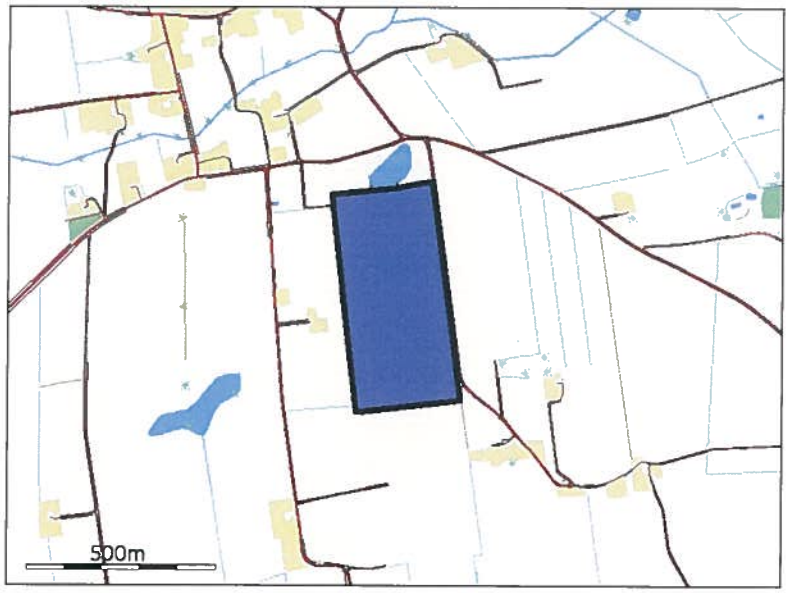

4-2

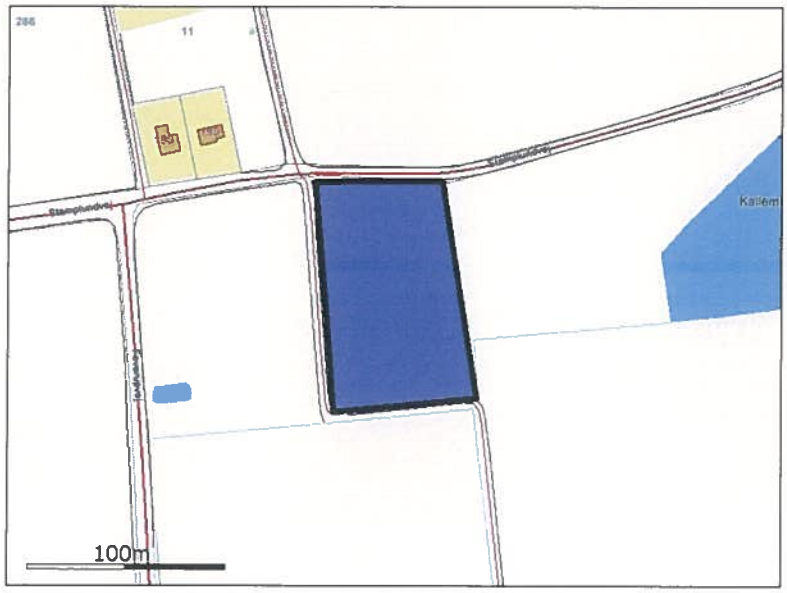

1-0

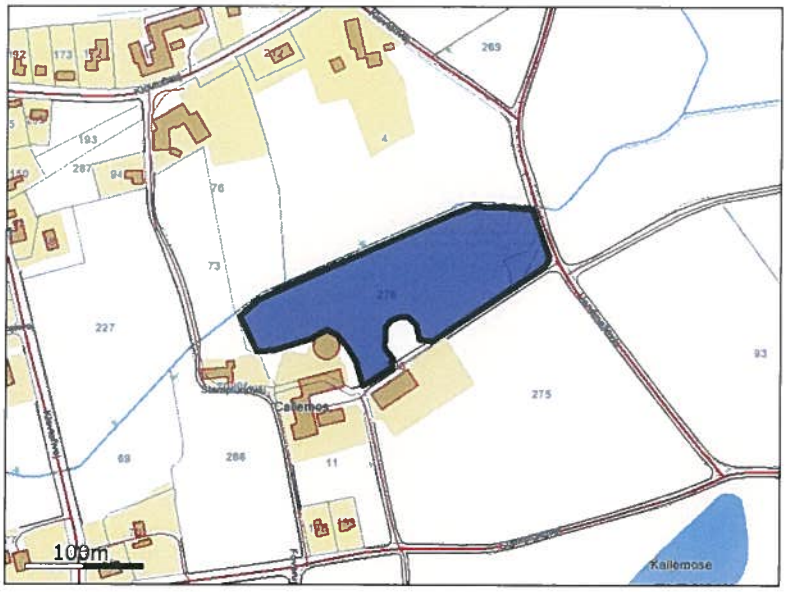

4 HTA Forpagt

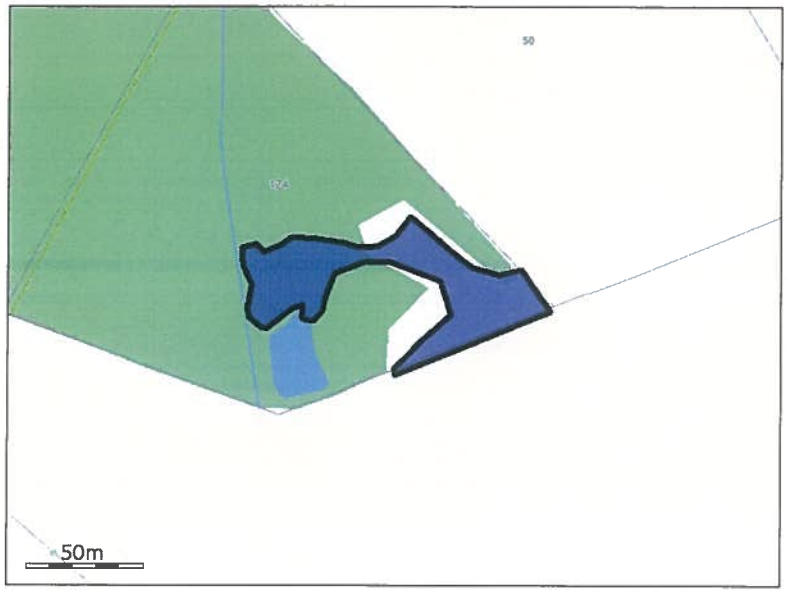

Nyt

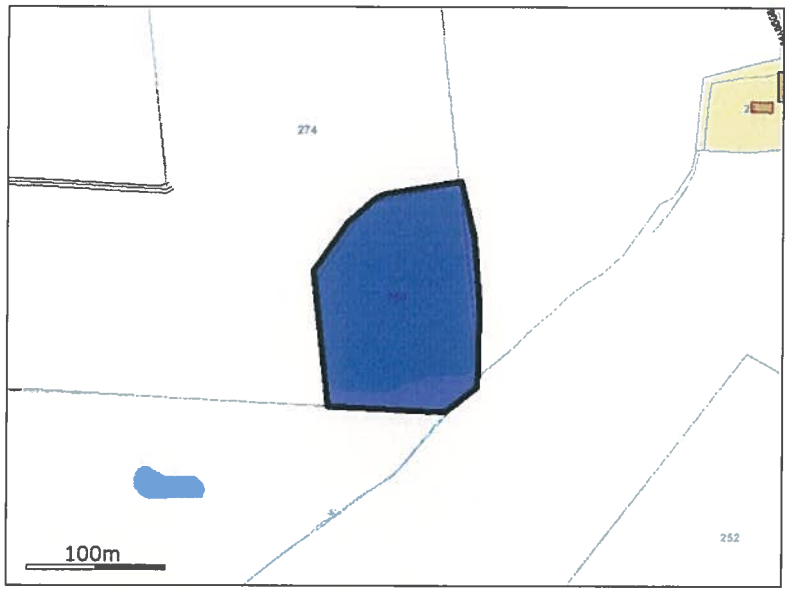

GH 1

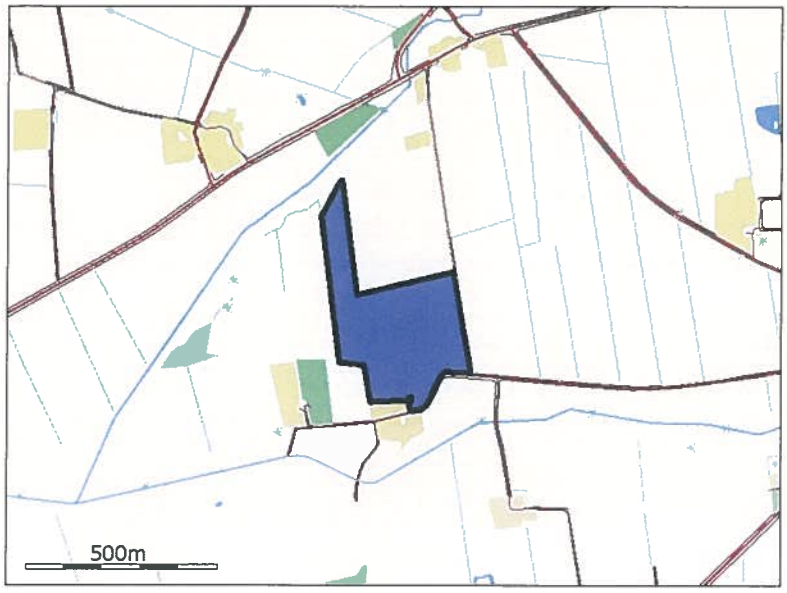

GH 2

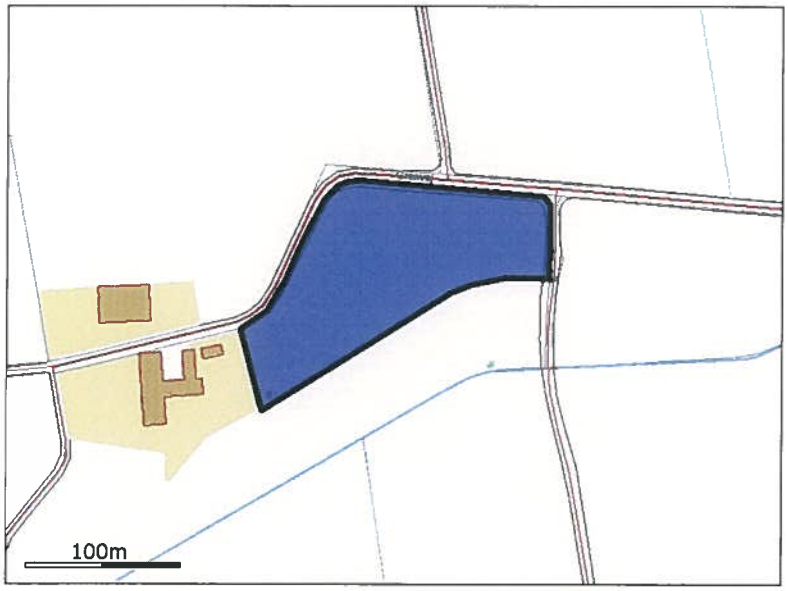

GH 3

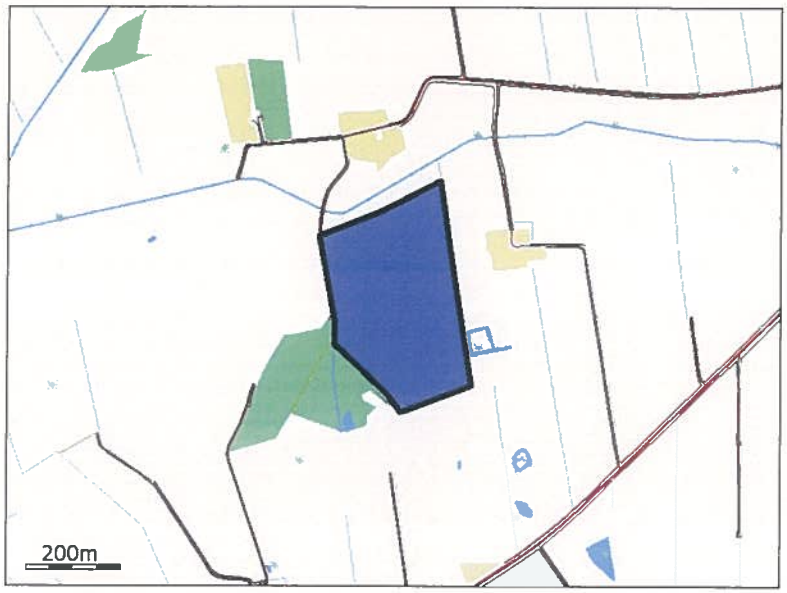

4.1.2. Grundlæggende arealinformationer

Antal DE kvæg, får og geder på bedriften inkl. DE på andre bedrifter, der afsættes grovfoder til beregnet ud fra 3000 FE/DE	232,00 DE
Er antal af andre DE udbragt på bedriften større end det før angivne antal DE kvæg, får og geder	Nej
Anvender og efterlever bedriften husdyrgødningsbek. bilag 2 jf. §28 stk. 3 om forhøjet harmonital til 2,3 for visse kvægbedrifter	Ja
Er bedriften et økologisk landbrug	Nej
% af samlet areal med efterafgrøder udover PD krav	0,00%
Reduceret kvælstofnorm	0,00%

4.1.3. Udbringningsarealer

Navn	Ha	Drænet	JB type	Vandet	Sædskifte	Ref. sædskifte	N-kl-0	N-kl-1	N-kl-2	N-kl-3	G. vand	P-kl-0	P-kl-1	P-kl-2	P-kl-3
1-1	0,38 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	0,38 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,38 Ha	0,38 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
2	3,50 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	3,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,50 Ha	3,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
GBB Forpag	15,02 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	15,02 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,73 Ha	15,02 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
12	3,51 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	3,51 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,51 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
13	5,59 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	5,59 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	5,59 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
11	4,16 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	4,16 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	4,16 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
4	6,13 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	6,13 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,46 Ha	6,13 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
3-1	2,17 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	2,17 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,17 Ha	2,17 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
15	15,92 Ha	Nej	JB4	Nej	K12	K12	15,92 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	15,92 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
3 HTA Forpagt	2,14 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	2,14 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	2,14 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
2 HTA Forpagt	0,50 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	0,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,50 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1 KMJ Forpag	3,01 Ha	Nej	JB4	Nej	K12	K12	3,01 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,01 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
KMJ Forpag	1,85 Ha	Nej	JB4	Nej	K12	K12	1,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,85 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
4-1	3,82 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	3,82 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,82 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
3	15,80 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	15,80 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	3,21 Ha	15,80 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
4-2	0,79 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	0,79 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,79 Ha	0,79 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
1-0	1,83 Ha	Nej	JB1	Ja	K12	K12	1,83 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,83 Ha	1,83 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Nyt	1,67 Ha	Nej	JB1	Nej	K12	K12	1,67 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	1,67 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha	0,00 Ha
Total:	**87,78 Ha**						**87,78 Ha**	**0,00 Ha**	**0,00 Ha**	**0,00 Ha**	**17,07 Ha**	**87,78 Ha**	**0,00 Ha**	**0,00 Ha**	**0,00 Ha**

De stjerne (*) markerede arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelseområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. Arealerne kan også redigeres manuelt til at ligge udenfor beskyttelsesområderne.

I de efterfølgende beregninger bliver arealerne som er markeret med * behandlet efter de manuelt indtastede oplysninger i arealtabellen.

Note:

4.1.4. Aftalearealer

Navn	Ha	Områder omfattet af N- eller P-Klasse 1-3?	Har modtageren en arealgodkendelse til modtagelse af de tilførte mængder?
1 HTA Forpagt	2,10 Ha	Nej	Nej
4 HTA Forpagt	0,31 Ha	Nej	Nej
GH 1	10,63 Ha	Ja	Nej
GH 2	1,55 Ha	Ja	Nej
GH 3	10,29 Ha	Ja	Nej

Samlet areal: 24,88 Ha

4.2. Gødningsregnskab (Nudrift)

4.2.1. Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	17240,71 KgN	3067,44 KgP	196,38 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	942,23 KgN	149,73 KgP	9,37 DE	0,00 DE

4.2.2. Tilført Gødningsmængde
Ingen

4.2.3. Afsat Gødningsmængde
Ingen

4.2.4. Total Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	942,23 KgN	149,73 KgP	9,37 DE	0,00 DE
Kvæggylle	17240,71 KgN	3067,44 KgP	196,38 DE	0,00 DE

4.2.5. Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
18182,94 KgN	3217,17 KgP	205,75 DE	0,00 DE

4.2.6. Harmonital
2,3 DE/Ha

4.3. Gødningsregnskab (Ansøgt)

4.3.1. Produceret Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	20347,14 KgN	3422,59 KgP	219,65 DE	0,00 DE
Dybstrøelse	1291,67 KgN	183,18 KgP	12,38 DE	0,00 DE

4.3.2. Tilført Gødningsmængde
Ingen

4.3.3. Afsat Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Kvæggylle	2908,77 KgN	492,10 KgP	31,46 DE	0,00 DE

Modtager:
Gert Hansen, Grenvej 5
6230 Rødekro

4.3.4. Total Gødningsmængde

Gødningstype	KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
Dybstrøelse	1291,67 KgN	183,18 KgP	12,38 DE	0,00 DE
Kvæggylle	17438,37 KgN	2930,49 KgP	188,19 DE	0,00 DE

4.3.5. Total sum af gødningsmængder

KgN	KgP	DE - Kvæg, Får, Geder	DE - Svin og andre dyr
18730,04 KgN	3113,67 KgP	200,57 DE	0,00 DE

4.3.6. Harmonital
2,3 DE/Ha

4.4. Udbringningsteknologi

Bedste tilgængelige udbringningsteknik
Ikke beskrevet.

5. Beregninger på arealer

5.1. Fosforberegning

Klasser vedrørende fosforophobning	Antal ha	Før-situation	situation Efter-situation = krav
Pt < 4,0 eller udrænet eller ikke afvander til Natura 2000 eller afvander til Natura 2000, der ikke er overbelastet med fosfor	87,8 Ha	11,3 kg P/ha/år	10,3 kg P/ha/år
Pt 4,0 - 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	11,3 kg P/ha/år	10,3 kg P/ha/år
Lavbundsjorde og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor der ikke er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	11,3 kg P/ha/år	10,3 kg P/ha/år
Pt > 6,0 og drænet eller grøftet samt afvander til Natura 2000 område, der er overbelastet med fosfor	0,0 Ha	11,3 kg P/ha/år	0,0 kg P/ha/år

Krav om P-overskud overholdt	Ja
Evt. yderligere reduktion nødvendig for at overholde kravet	-23,8 kgP
P tilført pr. ha/år i ansøgt drift	35,5 kg P/ha/år
P-fraførsel, arealvægtet gennemsnit	25,4 kg P/ha/år
P-overskud/ha/år for ansøgt projekt	10,1 kg P/ha/år

5.2. Nitratberegning (Overfladevand)

DE reduktionsprocent	100%

5.2.1. Beregning af det maksimale dyretryk og det reelle dyretryk for ansøgt drift

DEmax	2,3 DE/ha
DEreel	2,28 DE/ha

5.2.2. Beregning af udvasking af N via Farm-N

kgN/Ha DEmax	60,00 kgN/ha
kgN/Ha DEreel	59,90 kgN/ha

5.3. Nitratberegning (Grundvand)

Beregning af N-udvaskning for arealer med nitratfølsomme indvindingsområder via Farm-N

5.3.1. Ansøgt

1-1	46 mg nitrat pr. liter
2	46 mg nitrat pr. liter
GBB Forpag	46 mg nitrat pr. liter
4	46 mg nitrat pr. liter
3-1	46 mg nitrat pr. liter
3	46 mg nitrat pr. liter
4-2	46 mg nitrat pr. liter
1-0	46 mg nitrat pr. liter

5.3.2. Merbelastning (Ansøgt - Nudrift)

1-1	0 mg nitrat pr. liter
2	0 mg nitrat pr. liter
GBB Forpag	0 mg nitrat pr. liter
4	0 mg nitrat pr. liter
3-1	0 mg nitrat pr. liter
3	0 mg nitrat pr. liter
4-2	0 mg nitrat pr. liter
1-0	0 mg nitrat pr. liter

Bilag 1.1

Oplysningsskema til www.husdyrgodkendelse.dk

Landmand:	**Johan Geessink**
Adresse:	**Stamplundvej 8, 6230 Rødekro**
Telefon:	**74 66 97 18**
Mobil:	**21 64 99 18**
Ansøgningsskema nr.:	**10409**

Ansøgning udarbejdet af: Morten Bentzon Hansen
Ansøgning kvalitetssikret af: Julie Mogensen

Indholdsfortegnelse

Formalia 3
Oplysninger om ejendommen 7
Lokalisering, ressourcer, management 7
Lokalisering og landskab 7
Generelle afstandskrav 8
Landskabelige hensyn 10
Energi 13
Energibesparende foranstaltninger 13
Vand 14
Vandbesparende foranstaltninger 14
Døde dyr 15
Fast affald 15
Management 17
Egenkontrol 18
Ansøgt anlæg – Ejendomme 19
Anlæggets navn: Kallemose 19
Ejendomsnummer: 5800008669 19
CVR/P nummer: 19
Spildevandsmængde 19
Spildevand tilledt gyllebeholder 20
Spildevand afledning 20
Transport 20
Risici 22
Støjkilder 23
Beskrivelse af støjkilder 23
Driftsperiode for støjkilder 24
Tiltag mod støjkilder 25
Skadedyr 25
Generel bekæmpelse af skadedyr 25
Fluegener 25
Rottebekæmpelse 25
Kemikalier 26
Pesticider og sprøjteudstyr 26
Oplag af olie og kemikalier 26
Foderopbevaring 27
Ensilage og foderopbevaring 27
Diverse 28
Lysforhold 28
Foranstaltninger ved ophør af produktion 29
Rengøring desinficering 29
Foderoplysninger 29
Gødningsopbevaringsanlæg 30
Bedste tilgængelige opbevaringsteknik 32
Bedste tilgængelige staldteknologi 33
Arealer 35
Bedste tilgængelige udbringningsteknik 36
Mangler/ændringer i www.husdyrgodkendelse.dk 38

Formalia

Ansøger

Navn:	Johan Geessink
Adresse:	Stamplundvej 8
Postnummer:	6230 Rødekro
Telefon:	74 66 97 18
Mobiltelefon:	21 64 99 18
E-mail:	Kallemose@os.dk

Konsulent

Navn:	Morten Bentzon Hansen
Adresse:	Peberlyk 2
Postnummer:	6200 Aabenraa
Telefon:	74 36 51 25
Mobiltelefon:	61 20 68 34
E-mail:	MBH@LandboSyd.dk

Kontaktperson på bedriften

Navn:	Johan Geessink
Adresse:	Stamplundvej 8
Postnummer:	6230 Rødekro
Telefon:	74 66 97 18
Mobiltelefon:	21 64 99 18
E-mail:	Kallemose@os.dk

Bedriftoplysninger

Navn på bedriften:	Kallemose
Adresse:	Stamplundvej 8
Postnummer:	6230 Rødekro
CVR-nr.:	14002332
P-nummer:	1000663539
CHR-nr.:	48033

Yderligere oplysninger

Nyanlæg/udvidelse af eksisterende produktion

Der foreligger en tilladelse fra Sønderjyllands Amt til den nuværende produktion på 176 DE (nu 205,75 DE). Tilladelsen er fra 2005.

Ikke-teknisk resume af de miljømæssige konsekvenser

Kvægproduktionen på Stamplundvej 8, 6230 Rødekro ønskes udvidet fra de nuværende 205,75 DE til 232,03 DE (stor race), svarende til 163 malkekøer og 20 kalve i alderen 0-3 mdr, 13 stk opdræt i alderen 22-24 mdr. samt 80 tyrekalve fra 40-55 kg. Mælkeydelsen er angivet som 9.300 kg.

Der søges om fleksibilitet inden for inden ovenstående dyretyper inden for grænsen på 232,03 DE.

Der søges om tilladelse til at bruge 4 år på at komme op på den ansøgte produktion. Dette er begrundet i, at ansøger ønsker at basere produktionsændringen på eget opdræt i stedet for køb af nye dyr, der kan være smittebærere.

Udvidelsen vil medføre etablering af en vaskeplads på ca. 80 m3, en plads til kalve på ca. 100 m3, en møddingsplads på ca. 150 m2, en betonplatform på ca. 250 m2 samt en beholder til opsamling af ensilagevand på ca. 1.000 m3.

Ansøgningen beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan opretholdes, hvis der ikke meddeles tilladelse til produktionsændringen.

Gyllen fra produktionen skal udspredes på et areal svarende til 100,4 ha for at opfylde krav herom. Til bedriften drives 87,78 ha, hvorpå der kan køres gylle inkl. forpagtet areal på ca. 22,52 ha. Der gøres opmærksom på, at et forpagtet areal (2 HTA) er udpeget som §3 areal. Arealet er dog i omdrift. Der køres med 2,3 DE/ha på egne og forpagtede arealer.

Derudover er der en gylleaftale på 22,47 ha. Denne gylleaftale kræver en særskilt §16 godkendelse.

Til ejendommen hører der ca. 65,26 ha harmoniareal, ca. 0,5 ha skov samt ca. 1,5 ha bygningsmasse.

Der er valgt referencesædskifter i eftersituationen. Der er således ikke forskel i sædskifterne i før og eftersituationen. Det betyder, at der ikke kan stilles vilkår til sædskiftet i miljøgodkendelse jf. kommunens guide til ansøgningssystemet.

Produktionsændringen vil dels medføre en øget lugtpåvirkning af ejendommens omgivelser og dels et større antal transporter til og fra ejendommen. Der er ca. 56 m til nærmeste nabobeboelse, ca. 56 m til nærmeste samlede bebyggelse og ca. 2,0 km til nærmeste byzone. Ifølge lugtberegningen er geneafstandene overholdt, hvorfor udvidelsen ikke bør give anledning til mærkbare gener for de omkringboende. Det vurderes ligeledes, at ændringen i antallet af transporter heller ikke vil give anledning til mærkbare gener.

Der findes ingen ammoniakfølsomme naturarealer (§7 arealer) inden for en afstand af 1 km, hvorfor der ikke er foretaget en ammoniakberegning på disse arealer. Den generelle ammoniakberegning viser, at produktionsændringen lever op til de generelle ammoniakreduktionskrav.

Produktionen vil kunne overholde alle gældende normer for opbevaring og udbringning af gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Da ansøgningen lever op til de krav lovgivningen stiller med hensyn til udledning af næringsstoffer er det vurderet, at der ikke vil ske nogen mærkbare negative påvirkninger af den omgivende natur. Det drejer sig om beskyttede vandløb, beskyttede §3 arealer samt Natura 2000 områder.

Det generelle ammoniakreduktionskrav overholdes på baggrund af, at spaltegulvet i stalden skrabes

Der gøres opmærksom på, at ifølge Miljøstyrelsen, så kan krav om BAT ikke fastsættes til en bestemt teknologi, men ud fra emissionskrav svarene til emissionen fra BAT. Der er dermed metodefrihed til at opnå kravene.

Mangler ved forudsætningerne

Mangler i vurderingen beror dels på, at visse faktorer som fx støj- og støvgener ikke er beregnet eller målt. Der er ikke foretaget nogen beregning af husdyrtrykket i området.

Der gøres endvidere opmærksom på, at en del af materialet er udarbejdet på baggrund af kortmateriale på Danmarks Arealinformation.

0-alternativet

Ansøgningen beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, der kan opretholdes, hvis der ikke meddeles tilladelse til produktionsændringen.

Ønsket om produktionsændringen er begrundet i behovet for tilpasning til strukturudviklingen i landbruget. Stigende priser på råvarer samt bortfald af tilskud medfører et behov for yderligere rationalisering og effektivisering, herunder øget specialisering og en større produktion. Udvidelsen er dermed baseret på, at bedriften fortsat skal være konkurrencedygtig, tidssvarende og fastholde beskæftigelsen.

Såfremt der ikke opnås miljøgodkendelse af den ønskede produktionsændring vil ansøger stå med en ejendom, der ikke er optimal for vedkommende. Det være sig økonomisk, men også med henblik på systematisering og optimering af arbejdsrutiner. Det vil betyde, at ansøger på sigt vil være mindre motiveret for at investere i anlægget, hvilket kan betyde forringelser for miljøet og dyrevelfærden. En sådan nedslidningsstrategi vil på sigt kunne medføre, at ejendommen afhændes. Det vil betyde tab af arbejdspladser på ejendommen og i følgeindustrierne samt bidrage til en yderligere affolkning af landdistrikterne.

Med miljøgodkendelsen vil det for ansøger være muligt at opnå en større rationalisering i arbejdsgangen, hvilket vil medføre, at det daglige arbejde udføres på den mest optimale måde. Dette vil endvidere sikre, at ansøger får større mulighed for at tiltrække kvalificeret arbejdskraft, der kan være med til at aflaste ansøger i det daglige og sikre, at ansøger opnår mere tid til driftsledelse, når der sker en aflastning i det mere manuelle arbejde.

Udvidelsen sker i eksisterende bygninger. Den valgte løsning lever op til de krav, der stilles, hvorfor der ikke er overvejet alternative løsninger eller planer om at etablere yderligere bygninger eller anlæg.

Starttidspunkt for byggeriet

Forventet dato:

Sluttidspunkt for byggeriet

Forventet dato:

Starttidspunkt for driften

Forventet dato:

Oplysninger om biaktiviteter

Der er ingen biaktiviteter på ejendommen.

Oplysninger om ejendommen

Lokalisering, ressourcer, management

Lokalisering og landskab

Ejendommen ligger i kommuneplanramme LA5 Klovtoft. Ejendommen er beliggende i den østlige del af Klovtoft med naboer tæt på mod vest. Mod øst er der frit udsyn og terrænet er forholdsvist åbent med mindre beplantning.

Bygningsbeskrivelse

Tabel 1: Bygningsbeskrivelse

Bygning		Grundplan	Bygningshøjde	Taghældning	Bygningsmaterialer/farver
1	Kostald	Ca. 1.450 m^2	Ca. 7 m i kip	22°	Gråt tag. Røde gavle i metalplader. De nederste 2 meter i grå søsten. Porte hvide
2	Halmlade	Ca. 250 m^2	Ca. 6 m i kip	25°	Gråt tag. Gavl mod vest og side mod syd i grå blikplader
3	Ungdyr 2	Ca. 375 m^2	Ca. 4 m i kip	15°	Gråt tag. Bygningen i røde sten.
4	Ungdyr 1	Ca. 580 m^2	Ca. 6 m i kip	24°	Gråt tag. Den øverste del af sider og gavle rød. Den nederste del pudset hvid eller røde sten.
5	Maskinlade	Ca. 410 m^2	Ca. 6 m i kip	24°	Gråt tag. Røde gavle og sider. Den nederste meter i grå søsten.
6	Gyllebeholder	1.500 m^3	Ca. 2 m		Grå beton.
7	Gyllebeholder	2.200 m^3	Ca. 2 m		Grå beton.
8	Plansilo	Ca. 800 m^2	Ca. 1,25 m		
9	Plansilo	Ca. 700 m^2	Ca. 1,8 m		
10	Betonplads til småkalve	Ca. 250 m^2	-		
11	Beholder til ensilagevand	Ca. 1.000 m^3	Ca. 2 m		
12	Ny vaskeplads	Ca. 80 m^2	-		
13	Ny kalveplads	Ca. 100 m^2			

14	Ny møddings-plads	Ca. 100 m^2			

Belysningsforhold på facader og udenfor bygninger og anlæg:
Der er gennemsigtige lysplader i tagene på bygning 1 og bygning 5. På bygning 1 er der lys i den vestvendte gavl (censorstyret). På bygning 3 er der lys i nordgavlen (manuelt styret og bruges sjældent).

Det vurderes, at lysforholdene ikke er til gene for naboer eller trafik.

Afskærmende beplantningsbredde og træartsvalg:
Ejendommen ligger forholdsvist frit i landskabet. Der forefindes lidt beplantning i forbindelse med haven til stuehuset samt vest for bygning 2 og bygning 3. Da kostalden ligger øst/vest og ligger i læ af de andre bygninger, er der ikke planer om at etablere yderligere beplantning. Yderligere beplantning omkring anlægget vil kunne medføre nedsat luftskifte og dermed forringet klima i stalden for dyr og medarbejdere.

Generelle afstandskrav

Forbudszoner (målt fra nærmeste stald eller lager, hvor der sker ændringer)
Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug §6 er etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug for mere end 3 dyreenheder, der medfører forøget forurening, ikke tilladt indenfor eller i en afstand af mindre end 50 m fra

- eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde

- områder i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål, eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.

Etablering af anlæg samt udvidelser og ændringer af eksisterende husdyrbrug, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt inden for en afstand af 50 m fra nabobeboelse.

Tabel 2: Forbudszoner

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Byzone	Ca. 2.000 m	Hellevad	50 m
Sommerhusområde	> 50 m	Afstanden er ikke undersøgt nærmere	50 m
Lokalplanlagt område (bolig, erhverv, rekreative formål	Ca. 2.000	Ejendommen er beliggende i kommuneplanramme LA5	50 m

etc.)	m	Klovtoft. Det burde dog ikke have nogen konsekvenser for udvidelsen. Nærmeste lokalplane ligger i Hellevad.	
Nabobeboelse (uanset om det er landbrug eller ej)	56 m	Mod øst. Det drejer sig om Stamplundvej 14.	50 m

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug §20 skal kommunen ved vurdering af en ansøgning om tilladelse eller miljøgodkendelse sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses, hvis anlægget ligger mindre end 300 m fra

- samlet bebyggelse
- eksisterende eller fremtidigt byzone eller sommerhusområde
- lokalplanlagte områder i landzone (boligformål, blandet bolig og erhverv)

På grund af naboer tæt på ejendommen er det vurderet, at beboelsen Stamplundvej 14 medfører samlet bebyggelse. Der er vurderet, at ansøgningen ikke får nogen mærkbare negative konsekvenser for den nærmeste beboelse idet antallet af DE reduceres i de to ungdyrstalde nærmest naboen. Udvidelsen i DE kommer til at foregå længst væk fra naboen.

Derudover skal genekriterierne for lugt være overholdt.

Tabel 3: Genekriterier i forhold til lugt

Nærmeste...	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand nudrift	Vægtet gennemsnitsafstand	Beskrivelse (udløses af...)
Byzone	205,60 m				Hellevad
Samlet bebyggelse	115,58 m	31,55 m	45,69 m	65,99 m	Stamplundvej 14
Enkelt bolig (ikke landbrug, ikke eget af ansøger)	65,02 m	17,75 m	25,71 m	66,01 m	Stamplundvej 14

Jf. Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug §8 må stalde og lign. samt gødningsopbevaringsanlæg ikke etableres indenfor følgende afstande:

Tabel 4: Afstandskrav jf. §8

Nærmeste...	Afstand	Beskrivelse	Afstandskrav
Naboskel	17 m	Nærmeste matrikelskel vil være Klovtoft, Hellevad 286, der ligger på den modsatte side af Stamp-	30 m

		lundvej. Der er tale om afstanden fra en eksisterende bygning	
Beboelse på samme ejendom	10 m	Der er tale om afstande mellem eksisterende bygninger og produktioner	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	> 25 m	Afstanden er ikke undersøgt nærmere	25 m
Fælles vandindvindingsanlæg	2.500 m	Hellevad Vandværk	50 m
Enkelt vandindvindingsanlæg	15 m	Ifølge GEUS ligger boring 159.423 lige sydvest for kostald (30 m)og plansiloanlæg (15 m)	25 m
Vandløb	50 m	Afstanden er fra gyllebeholder til Rødå	15 m
Dræn	>15 m	Der er ingen dræn, hvor der skal etableres vaskeplads og beholder til opsamling af vand	15 m
Sø	200 m	Der er tale om afstanden til en sø mod SØ	15 m
Privat fællesvej	> 15 m	Afstanden er ikke undersøgt nærmere	15 m
Offentlig vej	Ca. 15 m	Afstanden til Stamplundvej vest for ejendommen	15 m

Kilde: Danmarks Miljøportal og Jupiterdatabasen (Geus).

Alle afstandskrav er overholdt mht. lugt. Derudover er alle afstandskrav overholdt jf. § 8 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug mv. Af hensyn til de topografiske forhold, naboer, vandlidende arealer samt den daglige logistik er den valgte placering af vaskeplads og beholder den mest hensigtsmæssige.

Landskabelige hensyn

Konfliktanalyse i forhold til natur- og landskabsudpegninger. Afstande fra anlægget til følsom natur (§ 7) samt afstande til andre natur- og kulturområder (Kilde Danmarks Miljøportal og Kulturarvstyrelsens hjemmeside).

Naturområder med særlige naturbeskyttelsesinteresser (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie)**:**
Bygningerne ligger uden for udpegningen "Områder med naturinteresser". Nærmeste område ligger ca. 150 m øst for ejendommen.

Arealer udpeget jf. §7 i lov om godkendelse af husdyrbrug:
Der er ca. 11 km til nærmeste udpegede §7 areal. Det er tale om et hedeareal ved Aabenraa Skovene øst for motorvejen.

Natura 2000:

Der er ingen arealer inden for Natura 2000. Det nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde ligger ca. 13 km vest for ejendommen.

Områder med landskabelig værdi (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie)**:**
Bygningerne og arealerne ligger uden for udpegningen "værdifulde landskaber".
Nærmeste areal ligger ca. 1.500 m nord for ejendommen.

Uforstyrrede landskaber (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie)**:**
Bygningerne og dele af arealerne ligger inden for udpegningen.

Områder med særlig geologisk værdi (Regionplan bilag 3):
Bygningerne og arealerne ligger uden for udpegningen. Nærmeste areal ligger ca. 1.500 m nord for ejendommen.

Værdifulde kulturmiljøer og bevaringsværdige landsbyer (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie)**:**
Nærmeste område ligger ca. 10 km nordøst for ejendommen.

Kirkeomgivelser (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg)**:**
Nærmeste kirkelandskab ligger ca. 1.200 m nordøst for ejendommen.

Arealudlæg til ferie-fritidsformål (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg)
Nærmeste område ligger ca. 9 km nordøst for ejendommen.

Fritidsområder (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg):
Nærmeste område ligger ca. 7 km øst for ejendommen.

Cykelruter (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg):
Nærmeste er i Klovtoft ca. 200 m mod vest.

Turistområde (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg):
Der er et turistområde ca. 11 km øst for ejendommen.

Vandreområder (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg):
Nærmeste område ligger ca. 10 km øst for ejendommen.

Planlagte cykelstier (Tema Regionplandata 2005: Byudvikling og tekniske anlæg):
Nærmeste ligger i Agerskov.

Kystnærhedszonen (Tema Planlægning)**:**
Nærmeste område ligger ca. 12 km øst for ejendommen.

Lavbundsarealer (Tema Regionplandata 2005: Natur, landskab og kulturhistorie)**:**
Bygninger ligger inden for udpegningerne.

Skovrejsningsområder(Tema Regionplandata 2005: Landbrug, skovrejsning og råstoffer)**:**

Nærmeste ligger ca. 150 m. syd for ejendommen. Del af arealerne ligger inden for.

Fredede områder:
Nærmeste ligger ca. 1.700 m nordøst for ejendommen.

Beskyttede naturarealer (§ 3):
Rødå ligger ca. 50 m nord for gyllebeholderne. Der er udpeget en §3 sø/vandhul i en af ejendommens marker ca. 250 m sydøst for produktionen.

Strandbeskyttelseslinie (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer)**:**
Bygningerne ligger ikke inden for udpegningen.

Klitfredningslinie (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer)**:**
Der er hverken bygninger eller arealer indenfor udpegningen.

Skovbyggelinie (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer)**:**
Der er ca. 1.900 til nærmeste udpegning nordøst for ejendommen.

Sø- og åbeskyttelseslinie (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer)**:**
Bygningerne ligger inden for udpegningen.

Kirkebeskyttelseslinie (Tema Bygge- og beskyttelseslinjer)**:**
Nærmeste er i Hellevad.

Fortidsmindebeskyttelseslinie:
Der er ca. 1.500 m til nærmeste område nord for ejendommen. Der er ingen i forbindelse med harmoniarealerne.

Beskyttede sten- og jorddiger(Tema Bygge- og beskyttelseslinjer)**:**
Der er ingen diger i forbindelse med bygningerne. Nærmeste ligger ca. 300 m nord for ejendommen. Der er et dige i forbindelse med et forpagtet areal. Der vil ikke ske tilstandsændringer på arealet eller diger i forbindelse med udvidelsen.

Energi

Samlet energiforbrug i nudrift og efter miljøgodkendelsen er givet (skønnede mængder):

Tabel 5: Energiforbrug

Type	Forbrug før	Forbrug efter
El	95.000 kWh	136.000 kWh
Dieselolie	3.000 L	4.000 L

Forbruget af el pr. ko svarer meget godt til gennemsnittet, da det varierer mellem 550 kWh og 1.300 kWh pr. ko. Forbruget er dog meget afhængigt af behovet for markvanding.

Energibesparende foranstaltninger

Energiforbruget pr. DE er generelt lavt i en kvægbesætning, idet staldene ikke opvarmes, og som regel ventileres naturligt. Elektricitet anvendes primært til malkning, nedkøling af mælk, ventilation, gyllepumpning, automatisk fodringsanlæg, spalteskrabning samt belysning.

Der er naturlig ventilation i staldene, hvilket medfører, at der ikke bruges energi til ventilation. Med naturlig ventilation er der sikret et stort luftskifte, hvilket betyder, at staldgulvene er forholdsvis tørre, hvilket betyder en lavere koncentration af ammoniak og lugt.

Der sker ingen opvarmning af driftsbygninger, hvorfor der ikke bruges energi på opvarmning.

Endvidere bruges solen som lyskilde i videst muligt omfang. Dette sker ved at have størst muligt lysindfald og lyse farver i stalden.

For at spare på energien anvendes belysning med lysstofrør.

Der er vågelys om natten i bygning 1 og bygning 4. Der er tale om et skumringsrelæ, der tænder når der ikke er lys nok udenfor.

Logistikken i forbindelse med fodring er indrettet, så afstanden giver færrest muligt driftstimer, hvilket minimerer energiforbruget.

I markbruget udføres der så vidt muligt flere arbejdsopgaver på én gang.

Varmen fra mælkekøleanlægget bruges til opvarmning af drikkevand til dyrene samt til opvarmning af vaskevand til malkeanlægget.

Staldvarmen fra bygning 3 bruges til gulvvarme i stuehus samt til delvis opvarmning af vand i stuehuset.

Ansøger har ikke yderligere forslag til energibesparende foranstaltninger. Det er vurderet, at andre energibesparende foranstaltninger ikke giver en energimæssig (og dermed miljømæssig) gevinst, der står mål med initialinvesteringen.

BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarer referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Men det vurderes, at ejendommen lever op til BAT mht. energiforbrug.

Vand

Tabel 6: Skønnede forbrugsmængder:

Type	Forbrug før	Forbrug efter
Drikkevand	4.500 m³	6.500 m³
Rengøring af malkestald og drikkevandsspild	420 m³	550 m³
Rengøring af landbrugsmaskiner	5 m³	5 m³
Markvanding	31.000 m³	31.000 m³

Vand stammer fra Hellevad Vandværk. Markvanding stammer fra markboring.

Vandbesparende foranstaltninger

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Der er installeret drikkekar med stor vandoverflade, hvilket mindsker drikkevandsspildet.

Da vand stammer fra Hellevad Vandværk opgøres forbruget som minimum årligt.

Maskiner vaskes med højtryksrenser.

Der sker genindvinding af vand fra køling af mælketanken. Varmen fra kølingen af mælken bruges både til opvarmning af drikkevand til dyrene samt opvarmning af vaskevand til malkeanlægget. Efter skylning af mælketank bruges 2/3 af vandet til rengøring af malkestald.

Et eksempel på et vand- og energibesparende mælkeanlæg ses i tegning 1.

Tegning 1: Eksempel på kredsløb for genindvinding af vand.

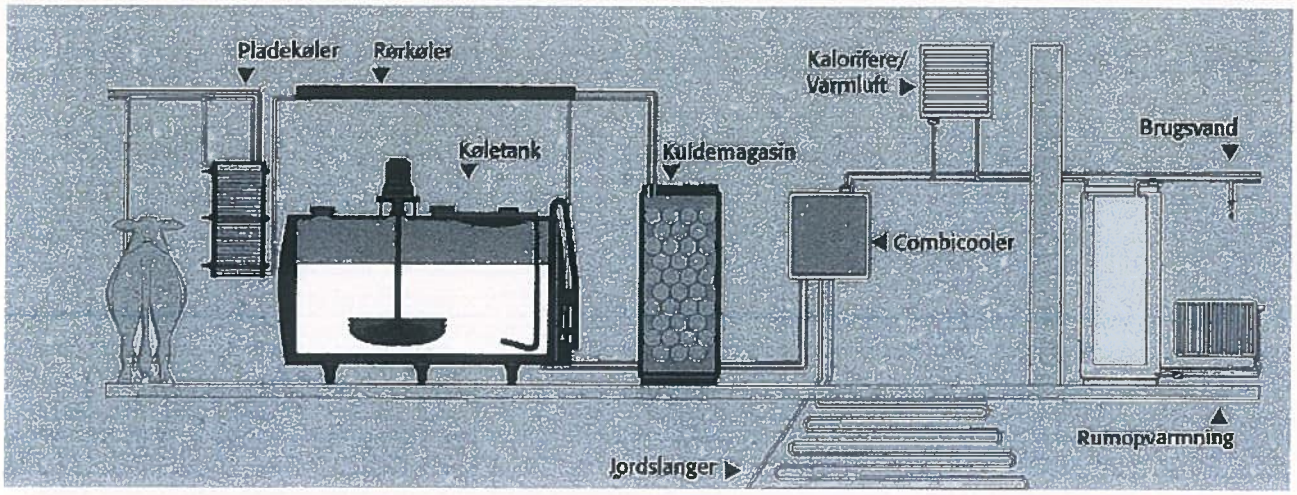

For supplerende information om mælkekøleanlæg se evt.:
http://www.lr.dk/bygningerogmaskiner/informationsserier/energikat/e_maelke.pdf

Ansøger har ikke yderligere forslag til vandbesparende foranstaltninger. Det er vurderet, at andre vandbesparende foranstaltninger ikke giver en vandbesparende (og dermed miljømæssig) gevinst, der står mål med initialinvesteringen.

BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarer referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Døde dyr

Døde dyr opbevares uden for den nordøstlige ende af kostalden. De døde dyr er placeret over jordniveau på betonspalter. De døde dyr kan ikke ses fra offentlig vej.
DAKA afhenter døde dyr efter aftale.

Fast affald

Fast affald vil typisk inkludere elementer som tom emballage fra vaskemidler, skyllemidler, fodermineraler, gummihandsker, plasthandsker, vat, papir, pap og plast fra emballage, overdækningsplast, lysstofrør, elpærer, papir, medicinrester, emballage fra medicin og andre medikamenter (ormekur, fluestrips osv.). Affald der kan genbruges, bortskaffes så vidt muligt til genbrug.

Maskiner køres til service hos lokal smed/mekaniker i Klovtoft, hvorfor der ikke opbevares spildolie, filtre eller blyakkumulatorer på ejendommen.

Affaldet vil typisk kunne opdeles i nedenstående:

Tabel 7: Fast affald

Affaldstype	Opbevarings-sted	Transpor-tør	Modtageanlæg	EAK-kode	ISAG-kode
Olie- og kemika-					

lieaffald:					
Spildolie	Haves ikke	Smed/mekaniker i Klovtoft	Smed/mekaniker i Klovtoft	13.02.08	06.01
Olie- og brændstoffiltre	Haves ikke	Smed/mekaniker i Klovtoft	Smed/mekaniker i Klovtoft	16.01.07	06.05
Blyakkumulatorer	Haves ikke	Smed/mekaniker i Klovtoft	Smed/mekaniker i Klovtoft	16.06.01	05.99
Rester af bekæmpelses-midler	Haves ikke			20.01.19	05.12
Spraydåser	Værksted	Transporterer selv	Kommunal containerplads/ genbrugsplads (farligt affald)	15.01.10	23.00
Medicin	Tankrum	Dyrlæge	Dyrlæge står for bortskaffelsen	18.02.08	05.13
Kanyler i særlig beholder	Tankrum	Dyrlæge	Dyrlæge står for bortskaffelsen	18.02.02	66.00
Batterier – alle typer	Stuehus	Transporterer selv	Kommunal containerplads/ genbrugsplads (farligt affald)	20.01.33	77.00
Fast affald:					
Lysstofrør og elsparepærer	Værksted	Transporterer selv	Kommunal genbrugsplads (farligt affald)	20.01.21	79.00
Jern og metal	Vestside af bygning 2	Willy Schmidt, Toftlund	Willy Schmidt, Toftlund	02.01.10	56.20
Diverse brændbart (Overdæknings-plast, forurenet papir, forurenet pap, forurenet plast)	800 L container	Henning Sejer	Henning Sejer	Afhængig af indhold	19.00
Tomme medicinglas	Tankrum	Dyrlæge	Dyrlæge står for bortskaffelsen	15.01.07	51.00
Paller	Maskinhus	Forhandler i retursystem		15.01.03	62.00
Asbestplader	Haves ikke			17.06.05	75.00
Rent papir, pap og plastfolie	Maskinhus	Transporterer selv	Kommunal container-		

			plads (genanven-delse)		

Det er ikke muligt at opgøre mængderne i ovenstående tabel, da det over den 8-årige godkendelsesperiode vil afhænge af mange variable lige fra klima, udbytter i marken, sygdom i besætning, modernisering af produktionen eller leverandørskift af produkter anvendt i produktionen.

Affald opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativer.

Der foretages ikke afbrænding af affald på ejendommen. Det gælder dog ikke afbrænding
af affald, der er tilladt i medfør af kommunernes affaldsregulativ (haveaffald og skovaffald).

Der haves en container på 800 L. Den tømmes ugentlig af Henning Sejer.

Management

Der lægges stor vægt på godt management og god staldhygiejne. Ved at strø godt i sengebåsene og give rigeligt med strøelse ved dyr på dybstrøelse, skabes et tilpas miljø ved dyrene.

Ansøger har sundhedsrådgivning med sin dyrlæge 1 gang månedligt, for at optimere management og sundhed i besætning.

Der føres journal over forbrug af uorganisk gødning og husdyrgødning på markerne i form af mark- og gødningsplan, som endvidere bruges til planlægning af kommende sæsons spredning.

Der føres ikke løbende journal over vand- og energiforbrug samt spild, men vand- og energiforbrug opgøres årligt i forbindelse med regnskabet.

Der er udarbejdet en beredskabsplan, så forholdsregler i forbindelse med rørbrud, uheld med gylle, brand mv. er beskrevet. Anlægget efterses dagligt for utætheder mv., og der foretages service på anlæggene løbende efter behov.

Der er ikke udarbejdet egentlige planer for reparation og vedligehold. Der foretages daglige tjek og løbende service på anlæggene.

Der er udover ansøger ansat 2 medarbejder på bedriften. Der er ikke udarbejdet uddannelses- og træningsprogrammer for ansatte. De ansatte kommer dog med på relevante kurser og deltager i relevante møder i landboforeningerne. De ansatte vil dog få en grundig oplæring/uddannelse, såfremt der indkøbes nye maskiner eller anvendes ny teknik på ejendommen. De ansatte vil ligeledes få introduktion (uddannelse) i beredskabsplanen.

Gyllen udbringes så vidt muligt ikke på søndage og helligdage, og der køres så vidt mulig ikke op til beboelsesejendomme på lørdage.

BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarer referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion. På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor management.

Egenkontrol

Der føres ingen skriftlig opgørelse over egenkontrol (bortset fra logbog over flydelag på gyllebeholderne). Ejendommen leverer mælk til Arla og følger derfor Arlagårdens retningslinier. Ejendommen får ca. hvert tredje år besøg fra Arlagården. Hver anden dag kommer der en oversigt fra mejeriet over den leverede mælks kvalitet. På denne måde holdes besætningens sundhed overvåget.

EDB er et vigtigt redskab der anvendes dagligt til overvågning af malkekvægsbesætningen og driften. F.eks. er tildelingen af kraftfoder styret af EDB. Der vil ligeledes være ydelseskontrol 11 gange årligt.

Der føres journal over placering af markstakke, hvis der bliver behov for at lægge husdyrgødning eller foder i markstak. Det tilstræbes dog at dybstrøelsen køres direkte ud, og nedpløjes umiddelbart herefter. Det tilstræbes ligeledes at alt grovfoder opbevares i plansiloanlægget.

Der tages analyser af grovfoderet, når det er lagt i stak. Ud fra analyserne sammensætter og afstemmer fodringskonsulenten foderplanerne.

Der laves mark- gødningsplan årligt, og ud fra denne laves en sprøjteplan, hvor mængde og type af pesticid, der anvendes/anbefales bliver noteret. Når behandlingerne er foretaget, noteres dette i en journal.

Der føres logbog over gyllebeholdernes flydelag osv., og der noteres når, der køres gylle ud, hvor flydelaget brydes. Der kontrolleres om flydelaget gendannes, ellers reetableres dette.

Ved det daglige opsyn og fastlagte rutiner, overvåges dyr, anlæg og diverse installationer og andet materiel. Slidte dele repareres eller udskiftes løbende. Det tilstræbes at udskifte dele på anlæg og maskiner med nyere dele, der hører under betegnelsen BAT (bedre tilgængelig teknik), såfremt udskiftningen kan ske uden supplerende miljøgodkendelse. Maskinparken holdes endvidere med service, reparationer samt evt. udskiftninger efter behov.

Herudover er der en række andre faste procedurer:

- Ved pumpning af gylle tjekkes først om der er plads.
- Der er sundhedsrådgivning af besætningen månedligt, der er med til at forøge sundheden i besætningen og dermed er der færre døde dyr.

- Autoriseret elinstallatør laver eftersyn på ejendommens el-installationer hvert 5. år.
- Gyllepumpning overvåges.
- Pulverslukkere kontrolleres efter forskrifterne.
- Serviceeftersyn på maskiner, malkeanlæg overholdes.
- Slid på gummiskrabere kontrolleres jævnligt.

Ansøger har ingen yderligere forslag til egenkontrol.

Ansøgt anlæg – Ejendomme

Anlæggets navn: Kallemose

Ejendomsnummer: 5800008669

CVR/P nummer:

CVR-nr.: 14002332
P-nummer: 1000663539
CHR-nr.: 48033

Spildevandsmængde

Tabel 8: Spildevandsmængde

Spildevandstyper	m³ /år før udvidelse	m³ /år efter udvidelse	Afledes til
Rengøringsvand, drikkevandsspild mv.	420 m³	550 m³	Gyllebeholder
Vaskevand fra vaskepladser	5 m³	5 m³	Separat beholder
Regnvand tilledt separatbeholder fra vaskeplads og plansiloer.	- m³	1.106 m³	Separat beholder
Overfladevand til gyllebeholder fra befæstede pladser og regnvand i beholdere	1.498 m³	698 m³	Gyllebeholder
Tagvand	2.150 m³	2.150 m³	Rødå, nedsivning eller til terræn.

Mængden af rengøringsvand til vask af stalde og drikkevandsspild er skønnet ud fra normtal. Der er regnet med 3.000 L rengøringsvand og 100 L drikkevandspild for køer og 300 L drikkevandsspild for ungdyr årligt.

Spildevandet fra bedriften består primært af vand fra tank- og teknikrum, vaskevand, drikkevandsspild. Spildevandet ledes til gyllebeholder.

Overfladevand fra ensilageplads og vaskeplads ledes til separat beholder på ca. 1000 m3.

Vand fra vask af malkeanlæg indeholder rengøringsmidlerne GR Super og Cidmax. Begge rengøringsmidler er fra firmaet Delaval. Der anvendes almindelig opvaskemiddel til generel rengøring. Højeste fareklassificering er C, ætsende. De nævnte midler vil kunne blive ændret jf. den generelle udvikling og markedsmekanismer.

Generelt vaskes alle mobile maskiner ca. 2 gange om året (traktor, minilæsser mv.). Mængden af spildevand herfra vurderes maksimalt til at være 5 m^3 pr. år.

Spildevand tilledt gyllebeholder

Spildevandsmængden tilledt gyllebeholderen vil være ca. 703 m3 afhængigt af nedbørsmængde. Dertil mængden af rengøringsvand m.m. der indgår som en del af gyllen.

Se endvidere punktet "Spildevandsmængde".

Spildevand afledning

Se punktet "Spildevandsmængde".

Transport

Det forventes, at virksomheden kan overholde Miljøstyrelsens vejledende støjgrænser.

Tabel 9: Transport

Transporter	Før udvidelse			Efter udvidelse		
	Antal/ år	Kapacitet pr. transport	Transport-middel	Antal/ år	Kapacitet pr. transport	Transport-middel
Kraftfoder	20	1-32 tons	Lastvogn	20	1-32 tons	Lastvogn
Halm	3	1-28 minibig-baller	Lastvogn	5	1-28 minibig-baller	Lastvogn
Majs og græs	150	1-40 m3	traktor	150	1-40 m3	traktor
Sækkevare, samt bigbags	2	1-20 tons	Lastvogn	2	1-20 tons	Lastvogn
Fyringsolie	2	1-1.225 L	Lastvogn	2	1-1.225 L	Lastvogn

Dieselolie	3	1-1.200 L	Lastvogn	4	1-1.200 L	Lastvogn
Afhentning af døde dyr	12	1-5 stk	Lastvogn	13	1-5 stk	Lastvogn
Afhentning af dyr til slagtning	20	1-3	Lastvogn	20	1-3	Lastvogn
Flytning af dyr	-	1-15	Lastvogn	20	1-10	Lastvogn
Afhentning af tyre-kalve	20	1-10	Lastvogn	20	1-10	Lastvogn
Afhentning af mælk	183	1-18 tons	Lastvogn	183	1-33 tons	Lastvogn
Husdyrgødning	150	1-25 tons	Gyllevogn	170	1-25 tons	Gyllevogn
Dybstrøelse	10	1-10 tons	Traktor	13	1-10 tons	Traktor
Pladsvand fra vandbeholder	0			50	1-25 tons	Gyllevogn
Affald	52	1-800 L	Lastvogn	52	1-800 L	Lastvogn
Transporter i alt	627			724		

Antallet af transporter er skønnede.

Antallet af transporter er skønnede.

Adgangen til ejendommen sker ad Stamplundvej. Nærmeste nabo berøres ikke meget af trafikken til og fra ejendommen, men der er boliger tæt på, der kan blive berørt af trafik til og fra ejendommen fra offentlig vej.

En del af gylletransporterne foregår ad interne markveje, dette er især arealerne beliggende tæt på anlægget. Ved kørsel på offentlig vej passeres enkeltbeboelser, samlede bebyggelser og byer. Samlet bebyggelse og byer gælder kun for de to arealer, der er placeret syd for Øster Højst i Tønder kommune. Gyllen udbringes med 25 tons nedfælder, mens dybstrøelsen udspredes med en 10 tons møgspreder. Det er maskinstationen der står for udbringning af husdyrgødning.

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, som strækker sig fra 15. februar til og med september måned. Udbringningen forventes at tage 8-10 dage fordelt over året og foregår primært i dagtimerne.

Mælken afhentes hver anden dag og det fortsætter uændret efter udvidelsen.

Antallet af transporter med foder stiger begrænset, da der fremadrettet vil transporteres mere indkøbt foder pr træk. Kraft- og proteinfoder mm. leveres normalt i dagtimerne, mens grovfoderet lægges i stak i løbet af vækstsæsonen, som strækker sig fra maj til oktober. Ved udvidelsen vil alt grovfoder blive lagt i plansilo og markstak ved slæt (græs) og majssnitning. Der ensileres 3-5 gange årligt, afhængig af antal slæt græs der tages. Kraftfoderet blæses ind i siloerne, der er placeret udenfor bygningerne, og der kan forekomme mindre støvgener ved dette.

Der kan forekomme støv og støjgener i forbindelse med indkøring af halm. Der er dog ingen gener udenfor ejendommen, når halmen er bragt i hus.

Hvorvidt f.eks. fodertransport og afhentning af mælk passerer tætbeboede områder, afhænger af den rute, som hhv. foderfirma / chauffør og mejeri vælger. Dette ligger udenfor ansøgers indflydelse.

Den væsentligste gene ved transporter til og fra ejendommen, vil være støj. Der vil i det omfang det kan lade sig gøre tages hensyn til dette ved at undgå kørsel uden for normal arbejdstid.

Størsteparten af transporterne sker indenfor normal arbejdstid (ml. kl. 7 og 17), mens der i forbindelse med høst og udkørsel af gylle vil foregå transporter i aftentimerne. I slutningen af høsten vil der kunne foregå høstarbejde om natten.

Alt i alt skønnes det, at de ekstra transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for de omkringboende.

Se bilag vedr. kørselsruter med gylle til harmoniarealer.

Risici

Redegørelse for mulige uheld

Generelt er anlægget og arbejdsgange tilrettelagt bl.a. med henblik på at minimere risiko for uheld og udslip af gylle og kemikalier.

Der er dog altid en lille risiko for gylleudslip i forbindelse med udkørsel og pumpning fra stald til beholder.

Der er ingen pumpe på beholderne og indløbet er dykket. Pumpning af gylle fra fortank til gyllebeholder sker ved traktorpumpe og under opsyn. Der pumpes ca. 2 gange månedligt. Det tjekkes løbende, om der er plads i beholderen.

Udkørsel af gylle foregår med en pumpefunktion på gyllevognen, som er traktordreven. Der er flyder på gyllevognen, hvilket forhindrer overløb og minimere risikoen for udslip. Desuden styres pumpen fra førerhuset i traktoren, hvilket bevirker at der vil være en person tilstede som holder øje med pumpningen.

Det er maskinstation der står for udkørsel af gyllen, så de vil være tilstede med alt deres grej til at minimere skadens omfang, såfremt der sker en skade. Ved evt. uheld vil der tilkaldes hjælp hos kommunes beredskab.

Den eksisterende gyllebeholder på 2.200 m3 har pejlebrønd som bl.a. inspiceres i forbindelse med tømning af gyllebeholderne. Pejlebrøndens primære formål er at tjekke grundvandsstanden, så beholderen ikke tømmes i niveau under grundvandsstand, idet tømning under grundvandsstand vil kunne forårsage brud på gyllebeholderens bundplade og dermed utæthed.

Skulle uheldet være ude og gyllen løber ud ved fx utætheder i gyllebeholderne, vil en del af gyllen teoretisk set kunne løbe ud på marken nord for beholderen og i værste

fald videre til Rødå nord for gyllebeholderne. På grund af terrænet skal der ske et stort udslip for at gyllen når Rødå. Det vurderes derfor, at der kun er en minimal risiko for udslip til vandmiljøer.

Gyllebeholderne er omfattet af tiårsbeholderkontrolordningen og eventuelle fejl og mangler udbedres løbende.

Det kan selvfølgelig ikke garanteres, at der ikke kan ske uheld, så en gyllevogn vælter eller der kommer skybrud efter gylleudbringning. Generelt køres der hensigtsmæssigt og vejret vurderes før udbringning, så sandsynligheden for disse uheld er meget små. Hvis en gyllevogn vælter – eller en gyllebeholder sprænger – eller der sker overfyldning af beholder trods faste procedurer om tjek af kapacitet før overpumpning – vil opsamling af gylle øjeblikkeligt blive iværksat og beredskabet tilkaldt.

Vand

I den daglige drift kan der være risiko for at vandrør sprænger og ved sådan et uheld afbrydes vandforsyningen på hovedhanen. For at undgå frostsprængning af vandrør, er der etableret cirkulation på vandrørene ind i bygning 1 og bygning 4.

Olie

Olietanken er opstillet i bygning 4. Tankene har automatisk påfyldningsstop ved fuld brændstoftank.

Sandsynligheden for driftsforstyrrelser og uheld i forbindelse med ovennævnte risici, forventes at være meget lille.

Minimering af risiko for uheld

Se "Redegørelse for mulige uheld".

Minimering af gene ved uheld

Se "Redegørelse for mulige uheld".

Støjkilder

Beskrivelse af støjkilder

Tabel 10: Støjkilder

Støjkilde	Placering	Driftstid
Malkning	Kostald	Kl. 5-8 og kl. 16-19
Ventilation i bygning 3	2 afkast i kip	Døgnet rundt, men det er temperaturafhængigt.
Vakuumpumpe / malkeanlæg	Ved udendørs mælketank	I forbindelse med malkning
Afhentning af mælk		Hver anden dag kl. 13
Køling af mælketank	Ved udendørs mælketank	Døgnet rundt, men det er temperaturaf-

		hængigt.
Pumpning af gylle	Fortanke ved kostald og de to ungdyrstalde	7 timer/månedligt
Gyllekørsel	Se tegning over kørselsruter	Vækstsæson, kl. 8-20
Ensilering	Plansiloer	Vækstsæson kl. 8-20
Transport af dyr		8 t pr. mdr., dagtimer
Håndtering af foder	Ensilagesilo og markstakke	Kl. 9-11

Køerne fodres med et automatisk foderanlæg 8 gange dagligt. Der blandes foder en gang dagligt. Kvierne fodres to gange dagligt. Håndtering og blanding af foder foregår på plansiloerne udenfor. I forbindelse med dette kan der forventes maskinstøj, men det vurderes ikke at være til gene for naboer.

Ensilering af slæt græs, foregår fra maj til september/oktober. Majs ensileres i perioden september til november. Der vil forekomme støj, når det bliver lagt i plansiloerne, men det bestræbes at ske i dagtimerne, så det ikke vil være til gene for naboer. Halm køres ind i perioden juli til september og der kan ligeledes komme støj og støvgener. Halmindkøring bestræbes ligeledes at ske i dagstimerne af hensyn til naboer. Det vurderes dog, at der ikke vil være støvgener udenfor ejendommen.

Indblæsning af foder i kraftfodersiloerne medfører også støj. Det er vurderet, at der indblæses foder ca. 20 gange på årsbasis.

I bygning 3 er der 2 ventilatorer. Disse er tændt året rundt, men er temperaturstyrede og anvendes primært i sommerperioden, når det er varmt. I de øvrige stalde anvendes naturlig ventilation.

Gyllen udbringes i planternes vækstsæson, som strækker sig fra februar til og med september måned. Udbringningen forventes at tage 8-10 dage fordelt over året. Dybstrøelsen udbringes fremadrettet 1-2 gange årligt fra markstak.

Der vil også foregå markarbejde i sæsonen fra februar til november, hvor der kan forekomme støj. Det vil dog tilstræbes, at dette kommer til at foregå i dagstimerne. Derudover er der daglige transporter til og fra ejendommen, som primært foregår i hverdagene mellem kl. 8 og 16, men der vil dog forekomme transporter uden for dette tidsrum.

Generelt vil støjen fra produktionen ikke være til gene udenfor ejendommen, og det vurderes, at der ikke vil være problemer mht. til støj i forbindelse med udvidelsen.

Driftsperiode for støjkilder

Se "beskrivelse af støjkilder".

Tiltag mod støjkilder

Der er ikke foretaget særlige tiltag for at dæmpe støjkilder. Dette er ikke skønnet nødvendigt, da de primære støjkilder er placeret så langt væk fra nærmeste nabo som muligt.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1984 (Måling af ekstern støj fra virksomheder), angives følgende grænser for tilladelig støjbelastning:

Hverdage:	07.00-18.00	55 dB (A)
Lørdage:	07.00-14.00	55 dB (A)
Hverdage:	18.00-22.00	45 dB (A)
Lørdage:	14.00-22.00	45 dB (A)
Søndage:	07.00-22.00	45 dB (A)
Alle dage:	22.00-07.00	40 dB (A)

Disse niveauer gælder målt i skel ved nærmeste nabobeboelse.

Da støjen aftager eksponentielt med afstanden til lydkilder, er der ingen problemer med at overholde Miljøstyrelsens vejledning.

Støj foranlediget af markdriften er ikke medtaget i redegørelsen, idet denne ikke er påvirket af den ansøgte udvidelse.

Virksomhedens bidrag til trafikstøjen i området vurderes at være begrænset i forhold til den samlede trafikbelastning og ændres ikke væsentlig som følge af ansøgningen.

Skadedyr

Generel bekæmpelse af skadedyr

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse som minimum i overensstemmelse med de nyeste retningslinier fra Statens Skadedyrlaboratorium.

Opbevaring af foder sker på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter m.v.).

Fluegener

I varme perioder vil fluer kunne forekomme. Klækning af fluelarver er temperaturafhængig og sker især i gødningsmåtten hos småkalve, samt i efterladte foderrester. Bekæmpelse af fluer sker ved hyppig udmugning hos småkalve i sommerperioden og ved god renholdelse omkring foderbord og foderlager. Derudover sprøjtes/vandes der efter behov for at forhindre klækning af fluelarver.

Rottebekæmpelse

Tilmeldt kommunal rottebekæmpelsesordning.

I øvrigt holdes ejendommen ryddelig og evt. foderspild m.v. opsamles med det samme, så risikoen for tilhold af rotter minimeres.

Kemikalier

Pesticider og sprøjteudstyr

Pesticider haves ikke, da nabo står for sprøjtning.

Påfyldning samt rengøring varetages derfor også af naboen.

Hvis ansøger skulle begynde at stå for sprøjtning igen, vil vask af marksprøjte og traktor, der kan have været anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler eller andet, ske på vaskeplads med opsamling til beholder, eller på det areal, hvor plantebeskyttelsesmidlet er blevet udbragt. Uvasket sprøjte eller traktor, der har været anvendt til udbringning af plantebeskyttelsesmidler, placeres på behandlet areal, vaskeplads med opsamling til beholder eller anden beholder, eller under tag. Indvendig vask af sprøjte sker med spuledyser,

Tapsteder, som benyttes til påfyldning og vask af sprøjter, vil være forsynet med kontraventil og vandur eller lignende installation, der forhindrer overløb ved opfyldning af tanken. Der er ved påfyldning af sprøjter ikke direkte kontakt mellem vandslange monteret på tapstedet og væsken i sprøjten.

Vaskepladsen er befæstet, så der ikke sker nedsivning i jorden eller afstrømning til det omgivne område. Påfyldning af plantebeskyttelsesmidler vil ske på vaskeplads med opsamling til gyllebeholder eller anden beholder, eller på det areal, hvor plantebeskyttelsesmidlet skal udbringes.

Såfremt et udendørs areal, hvorpå der udbringes plantebeskyttelsesmidler, anvendes til påfyldning eller vask, vil der inden for en vækstsæson benyttes et nyt område ved hver påfyldning og ved hver vask.

Oplag af olie og kemikalier

Der er kun en dieseltank på ejendommen, som står på fast bund i bygning 4. Den er på 1.200 L og er opsat i 2008. Påfyldningen sker tæt ved tanken og på fast bund.

Tabel 11: Oplag af olie

Olietanke:	Volumen	Fremstillingsår	Tanknr.	Godkendelsesnr.
Dieselolietank i bygning 4	1.200 l	2008		
Fyringsolie mellem stuehus og bygning 2	1.225 l	2006	R1225	55-5820

Der opbevares normalt ikke spildolie på ejendommen, da olieskift på maskiner foretages ved serviceeftersyn hos mekaniker.

Kemikalier og vaskemidler, som anvendes til rengøring og vask af malkeanlægget opbevares i teknikrummet ved malkestalden.

Tabel 12: Oplag af sprøjtemidler, kemikalier og medicin.

Type	Opbevaringssted	Mængder pr. år	Oplagret mængde
Bekæmpelsesmidler	Maskinhus	20 L	5 L
Kunstgødning	Halmlade	20 tons	20 tons
Smøreolie	Maskinhus	20 L	60 L
Medicin	Servicebygning	12 L	200 ml
Kemikalier (rengøring)	Servicebygning	1.000 L	600 L

Foderopbevaring

Ensilage og foderopbevaring

I den nuværende situation opbevares græs- og majsensilage i plansiloanlæggene udenfor samt i markstakke.

Plansiloerne til ensilage er indrettet med 1,25 og 1,8 m betonmure, fast bund og afløb til ny beholder. Ensilagen holdes endvidere overdækket med plastik og dæk.

Det er ønsket, at ensilagevandet fra plansiloerne opsamles i en separat beholder, således at det kan køres ud hele året rundt.

Der bliver maksimalt opbevaret 2.300 m3 ensilage pr år i plansiloanlægget. Ensilagen opbevares i eksisterende plansiloer på ca. 1.300 m2. Derudover opbevares ca. 2.500 m3 i markstakke.

Øvrige fodermidler, kridt og mineraler osv. opbevares i bygning 4 samt ved blandingsanlægget i bygning 1. Dette leveres i sække på paller.

Uden for bygningerne er der endvidere placeret fire siloer, som i alt kan rumme 40 tons kraftfoder.

Håndtering af ensilage vil ske således at eventuelle lugt- og fluegener for nabobeboelser minimeres. Endvidere vil håndteringen sikre, at risiko for tab af næringsstoffer til omgivelserne minimeres.

Ensilagestakke, der ikke placeres på fast bund med afløb til opsamlingsbeholder, vil de højst være placeret på samme sted i 12 måneder. Der vil derefter gå 5 år, før ensilagen igen placeres på samme sted.

Der kan forekomme støv ved aflæsning af fodermidler der leveres i løs vægt, og ligeledes kan indblæsning af foder i siloer give anledning til mindre støjgener. Der forventes dog ikke nogle gener af denne art udenfor ejendommen.

Diverse

Lysforhold

Generelt er behovet for kunstig lys i bygningerne lavt, da er et højt naturligt lysindfald gennem kip og de åbne sider/ender i staldene.

Intensiteten i stalden er ca. 100 lux i køernes opholdzone. I malkegraven er der alm. lysstofrør, men her er intensiteten højere. Der tændes normalt lys ved opstart af malkning, ca. kl. 5.00. Afhængig af årstid og lysforhold udenfor er der lys frem til kl. 8-9 om morgenen. Om eftermiddagen tændes lyset igen og tidspunktet er afhængig af malkningen. Uden for disse tidsrum vil der kun være tændt vågelys (styret af et skumringsrelæ). Disse tidspunkter ændres måske afhængig af malkerutiner, men det tilstræbes at der er lys i stalden ca. 16 timer i døgnet, for at holde køernes mælkeproduktion oppe både i nudrift og i ansøgt drift.

Armaturer i ungdyrstalden er ligeledes almindelige lysstofrør og intensiteten i stalden er også ca. 100 lux. I bygning 3 vil der være tændt lys fra aktivitet om morgenen til om aftenen, hvor det slukkes og erstattes af vågelys. I bygning 4 er der et skumringsrelæ, hvorfor lysmængden vil være afhængig af årstid og lysforhold udenfor.

Et godt lys i stalden har både direkte og indirekte betydning for dyrene. Det er en følge af, at dagslængden (også den kunstigt etablerede) er den ydre stimulans, der via hormoner styrer/synkroniserer dyrenes seksualadfærd og reproduktion.

Til malkekøer anbefales belysningsstyrken under arbejde med køerne til 100 lux, dog 200 lux i kælvningsbokse samt malkestald

FarmTest viser, at selv med fuld elektrisk belysning er lysstyrken i de fleste stalde for svag til at nå det anbefalede niveau på mindst 100 lux. Det er vigtigt, at lysstyrken er tilstrækkelig for, at køerne har gavn af lyset. For optimal mælkeproduktion og reproduktion har flere forsøg vist, at malkende køer skal have 16-18 timers lys og 6-8 timers mørke i døgnet.

Mælkeydelsen kan påvirkes ved at ændre antallet af timer med lys til malkekøer. 16 timers lys giver fx 3,3 kg mere mælk om dagen end 8 timers lys.

I maskinhuset og foderladen består belysningen ligeledes af lysstofrør, som kun er tændt, når der er behov, og som regel kun i løbet af dagen.

Der kan forekomme dage, hvor der er behov for lys udover disse tidsrum, f.eks. ved akut behov for dyrlæge hjælp eller andre akutte situationer. Derudover kan der i forbindelse med høst forekomme behov for lys efter solnedgang.

Det vurderes dog, at lyset fra ejendommen ikke vil være til gene for naboer.

Foranstaltninger ved ophør af produktion

Hvad angår ophør af driften af husdyrbruget vil der blive sikret, at de nødvendige foranstaltninger for at undgå forureningsfare foretages, og at stedet bringes tilbage i tilfredsstillende tilstand.

Gyllekanaler tømmes. Gyllebeholdere vil ligeledes blive tømt medmindre de udlejes. Såfremt der på ophørstidspunktet måtte være gyllebeholdere, der er opført uden tilknytning til det hidtidige bebyggelsesareal, vil gyllebeholderen blive fjernet, når den ikke længere er i drift.

Evt. overskudsfoder vil blive afhændet til destruktion.

Evt. fjernelse af bygninger vil foregå efter forskrifter om sortering af byggeaffald.

Forurenende dele på malkeanlæg fjernes, herunder kemikalier til desinfektion og vask. Olie/spildeolie fra pumper fjernes.

Rengøring desinficering

Kalvehytterne tømmes 2 gange om måneden. Boksene tømmes og køres på møddingsplads og videre i markstak.

Dybstrøelsesafdelingen ved køerne udmuges efter behov og køres i markstak, hvis det er komposteret og har et tørstofindhold over 30 %. Er det ikke tilfældet opbevares det på møddingsplads.

Malkeanlægget vaskes 2 gange dagligt.

Foderbord rengøres ugentligt.

Se under punktet spildevandsmængde.

Foderoplysninger

Bedriftens forbrug af foderstoffer til køer og opdræt er ca. 300 tons kraftfoder pr. år i nudriften. Efter udvidelsen vil der anvendes ca. 375 ton kraftfoder pr. år, således at foderforbruget stiger, med 20 %. Andelen af grovfoder og halm stiger tilsvarende med ca. 20 %. Hovedsageligt produceres al grovfoder på ejet og forpagtet jord, mens halm indkøbes. Der kan forekomme indkøb af grovfoder.

BAT inden for kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarer referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion.

Foder til kvæg består af ca. 50-60 % hjemmeavlet grovfoder, hovedsageligt majs og græs, samt indkøbt tilskudsfoder i form af færdigblandinger alene eller i kombination med forskellige råvarer som f.eks. sojaskrå, rapsprodukter, korn, roepiller m.m. Fo-

derplanen afstemmes med en mineralblanding for at tilgodese kreaturernes behov for næringsstoffer.

Fodersammensætningen afstemmes i forhold til dyrenes biologiske behov (kalv, kvie, malkende ko, goldko, slagteko og evt. slagtekalv). For at opnå så præcis en næringsstofsammensætning som muligt, udtages der analyser af grovfoderet, som ligger til grund for sammensætning af det indkøbte foder. Optimeringen af foderplanen sker bl.a. på protein, så overforsyning såvel som underforsyning undgås. Overforsyning med protein medfører en belastning på miljøet, men det overbelaster også koen.

På mineralsiden kan der ud fra bedriftens aktuelle grovfoderanalyser af mineralstofproducenten udarbejdes specielt sammensatte mineralblandinger, der opfylder normerne til dyrenes behov for alle mikro- og makromineraler, heriblandt fosfor, samt vitaminer. Ansøger er interesseret i, at ovenstående er i orden, da ubalance i foderets sammensætning betyder forringelse af foderudnyttelsen og dermed forringelse af det økonomiske udbytte.

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normtal. Der indtastes ingen oplysninger om foder i ansøgt drift, da der ikke ønskes unødige restriktioner på disse områder.

På baggrund af ovenstående vurderes det, at ansøger bruger BAT indenfor fodring.

Gødningsopbevaringsanlæg

Tabel 13: Gødningsopbevaringsanlæg

Anlæg	Kapacitet i m³	Opførelsesår	Overdækning	% før	% efter
Gyllebeholder	1.500	1992	Nej	41	41
Gyllebeholder	2.200	2005	Nej	59	59
Eksisterende kanaler og fortanke	800				
I alt	4.500			100	100

Den lille gyllebeholder er godkendt i 2002. Beholderne er 4 m dybe og ca. 1,5 m over jordniveau. Begge beholdere ligger i forbindelse med de eksisterende bygninger og passer derfor ind i landskabet.

Der opbevares kun husdyrgødning fra ejendommen i gyllebeholderen. Der henvises i øvrigt til punktet " Spildevand tilledt gyllebeholder".

Af årsproduktion køres ca. 65 % direkte ud, hvilket svarer til ca. 79 tons. De resterende 42 tons fordeles som udgangspunkt som nedenstående.

Tabel 16: Gødningsopbevaringsanlæg til dybstrøelse

Anlæg	Kapacitet i m³	Afløb til	Opførelsesår	Overdækning	% før	% efter
Møddingsplads/gyllebeholder	34	Gyllebeholder		nej	80	80
Markstak	8			ja	20	20
I alt	42				100	100

Tabel 17: Husdyrgødning

Stald nr.	Staldtype (gulvtype)	Husdyrgødning (fast/flydende)	Mængde (m³) Før	Mængde (m³) Efter
1	Sengestald med spalter	Flydende	2.645	3.367
1	Dybstrøelse	Fast	77	77
3	Sengestald med spalter	Flydende	149	84
4	Dybstrøelse	Fast	21	38
4	spalter	Flydende	233	-
10	Kalvehytter	Fast	-	6

Tabel 18: Dyreholdet

Stald nr.	Dyrehold	Staldsystem (gulv- og udmugningssystem)	Vægt/alder	Stipladser (antal individer)	DE
1	Malkekøer	Sengebåse og spalter		158	210,87
1	Malkekøer	Dybstrøelse		5	6,67
3	Kvier	Sengebåse og spalter	22 - 24 mdr	13	7,92
4	Kviekalve	Dybstrøelse	0 - 3 mdr	20	4,90
10	Tyrekalve	80	40-55 kg	10 (80)	0,78

Bedste tilgængelige opbevaringsteknik

Gyllebeholderne holdes overdækket af et flydelag af lette partikler (halm fra strøelse eller tilført snittet halm). Flydelaget reducerer fordampningen og dermed lugtafgivelsen til et minimum.

I henhold til normtal medfører den ønskede produktion følgende mængder husdyrgødning på årsbasis:

Tabel 14: Gødningsopbevaringskapacitet af gylle
(Ton pr. dyr stammer fra Landbrugets Byggeblade arkivnr. 95.03-03)

Dyr	Antal	Ton pr dyr	Mængde i ton
Malkekøer	158	21,31	3.367
Ungdyr	13	6,48	84
Ekstra vand			703
I alt pr år			4.154
I alt pr måned			346
I alt 9 måneder			3.116
Opbevaringskapacitet i måneder			**13,00**

Møddingsplads og markstak

Halm og fast gødning fra småkalve (0-3 mdr.) opbevares på møddingsplads og i markstak. Der strøs med rigelig halm så tørstofprocenten er på mindst 30 %.

I husdyrgodkendelse.dk er der under andel for direkte udbringning af dybstrøelse indtastet 65 % som er normen for kvæg. Procentandelen er dog ikke et udtryk for den faktiske håndtering jf. ovenstående.

Når dybstrøelsen er kompostlignende, har et tørstof på minimum 30 % og ikke giver anledning til udsivning, kan gødningen opbevares i markstak, som overdækkes med plast eller lignende.

Med opbevaring på møddingplads og i markstak som beskrevet, vurderes det, at der anvendes BAT.

Tabel 15: Produktion af dybstrøelse
(Ton pr. dyr stammer fra Landbrugets Byggeblade arkivnr. 95.03-03)

Dyr	Antal	Ton pr dyr	Mængde i ton
Malkekøer	5	15,37	77
Kalve	20	1,89	38
Tyrekalve	80	0,96/12	6
Årsproduktion			**121**

For tyrekalvenes vedkommende er de 0,96 ton for produktionsperioden 0-6 mdr. Da tyrekalvene ryger ud ca. 14 dage gamle er tallet divideret med 12

Med hensyn til BAT og gødningsopbevaring, må BAT indenfor kvægbrug kunne sammenlignes med BAT for intensiv fjerkræ- og svineproduktion. BAT er ifølge referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF):

- en stabil beholder, der kan modstå mekaniske, termiske samt kemiske påvirkninger
- lageret skal tømmes regelmæssigt af hensyn til eftersyn og vedligeholdelse, fortrinsvis hvert år
- beholderens bund og vægge skal være tætte og beskyttet mod tæring
- der skal være dobbelte ventiler ved alle ventiludgange fra lageret
- gyllen røres kun lige før tømning af beholderen
- beholderen skal dækkes ved fast låg, tag eller telt - eller der skal være flydelag, som f.eks. snittet halm, naturlig udtørringsskorpe, leca eller flydedug
- en lagune med tæt bund og vægge og med plastikdække

Med opbevaring i gyllebeholderne som beskrevet, vurderes det, at der anvendes BAT.

Med opbevaring af dybstrøelse i stalden, på befæstet plads med afløb til gyllebeholder eller i markstak, hvor dybstrøelsen højst være placeret på samme sted i 12 måneder og med 5 års intervaller vurderes det, at der anvendes BAT for dybstrøelse. Alternativt kan dybstrøelse smides direkte i gyllebeholderen og derved bruges som flydelag.

Bedste tilgængelige staldteknologi

BAT indenfor kvægbrug er ikke nærmere defineret, da der ikke er noget, der tilsvarer referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Der er dog et enkelt BAT-byggeblad for præfabrikerede drænede gulve samt en BAT-kandidat for svovlsyrebehandling af kvæggylle. Desuden er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

Udvidelsen sker i en eksisterende stald, hvorfor der ikke sker nogen ændring i staldsystemet. Ansøger fortsætter således med et spaltegulv og fravælger andre gulvtyper, da det vil kræve en ombygning af hele stalden. Spalterne vil blive skrabet og det vurderes, at effekten er 13%.

Derudover er der velfærdsmæssige overvejelser: Hos køer i stalde med fast gulv kan der sammenlignet med køer på spaltegulv forventes en hurtigere udvikling af balleforrådnelse og et større behov for dyrlægebehandling af andre klovlidelser (Buchwald et al., 1982; Thysen et al., 1982; Maton 1987; Coehen, 1980). Endvidere er der højere forekomst af lemmelidelser i første laktation på fast gulv sammenlignet med spaltegulv (Thysen et al., 1985). Klovlidelser som klovbrandbyld, klovspaltebetændelse, balleforrådnelse, digital dermatitis og nydannelse medfører halthed og halthed koster ca. 500-4.000 kr. pr halthed. Dertil har en halt ko 3,5 gange større risiko for manglende brunst samt at halthed vil være en smerte for koen med større stresspåvirkninger til følge.

Tegning 2 viser faktorer, der påvirker koen i dagligdagen.

Tegning 2: Påvirkninger af koen.

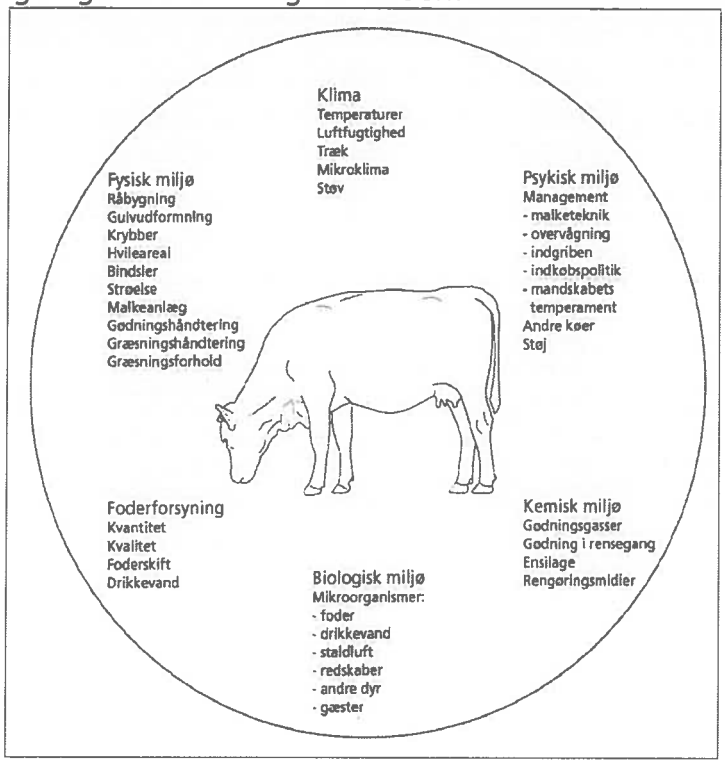

Beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at kravet til 20 % reduktion for udvidelsen i forhold til "bedste staldsystem" overholdes.

Nærmeste § 7 areal ligger mere end 1.000 m fra ejendommen og ammoniakdepositionen i det angivne naturområde er beregnet til 0,00 kg N/ha/år, hvorfor den ønskede projektændring lever op til kravene. Ammoniakkravene opfyldes ved at skrabe spalterne.

På baggrund heraf er det antaget, at eksisterende staldsystem kan fortsætte indtil videre.

Da det er vurderet, at anlægget har en levetid udover godkendelsesperioden er der ikke lavet nogen plan for renovering af staldene og indførsel af eksisterende BAT teknologi. Ansøger følger løbende udviklingen af BAT teknologier, der kan medføre en gevinst for både ansøger og miljøet. Dette gøres ud fra et proportionalitetshensyn, der sikrer, at det er tale om en fremtidssikret produktion.

Der gøres opmærksom på, at ifølge Miljøstyrelsen, så kan krav om BAT ikke fastsættes til en bestemt teknologi, men ud fra emissionskrav svarene til emissionen fra BAT. Der er dermed metodefrihed til at opnå kravene.

Flere eksisterende BAT teknologier er på nuværende tidspunkt fravalgt af ansøger. Der er flere grunde til dette.

Der er trods producenters lovprisninger fortsat mange indkøringsvanskeligheder, da flere af teknikkerne er nye og under udvikling. Gylleforsuring medfører ifølge flere anlægsejere nye og kraftigere lugtgener på ejendommen, hvilket ansøger ikke har inte-

resse i. Producenter nedtoner denne problemstilling, da det naturligvis ikke er noget der fremmer salget af anlæg. Endvidere medfører forsuring af gylle, at det fremadrettet bliver sværere at overgå til økologi, såfremt det skulle være ønsket. Sidst kan det nævnes, at da gyllekanalerne for den nye stald og den gamle stald skal forbindes, så er der ikke sikkerhed for, at betonen i de eksisterende kanaler har en holdbarhed overfor syrepåvirkningen.

Gyllekøling vil ikke være relevant, da varmen ikke skal bruges i produktionen eller den private bolig. Det er påtænkt at genindvinde varmen fra malkeanlægget til opvarmning af stuehus, hvorfor den genererede varme fra et gyllekølingsanlæg ikke vil kunne bruges. Endvidere findes der på nuværende tidspunkt ikke forsøg, der viser at gyllekøling har en effekt i kvægstalde.

Overdækning af gyllebeholdere er fravalgt, da det med kvæggylle almindeligvis ikke er problematisk at etablere et godt flydelag og der er derfor begrænset effekt. Det er endvidere ikke sikkert, at de eksisterende tanke kan overdækkes pga. deres konstruering og etablering. En overdækning medfører endvidere en visuel forurening af ejendommen. I forhold til den miljømæssige gevinst er det vurderet, at investeringen i en overdækning ikke er rentabel, da en overdækning ca. koster 100 kr. pr m3.

Valg og alternativer indenfor staldsystemer kan vurderes ud fra følgende:

Tabel 19: Etableringsomkostninger pr. koplads.

Staldsystem	Pris pr. plads pr. ko (*)	Kommentar
Fast gulv med skraber	40.000 kr.	Fast gulv kræver lidt større gyllebeholder, svarende til en etableringsudgift på 400 kr. pr. ko
Spaltegulv	40.000 kr.	En spalteskraberobot koster mellem 100 og 200 tkr., og er således en relativ lille merudgift ved etablering af en stald med spaltegulv.
Dybstrøelse	35.000 kr.	Mindre udgift til etablering af gyllebeholder bliver 1.100 kr. pr. ko Årlig udgift til halm på 1.500 -2.000 kr. pr. ko (**)

(*) - Prisen er angiver ud fra oplysninger svarende til tidspunkt for indsendelse af ansøgning via husdyrgodkendelse.dk. Prisen svarer til etableringsomkostning i staldafsnit, dog uden malkeanlæg og gylleopbevaring.

(**) - Besparelsen ved etablering et staldsystem med dybstrøelse ift. systemer med fast gulv eller spaltegulv er relativ beskeden i forhold til den årlige udgift til halm med en pris på 50-100 øre/kg.

Arealer

Tabel 14: Arealforhold

	Matr. areal (ha)	Heraf udspredningsareal (ha)	Mulig husdyrproduktion ifølge harmoniarealerne
Eget areal Stamplundvej 8	67,50	65,26	150,09 DE
Forpagtet areal Gisela Brigitte Bargum Ejendomsnr.: 5800011847	-	15,02	34,54 DE
Forpagtet areal Karl Martin Jürgensen Hornsevej 10 6372 Bylderup-Bov	-	4,86	11,18 DE
Forpagtet areal Henning Terp Andersen Korupvej 31 6372 Bylderup-Bov	4,59	2,64	6,07 DE
Gylleaftale Gert Hansen Grenvej 5 6230 Rødekro		22,47 (GH 3 inddrages først som harmoniareal i 2011/2012)	31,45 DE

Til Stamplundvej 8 hører der endvidere ca. 1,5 ha bygningsmasse og ca 0,5 ha skov m.m.

Bedste tilgængelige udbringningsteknik

Med hensyn til BAT og gødningsopbevaring, må BAT indenfor kvægbrug kunne sammenlignes med BAT for intensiv fjerkræ- og svineproduktion. BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag.

En del af disse tiltag er dækket af Husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække (regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage), udbringningsmetoder (f.eks. ikke tilladt at bruge bredspreder til gylle), krav om nedfældning på visse arealer tæt på sårbar natur, krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter, krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer, krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha, krav til efterafgrøder), hvorfor det er et lovkrav at følge dem.

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, vanding og planternes udbytte.

Det er maskinstation, der står for udbringningen af gyllen. Der nedfældes med en 25 m^3 gyllevogn. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør). Da gyllen nedfældes i græsarealer og i sort jord forud for såning af majs, minimeres ammoniakfordampning og lugtgener pga. mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene, hvor det er et krav.

Gylleudbringning sker kun på hverdage og aldrig op til store fester (for så vidt, at der er kendskab hertil).

Alle marker har jordbundstype 1 og 4.

Det vurderes at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT.

Når der udbringes husdyrgødning og suppleres op til Plantedirektoratets norm med handelsgødning, er der forbrugt 15-20 % mindre kvælstof end økonomisk optimal mængde. Dette medfører et kraftigt incitament til optimal håndtering af husdyrgødningen. Ansøger vil derfor søge den mest optimale form for udbringningsteknik og placering i sædskiftet, så fordampningen af ammoniak reduceres mest mulig og udnyttelsen af næringsstoffer er størst mulig. Ligeledes vil stigende afgrødepriser flytte afgrødernes økonomisk optimale kvælstofniveau højere op, og dermed kræve bedre udnyttelse af husdyrgødning på bedriftens arealer.

Beregningsforudsætninger vedr. arealer

"Referencesædskiftet er det sædskifte, som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for nitrat og fosfor anvendes som udgangspunkt. Systemet fastlægger et referencesædskifte for alle bedriftens arealer, bortset fra arealer, der angives at have vedvarende græs per 1. januar 2007. For hver mark skal desuden aktivt vælges et sædskifte. Vælges samme sædskifte som referencesædskiftet i alle marker stilles ingen krav til sædskiftet i miljøgodkendelsen, og referencesædskiftet anvendes i beregningerne af udvaskningen og fosforoverskuddet. Vælges der på mindst én mark et andet sædskifte end referencesædskiftet skal der i miljøgodkendelsen stilles vilkår svarende til kriteriet for de pågældende sædskifter for hele bedriftens areal".

Da bedriften søger under ordningen med 2,3 DE/ha bliver sædskiftet låst i det digitale ansøgningsskema. Dette betyder dog ikke, at det faktiske sædskifte er identisk med det, der bruges i modellen.

I forbindelse med nitrat udvaskningsberegningerne, er der benyttet beregningsmodulet Farm-N. I beregningsmodulet gødes der altid op til den maksimale kvælstofkvote.

Det betyder, at nettoforbruget af kvælstof (kvælstof fra handelsgødning + udnyttet kvælstof fra husdyrgødning) svarer til normerne for afgrøderne der indgår i de respektive sædskifter i nuværende og ansøgt scenario. Eneste undtagelse er, hvis der er accepteret reduktion i kvælstofkvoten for at overholde lovkravet om maksimal udvaskning. Forbruget af handelsgødning fremgår ikke direkte af ansøgningen, men forbruget indgår altid i beregningerne.

Mangler/ændringer i www.husdyrgodkendelse.dk

I forhold til bilag 2 til bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse af husdyrbrug, bekendtgørelse nr. 1696 af 19. december 2006 er der visse mangler i www.husdyrgodkendelse.dk.

Under punkt 21 skal der oplyses om sædskifte. Da bedriften søger under ordningen med 2,3 DE/ha bliver sædskiftet låst i www.husdyrgodkendelse.dk. Dette betyder dog ikke, at det faktiske sædskifte er identisk med det, der bruges i modellen bag www.husdyrgodkendelse.dk, Farm-N. Det faktiske sædskifte på egne arealer bliver et sædskifte således at kravet om at minimum 70 % af arealet dyrkes med roer, græs og græsefterafgrøder overholdes.

Under punkt 26 skal der gives oplysninger om forventet balance for N og P på bedriftsniveau, ammoniakfordampning og nitratudvaskning. Det antages, at www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger, gør det ud for dette krav.

Under punkt 28 skal der gives oplysninger om anvendelse af bedste teknologi til reduktion af ammoniakemission og udvaskning af nitrat, samt oplysninger om, hvordan et eventuelt fosforoverskud og udledning af fosfor nedbringes. Da beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk viser, at der ikke skal stilles særlige vilkår til ammoniakdeposition til § 7 arealer og udledning af fosfor, er der ikke lavet yderligere investeringer i teknologi. Samtlige arealer er beliggende udenfor nitratklasse 1-3, hvorfor der heller ikke her er lavet investeringer i teknologi.

Dele af arealerne til ejendommen ligger i nitratfølsomt indvindingsopland. Beregninger i www.husdyrgoddelse.dk viser, at udvidelsen ikke medfører en forøget nedsivning af nitrat til grundvandet på over 50 mg nitrat/l.

Under punkt 30 skal gives oplysninger om lugtforureningskilder.
De største kilder til lugtforurening er dels selve dyreholdet og dels ensilagen. Pga. afstanden til naboer, skønnes det, at der ingen problemer er med lugt fra dyreholdet – hvilket beregningerne i www.husdyrgodkendelse.dk også viser.

Ensilagen kan specielt i forbindelse med håndteringen give anledning til lugt. Ensilagestakkene holdes tildækket med plastik. Der vil være mindre lugtgener i forbindelse med udfodring. Pga. afstanden til naboer, skønnes det, at der ingen problemer er med lugt fra ensilagen. Der vil kunne forekomme lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).

Bilag 1.2

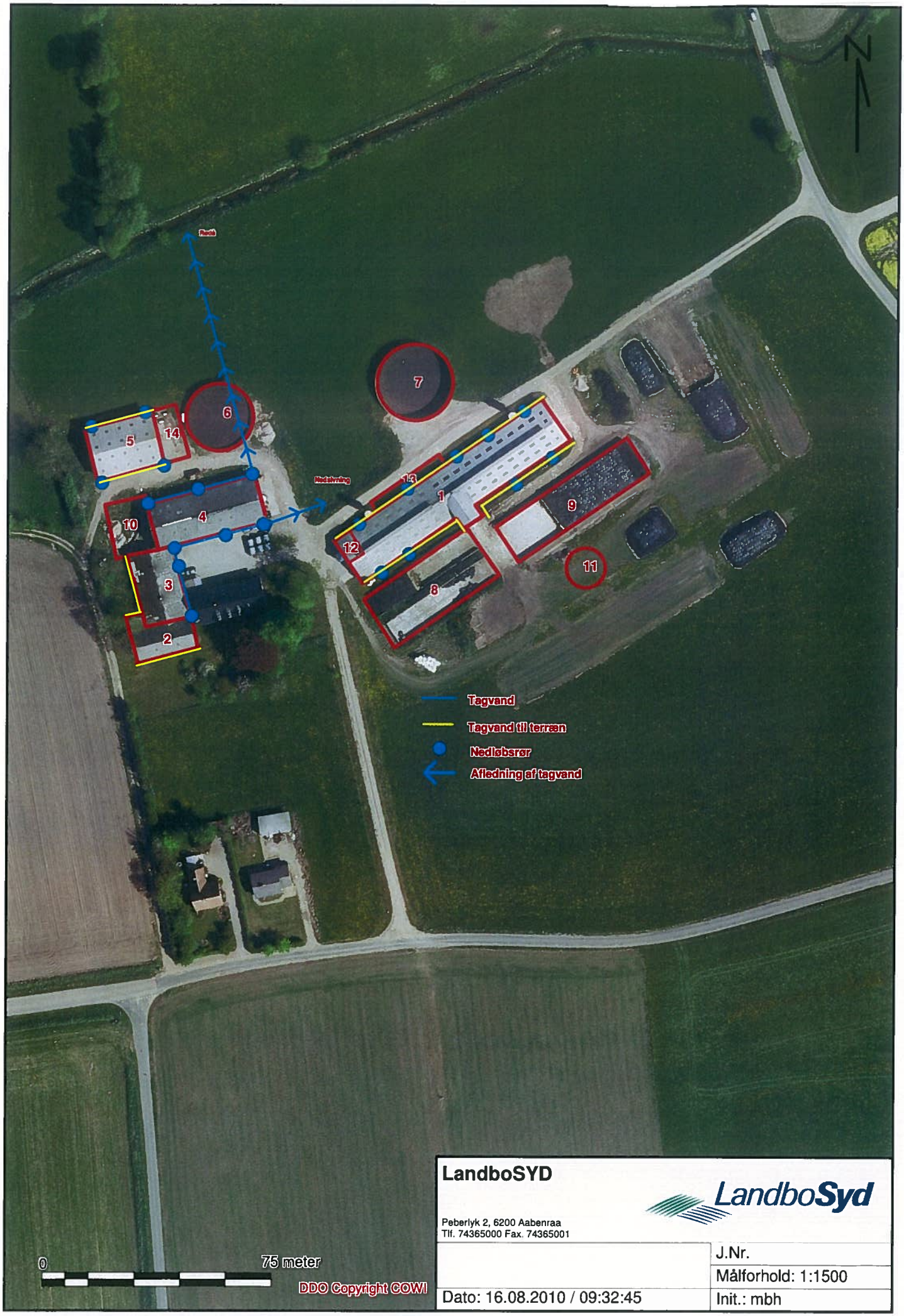

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

	J.Nr.
	Målforhold: 1:1500
Dato: 16.08.2010 / 09:32:45	Init.: mbh

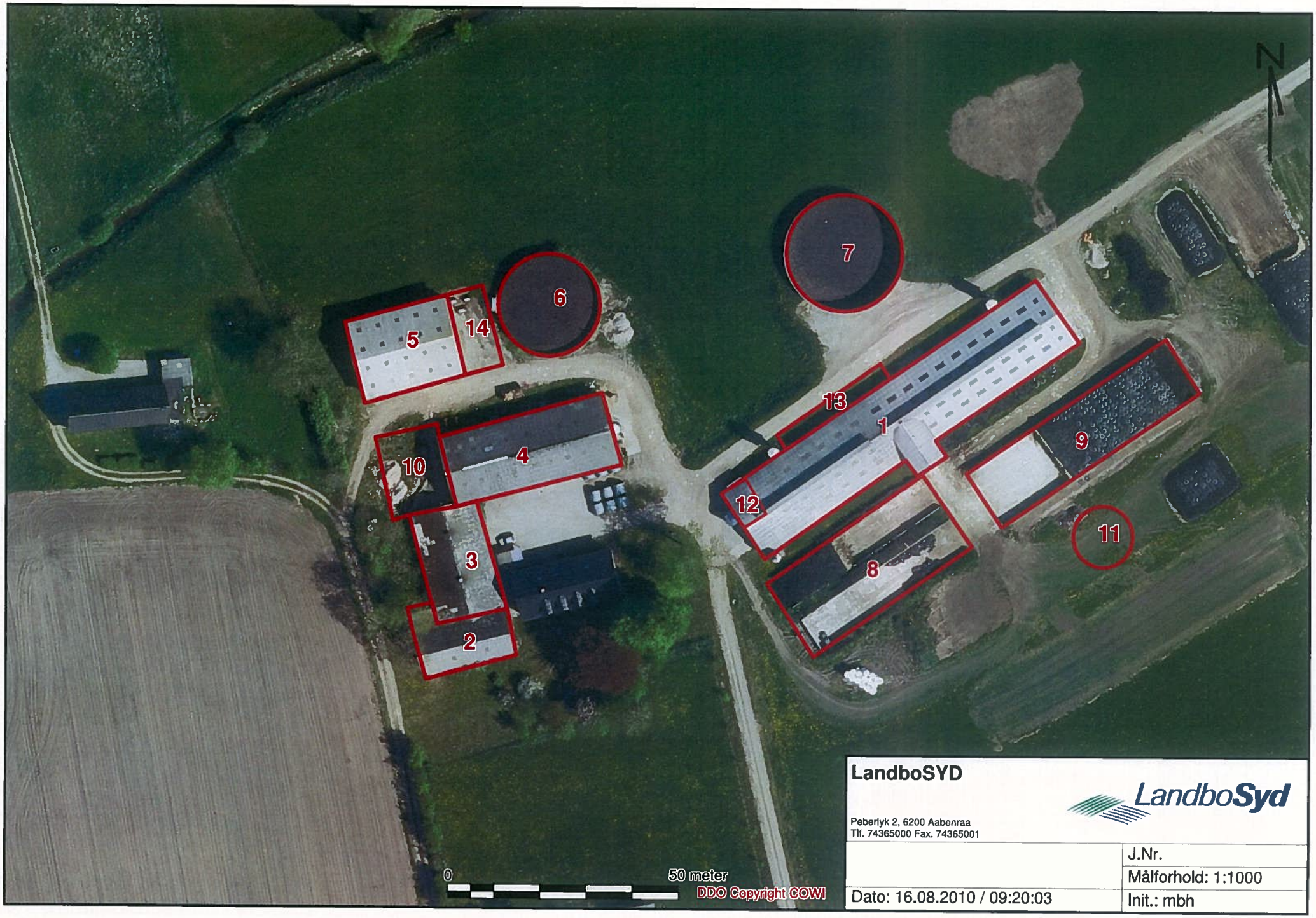

LandboSYD

LandboSyd

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

	J.Nr.
	Målforhold: 1:1000
Dato: 16.08.2010 / 09:20:03	Init.: mbh

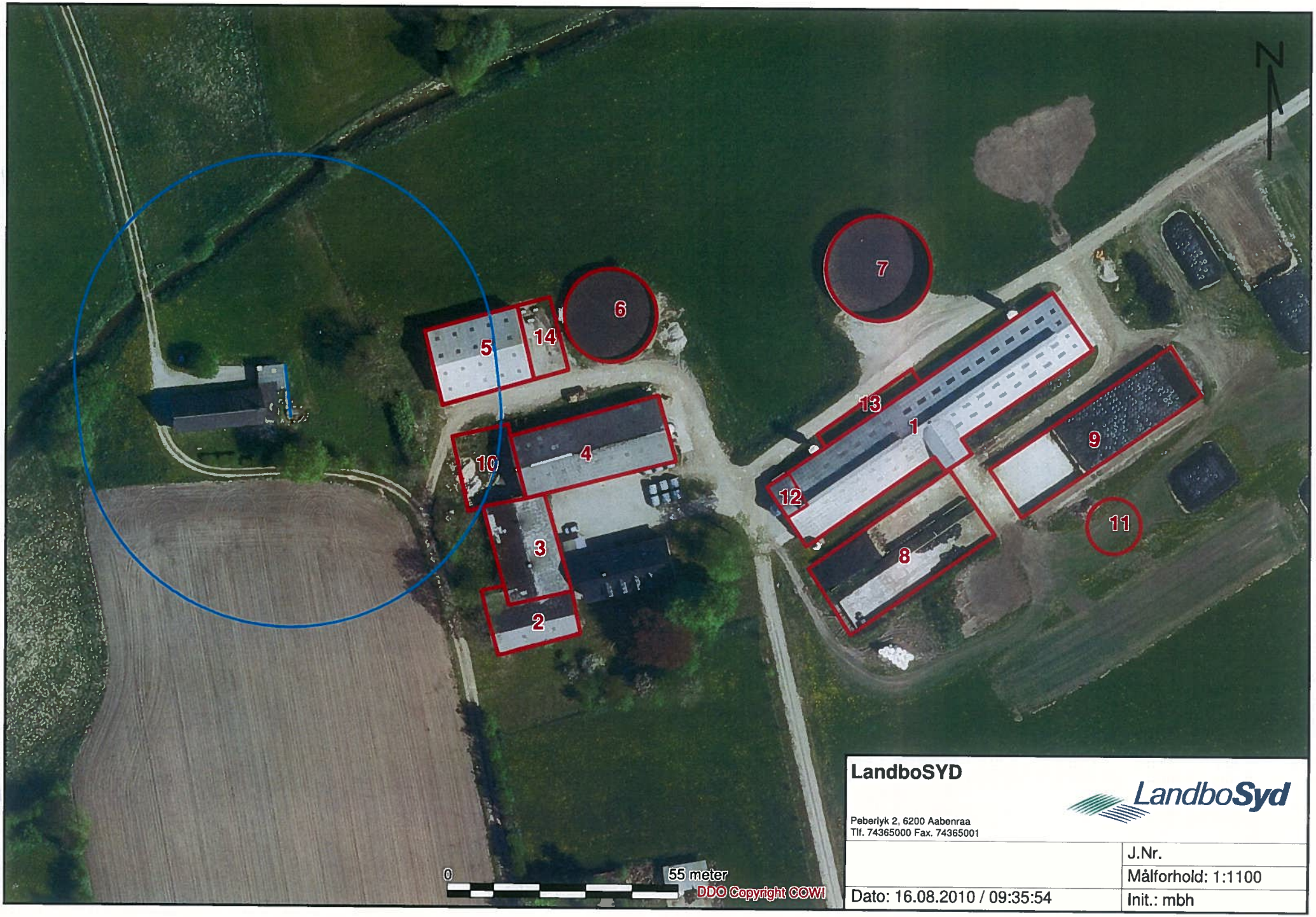

LandboSYD

LandboSyd

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

	J.Nr.
	Målforhold: 1:1100
Dato: 16.08.2010 / 09:35:54	Init.: mbh

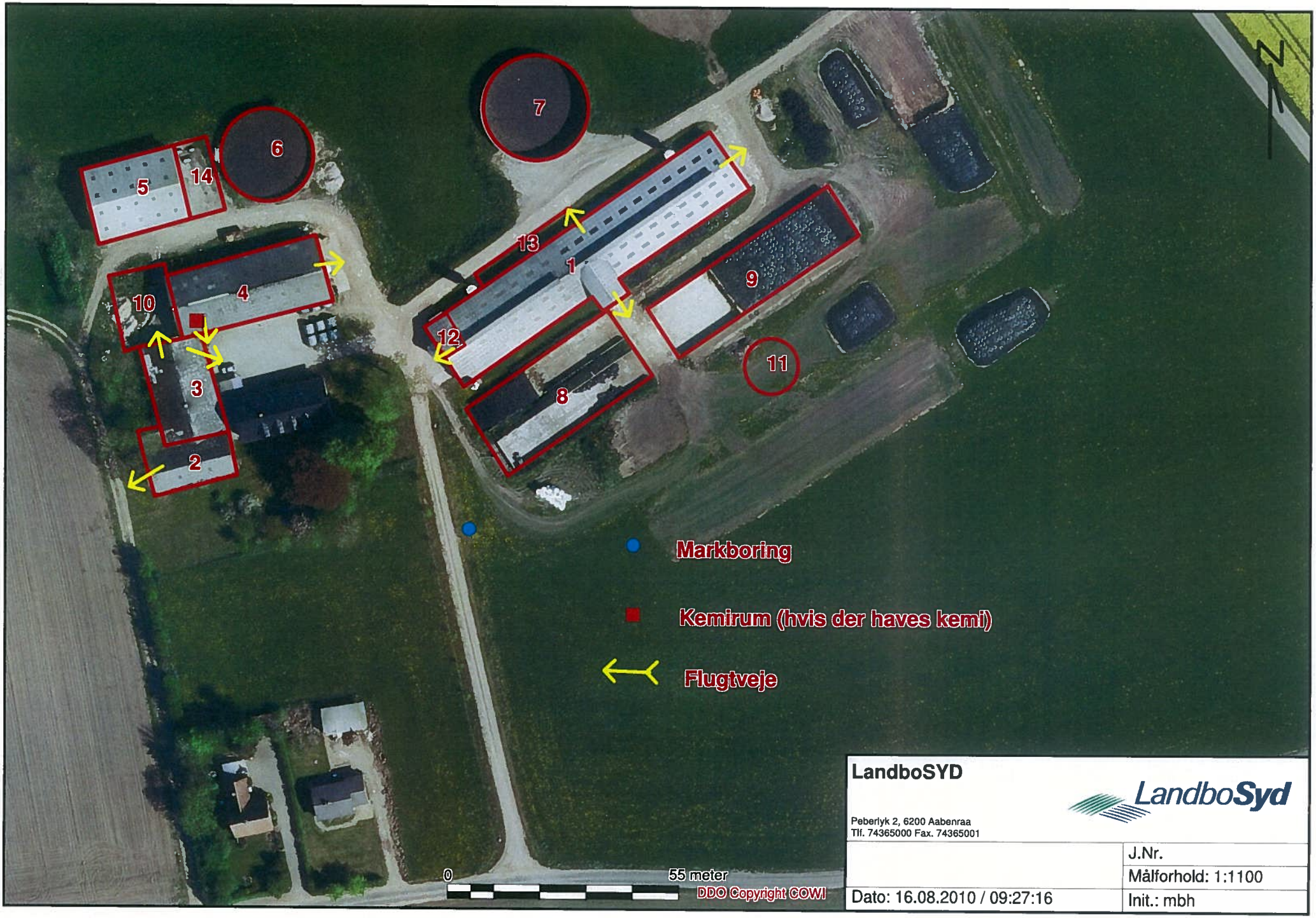

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

	J.Nr.
	Målforhold: 1:1100
Dato: 16.08.2010 / 09:27:16	Init.: mbh

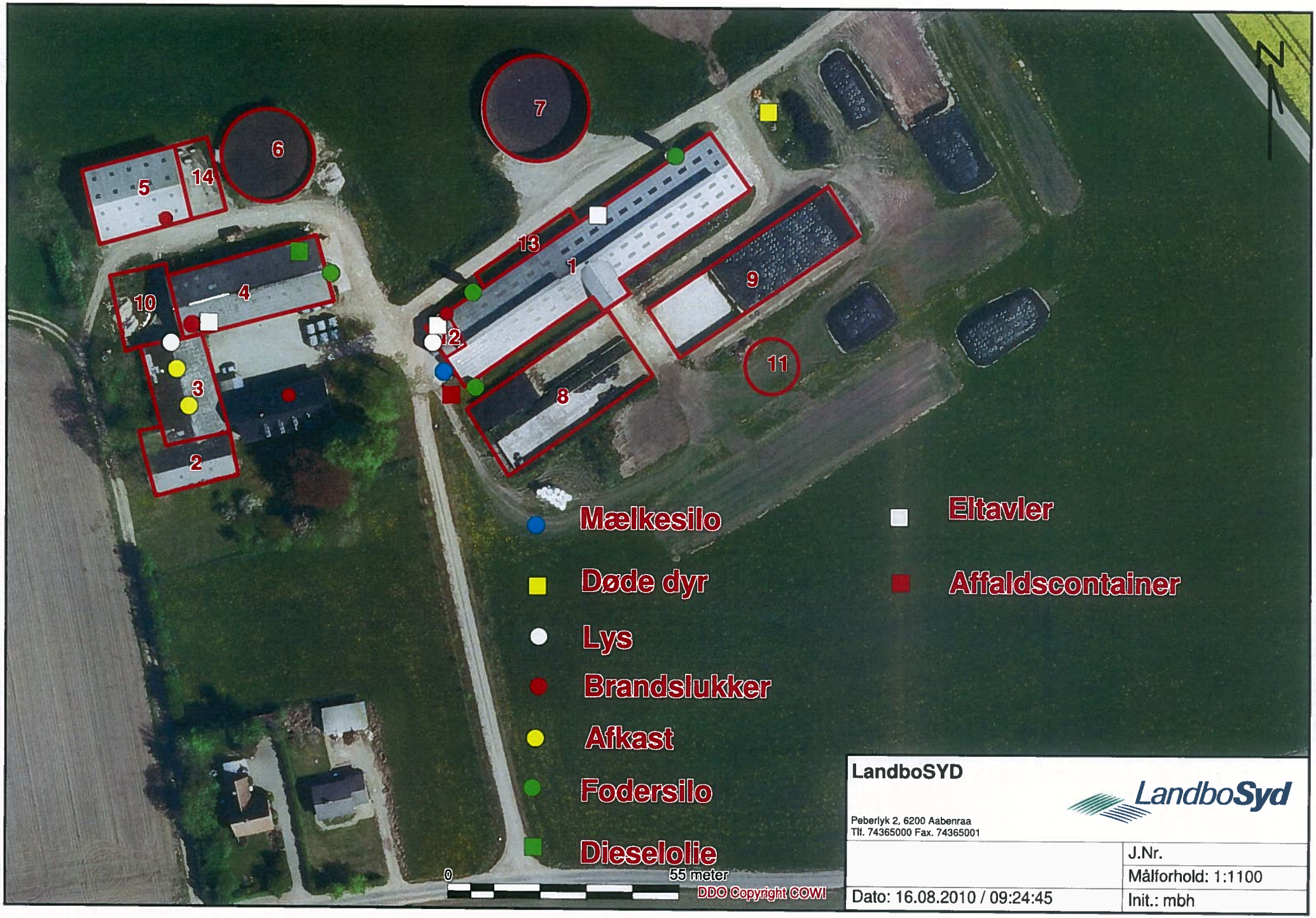

LandboSYD Peberlyk 2, 6200 Aabenraa Tlf. 74365000 Fax. 74365001	LandboSyd
	J.Nr.
	Målforhold: 1:1100
Dato: 16.08.2010 / 09:24:45	Init.: mbh

Bilag 1.3

Nedenstående tabel viser opbevaring for flydende husdyrgødning tilstede på ejendommen.

Gødningsopbevaringsanlæg

Anlæg	Kapacitet i m³	Opførelsesår	Overdækning	% før	% efter
Gyllebeholder	1.500	1992	Nej	41	41
Gyllebeholder	2.200	2005	Nej	59	59
Eksisterende kanaler og fortanke	800				
I alt	4.500			100	100

I henhold til kapacitetsberegningens standard medfører den ønskede produktion følgende mængder husdyrgødning på årsbasis:

Gødningsopbevaringskapacitet af gylle
(Ton pr. dyr stammer fra Landbrugets Byggeblade arkivnr. 95.03-03)

Dyr	Antal	Ton pr dyr	Mængde i ton
Malkekøer	158	21,31	3.367
Ungdyr	13	6,48	84
Ekstra vand			703
I alt pr år			4.154
I alt pr måned			346
I alt 9 måneder			3.116
Opbevaringskapacitet i måneder			13,00

Bilag 1.5

Beredskabsplan

for

Kallemose
Stamplundvej 8
6230 Rødekro

Indholdsfortegnelse:

TELEFONNUMRE 3
BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS 4
OVERLØB AF GYLLE 5
KEMIKALIE- OG OLIESPILD 6
STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE 7
STRØMSVIGT 8
TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER 9
BILAG A Kort over ejendommen 10

Udarbejdet af

Johan Geesink.

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand ol.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig. Beredskabsplanen findes i mappe på kontoret.

Kopi af beredskabsplanen findes i mappe i tankrum.

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. med angivelse af:

- Mark- og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager (f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsuring)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriel
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v.
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk

Ved store uheld ring altid 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2.

Efter brand mm. tag kontakt med miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

TELEFONNUMRE

Nærmeste telefon står i kontor og har nr. 74669718.

Miljømyndighed	kontaktes på telefon 73 76 76 76 (Mandag – onsdag kl. 08.00-16.00, torsdag kl. 08.00-17.00, fredag kl. 08.00-14.00)
Falck	kontaktes på telefon 70 10 20 30 dag og nat
Brandvæsen	kontaktes på telefon 112 dag og nat
Lægevagt	kontaktes på telefon 70 11 07 07 fra kl. 16.00 – 08.00 og lørdag, søn- og helligdage hele døgnet
Tandlægevagt	kontaktes på telefon 76 35 40 74 lørdage, søndage og helligdage
Landbocenteret	kontaktes på telefon 74 36 50 00
Dyrlæge	kontaktes på telefon 74 83 11 10 dag eller nat
Foderstofforretning	kontaktes på telefon 21 79 60 76 dag
Elektriker	kontaktes på telefon 74 64 64 40 dag
Smeden	kontaktes på telefon 74 66 94 26 dag
VVS	kontaktes på telefon 74 62 51 20 dag
Ventilationsfirma	kontaktes på telefon 74 64 64 40 dag
Maskinstation	kontaktes på telefon 74 66 93 97 dag
Kølefirma	kontaktes på telefon 74 66 94 56 dag

BRAND- OG EVAKUERINGSINSTRUKS

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra.

Hvad er der sket og at det er en gårdbrand.

Er der tilskadekomne – hvor mange?

Er dyrene kommet ud – art og antal der evt. er fanget.

Kontakt ejeren, Johan Geesink på tlf. 21 64 99 18

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af

dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriel er angivet på oversigtskort.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden – forsøg at begrænse den ved lukning af døre og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlevér denne mappe sammen med kortmaterialet.

Oplys endvidere:

Evt. tilskadekomne eller dyr der ikke er reddet i sikkerhed.

Hvor det brænder.

Brandens omfang.

Hvor der er adgangsveje.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan afhjælpe situationen:

Brandslukker

Vandslager i stald

OVERLØB AF GYLLE
INSTRUKS

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletanken – RING 112

Oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Johan Geesink på tlf. 21 64 99 18

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 73 76 76 76

Forsøg opdæmning for at undgå at gylle løber til Rødå.

Opdæmningen kan evt. foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden af gylle.

Hvis gyllen løber i vandløbet vil det ikke påvirke dambrug.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Halmballer

Gummiged (Weidemann)

KEMIKALIE- OG OLIESPILD
INSTRUKS

Ved større overløb af mælk, kemikalier og olie – RING 112 – oplys:

Navn, adressen og telefonnummer, der ringes fra.

Hvad der er sket, hvad og hvor meget der er løbet ud.

Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne.

Kontakt ejeren, Johan Geesink på tlf. 21 64 99 18

Kontakt miljømyndighederne på tlf. 73 76 76 76.

En evt. Opdæmningen kan foretages med jord, halmballer ol. afhængig af mængden og art.

Hvis mælk, kemikalier, eller olie er løbet i vandløbet vil det ikke påvirke dambrug.

Modtag brandvæsenet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

På ejendommen findes der følgende materiel, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Savsmuld

Sand

I tankrum samt i kemikalierummet findes der savsmuldspakker og/eller kattegrus, der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

STOPHANER / HOVEDAFBRYDERE

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. skal ligeledes noteres på kortet over ejendommen.

Vand

Hovedhane sidder i bryggers i stuehus.

I løsdriftsstald sidder stophane ved håndvask.

I ungdyrstald sidder stophane over for kalvedrikkeautomat.

Markboring findes ved indkørslen til ejendommen sydvest for plansiloerne.

Elektricitet

Hovedafbryder sidder i Kostald.

El-tavle sidder ved i ungdyrstald (bygning 4).

Nye 16 ampere sikringer opbevares ved eltavle i ungdyrstald (bygning 4).

Der bruges automatsikringer i løsdriftsstald og i stuehuset.

Afbryder til ungdyrstald sidder ved eltavle.

Afbryder til løsdriftstald sidder ved tankrum og uden for ved gyllemixer.

STRØMSVIGT
INSTRUKS

Vurdér om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se, om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller, at der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over 2 timer, ring til Energi Syd og forhør om varigheden af udfaldet.

Telefon nr. 70 11 50 00.

Eventuelt iværksæt opstart af nødstrømsgenerator.

TRANSPORT AF BEKÆMPELSESMIDLER

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport være sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (f.eks. en køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/sæk med fint savsmuld til opsugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon, således at det er muligt hurtigt at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllemiddel til rådighed.

Meget giftige og giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængeligt for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med en støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

BILAG A Kort over ejendommen

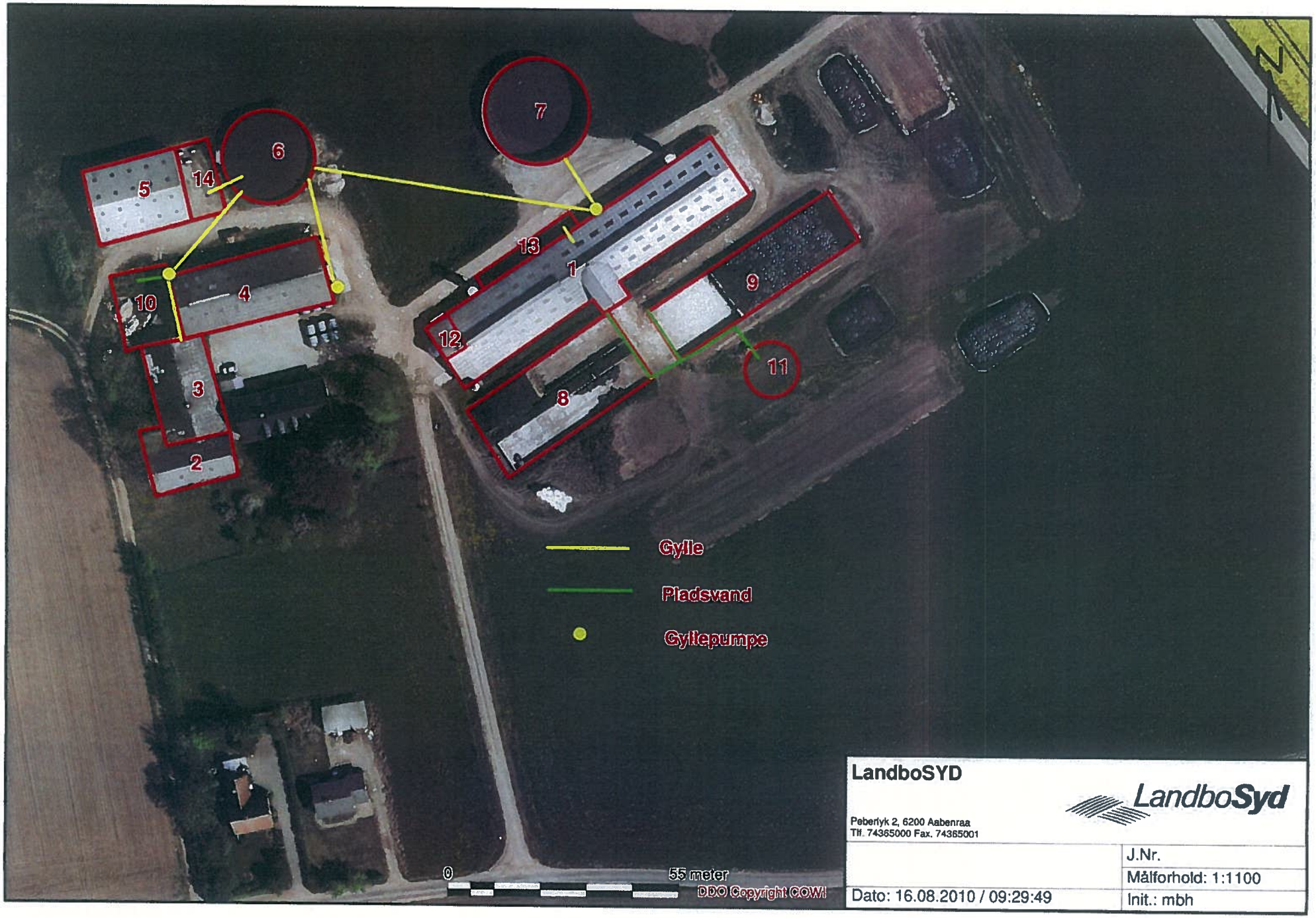

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

LandboSyd

	J.Nr.
	Målforhold: 1:1100
Dato: 16.08.2010 / 09:29:49	Init.: mbh

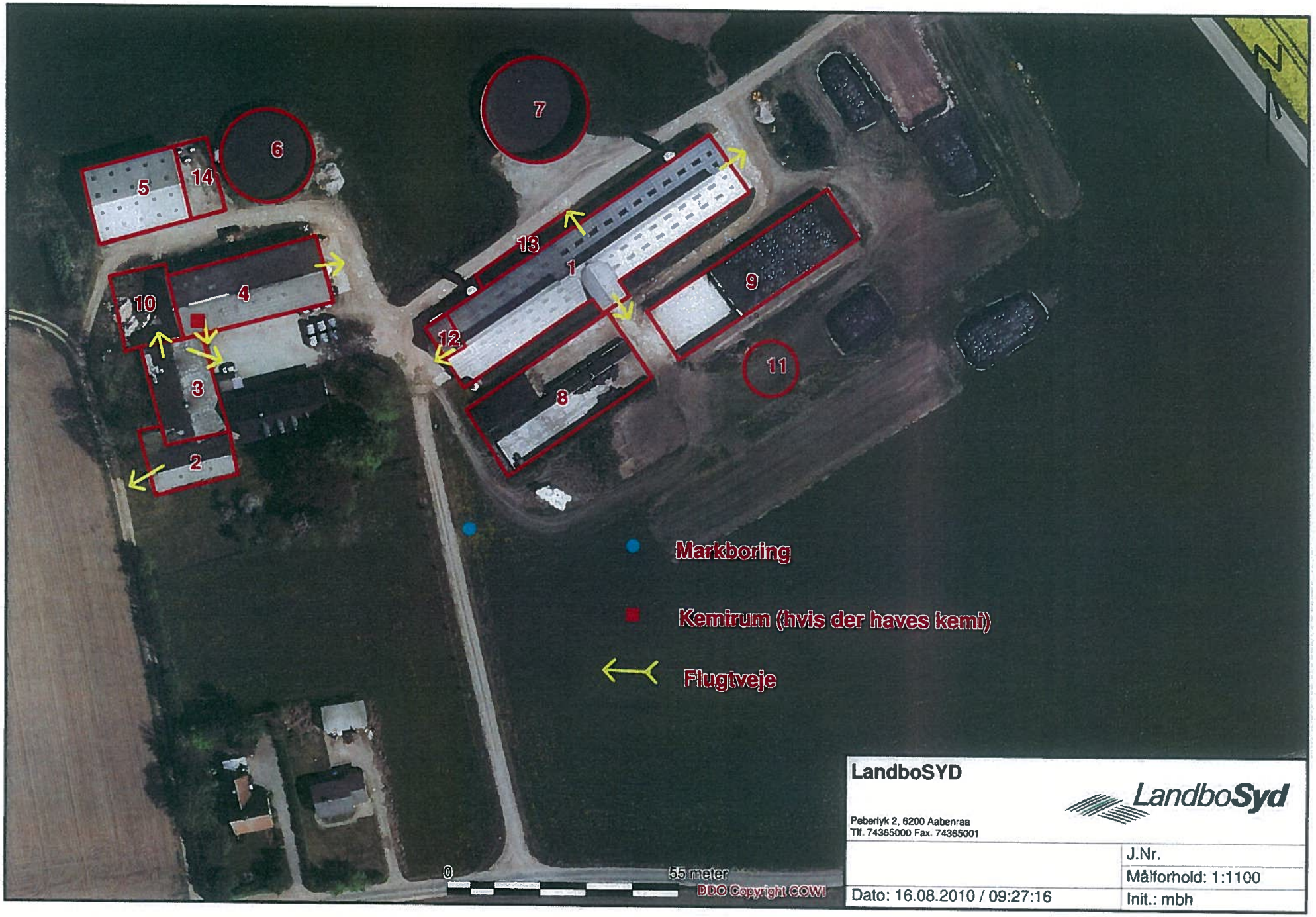

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

LandboSyd

	J.Nr.
	Målforhold: 1:1100
Dato: 16.08.2010 / 09:27:16	Init.: mbh

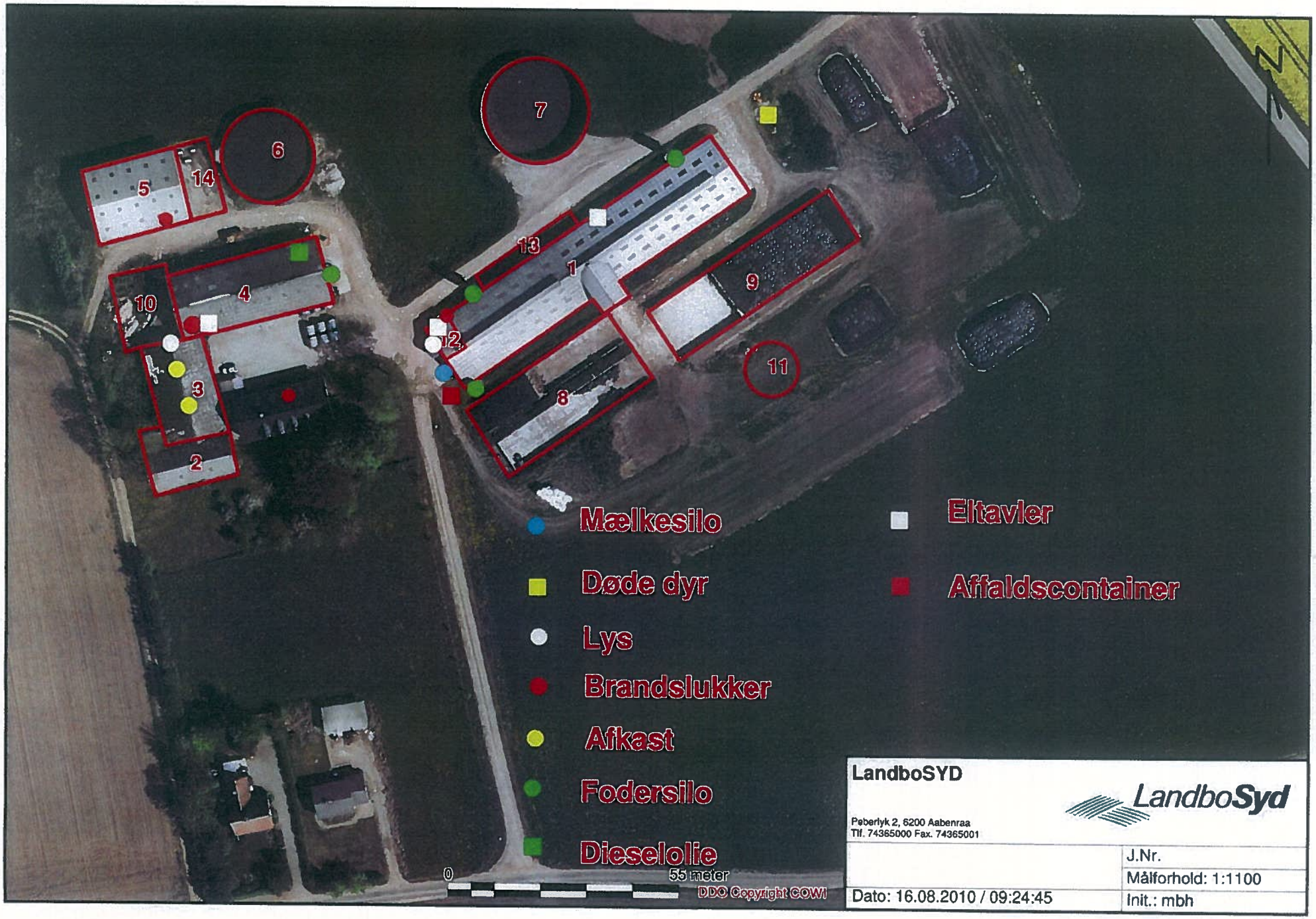

LandboSYD
Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

	J.Nr.
	Målforhold: 1:1100
Dato: 16.08.2010 / 09:24:45	Init.: mbh

LandboSYD

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

LandboSyd

	J.Nr.
	Målforhold: 1:1500
Dato: 16.08.2010 / 09:32:45	Init.: mbh

Bilag 1.6

LandboSyd
Planteavl
Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

LandboSyd

J.Nr.
Målforhold: 1:12500
Dato: 30.11.2009 / 13:41:34
Init.: mbh

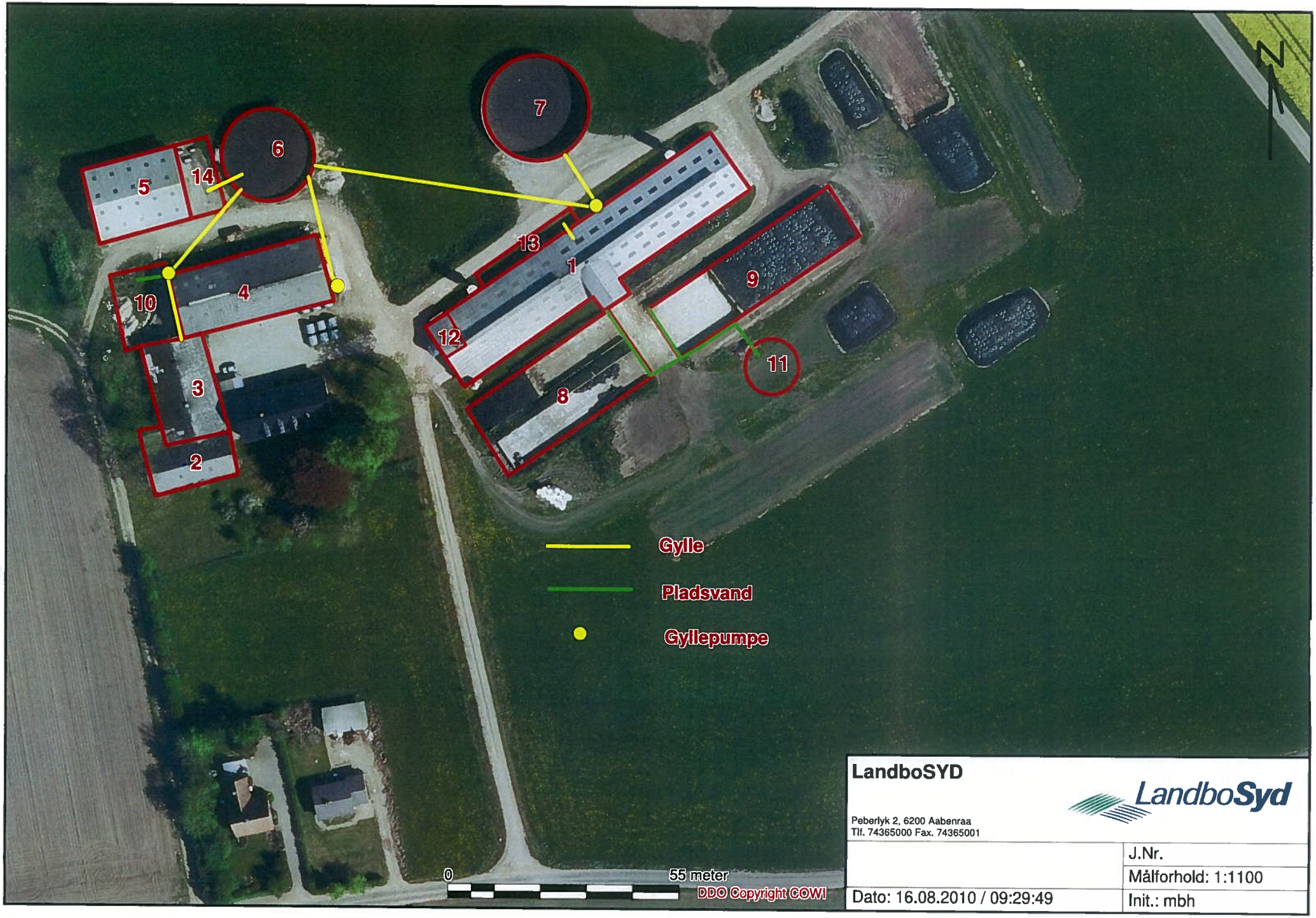

N

LandboSYD

LandboSyd

Peberlyk 2, 6200 Aabenraa
Tlf. 74365000 Fax. 74365001

	J.Nr.
	Målforhold: 1:1100
Dato: 16.08.2010 / 09:29:49	Init.: mbh

Bilag 1.7

Bilag 1.8

Fuldmagt.

Undertegnede Johan Geessink befuldmægtiger herved LandboSyd, Peberlyk 2, 6200 Aabenraa til at indsende ansøgning om miljøgodkendelse efter lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug til Aabenraa Kommune via IT-ansøgningssystemet www.husdyrgodkendelse.dk.

Undertegnede bekræfter samtidig at have gennemlæst ansøgningen om miljøgodkendelse, og erklærer sig indforstået med forudsætningerne heri.

Fuldmagten er gældende for dette forhold, så længe Deres engagement består hos LandboSyd.

Aabenraa, d. 18./12-2008 _____
Underskrift

Bilag 1.9

Bilag 1 BAT

Miljøøkonomisk beregning

LandboSyd

Investering: Etablering af præfabrikeret gulv i eksisterende stald med spalter

Konklusion:
Beregningerne viser:
Meromkostningen pr. reduceret kg. N: **131 kr.**
I forhold til gennemsnit udgør meromkostningen pr. årsko af de totale omkostninger: **3,56 %**

Forudsætning

Gevinst i kg. N i forhold til ansøgt	**850**	**Kg. N.**
Antal køer i stalden	**158**	**Stk.**
Antal m2 gulv der skal ombygges	**441**	**m2**
Sparet kg. N	**6**	**Kr./kg**

Ændringer vedr. reduktion af omkostninger til dyrlæge eller ydelsesstigning ved i brug tagning af nyt staldanlæg, er ikke medtaget i denne beregning da det forventes at være uforandret
Der er i beregningen ikke medtaget øget merudbytte i marken, da der ikke forefindes nogen konkrete beviser på at dette holder stik med virkeligheden.

Miljøøkonomisk beregning

Dækningsbidrag	Antal	Kr./enhed	Kr. i alt
Sparet N	850	6	5.100
Dækningsbidrag i alt			5.100
Vedligeholdelse skraber	158	65	-10.270
EL	158	30	-4.740
			0
			0
Kapacitetsomkostninger i alt			**-15.010**
Overskud før renter og afskrivning			**-9.910**
Årlig gennemsnitlig omkostninger finansiering og afskrivning			-101.075
Årligt resultat			**-110.985**
Årligt resultat pr årsko			**-702**
Omkostning pr. kg. reduceret N pr. år.			**131**

Investering	Antal	Kr./m2	Kr. kontant i alt
Etablerings omkostninger for nyt gulv *	441	1200	529.200
Montering og el	1	10000	10.000
Trækstation og skrabere	1	70000	70.000
Omkostning ved opstaldning af køer andet sted ved ombygning			100.000
Nedgang i produktion pga. stress ved ombygning **	158	432	68.256
Samlet investering			777.456

Beregning af ydelser	Kr. kontant	Rente inkl. bidrag%	Løbetid	Ydelse	Rente	Afdrag
Scrapværdi af det gamle gulv	176.400	5	10	26.460	8.820	17.640
Gulv	529.200	5	20	42.464	26.460	16.004
Skraber, inventar og andre omk.	248.256	5	10	32.150	12.413	19.737
I alt	777.456			101.075	47.693	53.382

Omkostning pr. kg. reduceret N pr. år. **131 kr.**

De øgede omkostninger i forhold til de totale omkostninger på ejendommen

Totale omkostninger påen gennemsnitsejendom med køer pr. årsko. Ifølge BAT blad 19.756 kr.

Miljøøkonomisk beregning pr.års ko viser 702 kr.

I forhold til gennemsnit udgør meromkostningen pr. årsko af de totale omkostninger: 3,56 %

* Alle omkostninger er medtaget til opbrydning, bortskaffelse og etablering af det nye gulv.

** Beregningen taget udgangspunkt at ydelsen falder 2 kg./ko og det tager 3 mdr. før produktionen er på normal niveau igen.

Bilag 1.10

Miljøøkonomisk beregning

LandboSyd

Investering: **Etablering af forsuringsanlæg i eksisterende stald med spalter**

Konklussion:

Meromkostningen pr. reduceret kg. N:	**114 kr.**
I forhold til gennemsnit udgør den øgede omkostningen pr. årsko af de totale omkostninger:	**3,11 %**

Forudsætning

Gevinst i kg. N I forhold til ansøgt	**850 Kg. N.**
Antal køer i stalden	**158 Stk.**
Antal DE	**211 Stk.**
Antal ha	**113 Ha.**
Sparet kg. S	**90 Kr./ha**
Sparet kg. N	**6 Kr./kg**

Der er i beregningen ikke medtaget øget merudbytte i marken, da der ikke forefindes nogen konkrete beviser på at dette holder stik med virkeligheden.

Miljøøkonomisk beregning

Dækningsbidrag	**Antal**	**Kr./enhed**	**Kr. i alt**
Sparet N	850	6	5.100
Sparet S	113	90	10.170
Dækningsbidrag i alt			15.270
Driftsomkostning ifølge BAT blad pr. DE	211	190	-40.090
Kapacitetsomkostninger i alt			**-40.090**
Overskud før renter og afskrivning			**-24.820**
Gennemsnitlig årlig omkostning til forrentning og afskrivning			-72.257
Årligt resultat			**-97.077**
Årligt resultat pr. ko			**-614**

Investering	Antal ha.	Kr./ha	Kr. kontant i alt
Forsuringsanlæg			550.000
Montering og el			100.000
Ekstra investering pga gulvtype			0
Investering i blandetank			100.000
Omkostning ved opstaldning af køer andet sted ved ombygning*			0
Samlet investering			750.000

Beregning af ydelser	Kr. kontant	Rente inkl. bidr	Løbetid	Ydelse	Rente	Afdrag
Investeringen	750.000	5	15	72.257	37.500	34.757
I alt	750.000			72.257	37.500	34.757

Omkostning pr. kg. reduceret N pr. år. **114 kr.**

De øgede omkostninger i forhold til de totale omkostninger på ejendommen

Totale omkostninger påen gennemsnitsejendom med køer pr. årsko. Ifølge BAT blad 19.756 kr.

Miljøøkonomisk beregning pr.års ko viser 614 kr.

I forhold til gennemsnit udgør den øgede omkostningen pr. årsko 3,11 %

*** Denne beregning tager udgangspunkt i de realiserede tal for 2009 for de regnskaber der på landsplan er opgjorte den 23 april. Omkostningerne fremkommer ved at tage 65 % af de totale omkostning og EU-støtte på ejendommen og tilbageføre dem til køerne. Dette er p.t. det bedst mulige tilgængelige materiale. Se bilag (forløbige opgjorte regnskab 2009)

Bilag 2

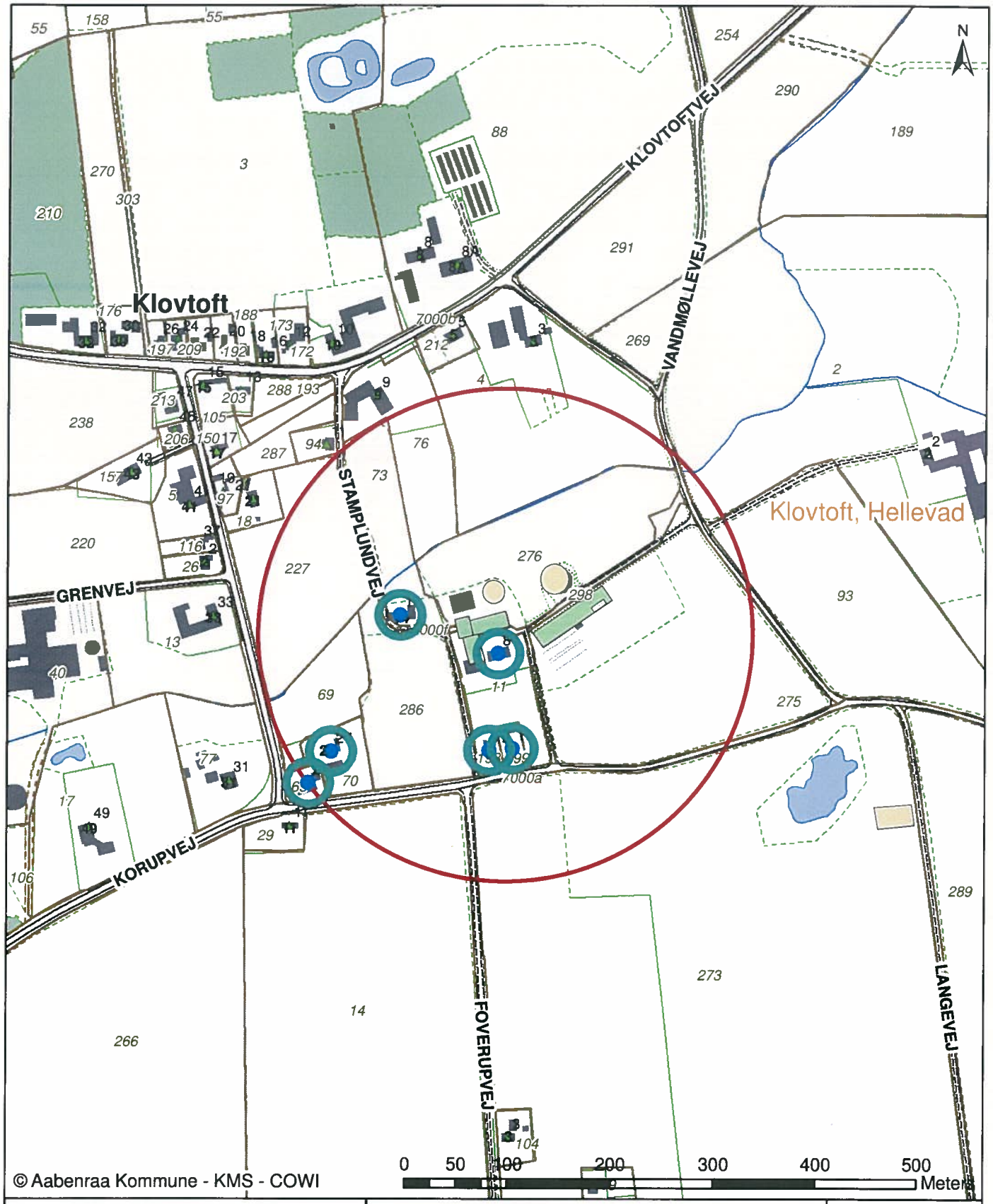

Aabenraa Kommune

Teknik & Miljø
Plantagevej 4, Bov
6330 Padborg

Initialer:	tket
Dato:	02-02-2010
Målforhold:	1:5.000
Tegn. nr:	

Stamplundvej 8, 6230 Rødekro
Beregnet konsekvensområde er 239,75 m

Bilag 3

TØNDER KOMMUNE

Aabenraa Kommune
Teknik og Miljø
Skelbækvej 2
6200 Aabenraa

Miljø og Natur
Direkte tlf.: 74929284
Mail: rje@toender.dk
Sags id.: 2475849

3. juni 2010

Svar på § 21 høring - Stamplundvej 8, 6320 Rødekro

Stamplundvej 8, 6320 Rødekro har ansøgt Aabenraa Kommune om godkendelse til at udvide kvægproduktionen fra 206 til 232 dyreenheder (DE). Tønder Kommune er af Aabenraa Kommune blevet bedt om at lave en vurdering af de arealer beliggende i Tønder Kommune, der indgår som udbringningsarealer i ansøgningen. Det drejer sig om to marker beliggende på matr. nr. 33, Bøgvad ejerlav, Højst.

Tønder Kommune har følgende bemærkninger:

Transportrute
Mellem staldanlægget på Stamplundvej 8 og udbringningsarealerne beliggende ved Tønder er der ca. 15 km. Transportruten fra staldanlægget til udbringningsarealerne går gennem Øster Højst og flere små landsbyer. Jf. § 18 i Bekendtgørelse om husdyrhold og arealkrav m.v. nr. 1152 af 23.11.2006 skal transport af husdyrgødning over en vejafstand på mere end 10 km fra husdyrproduktionsanlægget foregå med lastbil eller et påhængskøretøj hertil. Desuden skal flydende gødning opbevares i lukkede tanke, mens fast gødning skal transporteres overdækket. Det vurderes ikke nødvendigt at sætte yderligere vilkår end den gældende lovgivning i forbindelse med transporten af husdyrgødning.

Udbringningsarealer

Kvælstof og fosfor
Alle udbringningsarealerne er beliggende udenfor nitrat- og fosforklasse 1, 2 og 3 (se bilag 1). Ingen af udbringningsarealerne vurderes konkret at være særlige risikoarealer i forhold til nitratudledning til Vadehavet, da de ligger langt fra Vadehavet og ikke skråner i en sådan grad mod vandløb, at der er risiko for overfladeafstrømning af husdyrgødning. Arealerne ligger i et område, hvor kvælstofreduktionspotentialet er 76-100 %. Tønder Kommune vurderer derfor, at arealerne er robuste, og at der ikke er behov for at sætte vilkår, der begrænser udvaskningen af nitrat og fosfor fra arealerne.

Nitratfølsomme indvindingsområder
Begge udbringningsarealer er beliggende indenfor område med almindelige drikkevandsinteresser, men udenfor nitratfølsomme indvindingsområder jf. regionplan 2005 (se bilag 1). Tønder Kommune vurderer derfor, at de generelle regler for anvendelse af gødning og om plantedække er tilstrækkelige til at tilgodese grundvandsinteresserne.

Overfladevand
Arealerne afvander via Solderup-Nørrekær grøft til Hvirlå over i Vidå og videre ud i Vadehavet. Solderup-Nørrekær grøft er et § 3 beskyttet ikke-målsat vandløb. Vidå er et § 3 beskyttet B3-

målsat vandløb, som lever op til målsætningen og er yderligere udpeget, som en del af EF-habitatområde nr. 90 *Vidå med tilløb, Rudbøl Så og Magisterkrogen*. Der skal i godkendelsen stilles vilkår om, at der på udbringningsarealerne, der grænser op til Solderup-Nørrekær grøft, holdes en mindst 2 m sprøjte- og gødningsfri bræmme til grøften.

Forudsat, at husdyrbruget efterlever dette vilkår, vurderes det, at projektet ikke vil kunne have negativ effekt på vandløbsmiljøet, herunder på udpegningsgrundlaget for habitatvandløbet.

Naturområder (§ 3 og § 7 områder) samt Natura 2000
Der er udover det § 3 beskyttede vandløb ikke registreret § 3 beskyttede naturtyper indenfor eller grænsende op til udbringningsarealerne (bilag 2).

Det nærmest § 3 beskyttede naturområde ligger ca. 300 m vest for udbringningsarealerne i Tønder Kommune. Driften på udbringningsarealerne ændres ikke som følge af udvidelsen. Tønder Kommune vurderer ikke, at udvidelsen vil påvirke § 3 beskyttede områder i nærheden af udbringningsarealerne negativt, så længe den generelle lovgivning samt den ovennævnte 2 m sprøjte- og gødningsfri bræmmer til vandløbet overholdes.

Udbringningsarealerne ligger 2,9 km nordvest for § 7 højmosen *Brøggelmose* og 4,7 km sydøst for § 7 højmosen Kongensmose (se bilag 2). Området ved Kongensmose og Draved Skov er desuden udpeget som EF-habitatområde samt Fuglebeskyttelsesområde. 1,2 km nordvest for arealerne løber Arnå, som er udpeget som EF-habitatområde. Driften af arealerne ændres ikke som følge af udvidelsen. Grundet dette samt den lange afstand og gunstige vindretning vurderer Tønder Kommune ikke, at der er grund til at stille yderligere vilkår til markdriften ud over de lovmæssige krav.

Konklusion:
Der skal i godkendelsen til Stamplundvej 8, 6320 Rødekro stilles vilkår om, at der holdes en 2 m bred sprøjte- og gødningsfri bræmme langs med det § 3 beskyttede vandløb, som udbringningsarealerne grænser op til.

Tønder Kommune vurderer herudover, at det ikke er nødvendigt at sætte yderligere vilkår til driften af udbringningsarealerne.

Tønder Kommune vil gerne høres, når den endelige godkendelse af Stamplundvej 8, 6320 Rødekro sendes i høring.

Venlig hilsen

Rie Jasmund Eilersen
Miljømedarbejder

Vedlagt:
Bilag 1: Nitrat- og Fosforklasser.
Bilag 2: Naturforhold ved arealer i Tønder Kommune.

Bilag 1: Nitrat- og Fosforklasser.

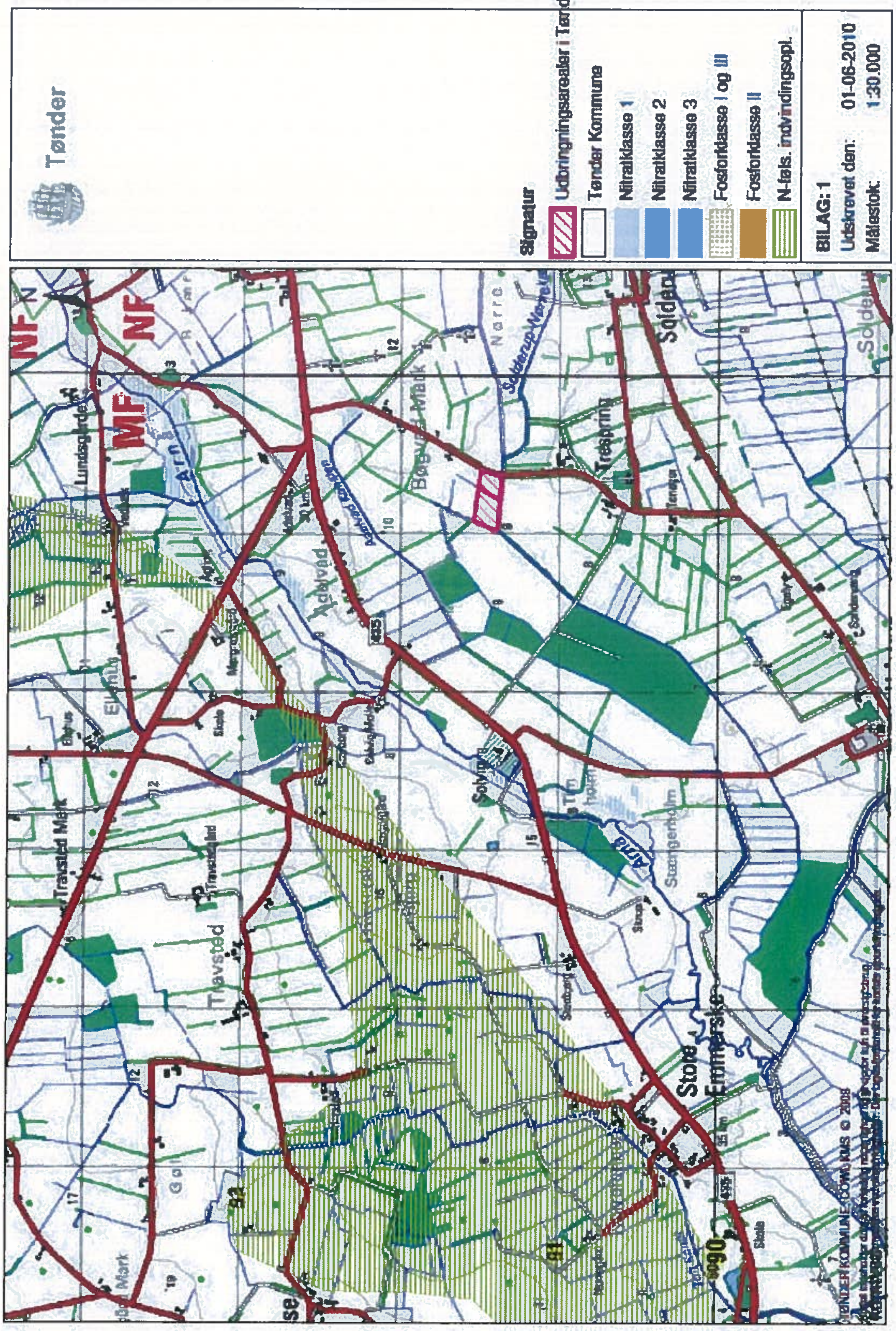
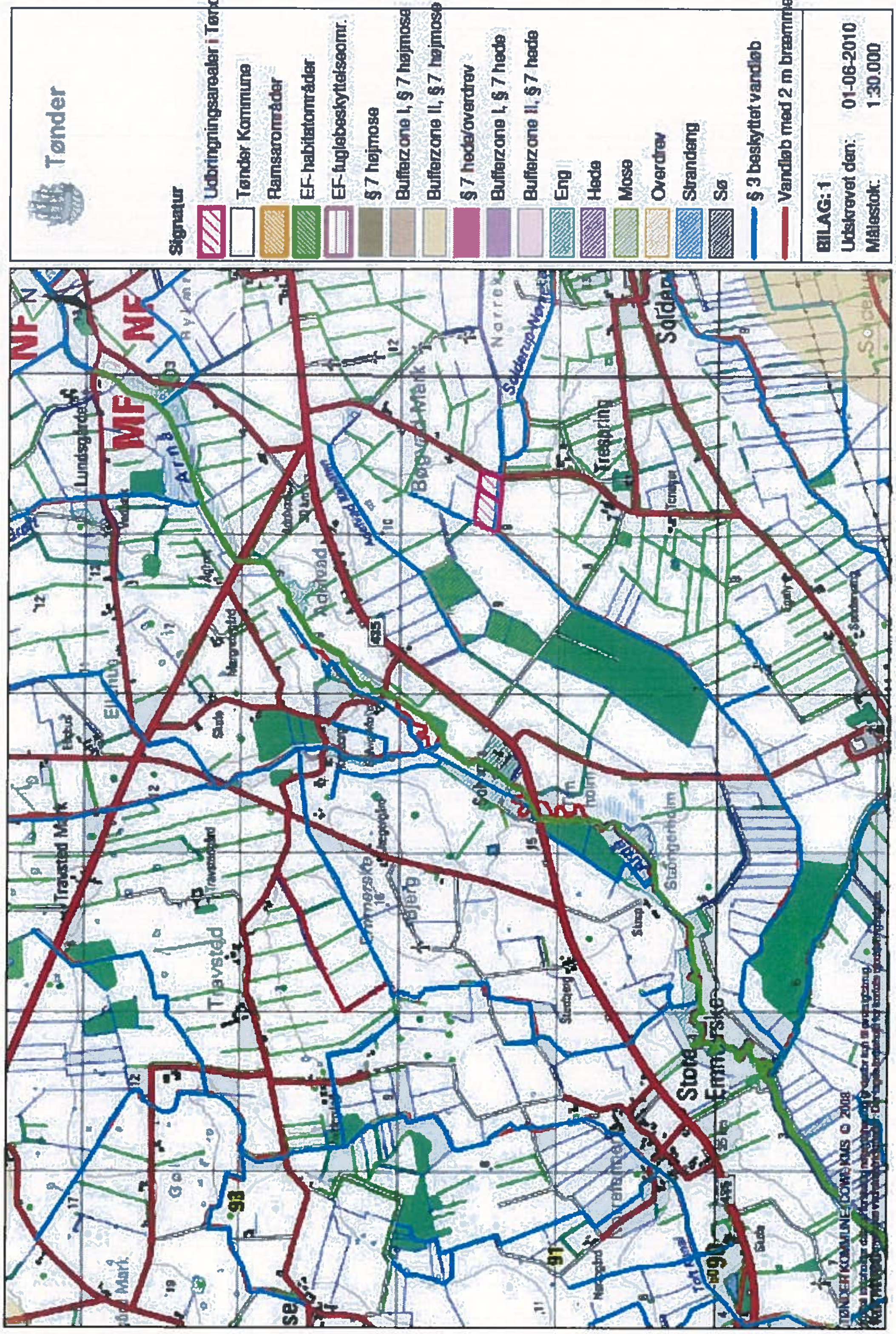
Bilag 2: Naturforhold ved arealerne i Tønder Kommune